

KUNGL. MAJ:TS PROPOSITION

TILL RIKSDAGEN

ANGÅENDE

STATSVERKETS TILLSTÅND OCH BEHOV UNDER BUDGETÅRET 1959/60

Jämlikt grundlagens bud avger Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1959/60.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med följande förslag till riksstat:

RIKSSTAT FÖR BUD- DRIFT.

A. Egentliga statsinkomster:

I. Skatter	11 669 500 000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	216 820 000	
III. Diverse inkomster	<u>304 000 000</u>	12 190 320 000

B. Inkomster av statens kapitalfonder:

I. Statens affärsverksfonder	301 000 000	
II. Riksbanksfonden	15 000 000	
III. Statens allmänna fastighetsfond	23 277 000	
IV. Försvarets fonder	31 275 000	
V. Statens utlåningsfonder	175 472 000	
VI. Fonden för låneunderstöd	13 553 100	
VII. Fonden för statens aktier	30 000 000	
VIII. Statens pensionsfonder	71 205 000	
IX. Diverse kapitalfonder	<u>44 600 000</u>	705 382 100

Säger för inkomster å driftbudgeten **12 895 702 100**

<i>Återföring från budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel....</i>	150 000 000	
<i>Beräknat underskott å statsregleringen</i>	<u>449 585 600</u>	
	Summa kronor	13 495 287 700

GETÅRET 1959/60

BUDGETEN

A. *Egentliga statsutgifter:*

I. Kungl. hov- och slottsstaterna	4 451 800	
II. Justitiedepartementet	129 139 400	
III. Utrikesdepartementet	75 881 500	
IV. Försvarsdepartementet	2 836 000 000	
V. Socialdepartementet	3 907 767 900	
VI. Kommunikationsdepartementet	1 135 733 300	
VII. Finansdepartementet	788 935 100	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	1 696 896 000	
IX. Jordbruksdepartementet	455 700 000	
X. Handelsdepartementet	272 847 700	
XI. Inrikesdepartementet	765 522 700	
XII. Civildepartementet	411 234 800	
XIII. Oförutsedda utgifter	1 000 000	
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	<u>20 348 400</u>	12 501 458 600

B. *Utgifter för statens kapitalfonder:*

I. Luftfartsfonden	12 500 000	
II. Riksgäldsfonden	685 000 000	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar .	295 329 100	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedels- förluster	<u>1 000 000</u>	993 829 100

Säger för utgifter å driftbudgeten **13 495 287 700**

Summa kronor **13 495 287 700**

KAPITAL-

Lånemedel 1 761 518 100

Summa kronor 1 761 518 100

BUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder:		
Postverkets fond	—2 998 000	
Televerkets fond	59 800 000	
Statens järnvägars fond	138 900 000	
Statens vattenfallsverks fond	371 302 000	
Domänverkets fond	—1 000	567 003 000
II. Luftfartsfonden		48 149 000
III. Statens allmänna fastighetsfond		53 687 500
IV. Försvarets fonder:		
Försvarets fastighetsfond	35 549 000	
Försvarets fabriksfond	1 699 000	37 248 000
V. Statens utlåningsfonder		732 150 200
VI. Fonden för låneunderstöd		138 987 100
VII. Fonden för statens aktier		182 750 600
VIII. Fonden för förlag till statsverket		2 300 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	24 268 700	
B. Jordfonden	8 000 000	
C. Arrendeegnahmetsfonden	475 000	
D. Statens reproduktionsanstalts fond	—1 000	32 742 700
		Säger 1 795 018 100
Avgår kapitalåterbetalning:		
Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedels-		
förluster	1 000 000	
Övrig kapitalåterbetalning	32 500 000	33 500 000
		Summa kronor 1 761 518 100

Stockholms slott den 3 januari 1959.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

INKOMSTER Å DRIFTBUDGETEN

SPECIFIKATION AV INKOMSTERNA Å DRIFTBUDGETEN FÖR BUDGETÅRET 1959/60

A. Egentliga statsinkomster

I. Skatter:

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a) Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i> ...	6 000 000 000	
b) Kupongskatt, <i>bevillning</i>	8 000 000	
c) Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000	
d) Fondskatt, <i>bevillning</i>	14 000 000	
e) Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	13 000 000	
f) Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	1 500 000	
g) Arvsskatt och gåvoskatt, <i>bevillning</i>	90 000 000	
h) Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> .	84 000 000	
i) Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., <i>bevillning</i>	83 000 000	6 294 500 000
2. Automobilskattemedel:		
a) Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	385 000 000	
b) Bensinskatt, <i>bevillning</i>	850 000 000	1 235 000 000
3. Tullar och acciser:		
a) Tullmedel, <i>bevillning</i>	690 000 000	
b) Varuskatt, <i>bevillning</i>	320 000 000	
c) Omsättningsskatt å motorfordon, <i>bevillning</i>	140 000 000	
d) Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m., <i>bevillning</i> .	45 000 000	
e) Skatt å kaffe, <i>bevillning</i> ...	23 000 000	
f) Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	850 000 000	
g) Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i>	13 000 000	
h) Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i>	22 000 000	
i) Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	1 200 000 000	
j) Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	90 000 000	
k) Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i> .	105 000 000	

l) Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	67 000 000			
m) Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000			
n) Energiskatt, <i>bevillning</i>	520 000 000	4 140 000 000	11 669 500 000	

II. Uppbörd i statens verksamhet:

1. Vattendomstolsavgifter	700 000
2. Inkomster vid fångvården	2 500 000
3. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	3 900 000
4. Bidrag till pensionsstyrelsen	225 000
5. Inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	250 000
6. Inkomster vid statens geotekniska institut ..	1 000 000
7. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion, att tillföras automobilskattemedlen	5 200 000
8. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket, att tillföras automobilskattemedlen	1 300 000
9. Avgifter för registrering av motorfordon ...	8 000 000
10. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	4 900 000
11. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	80 000
12. Inkomster vid länsarkitektorganisationen ...	1 500 000
13. Inkomst av myntning och justering	5 800 000
14. Kontrollstämpelmedel	1 000 000
15. Bidrag till bank- och fondinspektionen	500 000
16. Bidrag till sparbanksinspektionen	350 000
17. Bidrag för revision av sparbankerna	400 000
18. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	350 000
19. Avgifter för granskning av biografbilder ...	330 000
20. Inkomster vid matematikmaskinnämnden	2 000 000
21. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 800 000
22. Inkomster vid statens jordbruksnämnd	350 000
23. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 600 000
24. Inkomster vid statens växtskyddsanstalt	800 000
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000
26. Inkomster vid statens maskinprovningar	300 000
27. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	800 000
28. Inkomster vid veterinärhögskolan	700 000
29. Inkomster vid lantmäteriväsendet	13 500 000
30. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	2 000 000
31. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	40 000
32. Skeppsmättningsavgifter	450 000
33. Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning	1 000 000
34. Inkomster vid statens provningsanstalt	2 300 000
35. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten .	6 000 000
36. Inkomster vid statens institut för konsumentfrågor	100 000
37. Fyr- och båkmedel	14 500 000
38. Lotspenningar	11 000 000

39. Försäljning av sjökort m. m.	500 000	
40. Inkomster vid statens skeppsprovvningsanstalt.	800 000	
41. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	11 500 000	
42. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	500 000	
43. Bidrag till försäkringsinspektionen	1 200 000	
44. Inkomster av statens gruvegendom	4 000 000	
45. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	3 800 000	
46. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	550 000	
47. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	375 000	
48. Inkomster vid statens sinnessjukhus	50 000 000	
49. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	25 000	
50. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	320 000	
51. Inkomster vid karolinska sjukhuset	36 000 000	
52. Inkomster vid serafimerlasarettet	9 000 000	
53. Inkomster vid statens institut för folkhälsan .	475 000	216 820 000

III. Diverse inkomster:

1. Bötesmedel	30 000 000	
2. Totalisatormedel	35 000 000	
3. Tipsmedel	107 000 000	
4. Lotterimedel	115 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	17 000 000	304 000 000
		12 190 320 000

B. Inkomster av statens kapitalfonder

I. Statens affärsverksfonder:

1. Postverket, beviljning	25 000 000	
2. Televerket	105 000 000	
3. Statens järnvägar	1 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	160 000 000	
5. Domänverket	10 000 000	301 000 000

<i>II. Riksbanksfonden</i>	15 000 000
----------------------------------	------------

III. Statens allmänna fastighetsfond:

1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	1 725 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 040 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	12 426 000	
5. Generaltullstyrelsens »	240 000	
6. Uppsala universitets »	455 000	
7. Lunds universitets »	555 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »	110 000	
9. Medicinalstyrelsens »	6 025 000	
10. Karolinska sjukhusets »	700 000	23 277 000

IV. Försvarets fonder:

1. Försvarets fastighetsfond	28 625 000	
2. Försvarets fabriksfond	2 650 000	31 275 000

V. Statens utlåningsfonder:

1. Utrikesförvaltningens lånefond	9 000
2. Värnpliktslånefonden	100
3. Statens bostadslånefond	1 000
4. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	12 000
5. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	4 500 000
6. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	48 000
7. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	450 000
8. Lånefonden för bostadsbyggande	155 000 000
9. Lånefonden för lantarbetarbostäder	100
10. Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrin	510 000
11. Lånefonden för allmänna samlingslokaler	925 000
12. Statens bosättningslånefond	2 000 000
13. Vattenkraftslånefonden	300 000
14. Luftfartslånefonden	175 000
15. Tullverkets båtlånefond	500
16. Statens lånefond för universitetsstudier	250 000
17. Allmänna studielånefonden	400 000
18. Lånefonden för inventarier i studentbostäder	100 000
19. Gödselvårdslånefonden	100
20. Statens kalkbrukslånefond	100
21. Jordbrukets lagerhusfond	650 000
22. Statens mejerilånefond	1 000
23. Jordbrukets maskinlånefond	1 000 000
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare ...	100 000
25. Statens slakterilånefond	100
26. Fonden för supplementär jordbrukskredit	170 000
27. Kraftledningslånefonden	240 000
28. Elektrifieringslånefonden	100
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100
30. Egnahemslånefonden	4 800 000
31. Arrendelånefonden	100
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	100
34. Kronotorparnas inventarielånefond	100
35. Statens avdikningslånefond	1 800 000
36. Täckdikningslånefonden	15 000
37. Bevattningslånefonden	1 000
38. Fiskerilånefonden	300 000
39. Statens fiskredskapslånefond	100
40. Virkesmättningslånefonden	100
41. Skogsväglånefonden	3 000
42. Statens skogslånefond	100
43. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100
44. Hemslöjdslånefonden	75 000
45. Industrilånefonden	30 000

46. Statens hantverkslånefond	55 000	
47. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	20 000	
48. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	450 000	
49. Statens sekundärlånefond för rederinäringen .	85 000	
50. Sjöfartsverkets båtlånefond	270 000	
51. Fonden för lån till företagareföreningar m. fl. .	725 000	175 472 000

VI. Fonden för låneunderstöd:

1. Bostadsstyrelsens delfond	1 150 000	
2. Statskontorets »	8 400 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	3 000	
4. Riksbankens »	4 000 000	
5. Riksgäldskontorets »	100	13 553 100

VII. Fonden för statens aktier..... 30 000 000

VIII. Statens pensionsfonder:

1. Folkpensioneringsfonden	56 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 500 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	175 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	4 500 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	9 000 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	30 000	71 205 000

IX. Diverse kapitalfonder:

1. Fonden för kreditgivning till utlandet	28 800 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	15 800 000	44 600 000

705 382 100

Summa kronor 12 895 702 100

Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten

FÖRSLAG TILL STAT FÖR STATENS ALLMÄNNA
FASTIGHETSFOND FÖR BUDGETÅRET 1959/60**Inkomster***A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*

1. Slottsbyggnadernas	delfond	1 382 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	3 694 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	3 804 000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	42 155 000	
5. Generaltullstyrelsens	»	356 000	
6. Uppsala universitets	»	2 636 000	
7. Lunds universitets	»	1 364 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	»	606 000	
9. Medicinalstyrelsens	»	15 137 000	
10. Karolinska sjukhusets	»	2 358 000	73 492 000

B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:

1. Slottsbyggnadernas	delfond	380 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	400 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	1 550 000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	3 300 000	
5. Generaltullstyrelsens	»	225 000	
6. Uppsala universitets	»	30 000	
7. Lunds universitets	»	40 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	»	130 000	
9. Medicinalstyrelsens	»	1 900 000	
10. Karolinska sjukhusets	»	565 000	8 520 000

C. Diverse inkomster:

1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a) Djurgårdsförvaltningens överskotts-			
medel	100 000		
b) Övriga diverse inkomster	57 000	157 000	
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »		1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »		93 000	
5. Generaltullstyrelsens »		1 000	
6. Uppsala universitets delfond:			
a) Bidrag från universitetets egendoms-			
och skogsförvaltning	250 000		
b) Bidrag från Uppsala läns landsting ..	234 000		
c) Övriga diverse inkomster	1 000	485 000	
7. Lunds universitets delfond:			
a) Bidrag från universitetets egendoms-			
förvaltning	50 800		
b) Övriga diverse inkomster	200	51 000	

8. Sjöfartsstyrelsens	delfond	1 000	
9. Medicinalstyrelsens	»	1 000	
10. Karolinska sjukhusets	»	1 000	792 000
		Summa kronor	82 804 000

Utgifter

A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:

1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a) Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	959 000		
b) Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga	325 000		
c) Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	334 000		
d) Vissa iståndsättningsarbeten	300 000	1 918 000	
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		1 707 000	
3. Beskickningsfastigheternas delfond:			
a) Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	1 275 000		
b) Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	565 000	1 840 000	
4. Byggnadsstyrelsens delfond		16 660 000	
5. Generaltullstyrelsens »		170 000	
6. Uppsala universitets delfond:			
a) Akademiska sjukhuset	610 000		
b) Övriga fastigheter	952 000	1 562 000	
7. Lunds universitets delfond		533 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »		495 000	
9. Medicinalstyrelsens »		7 164 000	
10. Karolinska sjukhusets delfond:			
a) Karolinska sjukhuset	737 000		
b) Serafimerlasarettet	239 000	976 000	33 025 000

B. Avsättning till vårdeminskningsskonto:

2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	408 000		
3. Beskickningsfastigheternas », <i>förslagsvis</i>	240 000		
4. Byggnadsstyrelsens », <i>förslagsvis</i>	5 367 000		
5. Generaltullstyrelsens », <i>förslagsvis</i>	77 000		
6. Uppsala universitets delfond:			
a) Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	447 000		
b) Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	487 000	934 000	
7. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		297 000	
8. Sjöfartsstyrelsens », <i>förslagsvis</i>		82 000	
9. Medicinalstyrelsens », <i>förslagsvis</i>		3 794 000	
10. Karolinska sjukhusets », <i>förslagsvis</i>		998 000	12 197 000

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:

2. Fångvårdsstyrelsens	delfond, förslagsvis	255 000	
3. Beskickningsfastigheternas	» , förslagsvis	2 235 000	
4. Byggnadsstyrelsens	» , förslagsvis	11 095 000	
5. Generaltullstyrelsens	» , förslagsvis	95 000	
6. Uppsala universitets	» , förslagsvis	200 000	
7. Lunds universitets	» , förslagsvis	70 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	» , förslagsvis	50 000	
9. Medicinalstyrelsens	» , förslagsvis	55 000	
10. Karolinska sjukhusets	» , förslagsvis	250 000	14 305 000

Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:

1. Slottsbyggnadernas	delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	1 725 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	1 040 000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	12 426 000	
5. Generaltullstyrelsens	»	240 000	
6. Uppsala universitets	»	455 000	
7. Lunds universitets	»	555 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	»	110 000	
9. Medicinalstyrelsens	»	6 025 000	
10. Karolinska sjukhusets	»	700 000	23 277 000
		Summa kronor	82 804 000

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten

BERÄKNAT FÖRSLAG TILL
STAT FÖR FÖRSVARETS FASTIGHETSFOND
FÖR BUDGETÅRET 1959/60

Inkomster*A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*

1. Arméns	delfond	40 614 000	
2. Marinens	»	13 211 000	
3. Flygvapnets	»	26 955 000	
4. Befästningars	»	23 267 000	104 047 000

B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:

1. Arméns	delfond	2 900 000	
2. Marinens	»	960 000	
3. Flygvapnets	»	950 000	
4. Befästningars	»	250 000	5 060 000

C. Inkomster av övnings- och skjutfält:

1. Arméns	delfond	2 200 000	
2. Marinens	»	125 000	
3. Flygvapnets	»	300 000	
4. Befästningars	»	100 000	2 725 000

D. Diverse inkomster:

1. Arméns	delfond	1 030 000	
2. Marinens	»	755 000	
3. Flygvapnets	»	195 000	
4. Befästningars	»	50 000	2 030 000

Summa kronor **113 862 000**

Utgifter*A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:*

1. Arméns	delfond	27 643 000	
2. Marinens	»	8 725 000	
3. Flygvapnets	»	11 210 000	
4. Befästningars	»	15 538 000	63 116 000

B. Avsättning till värdeminskningskonto:

1. Arméns	delfond, förslagsvis	4 440 000	
2. Marinens	» , förslagsvis	1 230 000	
3. Flygvapnets	» , förslagsvis	6 025 000	
4. Befästningars	» , förslagsvis	2 155 000	13 850 000

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:

1. Arméns	delfond, förslagsvis	4 401 000	
2. Marinens	» , förslagsvis	596 000	
3. Flygvapnets	» , förslagsvis	740 000	
4. Befästningars	» , förslagsvis	2 534 000	8 271 000

Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:

1. Arméns	delfond	10 260 000	
2. Marinens	»	4 500 000	
3. Flygvapnets	»	10 425 000	
4. Befästningars	»	3 440 000	28 625 000
		Summa kronor	113 862 000

UTGIFTER Å DRIFTBUDGETEN

EGENTLIGA STATSUTGIFTER

I. KUNGL. HOV- OCH SLOTSSTATERNA

A. Kungl. hovstaten

1	Kungl. Maj:ts hovhållning	2 000 000
2	Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten	150 000
3	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Halland	100 000
4	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten	270 800
		2 520 800

B. Kungl. slottsstaten

1	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten	1 287 000
2	Ved och kol för de kungl. slotten	644 000
		1 931 000
	Summa kronor	4 451 800

II. JUSTITIEDEPARTEMENTET

A. Justitiedepartementet m. m.

Statsråden utan departement m. m.:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	583 400
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18 500
		601 900
Justitiedepartementet:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 871 800
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	177 000
5	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>	250 000
		2 298 800
6	Lagberedningen, <i>reservationsanslag</i>	192 400
7	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter, <i>förslagsanslag</i>	25 500
		3 118 600

B. Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet

Justitiekanslersämbetet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	320 600
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24 000
		344 600
Riksåklagarämbetet:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	339 900
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 000
		365 900
		710 500

C. Domstolarna

Högsta domstolen m. m.:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 425 400
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	271 000
		3 696 400
Regeringsrätten:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	835 000
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14 000
5	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>	50 000
		899 000
Hovrätterna:		
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 312 000
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	927 000
		10 239 000
Häradsrätterna:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	20 780 000
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 339 000
10	Ersättningar till nämndemän, <i>förslagsanslag</i>	3 200 000
11	Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	40 000
12	Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>	10 000
		25 369 000

Vattendomstolarna:

13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 949 900	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	481 600	3 431 500
15	Tekniska hjälpmedel m. m. vid domstolsväsendet, <i>reservationsanslag</i>		110 000
16	Blanketter för domstolsväsendet, <i>förslagsanslag</i>		140 000
			43 884 900

D. Rättegångsväsendet i allmänhet

1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>		6 500 000
2	Kostnader enligt lagen om fri rättegång, <i>förslagsanslag</i>		3 900 000
3	Understöd för utomprocessuell rättshjälp, <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
4	Tornedalens rättshjälpsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		106 400
5	Efterutbildning inom rättegångsväsendet, <i>reservationsanslag</i>		100
			12 006 500

E. Fångvården m. m.

Fångvårdsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 787 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	240 000	2 027 000

Fångvårdsanstalterna:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	34 447 900	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15 692 700	
5	Maskin- och verktygsutrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 300 000	
6	Engångsanskaffning av inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 200 000	
7	Anskaffning, montering och transport av backer m. m., <i>reservationsanslag</i>	800 000	
8	Driftkostnader för tillfälliga förläggningar, <i>förslagsanslag</i>	1 340 000	55 780 600
9	Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhör fångvården, m. m., <i>förslagsanslag</i>		88 900
10	Interneringsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		39 000
11	Ungdomsfängelnsnämnden, <i>förslagsanslag</i>		25 000
	Skyddskonsulentorganisationen:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 417 100	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	315 200	1 732 300
14	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i> ..		1 500 000
15	Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl., <i>förslagsanslag</i> ..		300 000
16	Kurser för övervakare, tillsynsmän och förundersökare, <i>reservationsanslag</i>		8 000
17	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.		850 000
18	Bidrag till svenska skyddsförbundet		255 000
			62 605 800

F. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

1	Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	3 694 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 130 000	4 824 000

3	Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>	137 400
4	Ersättning till försvarets fastighetsfond för fångvårdsanstalten i Hälsingborg, <i>förslagsanslag</i>	45 000
5	Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m., <i>reservationsanslag</i>	100
6	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m. inom privaträttens område, <i>förslagsanslag</i> ..	31 500
7	Bidrag till Nordisk årsbok m. m., <i>reservationsanslag</i>	100
8	Uppgående av gränsen mot Norge m. m., <i>reservationsanslag</i>	250 000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	1 425 000
10	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	100 000
		6 818 100
	Summa kronor	129 139 400

III. UTRIKESDEPARTEMENTET

A. Utrikesförvaltningen

Utrikesförvaltningen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	31 636 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 390 000	38 026 000
3	Inventarier för beskickningar, delegationer och konsulat, <i>reservationsanslag</i>		800 000
4	Ersättningar åt olönade konsuler, <i>förslagsanslag</i> ...		600 000
			39 426 000

B. Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.

1	Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i>	4 000
2	Förenta Nationerna, <i>förslagsanslag</i>	5 200 000
3	Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>	1 700 000
4	Europarådet, <i>förslagsanslag</i>	400 000
5	Särskilda förhandlingar med främmande makter, <i>förslagsanslag</i>	1 650 000
6	Bidrag till internationell hjälpverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	20 875 000
7	Bidrag till Röda Korsets internationella kommitté .	30 000
		29 859 000

C. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

1	Beskickningsfastigheternas delfond, <i>förslagsanslag</i>	3 804 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	447 000	4 251 000
3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare, <i>förslagsanslag</i>		150 000
4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		45 000
5	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige		1 763 000
6	Bestridande av resekostnader för inom Förenta Nationerna utsedda svenska stipendiater, <i>reservationsanslag</i>		12 500
7	Utländska pressbesök, <i>reservationsanslag</i>		30 000
8	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor		100 000
9	Kostnader för vissa nämnder m. m., <i>förslagsanslag</i> .		15 000
10	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		120 000
11	Tillfälliga representationskostnader, <i>reservationsanslag</i>		110 000
			6 596 500
			Summa kronor 75 881 500

IV. FÖRSVARSDEPARTEMENTET

A. Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 379 000
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	117 000
		1 496 000
		1 496 000

B. Centrala förvaltningsmyndigheter

Försvarets civilförvaltning:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 065 000
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 194 000
		6 259 000
Försvarets sjukvårdsstyrelse:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 085 000
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 000
		1 185 000
Fortifikationsförvaltningen:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 665 000
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	510 000
7	Forskningsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	800 000
8	Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	270 000
9	Byggnads- och reparationsberedskapens materiel, <i>reservationsanslag</i>	100
		8 245 100
Armétygförvaltningen:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	22 900 000
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 095 000
12	Årskostnader för industriell krigsberedskap, <i>förslagsanslag</i>	700 000
13	Engångskostnader för industriell krigsberedskap, <i>reservationsanslag</i>	4 100 000
14	Armétygförvaltningens anstalter: Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 700 000
		32 495 000
Arméintendenturförvaltningen:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 950 000
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	246 000
17	Arméintendenturförvaltningens anstalter: Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	955 000
		4 151 000
Marinförvaltningen:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	11 500 000
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	940 000
		12 440 000
Flygförvaltningen:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	23 300 000
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 345 000
		24 645 000
Försvarets förvaltningsdirektion:		
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	203 000
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18 000
		221 000
		89 641 100

C. Försvarskrafterna*Försvarsstaben*

Försvarsstaben:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*16 430 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3 325 000	
3	Övningar, <i>reservationsanslag</i>	77 000	
4	Anskaffning av krigskartor, <i>reservationsanslag</i> .	400 000	
5	Anskaffning och underhåll av materiel, <i>reservationsanslag</i>	1 486 000	21 718 000
			21 718 000

Armén

Avlöningar m. m. till fast anställd personal:

6	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*239 600 000	
7	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	1 650 000	
8	Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl., <i>förslagsanslag</i>	7 650 000	
9	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	
10	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i>	12 500 000	261 455 000
11	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>		52 800 000
12	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		2 900 000
13	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		17 350 000
Expenser m. m.:			
14	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	18 000 000	
15	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 010 000	
16	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 065 000	21 075 000

Mathållning m. m.:

17	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	42 700 000	
18	Furagering, <i>förslagsanslag</i>	1 500 000	44 200 000

Intendenturmateriel m. m.:

19	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	52 000 000	
20	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 500 000	
21	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	61 500 000

Övningar m. m.:

22	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	34 500 000	
23	Ökning av drivmedelslagringen, <i>reservationsanslag</i>	100	
24	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 700 000	
25	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	3 250 000	40 450 100

Anskaffning och vård av hästar m. m.:

26	Remontering, <i>reservationsanslag</i>	100	
27	Uttagning av hästar, <i>förslagsanslag</i>	75 000	
28	Veterinärvård, <i>reservationsanslag</i>	80 000	
29	Hundväsendet, <i>reservationsanslag</i>	60 000	215 100

* Beräknat belopp.

Tygmateriel m. m.:

30	Anskaffning av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	355 000 000	
31	Underhåll av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	71 000 000	
32	Förhyrning av motorfordon m. m.	4 250 000	
33	Uttagning av motorfordon och motorredskap, <i>förslagsanslag</i>	160 000	430 410 000

Fastigheter:

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

34	Arméns delfond, <i>förslagsanslag</i>		*40 569 000
----	---	--	-------------

Hemvärnet:

35	Hemvärnets avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	655 000	
36	Hemvärnets omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	630 000	
37	Hemvärnets intendenturmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	475 000	
38	Hemvärnets övningar, <i>reservationsanslag</i>	1 900 000	
39	Hemvärnets tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	4 400 000	8 060 000
			980 984 200

Marinen

Avlöningar m. m. till fast anställd personal:

40	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*90 000 000	
41	Avlöningar till personal å övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	3 700	
42	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	135 000	
43	Avlöningar till personal i marinens reserver, <i>förslagsanslag</i>	1 950 000	
44	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 000	
45	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i>	2 500 000	94 658 700
46	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>		10 000 000
47	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		825 000
48	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 900 000

Expenser m. m.:

49	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 100 000	
50	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 050 000	
51	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	375 000	8 525 000
52	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		12 300 000
Intendenturmateriel m. m.:			
53	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	8 200 000	
54	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
55	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	900 000	10 600 000

Övningar m. m.:

56	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	23 000 000	
57	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	470 000	
58	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	100 000	

* Beräknat belopp.

59	Materialförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	605 000	
60	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	10 000	24 185 000
	Flytande materiel, vapenmateriel m. m.:		
61	Fartygsbyggnader m. m., <i>reservationsanslag</i>	94 000 000	
62	Anskaffning av vapenmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	77 000 000	
63	Underhåll av fartyg m. m., <i>reservationsanslag</i> .	45 500 000	
64	Anskaffning av vissa maskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	600 000	217 100 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
65	Marinens delfond, <i>förslagsanslag</i>		*13 211 000
	Bidrag och understöd:		
66	Bidrag till sjövärnsskären, <i>reservationsanslag</i> ...		330 000
			395 634 700
	<i>Flygvapnet</i>		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
67	Avlöningar till aktiv personal m. fl., <i>förslagsanslag</i>	*112 000 000	
68	Avlöningar till personal å reservstat, <i>förslagsanslag</i>	40 000	
69	Avlöningar till personal i flygvapnets reserv, <i>förslagsanslag</i>	1 900 000	
70	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	160 000	
71	Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsanslag</i>	240 000	114 340 000
72	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, <i>förslagsanslag</i>		9 100 000
73	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		650 000
74	Reseersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		5 200 000
	Expenser m. m.:		
75	Bränsle m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 500 000	
76	Telefon m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 900 000	
77	Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	290 000	10 690 000
78	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>		8 200 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
79	Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	7 600 000	
80	Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 175 000	
81	Tvätt, <i>förslagsanslag</i>	950 000	9 725 000
	Övningar m. m.:		
82	Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	5 500 000	
83	Hundbevakningstjänsten, <i>reservationsanslag</i>	22 000	5 522 000
	Flygmateriel m. m.:		
84	Anskaffning av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	730 000 000	
85	Luftförsvarsrobot, <i>reservationsanslag</i>	*65 000 000	
86	Drift och underhåll av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	139 800 000	
87	Drivmedelsförråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 750 000	
88	Anskaffning av drivmedelsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	945 050 000

* Beräknat belopp.

Fastigheter:

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

89 Flygvapnets delfond, *förslagsanslag* *26 955 000

Bidrag och understöd:

90 Understöd åt privatflyget, *reservationsanslag* ... 366 0001 135 798 0002 584 184 900**D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål**

Krigsarkivet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	405 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	33 000	
3	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 000	
4	Inredning av vissa arkivaliemagasin, <i>reservationsanslag</i>	49 000	489 000

Armémuseum:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	200 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 000	
7	Samlingars konservering m. m., <i>reservationsanslag</i>	15 000	275 000

Försvarets forskningsanstalt:

8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	7 950 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	815 000	
10	Viss forskningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i> ..	23 600 000	
11	Engångsanskaffning av viss utrustning, <i>reservationsanslag</i>	1 075 000	33 440 000

Försvarets socialbyrå:

12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	326 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	140 000	
14	Vissa civilanställningsåtgärder, <i>förslagsanslag</i> ..	1 000 000	1 466 000

Försvarshögskolan:

15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	248 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	303 000

Försvarets läroverk:

17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 020 000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	79 000	1 099 000

Försvarets brevskola:

19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	169 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	35 000	204 000

Försvarets sjukvårdsförråd:

21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	486 000	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	105 000	591 000

Garnisonssjukhusen:

23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	265 000	
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	90 000	355 000

Militärapoteket:

25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	555 000	
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	48 000	
27	Engångsanskaffning av viss utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	50 000	653 000

* Beräknat belopp.

Försvarets tandvård:			
28	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 950 000	
29	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	280 000	2 230 000
Militärpsykologiska institutet:			
30	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	381 000	
31	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	117 000	498 000
Centrala värnpliktsbyrån:			
32	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	794 000	
33	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	364 000	1 158 000
Anskaffning av viss materiel m. m.:			
34	Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	1 800 000	
35	Engångsansskaffning av sjukvårdsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
36	Vissa signalförbindelser m. m., <i>reservationsanslag</i>	8 150 000	
37	Anskaffning av taggtråd, <i>reservationsanslag</i> ...	100 000	
38	Järnvägskrigsbromateriel, <i>reservationsanslag</i> ...	3 000 000	
39	Engångsansskaffning av musikinstrument, <i>reservationsanslag</i>	100 000	15 650 000
40	Familjebidrag, <i>förslagsanslag</i>		34 000 000
Personalvårdsverksamhet m. m.:			
41	Personalvårdsverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	*346 000	
42	Fritidsundervisning, <i>reservationsanslag</i>	270 000	616 000
Bidrag och understöd:			
43	Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 525 000	
44	Lottaorganisationen, <i>reservationsanslag</i>	750 000	
45	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i>	60 000	
46	Frivilliga djursjukvården i krig, <i>reservationsanslag</i>	15 000	
47	Frivilliga skyttväsendet, <i>reservationsanslag</i> ...	1 750 000	
48	Understöd åt vissa föreningar m. m.	53 000	5 153 000
Vissa övriga gemensamma ändamål:			
49	Inskrivningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 250 000	
50	Vissa specialundersökningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	440 000	
51	Försvarsupplysning, <i>reservationsanslag</i>	210 000	
52	Försvarsfilm, <i>reservationsanslag</i>	460 000	
53	Publikations- och blankettryck, <i>förslagsanslag</i> .	2 680 000	5 040 000
			103 220 000

E. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:			
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	73 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	353 000	426 000
Ersättning till försvarets fastighetsfond:			
3	Befästningars delfond, <i>förslagsanslag</i>		*23 267 000
4	Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk, <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
5	Ersättning för automobils katt, <i>förslagsanslag</i>		6 080 000

* Beräknat belopp.

6	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>	15 000
7	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	15 000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	450 000
9	Vissa nämnder m. m., <i>förslagsanslag</i>	190 000
10	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>	25 000
11	Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 450 000
12	Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom, <i>förslagsanslag</i>	25 000
13	Borttagande av pansarhinder m. m., <i>reservationsanslag</i>	125 000
14	Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring m. m., <i>förslagsanslag</i> ...	13 300 000
15	Omskolning av i militärtjänst skadade, <i>förslagsanslag</i>	150 000
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	400 000
17	Rationaliseringsförsök, <i>reservationsanslag</i>	90 000
18	Reglering av prisstegringar.....	*60 000 000
		107 508 000

Summa kronor 2 836 000 000

* Beräknat belopp.

V. SOCIALDEPARTEMENTET

A. Socialdepartementet

Socialdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 362 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	65 500	1 427 500
			1 427 500

B. Socialstyrelsen, arbetsdomstolen m. m.

Socialstyrelsen:

1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	3 784 600	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>	50 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	626 700	
4	Ersättning till statistiska centralbyråns utredningsinstitut m. fl.	174 000	4 635 300
5	Levnadskostnadsundersökning, <i>reservationsanslag</i>		134 000
Statens socialvårdskonsulenter:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	402 500	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	113 900	516 400
Arbetsdomstolen:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	200 300	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	17 100	217 400
Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	235 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40 000	275 000
			5 778 100

C. Mödrahjälp, socialhjälp, barnavård m. m.

1	Mödrahjälp, <i>förslagsanslag</i>	5 500 000	
2	Mödrahjälpnämnderna, <i>förslagsanslag</i>	175 000	
3	Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor, <i>förslagsanslag</i>	4 640 000	
4	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor, <i>reservationsanslag</i>	100 000	
5	Ersättningar till kommunerna enligt socialhjälp- och barnavårdslagarna m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 900 000	
6	Socialhjälp och barnavård för lappar, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
7	Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem, <i>reservationsanslag</i>	7 000 000	
8	Bidrag till utbildning av föreståndare vid ålderdomshem	91 900	
9	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>	65 000	
10	Allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	729 000 000	
11	Ersättning till postverket för utbetalning av allmänna barnbidrag, <i>förslagsanslag</i>	2 500 000	
12	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott och utfyllnadsbidrag, <i>förslagsanslag</i>	16 000 000	

13	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem, <i>reservationsanslag</i>	300 000	
14	Bidrag till driften av barnhem, <i>förslagsanslag</i>	1 800 000	
15	Bidrag till utbildning av föreståndare vid barnhem..	55 200	
16	Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, <i>reservationsanslag</i>	4 200 000	
17	Försöksverksamhet rörande daghem m. m., <i>reservationsanslag</i>	100 000	
18	Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården m. m., <i>reservationsanslag</i>	445 500	
19	Ferieresor för barn, <i>förslagsanslag</i>	2 000 000	
20	Ferieresor för husmödrar, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000	
21	Bidrag till driften av semesterhem, <i>förslagsanslag</i> ..	540 000	
22	Stipendier för underlättande av husmoderssemester, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
23	Bidrag till driften av barnkolonier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 700 000	
Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården:			
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*8 160 000	
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*4 619 000	
26	Engångsanskaffning av inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	*110 000	
27	Anordnande och drift av provisoriska förläggningar, <i>reservationsanslag</i>	*500 000	*13 389 000
28	Utbildning av personal vid skolor tillhörande barn- och ungdomsvården, <i>reservationsanslag</i>		*59 200
29	Bidrag till inrättande av inackorderingshem m. m., <i>reservationsanslag</i>		*100
30	Ersättning till inackorderingshem för driftförluster m. m., <i>reservationsanslag</i>		*73 000
			797 883 900

D. Nykterhetsvård

Statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 124 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	978 400	2 102 400

Statens inom fångvårdsorganisationen anordnade vårdanstalt för alkoholmissbrukare:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	71 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 200	97 200

Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade vårdanstalt för alkoholmissbrukare:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	246 400	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	104 500	350 900

Statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholmissbrukare:

7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	968 000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	745 900	
9	Vårdavdelning i Fagersta, <i>förslagsanslag</i>	267 300	1 981 200

* Beräknat belopp.

Statens vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	102 300
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	79 600
		181 900
Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	406 000
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	226 900
14	Vissa inventarier, <i>reservationsanslag</i>	160 000
15	Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	1 150 000
16	Bidrag till driftkostnader vid erkända och enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m., <i>förslagsanslag</i>	16 800 000
17	Tillfälligt omhändertagande enligt lagen om nykterhetsvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	900 000
18	Utbildning av nykterhetsvårdspersonal, <i>reservationsanslag</i>	70 000
Länsnykterhetsnämnderna:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 575 000
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	539 000
21	Bidrag till kommunala nykterhetsnämnder, <i>förslagsanslag</i>	13 500 000
22	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.	72 500
23	Bidrag till Länkrörelsen	100 000
		40 218 000

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

Arbetsmarknadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 057 200
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 022 500
3	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	1 185 000
		8 264 700
Den offentliga arbetsförmedlingen:		
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	25 169 000
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6 335 500
6	Krisorganisationen, <i>förslagsanslag</i>	2 060 000
7	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, <i>förslagsanslag</i>	77 000 000
8	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>	100 000 000
9	Beredskapsarbeten på vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattebidrag ..	125 000 000
10	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	100
11	Arbetskliniken i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	285 000
12	Bidrag till kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..	1 100 000
13	Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	3 730 000

14	Bidrag till vissa omskolningskurser m. m., <i>förslagsanslag</i>	25 000 000	
15	Bidrag till De blindas förening.....	445 000	
16	Bidrag till De vanföras riksförbund.....	25 000	
17	Bidrag till Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral..	50 000	
			374 464 800

F. Bostadsbyggande m. m.

Bostadsstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 080 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	948 000	5 028 500
Länsbostadsnämnderna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 488 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	676 000	5 164 000
5	Kapitalmedelsförluster och ränteeftergifter å vissa bostadsbyggnadslån, <i>förslagsanslag</i>		150 000 000
6	Bostadsrabatter, <i>förslagsanslag</i>		140 000 000
7	Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		13 000 000
8	Bidrag till inrättande av pensionärshem, <i>reservationsanslag</i>		10 000 000
9	Bidrag till viss upplysningsverksamhet rörande byggnadstekniska frågor, <i>reservationsanslag</i>		25 000
10	Förberedelser till en bostadsräkning, <i>reservationsanslag</i>		300 000
Statens nämnd för byggnadsforskning:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	124 400	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	38 500	162 900
13	Byggnadsforskning, <i>reservationsanslag</i>		365 000
14	Statens nämnd för samlingslokaler, <i>förslagsanslag</i> ..		53 000
15	Bidrag till vissa riksorganisationer för samlingslokaler		30 000
16	Bidrag till anskaffning av inventarier för allmänna samlingslokaler m. m., <i>reservationsanslag</i>		400 000
Statens bostättningslån:			
17	Ersättning åt ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	65 000	
18	Ersättning åt riksbanken, <i>förslagsanslag</i>	300 000	365 000
			824 898 400

G. Sjuk- och yrkesskadeförsäkring m. m.

Försäkringsrådet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	860 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	32 100	892 200
Riksförsäkringsanstalten:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 538 300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	747 000	9 285 300
5	Bidrag till sjukkassor m. m., <i>förslagsanslag</i>		265 000 000
6	Vissa tillägg å ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 200 000
7	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 000 000
			279 877 500

H. Arbetarskydd

Arbetarskyddsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 520 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	216 500	1 736 600
	Yrkesinspektionen:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 608 100	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	944 000	4 552 100
5	Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbetarskyddets område		100 000
6	Ersättningar för vissa läkarundersökningar enligt arbetarskyddslagen, <i>förslagsanslag</i>		5 000
			6 898 700

I. Folkpensionering m. m.

Pensionsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	7 022 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 305 000	
3	Pensionsstyrelsens ortsombud, <i>förslagsanslag</i>	560 000	8 887 500
4	Bidrag till folkpensioner m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 023 000 000
5	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, <i>förslagsanslag</i>		4 700 000
6	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, <i>reservationsanslag</i>		13 800 000
7	Särskilda barnbidrag till änkors och invaliders barn m. m., <i>förslagsanslag</i>		14 100 000
8	Förberedelser för pensionsreformen, <i>reservationsanslag</i>		1 500 000
			2 065 987 500

J. Diverse

1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		4 070 000
2	Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		147 300
	Statens hyresråd:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	962 500	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	73 200	1 035 700
5	Ersättningar för skador vållade av vissa rymlingar m. fl., <i>förslagsanslag</i>		90 000
6	Internationellt socialpolitiskt samarbete, <i>förslagsanslag</i>		830 000
7	Bidrag till utlandssvenskarnas förening		50 000
8	Understöd åt utlandssvenskar m. m., <i>förslagsanslag</i>		50 000
9	Understöd åt flyktingar m. m., <i>förslagsanslag</i>		4 000 000
10	Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar, <i>förslagsanslag</i>		6 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		1 000 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		70 000
			11 849 000
			Summa kronor 3 907 767 900

VI. KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

A. Kommunikationsdepartementet

Kommunikationsdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 219 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	68 000	1 287 500
			<u>1 287 500</u>

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet

Väg- och vattenbyggnadsverket

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen	9 872 900	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen	1 494 800	11 367 700
			<u>11 367 700</u>
Vägförvaltningarna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen	27 218 300	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen	4 896 400	32 114 700
			<u>32 114 700</u>
5	De lokala vägnämnderna m. m., <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		300 000
6	Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		700 000
			<u>700 000</u>
			44 482 400

Vägunderhåll och vägbyggnader

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:

7	Vägunderhållet, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	360 000 000	
8	Byggande av riksvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	135 000 000	
9	Byggande av länsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	200 000 000	
10	Byggande av ödebygdsvägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	11 000 000	
11	Byggande av storbroar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	14 000 000	
12	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	4 000 000	724 000 000
			<u>724 000 000</u>

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:

13	Bidrag till underhåll av vägar och gator, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	51 000 000	
----	--	------------	--

14	Bidrag till byggande av vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	55 000 000	106 000 000
	Enskild väghållning:		
15	Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m., <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	21 000 000	
16	Bidrag till byggande av enskilda vägar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	14 000 000	35 000 000
	Diverse ändamål:		
17	Utredningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	435 000	
18	Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	65 000	
19	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, <i>förslagsanslag</i>	100	500 100
			865 500 100
	<i>Vatten- och avloppsledningar</i>		
20	Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, <i>reservationsanslag</i>		*45 000 000
			954 982 500

C. Vägtrafikväsendet

Statens bilinspektion:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	3 105 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	978 800	
3	Utrustning, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	120 000	4 203 800
4	Registrering av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		1 000
5	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		300 000
6	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		3 500 000
7	Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		450 000
	Statens biltrafiknämnd:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	497 200	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	51 500	548 700
10	Statens trafiksäkerhetsråd m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen		173 000

* Beräknat belopp.

11	Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskatte-medlen	450 000	
12	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskatte-medlen	550 000	
			10 176 500

D. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 350 400	
2	Undervisning	25 400	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	267 500	
4	Observatörer	831 000	
5	Telegramkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	693 100	
6	Underhåll av stationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	107 400	
7	Uppdragsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	1 553 000	
8	Väderlektjänst för luftfarten, <i>förslagsanslag</i>	1 663 200	
9	Aerologiska stationer, <i>förslagsanslag</i>	712 300	9 203 300
10	Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 063 600	
			10 266 900

E. Byggnadsväsendet

Byggnadsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 887 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	486 600	4 373 800
	Länsarkitektorganisationen:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 020 500	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	495 500	5 516 000
5	Bidrag till upprättande av regionplaner m. m., <i>reservationsanslag</i>		100
6	Ersättningar på grund av förbud mot bebyggelse m. m. inom vissa strandområden, <i>förslagsanslag</i> ...		10 000
7	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		240 000
			10 139 900

F. Tekniska institut

1	Statens väginstitut, <i>förslagsanslag</i> , att avräknas mot automobilskatte-medlen	942 000	
2	Statens väginstitut: Utrustning, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskatte-medlen	40 000	
	Statens geotekniska institut:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	942 400	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	823 500	
5	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	20 000	1 785 900
			2 767 900

G. Statens elektriska inspektion m. m.

Statens elektriska inspektion:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	488 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	47 200	535 700
3	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>		6 000
			541 700

H. Djurgårdsnämnden

Djurgårdsnämnden:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	166 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 000	178 400
			178 400

I. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 280 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	2 462 000	3 742 000
3	Driftbidrag till statens järnvägar		100 000 000
4	Ersättning till postverket för befordran av tjänste- försändelser, <i>förslagsanslag</i>		40 600 000
5	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		115 000
6	Geotekniska undersökningar i Götaälvdalen m. m., <i>reservationsanslag</i>		385 000
7	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		375 000
8	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		75 000
9	Viss beredskapsutrustning, <i>reservationsanslag</i>		100 000
			145 392 000
			Summa kronor 1 135 733 300

VII. FINANSDEPARTEMENTET

A. Finansdepartementet

Finansdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 498 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 104 000	4 602 000
			<u>4 602 000</u>

B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.

Kammarkollegiet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 184 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 000	1 284 300

Statskontoret:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 967 500	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	376 000	2 343 500

Kammarrätten:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 834 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	117 000	2 951 000

Statistiska centralbyrån:

7	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	3 324 200	
8	Kostnader för 1960 års folkräkning, <i>reservationsanslag</i>	430 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 176 000	
10	Kostnader för skördeuppskattningar enligt provytemetod, <i>reservationsanslag</i>	150 000	
11	Utredningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>	100	
12	Maskincentralen, <i>förslagsanslag</i>	100	5 081 000

Folkbokföringen:

13	Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer, <i>förslagsanslag</i>	49 000	
14	Ersättningar till Stockholm, Göteborg och Malmö för vissa kostnader för folkbokföringen, <i>förslagsanslag</i>	131 700	
15	Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 560 000	1 740 700

Riksräkenskapsverket:

16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 918 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	490 000	3 408 000

Konjunkturinstitutet:

18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	515 000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	103 000	
20	Särskilda undersökningar, <i>reservationsanslag</i>	240 000	
21	Kostnader för Konjunkturjournalen, <i>förslagsanslag</i>	38 000	896 000

Statens sakrevision:

22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	720 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	55 000	775 000

Statens organisationsnämnd:		
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 502 000
25	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	266 000
26	Viss försöksverksamhet inom statsförvaltningen, <i>reservationsanslag</i>	700 000
		20 946 900

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	3 593 800
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, <i>förslagsanslag</i>	64 494 000
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7 573 000
4	Anskaffning av viss materiel, <i>reservationsanslag</i> ..	600 000
		76 260 800
Kontrollstyrelsen:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 242 800
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	239 800
7	Kontrollstyrelsens lokalförvaltning, <i>förslagsanslag</i> ..	2 286 000
		4 768 600
Mynt- och justeringsverket:		
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 685 000
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	186 400
10	Nyanskaffning av vissa maskiner m. m., <i>reservationsanslag</i>	45 000
		1 916 400
Statens justerare:		
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	768 000
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	114 000
		882 000
Riksskattenämnden:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	442 100
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62 300
		504 400
15	Avsättning till bankinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>	355 000
16	Avsättning till fondinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i> ..	45 000
17	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond	100 000
18	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>	350 000
19	Revision av sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i> ..	400 000
20	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>	965 000
21	Kostnader för årlig taxering m. m., <i>förslagsanslag</i> ..	17 000 000
22	Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden, <i>förslagsanslag</i>	7 400 000
23	Anmärkningsarvoden, <i>förslagsanslag</i>	25 000
		110 972 200

D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.

1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>	31 500 000
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>	30 000

3	Bidrag till skattetyngda kommuner, m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 400 000	
4	Skatteersättning till kommunerna, <i>förslagsanslag</i> ..	610 000 000	
		<u>648 930 000</u>	

E. Diverse

	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 187 000	
2	Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	<u>356 000</u>	1 543 000
3	Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m., <i>förslagsanslag</i>		178 000
4	Vissa kostnader för internationell representation, <i>reservationsanslag</i>		20 000
5	Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 000
6	Statens tobaksnämnd, <i>förslagsanslag</i>		32 000
7	Bidrag till Föreningen fruktdrycker		25 000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	1 600 000	
9	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	<u>85 000</u>	
		3 484 000	
	Summa kronor	788 935 100	

VIII. ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

A. Ecklesiastikdepartementet

Ecklesiastikdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 825 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100 500	1 925 500
3	Utrustningsnämnden för universitet och högskolor, <i>förslagsanslag</i>		90 000
			2 015 500

B. Arkiv, bibliotek och museer

Riksarkivet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 178 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	111 200	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	9 000	
4	Fortsatt utgivande av sådana handlingar, som är av vikt för fäderneslandets historia, <i>reservationsanslag</i>	1 500	1 299 700

Landsarkiven:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	943 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	176 000	
7	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, <i>reservationsanslag</i>	5 200	
8	Bokbindning och konservering av arkivalier, <i>reservationsanslag</i>	12 700	1 136 900

Kungl. biblioteket:

9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 556 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	420 200	
11	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> ...	440 000	2 416 200

Stifts- och landsbiblioteken:

12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	350 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11 000	
14	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	76 700	437 700

Nationalmuseet:

15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 132 000	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	173 500	
17	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	142 000	1 447 500

Livrustkammaren:

18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	263 500	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	32 700	296 200

Naturhistoriska riksmuseet:

20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 365 000	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	194 000	
22	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	204 000	1 763 000

Statens etnografiska museum:			
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	198 200	
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	65 800	
25	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., <i>reservationsanslag</i>	6 000	270 000
26	Medelhavsmuseet, <i>förslagsanslag</i>		124 400
27	Bidrag till nordiska museet		526 200
28	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund		86 700
29	Bidrag till musikhistoriska museet		67 000
30	Bidrag till Drottningholms teatermuseum		43 000
31	Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet		10 000
32	Bidrag till svenska skolmuseet		3 500
33	Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem		15 000
			9 948 000

C. Kyrkliga ändamål

Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 040 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	158 700	
3	Kostnader för skogsbiträden, <i>förslagsanslag</i>	1 000	1 200 500
4	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>		7 000
5	Vissa ersättningar till kyrkofonden		5 050 800
6	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., <i>förslagsanslag</i>		72 000
7	Stipendier för utbildande av präster, förtrogna med finska och lapska språken		4 800
8	Bidrag till restaurering av Linköpings domkyrka, <i>reservationsanslag</i>		1 000
9	Bidrag till restaurering av Växjö domkyrka, <i>reservationsanslag</i>		175 000
10	Ersättningar till kyrkor, <i>förslagsanslag</i>		90 000
11	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, <i>förslagsanslag</i>		1 000
12	Bidrag till svenska ekumeniska nämnden		25 000
			6 627 100

D. Akademier m. m.

1	Bidrag till vetenskaplig verksamhet vid vetenskapsakademien, <i>förslagsanslag</i>		500 000
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:			
Riksansantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:			
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 968 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	328 900	
4	Inredning och utrustning, <i>reservationsanslag</i>	50 000	2 346 900
5	Bidrag till avlöningar inom landsantikvarieorganisationen, <i>förslagsanslag</i>		600 000

Statens historiska museum m. m.:			
6	Underhåll och ökande av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	52 000	
Riksantikvarieämbetet:			
7	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, <i>reservationsanslag</i>	275 000	
8	Fornminnesinventering, <i>reservationsanslag</i>	144 000	419 000
			3 417 900
Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	464 400	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	104 400	
11	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	58 000	
12	Stipendier m. m., <i>reservationsanslag</i>	80 200	707 000
Musikaliska akademien med musikhögskolan:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 572 000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	96 900	
15	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument, <i>reservationsanslag</i>	46 500	
16	Stipendier m. m.	40 000	1 755 400
17	Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg		100 000
			6 480 300

E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

Universitetskanslersämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	419 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	44 000	463 000
3	Ökat stöd åt forskning		*10 000 000
Uppsala universitet:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	19 095 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 427 000	
6	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*2 188 000	
7	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	600 000	
8	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	500 000	
9	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 357 000	25 167 000
Lunds universitet:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	18 313 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	959 000	
12	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 960 000	
13	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	660 000	
14	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	485 000	
15	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	681 000	23 058 000

* Beräknat belopp.

Göteborgs universitet:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 562 000
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	598 000
18	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*966 000
19	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	207 200
20	Bokinköp och bokbindning för medicinska fakultetens bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	110 000
21	Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid medicinska fakultetens bibliotek, <i>förslagsanslag</i> ..	182 400
22	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	4 366 000
		14 991 600
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 848 000
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	644 500
25	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 355 000
26	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	200 000
27	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	95 000
28	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 100 000
		12 242 500
Medicinska högskolan i Umeå:		
29	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 648 000
30	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	162 000
31	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	260 000
32	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	70 000
33	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, <i>reservationsanslag</i>	145 000
34	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 500 000
		3 785 000
35	Vissa kostnader för läkarutbildningen, <i>förslagsanslag</i> ..	*400 000
36	Bidrag till Stockholms högskola, <i>förslagsanslag</i> ...	*14 350 000
37	Ersättning för vissa till Stockholms högskola upplåtna lokaler, <i>förslagsanslag</i>	72 000
38	Ersättning för viss tomträttsavgäld till Stockholms stad, <i>förslagsanslag</i>	113 000
Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
39	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 181 000
40	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	835 300
41	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*146 800
42	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	30 000
43	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	190 000
		6 383 100
Tandläkarhögskolan i Malmö:		
44	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 405 000
45	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	602 000
46	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*101 900
47	Bokinköp och bokbindning m. m., <i>reservationsanslag</i>	18 000
48	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	130 000
		4 256 900

* Beräknat belopp.

Tandläkarhögskolorna:		
49	Lärarkliniker, <i>förslagsanslag</i>	120 000
50	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor, <i>förslagsanslag</i>	50 000
51	Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	2 650 000
52	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier vid rikets universitet och högskolor, <i>reservationsanslag</i>	780 500
Gemensamma universitetsändamål:		
53	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, <i>förslagsanslag</i>	80 000
54	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	650 000
55	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier, <i>reservationsanslag</i>	4 444 000
56	Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	85 000
57	Gästföreläsningar, <i>reservationsanslag</i>	70 000
58	Klinisk forskning, <i>förslagsanslag</i>	*401 000
59	Vidareutbildning av läkare, <i>reservationsanslag</i> ..	30 000
60	Ämnes- och fakultetskonferenser, <i>reservationsanslag</i>	50 000
61	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	680 000
62	Bidrag till Stockholms högskolors rektorskonvents verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	30 000
Farmaceutiska institutet:		
63	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 075 200
64	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	115 700
65	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	218 000
66	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	20 000
67	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	240 000
Ortnamnskommissionen:		
68	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	165 600
69	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	18 900
70	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	41 000
71	Bidrag till institutet för ortnamns- och dialektforskning i Göteborg	12 000
Landsmålsarkiven:		
72	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	379 100
73	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	22 000
74	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, <i>reservationsanslag</i>	81 000
75	Bidrag till institutet för folkminnesforskning i Göteborg	28 900
76	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universiteten m. m., <i>förslagsanslag</i>	400 000
77	Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning, <i>förslagsanslag</i>	879 200

* Beräknat belopp.

78	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst, <i>reservationsanslag</i>		46 000
79	Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare, <i>reservationsanslag</i>		10 000
Garantilänenämnden:			
80	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	74 300	
81	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	20 000	94 300
82	Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		11 450 000
83	Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti, <i>förslagsanslag</i>		100 000
84	Bidrag till anordnande av praktisk-pedagogiska utbildningskurser för blivande läroverkslärare m. m. . .		42 000
			<u>140 841 500</u>

F. Tekniska högstskolor

Överstyrelsen för de tekniska högstskolorna:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	86 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14 000	100 100
Tekniska högstskolan i Stockholm:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 111 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	13 555 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 006 800	
5	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 700 000	
6	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 500 000	
7	Bokinköp och bokbindning för högstskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	140 000	
8	Resebidrag till studerande	61 000	
9	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 200 000	20 162 800
Chalmers tekniska högstskola:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 385 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	834 500	
12	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1 400 000	
13	Nyanskaffning av apparater m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 000 000	
14	Bokinköp och bokbindning för högstskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>	140 000	
15	Resebidrag till studerande	25 000	
16	Inredning och utrustning av nya lokaler, <i>reservationsanslag</i>	1 000	
17	Bidrag till Göteborgs stad för ombyggnadsarbeten i kvarteret Kronoberg, <i>reservationsanslag</i>	400 000	13 185 500
Gemensamma ändamål vid de tekniska högstskolorna:			
18	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier, <i>reservationsanslag</i>	323 500	
19	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, <i>förslagsanslag</i>	25 000	
20	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden m. m., <i>förslagsanslag</i>	60 000	
21	Resestipendier åt lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	70 000	478 500
			<u>33 926 900</u>

* Beräknat belopp.

G. Skolöverstyrelsen, anstalter för lärarutbildning m. m.

Skolöverstyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 554 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	891 000	
3	Försöksverksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 400 000	7 845 000
Statens försöksskola i Linköping:			
4	Driftkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 186 000	
5	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	34 000	1 220 000
Länsskolnämnderna:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 859 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 039 000	4 898 000
Lärarhögskolan i Stockholm:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 552 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	411 000	
10	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	90 000	6 053 000
Folkskoleseminarierna:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	24 407 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 064 000	
13	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	400 000	
14	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	550 000	27 421 000
15	Vidareutbildning av folkskollärare, <i>reservationsanslag</i>		1 000 000
16	Resestipendier åt lärare vid folkskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i>		10 500
Statens skolköksseminarium:			
17	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*446 000	
18	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*68 000	514 000
19	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>		*1 030 000
20	Bidrag till seminariet för huslig utbildning i Umeå, <i>förslagsanslag</i>		*430 000
21	Bidrag till Göteborgs skolköksseminarium, <i>förslagsanslag</i>		*187 000
22	Bidrag till vissa handarbetsseminarier, <i>förslagsanslag</i>		*358 000
23	Seminarium för utbildning av lärare i manlig slöjd, <i>förslagsanslag</i>		*206 000
24	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjd-lärarutbildning		110 000
25	Bidrag till Ericastiftelsen, <i>förslagsanslag</i>		149 300
26	Kurser för lärare m. fl., <i>reservationsanslag</i>		1 393 900
27	Lärarutbildningskurser för läroverksingenjörer, <i>reservationsanslag</i>		380 000
			53 205 700

H. Allmänna läroverken m. m.

Allmänna läroverken:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	204 638 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	12 605 200	217 243 200

* Beräknat belopp.

3	Avlöning åt deltagare i praktiska lärarkurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		4 156 000
4	Understöd åt vissa kommunala gymnasier m. m., <i>förslagsanslag</i>		335 000
5	Bidrag till driften av högre kommunala skolor, <i>förslagsanslag</i>		48 862 000
Privatläroverk:			
6	Bidrag till vissa privatläroverk, <i>förslagsanslag</i> ..	11 480 000	
7	Bidrag till hälsovården vid vissa privatläroverk, <i>förslagsanslag</i>	35 500	
8	Bidrag till vissa internatläroverk, <i>förslagsanslag</i> ..	675 000	12 190 500
9	Läroboksnämnden, <i>förslagsanslag</i>		67 000
10	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet, <i>förslagsanslag</i>		9 000
11	Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		25 700
12	Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		130 000
13	Resestipendier åt lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, <i>reservationsanslag</i>		95 000
14	Psykologisk-pedagogiska institutet, <i>förslagsanslag</i> ..		*70 600
15	Bokinköp och bokbindning vid pedagogiska biblioteket, <i>reservationsanslag</i>		*20 000
16	Vissa kostnader för student- och realexamina, <i>förslagsanslag</i>		1 039 500
17	Studiebidrag och stipendier, <i>förslagsanslag</i>		69 030 000
18	Brevskolestipendier, <i>reservationsanslag</i>		1 000
19	Bidrag till avlönande av föreståndare vid elevhem vid högre läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		85 000
			353 359 500

I. Folkskoleväsendet m. m.

Vissa för skolväsendet gemensamma ändamål

1	Bidrag till skolbibliotek, <i>förslagsanslag</i>	4 091 000
2	Bidrag till anordnande av skolmåltider, <i>förslagsanslag</i>	21 000 000
3	Bidrag till anskaffande av inventarier för skolmåltider, <i>förslagsanslag</i>	350 000
4	Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet, <i>förslagsanslag</i>	*89 500 000
5	Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet, <i>reservationsanslag</i>	4 000 000
		118 941 000

Folkskoleväsendet

Folkskolor m. m.:

6	Bidrag till driften av folkskolor m. m., <i>förslagsanslag</i>	700 000 000
7	Försökskostnadsbidrag, <i>förslagsanslag</i>	3 540 000

* Beräknat belopp.

8	Resekostnadsersättningar åt skolläkare vid folk- och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	40 000	
9	Bidrag till avlöning åt lärare m. m. vid vissa sjukvårdsanstalter och barnhem, <i>förslagsanslag</i> ..	670 000	
10	Folkundervisningens främjande i rikets nordligaste gränsorter m. m., <i>reservationsanslag</i>	220 000	
11	Bidrag till inackordering av skolbarn i elevhem eller enskilda hem, <i>förslagsanslag</i>	2 000 000	
12	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn m. m., <i>förslagsanslag</i>	45 000 000	
13	Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten, <i>förslagsanslag</i>	3 000 000	
14	Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
15	Byggnadsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	
16	Övergångsbidrag till tjänstebostäder, <i>förslagsanslag</i>	160 000	
17	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	51 900	
18	Anordnande av kombinerad korrespondens- och radioundervisning, <i>reservationsanslag</i>	540 000	759 471 900
19	Resestipendier åt lärare vid folk- och fortsättningsskolor, <i>reservationsanslag</i>		63 000
20	Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska, <i>förslagsanslag</i> ..		200 000
21	Bidrag till vissa särskilda skoländamål, <i>reservationsanslag</i>		350 000
Nomadskolor:			
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 223 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	638 400	
24	Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn, <i>förslagsanslag</i>	70 700	1 932 100
			762 017 000

Folkhögskolor

Folkhögskolor:

25	Bidrag till driften av folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	15 793 000	
26	Byggnadsbidrag, <i>reservationsanslag</i>	2 500 000	
27	Bidrag till arvoden åt skolläkare, <i>förslagsanslag</i>	40 000	
28	Utbildning av lärare, <i>reservationsanslag</i>	46 000	18 379 000
			18 379 000

Specialskolor m. m.

Skolor för blinda:

29	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 560 800	
30	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	805 400	
31	Skrivmaskiner åt avgående elever, <i>reservationsanslag</i>	49 400	3 415 600
32	Bidrag till framställning av blindskrifter och talböcker för blinda, <i>reservationsanslag</i>		70 000

Skolor för döva:

33	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 800 400	
34	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 684 200	
35	Engångsanskaffning av utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	170 000	6 654 600
36	Bidrag till vissa skolor och skolhem för döva barn, <i>förslagsanslag</i>		529 000
37	Bidrag till kulturell verksamhet bland döva		10 000
38	Bidrag till Hörselfrämjandet		64 000
39	Resor för blind- och dövskolelever jämte ledsagare, <i>förslagsanslag</i>		160 000
40	Arvoden åt blivande lärare för blind- och döva, <i>förslagsanslag</i>		130 000
41	Kurser för personal m. fl. vid skolor för blind- och döva, <i>reservationsanslag</i>		7 000
			11 040 200
			910 377 200

J. Yrkesundervisningen

Överstyrelsen för yrkesutbildning:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 559 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	535 200	
3	Yrkespedagogisk reformverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	140 000	3 234 200

Högre tekniska läroverk:

4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	14 097 000	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 643 000	
6	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 095 000	
7	Föreläsningar och fortbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	1 000	17 836 000

Konstfackskolan:

8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 312 500	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
10	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	276 000	1 838 500
11	Understöd åt handelsgymnasier, <i>förslagsanslag</i>		3 037 000
12	Vissa kostnader för handelsgymnasieexamen, <i>förslagsanslag</i>		35 000
13	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.		92 300
14	Bidrag till textilinstitutet i Borås, <i>förslagsanslag</i> ...		262 000
15	Bidrag till Lennings textiltekniska institut i Norrköping, <i>förslagsanslag</i>		210 000
16	Bidrag till driften av centrala yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i>		17 815 000
17	Bidrag till driften av lokala yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i>		55 000 000
18	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer, <i>förslagsanslag</i>		80 000
19	Kurs för utbildning av sysselsättnings- och arbetsterapeuter, <i>reservationsanslag</i>		60 000
20	Kurser för utbildning av preparatriser m. m.		54 700

21	Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>	1 523 000
22	Ersättning till deltagare i vissa kurser för lärarutbildning, <i>förslagsanslag</i>	1 260 000
23	Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen, <i>reservationsanslag</i>	18 000
24	Främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 690 000
25	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov, <i>reservationsanslag</i>	10 000
26	Resestipendier för yrkesutbildning, <i>reservationsanslag</i>	84 000
		104 139 700

K. Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.

1	Bidrag till folkbibliotek, <i>förslagsanslag</i>	7 174 700
2	Bidrag till föreläsningsverksamhet	955 000
3	Resekostnadsersättning åt föreläsare, <i>förslagsanslag</i>	300 000
4	Bidrag till föreläsningsförmedling och konsultverksamhet	204 000
5	Bidrag till studieförbund	2 345 000
6	Bidrag till studiecirkelverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..	*9 000 000
7	Bidrag till speciella folkbildningsåtgärder, <i>reservationsanslag</i>	226 000
8	Bidrag till verksamheten vid hemgårdar	200 000
9	Bidrag till verksamheten vid studiehem	75 000
10	Utbildning av ungdomsledare, <i>reservationsanslag</i> ...	953 000
11	Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	*3 000 000
12	Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer	574 000
13	Bidrag till Centralförbundet för nykterhetsundervisning, <i>reservationsanslag</i>	860 000
14	Bidrag till nykterhetsorganisationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 454 100
15	Bidrag till Svenska nykterhetsfrämjandet	15 000
Studiehjälpnämnden:		
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	160 300
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	30 000
18	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, <i>förslagsanslag</i>	125 000
Statens biografbyrå:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	192 200
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14 800
21	Bidrag till barnfilmkommittén, <i>reservationsanslag</i> ..	35 000
		27 893 100

L. Gymnastiska centralinstitutet m. m.

Gymnastiska centralinstitutet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	539 400
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	158 100

* Beräknat belopp.

3	Materiel, böcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	41 000	
4	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	18 300	756 800
5	Bidrag till Stockholms studenters idrottsförening till lokalhyra m. m.		6 500
			<u>763 800</u>

M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, <i>reservationsanslag</i>		181 500
2	Bidrag till nämnden för svensk språkvård		20 000
3	Humanistisk forskning		*1 125 000
	Statens medicinska forskningsråd:		
4	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	*140 500	
5	Medicinsk forskning, <i>reservationsanslag</i>	*3 925 000	4 065 500
	Statens naturvetenskapliga forskningsråd:		
6	Förvaltningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	*107 300	
7	Naturvetenskaplig forskning, <i>reservationsanslag</i> ..	*3 755 000	3 862 300
8	Bidrag till publicering av den svenska djuphavsexpe- ditionens resultat, <i>reservationsanslag</i>		25 000
	Statens samhälls- och rättsvetenskapliga forsknings- råd:		
9	Förvaltningskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	*30 000	
10	Samhälls- och rättsvetenskaplig forskning, <i>reser- vationsanslag</i>	*530 000	560 000
11	Psykologisk och pedagogisk forskning, <i>reservations- anslag</i>		*180 000
	Flyg- och navalmedicinska nämnden:		
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	486 500	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 000	
14	Flyg- och navalmedicinsk forskning, <i>reservations- anslag</i>	200 000	712 500
15	Atomforskning, <i>reservationsanslag</i>		*4 375 000
16	Europeiskt samarbete inom kärnforskningen, <i>för- slagsanslag</i>		3 200 000
17	Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik, <i>förslagsanslag</i>		240 000
	Matematikmaskinnämnden:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 411 000	
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	145 500	
20	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	725 000	2 281 500
21	Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut ..		231 300
22	Bidrag till oceanografiska institutet		141 900
23	Bidrag till internationella meteorologiska institutet i Stockholm		130 000
24	Ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek, <i>förslagsanslag</i>		1 015 000
25	Stipendier åt författare av hög litterär förtjänst..		100 000

* Beräknat belopp.

26	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg	7 000
27	Statens konstråd	14 800
28	Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader, <i>reservationsanslag</i>	200 000
29	Teaterrådet, <i>förslagsanslag</i>	10 000
30	Bidrag till samfundet De nio	10 000
		22 688 300

N. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, <i>förslagsanslag</i>	29 000
2	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	15 023 000
3	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 742 000
4	Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	1 364 000
		18 158 000
5	Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>	25 400
6	Sveriges anslutning till vissa internationella veten- skapliga sammanslutningar, <i>förslagsanslag</i>	37 000
7	Bidrag till svenska institut i utlandet m. m.	135 000
8	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris m. m.	11 000
9	Bidrag till avlöning av föreståndare för svenska stu- denthemmet i Paris	10 500
10	Främjande av internationellt-kulturellt samarbete, <i>reservationsanslag</i>	375 000
11	Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, <i>reser- vationsanslag</i>	3 250 000
12	Avsättning till svensk-finska kulturfonden	2 500 000
13	Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco, <i>för- slagsanslag</i>	1 003 000
14	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa inter- nationella kongresser i Sverige, <i>reservationsanslag</i> ..	250 000
15	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	1 450 000
16	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	355 000
		24 634 900
		Summa kronor 1 696 896 000

IX. JORDBRUKSDEPARTEMENTET

A. Jordbruksdepartementet m. m.

Jordbruksdepartementet:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 161 600
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 800
Lantbruksattachéer:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	362 600
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	62 700
		1 657 700

B. Lantbruksstyrelsen

Lantbruksstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 967 800
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*402 000
3	Kostnader för utbetalande av producentbidrag	61 000
		3 430 800

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande
av dess produktion m. m.

Lantbruksnämnderna:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*12 781 200
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*2 994 500
3	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*70 000
4	Utbildningskurser för viss personal, <i>reservationsanslag</i>	*20 000
		15 865 700
Bidrag till hushållningssällskapen:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	7 535 800
6	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	4 965 000
7	Demonstrationsgårdsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	30 000
8	Bidrag till jordbrukets rationalisering, <i>reservationsanslag</i>	9 000 000
9	Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering, <i>reservationsanslag</i>	100
10	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti, <i>förslagsanslag</i>	300 000
11	Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond, <i>förslagsanslag</i>	1 210 000
12	Statens avdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>	1 500 000
13	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, <i>reservationsanslag</i>	11 000 000
14	Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 250 000
15	Befrämjande av husdjursaveln, <i>reservationsanslag</i>	2 183 500

* Beräknat belopp.

Statens hingstdepå och stuteri:

16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	482 100	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	118 500	600 600
18	Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen		30 000
19	Bidrag till vissa åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis, <i>reservationsanslag</i>		160 000
20	Gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen		300 000
			<u>55 930 700</u>

D. Jordbruksprisreglering m. m. samt särskilt stöd åt vissa jordbruk

Statens jordbruksnämnd:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 872 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	725 000	3 597 200
3	Preisreglerande åtgärder på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>		*173 000 000
4	Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m., <i>förslagsanslag</i>		15 000 000
5	Producentbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk, <i>förslagsanslag</i>		*37 500 000
6	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 850 000
7	Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbru- ket, <i>reservationsanslag</i>		1 053 100
8	Gottgörelse till jordbruket för av dess utövare er- lagd energiskatt för motorbränsolja till traktorer		400 000
			<u>233 400 300</u>

E. Vissa kontrollanstalter på jordbrukets område m. m.

Statens centrala frökontrollanstalt:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 145 600	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	688 100	2 833 700

Statens växtskyddsanstalt:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 475 800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	428 900	1 904 700
5	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i> ..		100 000

Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:

6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	405 600	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	86 700	492 300

8	Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontroll- stationer		35 000
---	---	--	--------

Statens maskinprovningar:

9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	401 900	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	328 700	730 600
11	Kontroll å standardisering av mjölk, <i>förslagsanslag</i>		40 000
			<u>6 136 300</u>

* Beräknat belopp.

F. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar

Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 302 800
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	804 400
3	Materiel, <i>reservationsanslag</i>	265 000
4	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	333 000
5	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> .	75 000
6	Stipendier	132 800
7	Lokal och fast försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	931 500
8	Jordbruksdriften vid statens försöksgårdar, <i>förslagsanslag</i>	100
		8 844 600
Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut:		
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 749 300
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	716 000
11	Materiel, <i>reservationsanslag</i>	40 000
12	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	45 000
13	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> .	16 000
14	Stipendier m. m.	17 000
15	Trädgårdsekonomisk byrå, <i>förslagsanslag</i>	15 000
16	Lokal och fast försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	43 000
		2 641 300
17	Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande, <i>förslagsanslag</i>	107 500
18	Understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforså, <i>förslagsanslag</i>	270 800
Lantbruksskolan vid Ultuna:		
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	133 200
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	21 900
		155 100
Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter:		
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	8 693 200
22	Driftkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 326 800
		11 020 000
23	Bidrag till jordbrukets yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i>	354 800
24	Särskilda utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i> ...	136 700
25	Studiehjälp åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	2 100 000
26	Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
27	Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning, <i>reservationsanslag</i>	165 000
28	Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 600 000
29	Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, <i>reservationsanslag</i>	30 000
		28 425 800

G. Övrig forsknings- och försöksverksamhet på jordbrukets område

1	Främjande av forskning på jordbrukets område m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 300 000
	Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader:		
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	263 000	
3	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	112 400	
4	Försöksverksamheten, <i>reservationsanslag</i>	88 000	463 400
5	Bidrag till jordbrukstekniska institutet		325 000
6	Bidrag till Sveriges utsädesförening		1 492 100
7	Bidrag till den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm		210 000
8	Bidrag till Föreningen för växtförädling av frukt-träd		100 000
9	Bidrag till förädlingsarbeten med sojaväxter		20 000
10	Täckdikningsförsök m. m., <i>reservationsanslag</i>		150 000
			4 060 500

H. Veterinärväsendet m. m.

	Veterinärstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	834 900	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	91 300	926 200
	Veterinärstaten:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 723 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	141 900	5 864 900
	Statens veterinärmedicinska anstalt:		
5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 535 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	716 900	3 251 900
7	Bidrag till hushållningssällskapens veterinärvadlingar		235 000
8	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur ...		11 000
9	Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		1 270 000
10	Bidrag till främjande av juverhälsokontroll hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>		230 000
11	Bidrag vid försäkring mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar, <i>förslagsanslag</i> ..		100
12	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, <i>förslagsanslag</i>		575 000
13	Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m., <i>förslagsanslag</i>		110 000
	Veterinärhögskolan:		
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 181 900	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 012 000	
16	Materiel, <i>reservationsanslag</i>	250 000	
17	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	175 000	
18	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> .	30 000	
19	Stipendier	80 000	4 728 900

Veterinärinrättningen i Skara:

20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	234 800	
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	100	234 900
			<u>17 437 900</u>

I. Skogsväsendet

Skogsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	819 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	161 800	981 100
Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	12 920 400	
4	Omkostnader, <i>reservationsanslag</i>	7 960 000	20 880 400
5	Statens skogsförbättringsanslag, <i>förslagsanslag</i> ...		3 600 000
6	Vägbyggnader å skogar i enskild ägo, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen .		7 700 000
7	Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., <i>reservationsanslag</i>		1 700 000
8	Kostnader för virkesmätning, <i>förslagsanslag</i>		222 500
Skogshögskolan:			
9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 159 300	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	356 700	
11	Materiel, <i>reservationsanslag</i>	63 000	
12	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, <i>reservationsanslag</i>	40 000	
13	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> .	30 000	
14	Stipendier	71 600	1 720 600
Statens skogsforskningsinstitut:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 073 500	
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	441 800	
17	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	42 300	
18	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, <i>reservationsanslag</i>	546 300	
19	Skogsproduktforskning, <i>reservationsanslag</i>	84 800	
20	Byggnadsarbeten å vissa försöksparker, <i>reservationsanslag</i>	6 000	3 194 700
Statens skogsmästarskola:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	125 400	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	64 800	
23	Stipendier, <i>förslagsanslag</i>	45 000	235 200
Ersättning till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.:			
24	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	538 400	
25	Omkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	663 800	1 202 200
26	Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor m. m., <i>reservationsanslag</i>		60 400
27	Förberedande skogskurser, <i>förslagsanslag</i>		64 300
28	Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m., <i>förslagsanslag</i>		2 718 000
29	Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal, <i>förslagsanslag</i>		360 000
			<u>44 639 400</u>

J. Lantmäteri- och kartväsendet

Lantmäteristyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 372 900	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	152 300	
3	Kartlaggningsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	112 500	1 637 700
Lantmäteristaten:			
4	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	24 908 100	
5	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 186 000	
6	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	375 000	30 469 100
7	Utbildningskurser för viss lantmäteripersonal m. fl., <i>reservationsanslag</i>		461 600
8	Bidrag till kostnader i samband med lantmäteri- och vägförrättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		345 000
9	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		2 000
10	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		3 800
11	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		5 000
Rikets allmänna kartverk:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	5 944 900	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	698 800	
14	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 780 000	
15	Utrustning m. m., <i>reservationsanslag</i>	300 000	
16	Utbildningskurser för viss personal, <i>reservationsanslag</i>	4 000	8 727 700
			41 651 900

K. Fiskeriväsendet m. m.

Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion:			
Fiskeristyrelsen:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 132 700	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	419 300	1 552 000
Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion:			
Vatteninspektionen:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	452 600	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	142 900	595 500
Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion:			
5	Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet, <i>reservationsanslag</i>		100
Fiskeriintendenten m. m.:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	252 200	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 700	277 900
8	Utbildning av fiskeritjänstemän, <i>förslagsanslag</i> ..		46 000
9	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>		197 000
10	Statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m., <i>förslagsanslag</i>		10 000
11	Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., <i>reservationsanslag</i>		35 000
12	Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation, <i>reservationsanslag</i> ..		65 000

13	Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island, <i>reservationsanslag</i>	25 000
14	Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, <i>förslagsanslag</i>	30 000
15	Bidrag vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring, <i>förslagsanslag</i>	100
16	Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., <i>reservationsanslag</i>	25 000
17	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utöware erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen	745 000
18	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., <i>förslagsanslag</i>	5 000 000
		8 603 600

L. Lappväsendet

Lappfogdarna m. fl.:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	499 100	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	184 800	683 900
			683 900

M. Diverse

1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>		6 089 000
2	Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		531 900
3	Arrendenämnder och arrenderådgivning, <i>förslagsanslag</i>		20 000
Bidrag till skogs- och lantbruksakademien:			
4	Akademien, <i>förslagsanslag</i>	99 300	
5	Kostnader för jordbrukets forskningsråd m. m., <i>förslagsanslag</i>	70 000	169 300
6	Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl. .		115 000
7	Bidrag till särskilda naturvårdsåtgärder, <i>reservationsanslag</i>		100 000
8	Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund		225 000
9	Bidrag till viss lokal klubbverksamhet		100 000
10	Bidrag till ungdomsverksamhet på skogsbrukets område		85 000
11	Bidrag till utgivande av vissa tidskrifter m. m., <i>reservationsanslag</i>		30 000
12	Bidrag till vissa internationella organisationer m. m., <i>förslagsanslag</i>		944 400
13	Ersättning till riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m., <i>förslagsanslag</i>		165 000
14	Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., <i>förslagsanslag</i>		15 600
15	Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut, <i>förslagsanslag</i>		2 500
16	Ersättningar för vissa besiktningar och syneför- rättningar, <i>förslagsanslag</i>		5 000

17	Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m., <i>förslagsanslag</i>	65 000
18	Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden, m. m., <i>förslagsanslag</i>	30 000
19	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	800 000
20	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	145 000
21	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	3 500
		9 641 200
Summa kronor		455 700 000

X. HANDELSDEPARTEMENTET

A. Handelsdepartementet

Handelsdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 354 500	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 500	
3	Utbövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen, <i>förslagsanslag</i>	40 000	1 465 000
			1 465 000

B. Kommerskollegium m. m.

Kommerskollegium:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 316 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	578 400	3 894 600

Bergsstaten:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	298 800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40 500	339 300

Sprängämnesinspektionen:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	246 200	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	36 100	282 300

Näringsfrihetsrådet:

7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	108 600	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	11 200	119 800

Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor:

9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	276 100	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25 200	301 300

Statens pris- och kartellnämnd:

11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 649 500	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	266 300	1 915 800
			6 853 100

C. Bergsbruk, industri, hantverk, teknisk forskning m. m.

Sveriges geologiska undersökning:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 004 400	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	904 900	
3	Resor och fältarbeten, <i>reservationsanslag</i>	145 000	
4	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	280 000	
5	Malmletning, <i>reservationsanslag</i>	1 316 000	
6	Inventering av torvmossar, <i>reservationsanslag</i> ...	60 000	4 710 300
7	Vissa kostnader för statens gruvegendom, <i>förslagsanslag</i>		45 700

Statens provningsanstalt:

8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 303 400	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	441 800	
10	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	335 000	3 080 200

Flygtekniska försöksanstalten:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 725 400	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	2 123 300	
13	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	100 000	6 948 700
Statens hantverksinstitut:			
14	Avlöningar till viss personal, <i>förslagsanslag</i>	671 900	
15	Vissa omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	70 000	
16	Bidrag till kursverksamheten m. m., <i>reservationsanslag</i>	330 000	
17	Utrustning och inredning, <i>reservationsanslag</i>	150 000	1 221 900
Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien:			
18	Akademien	200 000	
19	Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet, <i>reservationsanslag</i>	57 600	257 600
20	Statens tekniska forskningsråd, <i>förslagsanslag</i>		*103 400
21	Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m., <i>reservationsanslag</i>		*2 900 000
Statens institut för konsumentfrågor:			
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	672 900	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	202 000	874 900
24	Statens konsumentråd, <i>förslagsanslag</i>		56 300
25	Konsumentvaruforskning och konsumentupplysning, <i>reservationsanslag</i>		600 000
26	Bidrag till varudeklarationsnämnden		190 000
27	Bidrag till svenska träforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		*1 067 600
28	Bidrag till svenska textilforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		157 700
29	Bidrag till metallografiska institutet, <i>förslagsanslag</i>		22 000
30	Bidrag till Institutet för konserveringsforskning, <i>förslagsanslag</i>		591 500
31	Bidrag till Institutet för optisk forskning, <i>förslagsanslag</i>		118 800
32	Bidrag till svenska silikatforskningsinstitutet, <i>förslagsanslag</i>		108 400
33	Delegationen för atomenergifrågor, <i>reservationsanslag</i>		130 000
34	Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi, <i>reservationsanslag</i>		98 100 000
35	Internationellt atomenergisamarbete, <i>förslagsanslag</i>		3 000 000
36	Bidrag till Aktiebolaget Svensk torvförädling för torvforskning, <i>reservationsanslag</i>		150 000
37	Bidrag till företagareföreningar m. fl., <i>reservationsanslag</i>		700 000
38	Täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m., <i>förslagsanslag</i>		300 000
39	Befrämjande av hemslöjden, <i>reservationsanslag</i>		55 000
40	Bidrag till svenska slöjdföreningen		50 000
41	Bidrag till standardiseringsverksamheten		565 000
42	Bidrag till tekniska nomenklaturcentralen		15 000
			126 120 000

* Beräknat belopp.

D. Sjöfart och handel*Sjöfartsverket*

Sjöfartsstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 647 700	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 064 700	5 712 400

Lots- och fyrstaten:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	22 849 200	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	5 880 000	28 729 200

Fartygsinspektionen:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 262 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	192 800	1 454 800
			35 896 400

Sjöbefälsskolorna

Sjöbefälsskolorna:

7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*1 832 000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*140 000	
9	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	*250 000	
10	Fortbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	*10 000	
11	Ersättning åt författare av läroböcker m. m., <i>reservationsanslag</i>	*10 000	
12	Praktisk lärarkurs, <i>reservationsanslag</i>	5 000	
13	Arvoden åt deltagare i praktisk lärarkurs, <i>förslagsanslag</i>	39 700	2 286 700
			2 286 700

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

14	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i>		2 300 000
15	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, <i>reservationsanslag</i>		37 500
16	Viss utrustning för statlig sjöräddningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		50 000
17	Statens isbrytarverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		6 000 000
18	Anskaffning av en ny statsisbrytare, <i>reservationsanslag</i>		4 395 000
19	Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer, <i>förslagsanslag</i>		222 300
20	Mättnings- och rekognosceringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		1 473 000
			14 477 800

Hamnar och farleder

21	Bidrag till handelshamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i>		100
22	Statliga farledsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		100 000
23	Byggande av fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
24	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, <i>förslagsanslag</i>		215 000
25	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen		1 000 000
			3 315 100

* Beräknat belopp.

Övriga sjöfartsändamål

Handelsflottans pensionsanstalt:			
26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	66 500	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	8 400	74 900
Statens skeppsprovningsanstalt:			
28	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	807 200	
29	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	113 600	920 800
Statens sjöhistoriska museum:			
30	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	276 300	
31	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	49 200	
32	Underhåll och ökning av samlingarna, <i>reservationsanslag</i>	3 500	329 000
33	Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader		256 000
34	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		450 000
35	Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		80 000
36	Avsättning till handelsflottans välfärdsfond, <i>förslagsanslag</i>		340 000
37	Understöd åt skärgårdsrederier, <i>reservationsanslag</i> ..		*350 000
			2 800 700
<i>Handel</i>			
38	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm		561 400
39	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg, <i>förslagsanslag</i>		705 900
40	Handelshögskolorna: Stipendier, <i>reservationsanslag</i>		38 500
41	Åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder, <i>reservationsanslag</i>		1 200 000
42	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet		102 000
			2 607 800
			61 384 500

E. Patent- och registreringsväsendet m. m.

Patent- och registreringsverket:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	7 415 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	1 211 500	8 626 500
Svenska uppfinnarkontoret:			
3	Administrationskostnader	153 000	
4	Understödjande verksamhet, <i>reservationsanslag</i> ..	85 000	238 000
5	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, <i>förslagsanslag</i>		430 000
6	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, <i>förslagsanslag</i>		1 500 400
			10 794 900

F. Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap m. m.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 341 200	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	182 000	1 523 200

* Beräknat belopp.

3	Omkostnader för statlig lagerhållning m. m., <i>förslagsanslag</i>	24 990 000
		<u>26 513 200</u>

G. Krisförvaltningen

	Statens handelslicensnämnd:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	850 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>97 000</u>	947 000
	Statliga krisorganen:		
3	Avlöningar till viss personal, <i>förslagsanslag</i>		<u>105 000</u>
			<u>1 052 000</u>

H. Diverse

	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	2 082 000	
2	Sjöfartsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	<u>606 000</u>	2 688 000
3	Bidrag till vissa internationella byråer m. m., <i>förslagsanslag</i>		246 000
4	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, <i>reservationsanslag</i>		150 000
5	Bidrag till svenska turisttrafikförbundet		550 000
6	Turistpropaganda i Amerikas förenta stater		104 000
7	Avsättning till fonden för idrottens främjande ...		11 000 000
8	Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.		1 400 000
9	Avsättning till lotterimedelsfonden		21 800 000
10	Kostnader för vissa nämnder m. m., <i>förslagsanslag</i>		41 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		575 000
12	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		<u>111 000</u>
			<u>38 665 000</u>
	Summa kronor		272 847 700

XI. INRIKESDEPARTEMENTET

A. Inrikesdepartementet m. m.

Inrikesdepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 503 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	145 000	1 648 000
3	Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar, <i>förslagsanslag</i>		45 000
			<u>1 693 000</u>

B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården

Medicinalstyrelsen med dithörande stater

Medicinalstyrelsen:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 043 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	543 000	4 586 000

Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	493 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	82 900	575 900

5	Förvaring och underhåll av viss sjukvårdsmateriel m. m., <i>förslagsanslag</i>		428 000
---	--	--	---------

6	Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara, <i>reservationsanslag</i>		600 000
---	---	--	---------

Sinnessjuknämnden:

7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	28 000	
8	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3 000	31 000

Strålskyddsverksamhet m. m.:

9	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	978 000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	228 000	1 206 000

Statens bakteriologiska laboratorium:

11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	4 831 000	
12	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3 244 000	8 075 000

13	Inredning och utrustning av virusavdelning vid statens bakteriologiska laboratorium m. m., <i>reservationsanslag</i>		300 000
----	--	--	---------

Statens rättskemiska laboratorium:

14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 081 000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	402 000	1 483 000

Statens farmaceutiska laboratorium:

16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	632 000	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	185 000	817 000

18	Svenska farmakopékommittén m. m., <i>förslagsanslag</i>		145 000
----	---	--	---------

Statens rättsläkarstationer:

19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	515 000	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	135 000	650 000

21	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>		65 000
----	--	--	--------

Provinsiälläkarstaten:

Förste provinsiälläkare och provinsiälläkare m. fl.:			
22	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	16 200 000	
23	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	450 000	16 650 000
24	Bidrag till extra provinsiälläkares avlöande m. m., <i>förslagsanslag</i>		15 000
25	Anställande av civila reservläkare, <i>förslagsanslag</i>	250 000	16 915 000
			35 876 900

Sjukvårdsanstalterna

Sinnessjukvårdsanstalter m. m.:

Statens sinnessjukhus:

26	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	149 000 000	
27	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	60 900 000	
28	Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter, <i>förslagsanslag</i>	100 000	210 000 000
29	Utrustning av nya sinnessjukhus m. m., <i>reservationsanslag</i>		*3 120 000
30	Utbildning av sinnessjukvårdspersonal: Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		780 000
31	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, <i>förslagsanslag</i>		40 000 000
32	Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatriska avdelningar vid lasarett, <i>reservationsanslag</i>		400 000
33	Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett, <i>förslagsanslag</i>		300 000
34	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>reservationsanslag</i>		400 000
35	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, <i>förslagsanslag</i>		2 125 000
Statens skol- och yrkeshem på Salbohed:			
36	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	458 000	
37	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	214 500	672 500
Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg:			
38	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	251 000	
39	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	96 800	347 800
40	Bidrag till uppförande eller inrättande av särskolor och vårdanstalter för psykiskt efterblivna, <i>reservationsanslag</i>		2 500 000
41	Bidrag till driften av särskolor för psykiskt efterblivna, <i>förslagsanslag</i>		10 340 000
42	Bidrag till driften av vårdanstalter för psykiskt efterblivna, <i>förslagsanslag</i>		9 300 000
Statens anstalt för fallandesjuka:			
43	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 760 000	
44	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	509 000	
45	Ferieresor för elever m. m., <i>förslagsanslag</i>	7 000	
46	Utrustningskostnader, <i>reservationsanslag</i>	160 000	2 436 000

* Beräknat belopp.

47	Bidrag till epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	1 670 000	
48	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, <i>förslagsanslag</i>	300 000	284 691 300
Universitetssjukhus:			
Karolinska sjukhuset:			
49	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	34 927 000	
50	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	10 855 000	
51	Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	1 371 000	47 153 000
Serafimerlasarettet:			
52	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	9 709 000	
53	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	3 222 300	12 931 300
54	Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
55	Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	530 000	
56	Bidrag till vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet m. m., <i>reservationsanslag</i>	*700 000	
57	Bidrag till anordnande av undervisning vid vissa Stockholms stad tillhöriga sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	360 000	
58	Bidrag till vissa driftkostnader vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, <i>förslagsanslag</i>	930 000	
59	Bidrag till uppförande och utrustning av en psykiatrisk klinik vid S:t Görans sjukhus i Stockholm m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 090 000	
60	Akademiska sjukhuset i Uppsala: Avlöningar till läkare, <i>förslagsanslag</i>	3 063 000	
61	Driftkostnader vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	4 030 000	
62	Utrustning vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	450 000	
63	Bidrag till anordnande av undervisning i klinisk epidemiologi vid Epidemisjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	55 000	
64	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, <i>förslagsanslag</i>	2 150 000	
65	Bidrag till viss utrustning vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, <i>reservationsanslag</i>	*73 000	
66	Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	2 200 000	
67	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m., <i>reservationsanslag</i>	*5 840 000	
68	Bidrag till Malmö allmänna sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	4 000 000	
69	Bidrag till Göteborgs stad till driften av för undervisningsändamål upplåtna sjukhus, <i>förslagsanslag</i>	5 000 000	
70	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	3 800 000	
71	Bidrag till vissa driftkostnader vid lasarettet i Umeå, <i>förslagsanslag</i>	650 000	
72	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid lasarettet i Umeå m. m., <i>reservationsanslag</i>	2 710 000	98 965 300

* Beräknat belopp.

Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:

73	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>reservationsanslag</i>	100	
74	Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m., <i>förslagsanslag</i>	1 200 000	
75	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>reservationsanslag</i>	35 000	
76	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	2 300 000	
77	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, <i>förslagsanslag</i>	285 000	
78	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, <i>reservationsanslag</i>	100	
79	Bidrag till driften av folksanatorierna, <i>förslagsanslag</i>	160 000	
80	Behandling av vissa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	13 000	
81	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter, <i>reservationsanslag</i>	175 000	
82	Bidrag till driften av epidemivårdanstalter, <i>förslagsanslag</i>	400 000	
83	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, <i>reservationsanslag</i>	265 000	
84	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>	5 000 000	
85	Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, <i>förslagsanslag</i>	1 800 000	
86	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund, <i>förslagsanslag</i>	100 000	11 733 200

Vanföreanstalter m. m.:

87	Bidrag till vanföreanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	8 800 000	
88	Bidrag till resor för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i>	75 000	
89	Bidrag till Eugeniahemmet, <i>förslagsanslag</i>	1 600 000	
90	Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	3 400 000	
91	Bidrag till anskaffande av hörapparater, <i>förslagsanslag</i>	450 000	14 325 000

Förlossningsanstalter:

92	Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter, <i>reservationsanslag</i>		20 000
			409 734 800

Hälsovård i allmänhet

Statens institut för folkhälsan:

93	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 330 000	
94	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	783 000	4 113 000

Barnmorskeläroanstalten i Stockholm:

95	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	124 000	
96	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	179 000	303 000

Barnmorskeläroanstalten i Göteborg:

97	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	104 000	
98	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	87 000	191 000

Statens sjuksköterskeskola i Stockholm:			
99	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	375 000	
100	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	113 000	488 000
Statens sjuksköterskeskola i Göteborg:			
101	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	221 000	
102	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	219 000	440 000
103	Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor, <i>reservationsanslag</i>		16 000
Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor:			
104	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	250 000	
105	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28 000	278 000
106	Specialutbildning av barnsjuksköterskor, <i>förslagsanslag</i>		53 000
107	Utbildningskurser i arbetsterapi		26 000
108	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		11 000 000
109	Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m., <i>förslagsanslag</i>		3 400 000
110	Understödande av dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
Allmän skärmbildsundersökning:			
111	Lokala undersökningar, <i>förslagsanslag</i>	530 000	
112	Medicinalstyrelsens skärmbildscentral, <i>förslagsanslag</i>	500 000	
113	Nyanskaffning av materiel för den statliga skärmbildsverksamheten, <i>reservationsanslag</i>	225 000	1 255 000
114	Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		6 600 000
115	Läkemedel åt vissa kvinnor och barn, <i>förslagsanslag</i>		1 500 000
116	Abortförebyggande åtgärder, <i>förslagsanslag</i>		315 000
117	Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		490 000
118	Bidrag till driften av folktandvården, <i>förslagsanslag</i>		10 200 000
119	Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård, <i>reservationsanslag</i>		100 000
120	Utbildningskurs för vissa utländska tandläkare, <i>förslagsanslag</i>		46 000
121	Yrkesmedicinska centralen, <i>förslagsanslag</i>		217 000
122	Bidrag till forskningsverksamhet på yrkesmedicinens område, <i>reservationsanslag</i>		50 000
123	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		1 000 000
124	Skyddsympning mot difteri, <i>förslagsanslag</i>		120 000
125	Skyddsympning mot polio, <i>förslagsanslag</i>		1 300 000
126	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>		100 000
127	Ersättning vid vissa ingripanden i hälsovårdens intresse, <i>förslagsanslag</i>		100 000
128	Ambulans- och räddningsflygtjänst, <i>förslagsanslag</i>		450 000
Centrala sjukvårdsberedningen:			
129	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	393 000	
130	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40 000	433 000

131	Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård, <i>förslagsanslag</i>	450 000	
132	Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar, <i>förslagsanslag</i>	1 500 000	
133	Kostnader för överförande till Sverige av vissa utländska läkare, <i>förslagsanslag</i>	125 000	
		<u>48 159 000</u>	
		493 770 700	

C. Överståthållarämbetet och landsstaten

Överståthållarämbetet:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	6 685 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>1 117 000</u>	7 802 000
Länsstyrelserna:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	55 565 000	
4	Sjukvård m. m., <i>förslagsanslag</i>	155 000	
5	Reseersättningar, <i>förslagsanslag</i>	1 575 000	
6	Expenser, <i>förslagsanslag</i>	7 782 000	
7	Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	<u>225 000</u>	65 302 000
Landsfogdarna m. fl.:			
8	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	2 318 000	
9	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>395 000</u>	2 713 000
Häradsskrivarna m. fl.:			
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	18 500 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>1 950 000</u>	20 450 000
Landsfiskalerna m. fl.:			
12	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	26 720 000	
13	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>3 895 000</u>	30 615 000
			126 882 000

D. Polisväsendet

Statspolisintendenten m. fl.:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 503 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen		1 370 000
Statspolisorganisationen:			
2	Inköp av motorfordon m. m., <i>reservationsanslag</i> , därav 1 170 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	1 311 000	
3	Underhålls-, drift- och expeditionskostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 2 258 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	3 306 000	
4	Gottgörelse till polisdistrikten, <i>förslagsanslag</i> , därav 13 202 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	21 237 000	
5	Polisradioväsendet, <i>reservationsanslag</i> , därav 246 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	<u>282 000</u>	26 136 000
Norrbottens statliga poliskår:			
6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	649 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	<u>204 000</u>	853 000

8	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 400 000
9	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., <i>förslagsanslag</i>		24 000 000
	Statens polisskola:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> , därav 137 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	1 052 000	
11	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i> , därav 40 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	304 000	
12	Utbildningsarvoden m. m., <i>förslagsanslag</i> , därav 44 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	400 000	1 756 000
	Statens kriminaltekniska anstalt:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 124 000	
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	688 000	1 812 000
15	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		900 000
16	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m., <i>förslagsanslag</i>		550 000
17	Polisväsendets organisationsnämnd, <i>förslagsanslag</i> ..		242 000
18	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m., <i>förslagsanslag</i> , därav 1 384 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen		7 500 000
19	Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m., <i>förslagsanslag</i>		9 140 000
20	Bidrag till främjande av rekryteringen i vissa polisdistrikt, <i>förslagsanslag</i> , därav 37 500 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen		50 000
21	Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, <i>förslagsanslag</i>		625 000
			76 834 000

E. Civilförsvaret

	Civilförsvarsstyrelsen:		
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*2 900 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*715 000	*3 615 000
	Civilförsvarsområdenas administration:		
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	*5 770 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	*1 420 000	*7 190 000
5	Utbildnings- och övningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		*5 760 000
6	Inspelning av instruktionsfilm, <i>reservationsanslag</i> ..		*40 000
7	Bidrag till vissa frivilliga organisationer		*322 000
8	Försöksverksamhet, <i>reservationsanslag</i>		*400 000
9	Engångsanskaffning av materiel, <i>reservationsanslag</i>		*1 500 000
10	Anskaffning av viss förbrukningsmateriel, <i>reservationsanslag</i>		*100
11	Förvaring och underhåll av viss materiel m. m., <i>förslagsanslag</i>		*4 500 000

* Beräknat belopp.

12	Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförvarsområdena, <i>förslagsanslag</i>	*620 000
13	Bidrag till kommuner för anordnande av brandddammar för civilförvarsändamål, <i>reservationsanslag</i> ...	*500 000
14	Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m., <i>reservationsanslag</i>	*3 100 000
15	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum, <i>förslagsanslag</i>	*1 500 000
16	Viss sambandsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	*823 000
		29 870 100

F. Brandväsendet

Statens brandinspektion:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	189 300	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	75 500	264 800

Statens brandskola:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	189 000	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	91 900	280 900

5	Bidrag till förebyggande och släckning av brand, <i>förslagsanslag</i>		775 000
6	Bidrag till kommuner för anläggande av brandddammar, <i>reservationsanslag</i>		200 000
7	Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer, <i>reservationsanslag</i>		100
			1 520 800

G. Diverse

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

1	Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	9 058 000	
2	Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	894 000	
3	Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	15 137 000	
4	Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i> ...	2 358 000	27 447 000

5	Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark, <i>förslagsanslag</i>		16 100
---	--	--	--------

Statens utlänningskommission:

6	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	3 045 000	
7	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	268 000	3 313 000

8	Bidrag till världshälsovårdsorganisationen m. m., <i>förslagsanslag</i>		1 110 000
9	Vissa kostnader för internationellt hälsovårdsarbete, <i>reservationsanslag</i>		20 000
10	Skandinaviska undervisningssjukhuset i Korea, <i>reservationsanslag</i>		2 000 000
11	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, <i>förslagsanslag</i>		150 000
12	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>		15 000
13	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>		1 200 000
14	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>		150 000

* Beräknat belopp.

15	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	1 000
16	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige, <i>reservationsanslag</i> ..	30 000
		35 452 100
	Summa kronor	765 522 700

XII. CIVILDEPARTEMENTET

A. Civildepartementet

Civildepartementet:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 054 000	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	40 300	1 094 300
			<u>1 094 300</u>

B. Vissa myndigheter

Statens lönenämnd:

1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	255 800	
2	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	14 000	269 800
			<u>269 800</u>

Statens avtalsnämnd:

3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	240 800	
4	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	26 700	267 500
			<u>267 500</u>

Statens pensionsanstalt:

5	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 052 000	
6	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	139 200	1 191 200
			<u>1 191 200</u>
			<u>1 728 500</u>

C. Statliga pensionsväsendet

1	Egenpensioner åt f. d. anställningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i> , därav 14 300 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	190 000 000
2	Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver, <i>förslagsanslag</i>	4 500 000
3	Vadstena krigsmanshuskassa, <i>förslagsanslag</i>	475 000
4	Pensionering av viss flottans gemenskap, <i>förslagsanslag</i>	85 000
5	Familjepensioner åt efterlevande till anställningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i> , därav 1 800 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen ..	52 000 000
6	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.	15 000
7	Diverse pensioner och understöd m. m., <i>förslagsanslag</i>	4 900 000
		<u>251 975 000</u>

D. Statsunderstödda pensionsväsendet

1	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	134 000 000
2	Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt	1 600 000
		<u>135 600 000</u>

E. Allmänna indragningsstaten

1	Avlöningar till personal å indragningsstat m. m., <i>förslagsanslag</i>	470 000
---	--	---------

F. Diverse

1	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	137 000
2	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	500 000
3	Kostnader för vissa förhandlingar m. m., <i>förslags- anslag</i>	10 000
4	Kostnader för vissa nämnder m. m., <i>förslagsanslag</i>	200 000
5	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	20 000
6	Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäk- ringen m. m., <i>förslagsanslag</i>	19 500 000
		20 367 000
	Summa kronor	411 234 800

XIII. OFÖRUTSEDDA UTGIFTER

1	Oförutsedda utgifter, <i>förslagsanslag</i>	1 000 000
---	---	-----------

XIV. RIKSDAGEN OCH DESS VERK M. M.

Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	*7 400 000
2	Reseersättningar till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	1 450 000
3	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	1 510 000
4	Kostnader för riksdagstrycket, <i>förslagsanslag</i> ...	1 460 000
5	Utgivande av särskilda publikationer, <i>reservationsanslag</i>	45 000
6	Utgivande av otryckta ständsprotokoll, <i>reservationsanslag</i>	125 000
7	Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, <i>förslagsanslag</i>	70 000
8	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	490 000
9	Allmänt kyrkomöte, <i>förslagsanslag</i>	100
Riksgäldskontoret:		
10	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	1 943 000
11	Kostnader vid emission av statslån m. m., <i>förslagsanslag</i>	300 000
12	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	250 000
Riksdagens ekonomibyrå:		
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	818 000
14	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	480 000
Riksdagsbiblioteket:		
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	331 000
16	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	43 000
17	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i> ..	125 000
Justitieombudsmannen och hans expedition:		
18	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	346 500
19	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	17 000
Militeombudsmannen och hans expedition:		
20	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	218 000
21	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	24 500
Riksdagens revisorer och deras kansli:		
22	Arvoden till revisorerna, <i>förslagsanslag</i>	45 000
23	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	197 000
24	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	28 300
Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli:		
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	95 000
26	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	65 000
27	Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet, <i>förslagsanslag</i>	40 000
28	Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt, <i>förslagsanslag</i>	40 000

* Beräknat belopp.

29	Pensioner åt f. d. riksdagsmän, <i>förslagsanslag</i>	800 000
30	Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän, <i>förslagsanslag</i>	135 000
31	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>	635 000
32	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	100 000
33	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	117 000
34	Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande, <i>förslagsanslag</i>	550 000
35	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>	5 000
36	Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m., <i>förslagsanslag</i>	50 000
Summa kronor		20 348 400

UTGIFTER FÖR STATENS KAPITALFONDER

I. LUFTFARTSFONDEN

1 Underskott å luftfartsfonden	12 500 000
--------------------------------------	------------

II. RIKSGÄLDSFONDEN¹

1 Underskott å riksgäldsfonden	685 000 000
--------------------------------------	-------------

III. AVSKRIVNING AV NYA KAPITALINVESTERINGAR

A. Statens affärsverksfonder

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :

1 Försvarsberedskap vid televerket (I: B: 8), <i>reservationsanslag</i>	6 000 000
2 Nybyggnad och ombyggnad av järnvägslinjer (I: C: 2), <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
3 Försvarsberedskap vid statens järnvägar (I: C: 6), <i>reservationsanslag</i>	4 500 000
4 Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk (I: D: 4), <i>reservationsanslag</i>	5 700 000
	17 200 000

B. Luftfartsfonden

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :

1 Försvarsberedskap vid luftfartsverket (II: 2), <i>reservationsanslag</i>	100 000
--	---------

C. Statens allmänna fastighetsfond

J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t :

1 Vissa byggnadsarbeten för fångvården (III: 1), <i>reservationsanslag</i>	7 250 000
--	-----------

U t r i k e s d e p a r t e m e n t e t :

2 Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen (III: 2), <i>reservationsanslag</i>	77 500	
3 Uppförande av kanslibyggnad för beskickningen i Ankara (III: 3), <i>reservationsanslag</i>	85 000	162 500

¹ Stat för riksgäldsfonden se Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 84.

Socialdepartementet:

4	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården (III: 4), <i>reservationsanslag</i>	*2 000 000	
5	Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare (III: 5), <i>reservationsanslag</i>	704 000	
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare (III: 6), <i>reservationsanslag</i>	647 500	3 351 500

Kommunikationsdepartementet:

7	Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm (III: 7), <i>reservationsanslag</i>	50 000	
8	Utbyggnad av ämbetshuset i kvarteret Uppfinnaren i Stockholm (III: 10), <i>reservationsanslag</i>	375 000	
9	Ämbetsbyggnad i kvarteret Murmästaren i Stockholm (III: 11), <i>reservationsanslag</i>	25 000	
10	Byggnadsarbeten för statens bilinspektion (III: 12), <i>reservationsanslag</i>	71 300	
11	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten (III: 13), <i>reservationsanslag</i>	1 250 000	1 771 300

Finansdepartementet:

12	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m. (III: 14), <i>reservationsanslag</i>		100 000
----	---	--	---------

Ecklesiastikdepartementet:

13	Nybyggnad för riksarkivet (III: 15), <i>reservationsanslag</i>	250 000	
14	Nybyggnad för biblioteksdepå (III: 16), <i>reservationsanslag</i>	*400 000	
15	Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan (III: 17), <i>reservationsanslag</i>	325 000	
16	Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala (III: 18), <i>reservationsanslag</i>	1 457 500	
17	Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund (III: 19), <i>reservationsanslag</i>	1 900 000	
18	Byggnadsarbeten för vissa djuravdelningar (III: 20), <i>reservationsanslag</i>	100 000	
19	Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg (III: 21), <i>reservationsanslag</i>	3 925 000	
20	Byggnadsarbeten för Stockholms högskola (III: 22), <i>reservationsanslag</i>	*850 000	
21	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm (III: 23), <i>reservationsanslag</i>	2 025 000	
22	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola (III: 24), <i>reservationsanslag</i>	2 000 000	
23	Nybyggnad för forskningslaboratorium i Studsvik (III: 25), <i>reservationsanslag</i>	375 000	

* Beräknat belopp.

24	Nybyggnad för lärarhögskola i södra Sverige (III: 26), <i>reservationsanslag</i>	*100 000	
25	Vissa byggnadsarbeten för ett seminarium för utbildning av lärare i manlig slöjd (III: 27), <i>reservationsanslag</i>	*250 000	
26	Vissa byggnadsarbeten vid läroanstalterna för blinda (III: 28), <i>reservationsanslag</i>	137 500	
27	Vissa byggnadsarbeten vid skolorna för döva (III: 29), <i>reservationsanslag</i>	1 600 000	15 695 000

Jordbruksdepartementet:

28	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt (III: 30), <i>reservationsanslag</i>	625 000	
29	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan (III: 31), <i>reservationsanslag</i>	7 300	632 300

Handelsdepartementet:

30	Förrådsbyggnad vid statens hantverksinstitut (III: 32), <i>reservationsanslag</i>	150 000	
31	Vissa byggnadsarbeten vid institutet för konserveringsforskning (III: 33), <i>reservationsanslag</i>	35 600	
32	Säkerhetsanstalter för sjöfarten (III: 34), <i>reservationsanslag</i>	925 000	
33	Om- och tillbyggnad vid statens skeppsprovvningsanstalt (III: 35), <i>reservationsanslag</i>	145 000	1 255 600

Inrikesdepartementet:

34	Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m. (III: 36), <i>reservationsanslag</i>	100 000	
35	Nybyggnad för virusavdelning vid statens bakteriologiska laboratorium och virusinstitution vid karolinska institutet m. m. (III: 37), <i>reservationsanslag</i>	1 400 000	
36	Vissa byggnadsarbeten vid statens rättskemiska laboratorium (III: 38), <i>reservationsanslag</i>	120 000	
37	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 39), <i>reservationsanslag</i>	*19 500 000	
38	Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbyggnadsarbeten (III: 40), <i>reservationsanslag</i>	317 500	
39	Utbyggande av karolinska sjukhuset (III: 41), <i>reservationsanslag</i>	3 522 500	
40	Uppförande av klinik för alkoholsjukdomar m. m. (III: 42), <i>reservationsanslag</i>	500 000	
41	Utbyggande av Akademiska sjukhuset i Uppsala (III: 43), <i>reservationsanslag</i>	*1 750 000	
42	Uppförande av en barnpsykiatrisk klinik vid lasarettet i Lund (III: 44), <i>reservationsanslag</i>	400 000	
43	Byggnadsarbeten för länsstyrelserna (III: 45), <i>reservationsanslag</i>	1 025 000	
44	Vissa skyddsrumsanläggningar (III: 47), <i>reservationsanslag</i>	*1 900 000	
45	Anordnande av en civilförvarsskola (III: 48), <i>reservationsanslag</i>	*650 000	31 185 000
			61 408 200

* Beräknat belopp.

D. Försvarets fonder**Försvarsdepartementet:****Försvarets fastighetsfond:**

1	Arméns delfond (IV: A: 1—9), <i>reservationsanslag</i>	14 000 000
2	Marinens delfond (IV: A: 10—15), <i>reservationsanslag</i>	2 350 000
3	Flygvapnets delfond (IV: A: 16—21), <i>reservationsanslag</i>	21 750 000
4	Befästningars delfond (IV: A: 22—36), <i>reservationsanslag</i>	79 100 000
		117 200 000

E. Statens utlåningsfonder**Socialdepartementet:**

1	Lånefonden för allmänna samlingslokaler (V: 4), <i>reservationsanslag</i>	5 400 000
---	---	-----------

Ecklesiastikdepartementet:

2	Statens lånefond för universitetsstudier (V: 6), <i>reservationsanslag</i>	8 000 000
3	Allmänna studielånefonden (V: 7), <i>reservationsanslag</i>	9 100 000
		17 100 000

Jordbruksdepartementet:

4	Kronotorparnas inventarielånefond (V: 9), <i>reservationsanslag</i>	50 000
		22 550 000

F. Fonden för låneunderstöd**Socialdepartementet:**

1	Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare (VI: 1), <i>reservationsanslag</i>	484 600
---	--	---------

Ecklesiastikdepartementet:

2	Lån till Uppsala studentkår (VI: 5), <i>reservationsanslag</i>	100 000
---	--	---------

Handelsdepartementet:

3	Lån till utbyggnad av oljelagringen (VI: 8), <i>reservationsanslag</i>	72 000 000
---	--	------------

Inrikesdepartementet:

4	Lån till Gotlands läns landsting för utbyggande av lasarettet i Visby (VI: 10), <i>reservationsanslag</i>	500 000
5	Lån till Svenska diakonsällskapet för vissa byggnadsarbeten (VI: 11), <i>reservationsanslag</i>	750 000
6	Lån till Ervallahemmet för ombyggnadsarbeten (VI: 12), <i>reservationsanslag</i>	160 000
		1 410 000
		73 994 600

G. Diverse kapitalfonder**Jordbruksdepartementet:**

1	Arrendeegnahmefonden (IX: 7), <i>reservationsanslag</i>	225 000
---	---	---------

Handelsdepartementet:**Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:**

2	Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning (IX: 10), <i>reservationsanslag</i>	1 006 300	
3	Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning (IX: 11), <i>reservationsanslag</i>	1 650 000	2 656 300
			<u>2 881 300</u>
	Summa kronor	295 329 100	

**IV. AVSKRIVNING AV OREGLERADE
KAPITALMEDELSFÖRLUSTER**

1	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	1 000 000
---	--	-----------

Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder

FÖRSLAG TILL STAT FÖR RIKSGÄLDSFONDEN FÖR
BUDGETÅRET 1959/60

Utgifter

A. Räntor å statsskulden:

1. Ränta å räntelöpande obligationslån, <i>förslagsvis</i>	401 632 893	
2. Vinster å premieobligationslån, <i>förslagsvis</i>	54 956 500	
3. Ränta å statsskuldförbindelser, <i>förslagsvis</i>	50 000 000	
4. " " sparobligationer, <i>förslagsvis</i>	525 000	
5. " " dollarkredit hos Export-Import Bank of Washington (Marshall-lånet), <i>förslagsvis</i>	2 288 000	
6. " " av staten övertagna lån, <i>förslagsvis</i>	400 000	
7. " " lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., <i>förslagsvis</i>	38 000 000	
8. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300 000	
9. Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90 000	
10. " " konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7 500	
11. " " Göta kanals reparationsfond	7 045	
12. " " skattkamarväxlar, <i>förslagsvis</i>	140 000 000	
13. " " beräknad ny upplåning, <i>förslagsvis</i>	37 374 162	
		725 581 100

B. Kapitalrabatter m. m.:

1. Kapitalrabatter, <i>förslagsvis</i>	1 000 000	
2. Inlösningsprovisioner m. m., <i>förslagsvis</i>	350 000	
3. Kursförluster, <i>förslagsvis</i>	100	1 850 100
	Summa kronor	726 931 200

Inkomster

A. Räntor:

1. Ränta å uppköpta obligationer	75 000	
2. " " rörliga krediter	40 000 000	
3. " " utlånade medel m. m.	180 000	40 255 000

B. Uppgäld och kursvinster:

1. Uppgäld	100	
2. Kursvinster	100	200

C. Diverse inkomster:

1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	1 500 000	
2. Dragningslistor å premielånen	175 000	
3. Övriga diverse inkomster	1 000	1 676 000
		41 931 200

Underskott att avföras å riksstatens driftbudget

Summa kronor 726 931 200

KAPITALBUDGETEN

INKOMSTERNA Å KAPITALBUDGETEN

1	Lånemedel	1 761 518 100
---	-----------------	---------------

INVESTERINGSSTATER FÖR BUDGETÅRET 1959/60

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

A. Postverkets fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag ...	3 203 000
inom fonden	6 200 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande.	—2 998 000		
	<u>3 203 000</u>		<u>3 203 000</u>

B. Televerkets fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag .	315 900 000
från riksstaten	6 000 000		
inom fonden	250 000 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande.	59 800 000		
	<u>315 900 000</u>		<u>315 900 000</u>

C. Statens järnvägars fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag .	349 500 000
från riksstaten	5 500 000		
inom fonden	205 000 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande.	138 900 000		
	<u>349 500 000</u>		<u>349 500 000</u>

D. Statens vattenfallsverks fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag .	467 602 000
från riksstaten	5 700 000		
inom fonden	90 500 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande.	371 302 000		
	<u>467 602 000</u>		<u>467 602 000</u>

E. Domänverkets fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag	700 000
inom fonden	700 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	—1 000		
	<u>700 000</u>		<u>700 000</u>

II. LUFTFARTSFONDEN

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag . .	49 800 000
från riksstaten	100 000		
inom fonden	1 550 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	48 149 000		
	<u>49 800 000</u>		<u>49 800 000</u>

III. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag .	137 788 700
från riksstaten	61 403 200		
inom fonden	22 197 000		
Övriga kapitalmedel	501 000		
Investeringsbemyndigande..	53 687 500		
	<u>137 788 700</u>		<u>137 788 700</u>

IV. FÖRSVARETS FONDER**A. Försvarets fastighetsfond**

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag .	166 600 000
från riksstaten	117 200 000		
inom fonden	13 850 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	35 549 000		
	<u>166 600 000</u>		<u>166 600 000</u>

B. Försvarets fabriksfond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag ...	5 400 000
inom fonden	3 700 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	1 699 000		
	<u>5 400 000</u>		<u>5 400 000</u>

V. STATENS UTLÅNINGSFONDER**Lånefonden för bostadsbyggande**

Investeringsbemyndigande.	700 000 000	Investeringsanslag	700 000 000
---------------------------	-------------	--------------------------	-------------

Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien

Investeringsbemyndigande.	100	Investeringsanslag	100
---------------------------	-----	--------------------------	-----

Statens bosättningslånefond

Investeringsbemyndigande.	100	Investeringsanslag	100
---------------------------	-----	--------------------------	-----

Lånefonden för allmänna samlingslokaler

Avskrivningsmedel		Investeringsanslag	9 000 000
från riksstaten	5 400 000		
Investeringsbemyndigande.	3 600 000		
	9 000 000		9 000 000

Luftfartslånefonden

Investeringsbemyndigande.	15 000 000	Investeringsanslag	15 000 000
---------------------------	------------	--------------------------	------------

Statens lånefond för universitetsstudier

Avskrivningsmedel		Investeringsanslag	8 000 000
från riksstaten	8 000 000		

Allmänna studielånefonden

Avskrivningsmedel		Investeringsanslag	9 100 000
från riksstaten	9 100 000		

Lånefonden för inventarier i studentbostäder

Investeringsbemyndigande.	3 000 000	Investeringsanslag	3 000 000
---------------------------	-----------	--------------------------	-----------

Kronotorparnas inventarielånefond

Avskrivningsmedel		Investeringsanslag	50 000
från riksstaten	50 000		

Fiskerilånefonden

Investeringsbemyndigande.	800 000	Investeringsanslag	800 000
---------------------------	---------	--------------------------	---------

Fonden för lån till företagareföreningar m. fl.

Investeringsbemyndigande.	6 000 000	Investeringsanslag	6 000 000
---------------------------	-----------	--------------------------	-----------

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten

Investeringsbemyndigande.	3 000 000	Investeringsanslag	3 000 000
---------------------------	-----------	--------------------------	-----------

Sjöfartsverkets båtlånefond

Investeringsbemyndigande.	750 000	Investeringsanslag	750 000
---------------------------	---------	--------------------------	---------

Summa investeringsbemyndiganden för statens utlåningsfonder 732 150 200

VI. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag	235 994 700
från riksstaten	73 994 600		
Övriga kapitalmedel	23 013 000		
Investeringsbemyndigande.	138 987 100		
	<u>235 994 700</u>		<u>235 994 700</u>

VII. FONDEN FÖR STATENS AKTIER

Övriga kapitalmedel	1 000	Investeringsanslag	182 751 600
Investeringsbemyndigande .	182 750 600		
	<u>182 751 600</u>		<u>182 751 600</u>

VIII. FONDEN FÖR FÖRLAG TILL STATSVERKET

Övriga kapitalmedel	5 000 000	Summa investeringsanslag ...	7 300 000
Investeringsbemyndigande..	2 300 000		
	<u>7 300 000</u>		<u>7 300 000</u>

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag ..	45 025 000
från riksstaten	2 656 300		
inom fonden	18 000 000		
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande.	24 268 700		
	<u>45 025 000</u>		<u>45 025 000</u>

B. Jordfonden

Investeringsbemyndigande .	8 000 000	Investeringsanslag	8 000 000
----------------------------	-----------	--------------------------	-----------

C. Arrendeegnehemsfonden

Avskrivningsmedel		Investeringsanslag	900 000
från riksstaten	225 000		
Övriga kapitalmedel	200 000		
Investeringsbemyndigande .	475 000		
	<u>900 000</u>		<u>900 000</u>

D. Statens reproduktionsanstalts fond

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag	180 000
inom fonden.....	180 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	—1 000		
	<u>180 000</u>		<u>180 000</u>

**SÄGER BETRÄFFANDE SAMTLIGA
INVESTERINGSSTATER FÖR:**

Avskrivningsmedel		Summa investeringsanslag	2 731 345 200
från riksstaten	295 329 100		
inom fonden	611 877 000		
Övriga kapitalmedel	29 121 000		
Investeringsbemyndigande	<u>1 795 018 100</u>		
	2 731 345 200		<u>2 731 345 200</u>

KAPITALINVESTERING

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

A. Postverket

1	Posthus m. m.		800 000
2	Inköp av fastigheter		1 000
3	Anskaffning av automobiler m. m.		900 000
	Postverkets diligenstrafik:		
4	Garagebyggnader m. m.	500 000	
5	Anskaffning av bilmateriel för diligensrörelsen ..	1 000 000	
6	Förvärv av billinjer	1 000	1 501 000
7	Postverkets dispositionsanslag		1 000
			3 203 000

B. Televerket

1	Inköp och byggande av fastigheter	12 900 000
2	Anläggning för teletekniskt utvecklingsarbete m. m.	8 500 000
3	Telefon- och telegrafanläggningar	249 200 000
4	Ljudradioanläggningar	10 500 000
5	Televisionsradioanläggningar	13 200 000
6	Radioanläggningar för kommersiell trafik	2 300 000
7	Radioanläggningar för luftfarten	3 300 000
8	Försvarsberedskap vid televerket	6 000 000
9	Televerkets dispositionsanslag	10 000 000
		315 900 000

C. Statens järnvägar

1	Bana och byggnader	117 800 000
2	Nybyggnad och ombyggnad av järnvägslinjer	3 300 000
3	Elektriska anläggningar	53 300 000
4	Rullande materiel och sjöfartsmateriel	149 000 000
5	Biltrafik	3 400 000
6	Försvarsberedskap vid statens järnvägar	3 500 000
7	Inventarier m. m.	9 200 000
8	Statens järnvägars dispositionsanslag	10 000 000
		349 500 000

D. Statens vattenfallsverk

1	Kraftverksbyggnader m. m.	314 000 000
2	Atomenergianläggningar	15 000 000
3	Regleringsföretag	28 100 000
4	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk	100 500 000
5	Inköp av vattenfall och fastigheter	1 000

6	Förvärv av enskilda företag för elektrisk distributionsverksamhet	1 000
7	Förvaltningsbyggnad för vattenfallsstyrelsen	5 000 000
8	Statens vattenfallsverks dispositionsanslag	5 000 000
		467 602 000

E. Domänverket

1	Tjänstebostäder för domänverket	700 000
		Summa kronor 1 136 905 000

II. LUFFFARTSFONDEN**K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :****Luftfartens markorganisation:**

1	Flygplatser m. m.	9 600 000
2	Försvärsberedskap vid luftfartsverket	100 000
3	Utbyggnad av storflygplats m. m.	40 000 000
4	Luftfartsverkets dispositionsanslag	100 000
		Summa kronor 49 800 000

III. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND**J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t :**

1	Vissa byggnadsarbeten för fångvården	14 500 000
---	--	------------

U t r i k e s d e p a r t e m e n t e t :

2	Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen	2 660 000
3	Uppförande av kanslibyggnad för beskickningen i Ankara	340 000
		3 000 000

S o c i a l d e p a r t e m e n t e t :

4	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	*4 000 000
5	Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare	1 408 000
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare	1 295 000
		6 703 000

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :

7	Sanering m. m. inom Djurgårdsstaden i Stockholm	200 000
8	Radiohus	9 500 000
9	Televisionshus	500 000
10	Utbyggnad av ämbetshuset i kvarteret Uppfinnaren i Stockholm	1 500 000
11	Ämbetsbyggnad i kvarteret Murmästaren i Stockholm	100 000

* Beräknat belopp.

12	Byggnadsarbeten för statens bilinspektion.....	400 000	
13	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten	<u>2 500 000</u>	14 700 000

Finansdepartementet:

14	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m.		400 000
----	---	--	---------

Ecklesiastikdepartementet:

15	Nybyggnad för riksarkivet	1 000 000	
16	Nybyggnad för biblioteksdepå.....	*800 000	
17	Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan	650 000	
18	Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala....	2 915 000	
19	Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund.	3 800 000	
20	Byggnadsarbeten för vissa djuravdelningar.....	200 000	
21	Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg..	7 850 000	
22	Byggnadsarbeten för Stockholms högskola	*1 700 000	
23	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm .	4 050 000	
24	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola ..	4 000 000	
25	Nybyggnad för forskningslaboratorium i Studsvik	750 000	
26	Nybyggnad för lärarhögskola i södra Sverige ...	*200 000	
27	Vissa byggnadsarbeten för ett seminarium för utbildning av lärare i manlig slöjd	*500 000	
28	Vissa byggnadsarbeten vid läroanstalterna för blinda	275 000	
29	Vissa byggnadsarbeten vid skolorna för döva ..	<u>3 700 000</u>	32 390 000

Jordbruksdepartementet:

30	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt	1 250 000	
31	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan.....	<u>14 600</u>	1 264 600

Handelsdepartementet:

32	Förrådsbyggnad vid statens hantverksinstitut ...	300 000	
33	Vissa byggnadsarbeten vid Institutet för konserveringsforskning	71 100	
34	Säkerhetsanstalter för sjöfarten	1 300 000	
35	Om- och tillbyggnad vid statens skeppsprovvningsanstalt	<u>290 000</u>	1 961 100

Inrikesdepartementet:

36	Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m.	200 000	
37	Nybyggnad för virusavdelning vid statens bakteriologiska laboratorium och virusinstitution vid karolinska institutet m. m.	2 800 000	
38	Vissa byggnadsarbeten vid statens rättskemiska laboratorium	240 000	
39	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	*39 000 000	
40	Statens anstalt för fallandesjuka: Om- och utbyggnadsarbeten	635 000	
41	Utbyggande av karolinska sjukhuset	7 045 000	

* Beräknat belopp.

42	Uppförande av klinik för alkoholsjukdomar m. m.	1 000 000	
43	Utbyggande av Akademiska sjukhuset i Uppsala	*3 500 000	
44	Uppförande av en barnpsykiatrisk klinik vid lasarettet i Lund.....	800 000	
45	Byggnadsarbeten för länsstyrelserna.....	4 100 000	
46	Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål ..	350 000	
47	Vissa skyddsrumsanläggningar	*1 900 000	
48	Anordnande av en civilförsvarsskola m. m.....	*1 300 000	62 870 000
		Summa kronor	137 788 700

IV. FÖRSVARETS FONDER

A. Försvarets fastighetsfond

Arméns delfond:

1	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	1 800 000	
2	Vissa skyddsanordningar vid arméns anläggningar	400 000	
3	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	1 200 000	
4	Förråd för armén.....	6 700 000	
5	Vissa byggnadsarbeten för armén	7 300 000	
6	Anordnande av lokaler för försvarets forskningsanstalt	10 000 000	
7	Anordnande av lokaler för försvarsväsendets radioanstalt	100 000	
8	Anordnande av centralförråd för sjukvårdsmateriel	500 000	
9	Vissa markförvärv för armén	*5 200 000	33 200 000

Marinens delfond:

10	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	500 000	
11	Vissa skyddsanordningar vid marinens anläggningar	100 000	
12	Anordnande av vissa förråd och garage	500 000	
13	Flyttning av Stockholms örlogsbas (Bergaskolorna)	600 000	
14	Vissa byggnadsarbeten för marinen	3 000 000	
15	Vissa markförvärv för marinen	*1 700 000	6 400 000

Flygvapnets delfond:

16	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	1 000 000	
17	Vissa skyddsanordningar vid flygvapnets anläggningar	300 000	
18	Vissa byggnadsarbeten för flygvapnet	8 200 000	
19	Vissa flygfältsarbeten m. m.....	30 000 000	
20	Anläggningar för el- och teleutrustning	4 000 000	
21	Vissa markförvärv för flygvapnet	*3 200 000	46 700 000

Befästningars delfond:

22	Anordnande av vissa fartygstunnlar	6 600 000	
23	Berghangarer	70 000	
24	Anordnande av vissa drivmedelsförråd	5 700 000	

* Beräknat belopp.

25	Vissa ammunitionsförråd	6 000 000	
26	Anordnande av vissa förråd för marinen m. m. ..	1 400 000	
27	Uppställningsplatser för radarstationer	8 800 000	
28	Vissa fortifikatoriska anordningar för kustartilleri- batterier	9 000 000	
29	Anordnande av vissa lokaler för luftbevakningen m. m.	6 000 000	
30	Tygmaterieförråd i berg	4 800 000	
31	Bergverkstäder vid flygvapnet	500 000	
32	Fullträffsäkra uppehållsplatser	6 900 000	
33	Flyttning av Stockholms örlogsbas (Muskövarvet)	13 000 000	
34	Anläggningar för robotvapen	700 000	
35	Övriga befästningsarbeten	9 630 000	
36	Vissa markförvärv för befästningar	*1 200 000	80 300 000
			166 600 000

B. Försvarets fabriksfond

1	Anskaffning av maskiner och utrustning m. m. för försvarets fabriksstyrelse	2 500 000	
2	Försvarets fabriksverks dispositionsanslag	200 000	
3	Diverse byggnadsarbeten	2 700 000	5 400 000
			5 400 000
		Summa kronor	172 000 000

V. STATENS UTLÅNINGSFONDER**S o c i a l d e p a r t e m e n t e t :**

1	Lånefonden för bostadsbyggande	700 000 000	
2	Lånefonden för maskinanskaffning inom bygg- nadsindustrien	100	
3	Statens bosättningslånefond	100	
4	Lånefonden för allmänna samlingslokaler	9 000 000	709 000 200

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :

5	Luftfartslånefonden		15 000 000
---	---------------------------	--	------------

E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t :

6	Statens lånefond för universitetsstudier	8 000 000	
7	Allmänna studielånefonden	9 100 000	
8	Lånefonden för inventarier i studentbostäder	3 000 000	20 100 000

J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :

9	Kronotorparnas inventarielånefond	50 000	
10	Fiskerilånefonden	800 000	850 000

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :

11	Fonden för lån till företagareföreningar m. fl. ..	6 000 000	
12	Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ..	3 000 000	
13	Sjöfartsverkets båtlånefond	750 000	9 750 000

Summa kronor **754 700 200**

* Beräknat belopp.

VI. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

Socialdepartementet:

1	Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare	484 600	
2	Räntefria lån till bostadsbyggande	120 000 000	
3	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier ...	700 000	121 184 600

Kommunikationsdepartementet:

4	Garanti till Aktiebolaget Aerotransport för 1958/59		5 000 000
---	---	--	-----------

Ecklesiastikdepartementet:

5	Lån till Uppsala studentkår.....		100 000
---	----------------------------------	--	---------

Handelsdepartementet:

6	Lån till Aktiebolaget Atomenergi	30 000 000	
7	Lån till Aktiebolaget Oljetransit	6 000 000	
8	Lån till utbyggnad av oljelagringen.....	72 000 000	108 000 000

Inrikesdepartementet:

9	Lån till utländska läkare för viss efterutbildning	100	
10	Lån till Gotlands läns landsting för utbyggande av lasarettet i Visby	500 000	
11	Lån till Svenska diakonsällskapet för vissa byggnadsarbeten	750 000	
12	Lån till Ervallahemmet för ombyggnadsarbeten..	160 000	
13	Lån till kustsanatoriet Apelviken	300 000	1 710 100

Summa kronor 235 994 700

VII. FONDEN FÖR STATENS AKTIER

Finansdepartementet:

1	Inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag		*161 751 600
---	---	--	--------------

Handelsdepartementet:

2	Aktieteckning i Aktiebolaget Statens skogsindustrier	21 000 000	
---	--	------------	--

Summa kronor 182 751 600

VIII. FONDEN FÖR FÖRLAG TILL STATSVERKET

Utrikesdepartementet:

1	Utförande av beskickningsanläggningar i Moskva och Stockholm	3 000 000	
---	--	-----------	--

Kommunikationsdepartementet:

2	Förskott till vissa plankostnader m. m.	100 000	
---	--	---------	--

Jordbruksdepartementet:

3	Rörelsekapital för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader	200 000	
---	---	---------	--

* Beräknat belopp.

Handelsdepartementet:

4	Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län	4 000 000
	Summa kronor	7 300 000

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

Kommunikationsdepartementet:

	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
1	Garage- och förrådsbyggnader m. m.	6 700 000	
	Maskincentralförråd:		
2	Motorfordon och vägmaskiner		
	m. m.	26 000 000	
3	Flytande materiel.	2 000 000	28 000 000
4	Grustag m. m.	1 000 000	
5	Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag	2 500 000	38 200 000

Jordbruksdepartementet:

6	Jordfonden	*8 000 000	
7	Arrendeegnahemsfonden	900 000	
	Statens reproduktionsanstalts fond:		
8	Utökad maskinell utrustning	170 000	
9	Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten	10 000	180 000
			9 080 000

Handelsdepartementet:

	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
10	Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning	1 325 000	
11	Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning	5 500 000	6 825 000
	Summa kronor		54 105 000

* Beräknat belopp.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 janu-
ari 1959.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Med åberopande av de beslut om förslag till riksdagen angående statsverkets inkomster och utgifter för budgetåret 1959/60, som Kungl. Maj:t på hemställan av vederbörande föredragande enligt statsrådsprotokollet för denna dag fattat, föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under nämnda budgetår av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistnämnda förslag, vid vilket fogats specifikationer av inkomsterna och utgifterna å riksstaten, och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med förslaget.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition skall i enlighet med förslaget avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Kerstin Bothén

INKOMSTER Å DRIFTBUDGETEN

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 ja-
nuari 1959.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför.

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1959/60 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1958 med inkomstberäkning för nämnda budgetår (*bihang 1*).

Finansplanen

1. Den internationella utvecklingen. Det ekonomiska läget i utlandet under år 1958 har enligt den preliminära nationalbudgeten för år 1959 (*bihang 2*) karakteriserats av en stagnerande utveckling i Västeuropa, försämrat valutaläge för ett flertal råvaruländer och en från och med andra kvartalet uppåtående konjunktur i Förenta staterna.

I Förenta staterna har konjunkturuppgången under de senaste kvartalen framför allt varit betingad av utvecklingen på lagerområdet samt av ökningen av de offentliga utgifterna och den privata konsumtionen. Dessa faktorer torde i fortsättningen komma att spela en mera underordnad roll. I stället synes en viss ökning av efterfrågan komma att utgå från bostadsbyggandet samt försäljningen av personbilar. På något längre sikt kan även industriinvesteringarna komma in i bilden som expansionsfaktor. För den närmaste framtiden synes dock en avsaktnings av stegringstakten i den amerikanska konjunkturen sannolik.

Råvaruländernas import var under första halvåret 1958 relativt väl hävdad trots fallande intäkter från exporten på Förenta staterna och Väst-europa. Denna utveckling har medfört alltmer markerade valutasvårigheter för vissa av dessa länder, vilket i sin tur kan komma att verka hämmande på deras import åtminstone under en del av år 1959. En fortskridande konjunkturförbättring i Förenta staterna kan emellertid så småningom bidra till en uppgång av råvaruländernas export och därmed indirekt till en ökad efterfrågan på bland annat europeiska exportvaror. Ytterligare stöd för en sådan utveckling erbjuder de krediter som av Förenta staterna, Storbritannien och Världsbanken ställs till vissa råvaruproducerande länders förfogande. Under den närmaste tiden torde man emellertid inte kunna räkna med att den utomeuropeiska konjunkturutvecklingen skall kunna nämnvärt bidra till en förbättring av den västeuropeiska exporten.

Den totala industriproduktionen i Västeuropa synes ha stagnerat under år 1958 och låg under andra och tredje kvartalet inte högre än under andra halvåret 1957. Eftersom man knappast kan räkna med någon produktionsstimulans utifrån under den allra närmaste tiden, skulle en snabb expansion i den västeuropeiska ekonomin därför förutsätta en ökad efterfrågan inom området. Några markanta expansionsfaktorer, som på kort sikt skulle kunna bryta tendenserna till stagnation, synes emellertid inte finnas. Överkapaciteten inom basindustrierna torde verka hämmande på industriinvesteringarna, och de expansiva ekonomiskt-politiska åtgärder som vidtagits eller planeras i bland annat Storbritannien torde inte med full styrka komma att göra sig gällande förrän senare under år 1959. Mycket tyder på att den internationella konjunkturbilden under första delen av innevarande år i stort sett kommer att präglas av en fortsatt stagnation. Betydande skiljaktigheter föreligger emellertid mellan olika varu- och länderområden, och det synes för närvarande ej möjligt att sammanväga de olika kontraktions- och expansionskrafterna i en framtidsbedömning för hela år 1959. Möjligheterna härför bör vara större vid den tidpunkt då den reviderade nationalbudgeten skall presenteras.

2. Den ekonomiska utvecklingen inom landet. Den svenska ekonomin under år 1958 kännetecknades av en total produktionsökning som var väsentligt mindre än under tidigare år. Härvid bör beaktas den under året genomförda arbetstidsförkortningen. Medan konsumtion och investeringar fortsatte att öka i både den privata och den offentliga sektorn, avbröts den relativt kraftiga lageruppyggnaden, som särskilt under år 1957 i hög grad bidrog till den totala efterfrågans ökning. Samtidigt ägde en mindre exportminskning rum.

Utrikeshandeln utgjorde under år 1958 det område där utvecklingen avvek mest från tidigare års mönster. Den kraftiga expansion, som ägt rum under föregående år, upphörde helt under år 1958 och förbyttes i en minskning av både exporten och importen med två procent i volym. Den svenska exportens beroende av utlandskonjunkturen framgår tydligt därav,

att de största exportminskningarna avsåg de länder som under år 1958 utsatts för påfallande konjunkturförsämring, särskilt Storbritannien. De element i den utländska konjunkturavmattningen, som närmast har påverkat den svenska exporten, synes ha varit lageravvecklingen och nedgången i byggnadskonjunkturen. Till följd härav minskade exporten av järnmalm och skogsprodukter inte oväsentligt. De genomsnittliga export- och importpriserna sjönk med respektive tre och fyra procent från år 1957 till år 1958. Förbättringen i bytesförhållandet förmådde dock inte uppväga nedgången i sjöfartsintäkterna, varför bytesbalansen beräknas ha resulterat i ett underskott på ca 175 miljoner kronor under år 1958 mot ett underskott på ca 130 miljoner kronor under föregående år. Valutareservens utveckling framgår av den lämnade tabellen.

Guld- och valutareserven

Miljoner kronor

	^{31/12} 1955	^{31/12} 1956	^{31/12} 1957	^{31/3} 1958	^{30/6} 1958	^{30/9} 1958	^{31/12} 1958
1. Riksbankens valutareserv:							
Guld	1 426	1 376	1 134	1 052	1 053	1 053	1 053
Dollar	733	999	1 193	1 218	1 233	1 375	1 386
EPU-valutor	303	235	93	23	40	19	21
Övriga valutor	— 32	— 162	— 59	— 38	— 14	0	— 15
Summa	2 430	2 448	2 360	2 255	2 313	2 447	2 445
2. Affärsbankernas valutabehållning	121	317	478	403	257	425	..
Summa totalt	2 551	2 765	2 838	2 657	2 570	2 872	..

Den inhemska efterfrågan på varor och tjänster fortsatte att stiga under år 1958. Sålunda noterades en volymmässig stegring för de privata investeringarna med sju procent och för de statliga med åtta procent. De kommunala investeringarna ökade däremot mindre eller med endast en procent i fasta priser. Totalt beräknas bruttoinvesteringarna ha ökat med omkring sex procent i volym från år 1957 till år 1958. Den volymmässiga ökningen var väsentligt större än under de tidigare högkonjunkturåren 1955—1957, då den utgjorde respektive en, fyra och tre procent. Däremot synes den kraftiga lageruppbbyggnad, som ägde rum under åren 1955—1957, inte ha fortsatt under år 1958.

Den offentliga konsumtionen steg med omkring fyra procent i volym och den privata konsumtionen med två procent. Den privata konsumtionens utveckling får ses mot bakgrund av förändringarna i inkomster, priser och personligt sparande. Den totala lönesumman för arbetare och tjänstemän beräknas ha ökat med omkring 3 1/2 procent från år 1957 till år 1958. Konsumentpriserna steg med ca 2 1/2 procent under loppet av år 1958 och med 4 1/2 procent i genomsnitt från år 1957 till år 1958. Denna höjning betingas delvis av skärpt indirekt beskattning. Slutligen synes en nedgång i det personliga sparandet ha inträffat under år 1958.

Den totala produktionen steg enligt preliminära beräkningar med omkring en procent från år 1957 till år 1958 och visade följaktligen en betydligt lägre ökningstakt än medeltalet för efterkrigstiden. Härvid bör hållas i minnet, att den under året genomförda första etappen av arbetstidsförkortningen har beräknats motsvara en produktionsökning på drygt en procent. Industriproduktionen var i stort sett oförändrad mellan åren 1957 och 1958. Byggnads- och anläggningsverksamheten expanderade däremot kraftigt och en produktionsstegring på närmare sju procent kunde registreras. Även den del av produktionen, som hänföres till olika tjänster, fortsatte att öka.

Utvecklingen på *arbetsmarknaden* kännetecknades under år 1958 av fortsatt avmattning och högre arbetslöshet. Sammanställda tyder uppgifterna om arbetslöshetens ökning och den arbetsföra befolkningens tillväxt på i stort sett oförändrad total sysselsättning. Medan antalet sysselsatta personer minskade inom industrin och inom jord- och skogsbruket, synes sysselsättningen ha stigit i byggnadsverksamheten och inom olika service-näringar.

Beträffande konjunkturutvecklingen *under år 1959* framhålles i national-budgeten, att bedömningen härav endast kan göras på relativt kort sikt. De enkäter, som belyser företagens planer på olika områden, är nu redan några månader gamla och deras prognosvärde kan beräknas bli uttömt under början av innevarande år. Vidare är den presenterade analysen av perspektivet för vår utrikeshandel att fatta mera som ett allmänt uttryck för de just för dagen rådande tendenserna än som en prognos för hela år 1959.

Om de nuvarande förhållandena på utrikeshandelsområdet består, kan exportvolymen totalt sett förväntas bli ungefär oförändrad jämfört med år 1958. Vissa exportökningar har dock förutsetts för de flesta skogsprodukter, särskilt för massa och tidningspapper. För järnmalm, järn och stål tyder det utländska efterfrågeläget på en volymmässigt sett praktiskt taget oförändrad export, medan exporten av maskiner och instrument kan väntas visa en väsentligt större nedgång än vad som var fallet under år 1958. På importsidan kan man räkna med någon volymökning jämfört med föregående år. Detta sammanhänger med att lagerminskningen av importvaror väntas upphöra.

Ett försök att uppskatta tendenserna på utrikeshandelns område för kalenderåret 1959 visar på ett underskott i bytesbalansen. Exportvärdet beräknas minska på grund av sjunkande priser för vissa varugrupper. Även på importsidan väntas prissänkningar uppträda, men dessa uppväges av en förutsedd uppgång av importvolymen, varför det kan antas, att exportvärdet kommer att reduceras medan importvärdet förblir oförändrat. Då något förbättrat sjöfartsnetto knappast kan påräknas under år 1959, pekar slutsatserna i fråga om bytesbalansen på ett underskott av minst samma storlek som redovisats under år 1958.

Investeringarna beräknas under år 1959 totalt komma att öka med ca 450 miljoner kronor i 1958 års priser eller med ca 2 1/2 procent, allt under den hypotetiska förutsättningen att dagens tendenser blir förhärskande un-

der hela kalenderåret. Ökningen avser till största delen investeringar i byggnader och anläggningar och beror helt på en uppgång av de statliga och kommunala investeringarna. Företagsplanerna pekar däremot — enligt en under hösten genomförd enkät — på en minskning av industrins investeringar med några procent. Bostadsbyggandet förutses öka ytterligare något. För den *offentliga konsumtionen* förutses en uppgång med fyra procent. Vad den *privata konsumtionen* beträffar, saknas för närvarande underlag för en bedömning från inkomstsidan. Utvecklingen inom olika konsumtionsområden tyder på att man under förutsättning av måttliga stegringar av lönenivån skulle kunna räkna med samma volymmässiga konsumtionsökning under år 1959 som under år 1958, d. v. s. med omkring två procent.

Sammanställda tyder kalkylerna på en efterfrågeökning från investerings- och konsumtionssidan med ungefär 1,3 miljarder kronor under år 1959 eller drygt två procent av 1958 års nationalprodukt. Av denna ökning beräknas ca 200 miljoner kronor bli tillgodosedda genom importökning och ca 300 miljoner kronor genom lagerminskning. Osäkerheten beträffande lagerutvecklingen är emellertid mycket stor. Uppskattningsvis skulle den *totala produktionen* öka med ca 800 miljoner kronor eller drygt en procent från år 1958 till år 1959. Beräkningen framgår av den lämnade tabellen.

Preliminär nationalbudget för år 1959

Miljoner kronor i 1958 års priser

	1958	Förändring 1958—1959	
		Miljoner kronor	Procent
<i>Tillgång</i>			
Produktion	59 700	+ 800	+ 1
Import	11 900	+ 200	+ 2
Lagerminskning	200	+ 300	..
Summa tillgång	71 800	+ 1 300	+ 2
<i>Användning</i>			
Privat inhemsk bruttoinvestering	10 700	— 100	— 1
Statlig inhemsk bruttoinvestering	4 500	+ 400	+ 9
Kommunal inhemsk bruttoinvestering	3 400	+ 100	+ 3
Export	11 700	± 0	± 0
Privat konsumtion	33 800	+ 600	+ 2
Statlig konsumtion	3 100	+ 100	+ 4
Kommunal konsumtion	4 600	+ 200	+ 4
Summa användning	71 800	+ 1 300	+ 2

Produktionsbilden under år 1959 skulle enligt dessa mycket preliminära uppskattningar på grundval av de för ögonblicket rådande tendenserna bli ganska lik fjolårets, åtminstone om man ser till årsgenomsnittet. Den något avsaknade uppgången i totalproduktionen väntas sålunda fortsätta. Samtidigt genomföres som bekant ytterligare en elapp av arbetstidsförkortningen under år 1959. Expansionen skulle hänföra sig i huvudsak till tjänste-

sidan, under det att varuproduktionens ökning beräknas bli relativt obetydlig.

Med detta produktionsantagande kan den totala *sysselsättningen* beräknas bli ungefär oförändrad även under år 1959. Denna bedömning tar emellertid ej hänsyn till att kraftigare sysselsättningsbefrämjande åtgärder än vad som förutsatts i kalkylerna för de redan kända offentliga utgifterna kan komma att vidtagas, om läget ger anledning därtill. Det bör också erinras om korttidsaspekten på konjunkturbedömningen, som närmast avser tendenserna i nuläget. Det har vid jämförelserna mellan åren 1958 och 1959 förutsatts, att dessa tendenser består under hela innevarande år. Krafter, vilkas styrka nu inte kan uppskattas, kan tänkas lyfta upp konjunkturen under andra halvåret 1959, så att sysselsättningen då kommer att ligga högre än motsvarande halvår 1958. Sannolikheten av detta och andra utvecklingsalternativ kan emellertid med någon rimlig grad av säkerhet bedömas först längre fram.

Den preliminära prognosen för år 1959 kan sammanfattas på följande sätt. Under förutsättning av en i stort sett oförändrad ekonomisk politik skulle den sammanlagda efterfrågan, om dagens tendenser blir bestående, öka mindre år 1959 än år 1958. Å andra sidan kommer i så fall resurserna från import- och lagersidan att utnyttjas i något mindre omfattning. Därigenom skulle ökningstakten i bruttonationalprodukten under år 1959 inte komma att avvika nämnvärt från vad som nu registreras för år 1958.

3. Den ekonomiska politiken. När det gällde att i den förnyade finansplanen i somras ta ställning till den ekonomiska politikens fortsatta utformning, framstod sikten framöver som begränsad. Så snart perspektivet utsträcktes över kalenderårsskiftet 1958—1959 saknades närmare hållpunkter för en säker bedömning. Den reviderade nationalbudgeten, som framlades i den förnyade statsverkspropositionen, gav emellertid möjlighet att se arten av de problem som skulle möta under hösten 1958. Mot bakgrunden av den tydliga dämpning med stagnerande produktion och utrikeshandel, som karakteriserade den internationella konjunkturen, tecknades bilden av något sjunkande export, försämrad bytesbalans med utlandet och en viss tillfällig nedgång av vår valuta-reserv. I detta läge kunde man endast räkna med en blygsam ökning av den totala produktionen. För den privata konsumtionen förutsågs en måttlig ökning, medan däremot de offentliga och i synnerhet de privata investeringarna väntades förete en stark uppgång.

Enligt den preliminära nationalbudgeten för år 1959 synes den faktiska utvecklingen under det gångna året ha nära anslutit sig till denna prognos. En lugn inkomstutveckling har bildat underlag för en höjning av konsumtionen i förutsedd takt, samtidigt som arbetstidsförkortningen inneburit en ytterligare standardförbättring för stora grupper löntagare. Den offentliga såväl som den privata realkapitalbildningen har visat en stark stegring. Bostadsbyggandet har uppnått en ny rekordnivå, vägbyggandet uppvisar en väsentlig expansion och industrins investeringar har ökat påfallande kraf-

ligt. Med hänsyn till våra alltjämt stora investeringsbehov måste detta noteras med tillfredsställelse. Vår bytesbalans med utlandet har ej försämrats utöver vad vi i somras ansåg oss böra räkna med. Någon nedgång av valutaservens har över huvud taget inte inträffat.

Vi har också kunnat glädja oss åt en påfallande stabilitet i prisnivån under året. Konsumentprisernas uppgång i våras var till större delen orsakad av skärpt indirekt beskattning. Under sommaren och hösten har prisnivån varit oförändrad. Den höjning av priserna på vissa jordbruksprodukter samt av hyrorna som inträtt nyligen synes ge ett förhållandevis obetydligt utslag i konsumentprisindex.

Under intryck av den försvagade exportkonjunkturen har produktionen år 1958 som väntat endast visat en begränsad stegring. Såsom jag framhöll i den förnyade finansplanen i juni förra året, kunde detta aktualisera vissa sysselsättningsstörningar under den kommande hösten och vintern. Jag angav då också riktlinjerna för hur denna situation skulle mötas genom en selektiv ekonomisk politik. Det gällde, framhöll jag, att utan en generell påspädning av den inhemska konjunkturen sätta in motåtgärder på särskilt utsatta punkter eller där en ökad ekonomisk insats tedde sig särskilt värdefull. Objekten borde väljas med särskild hänsyn till att importen inte stimulerades av åtgärderna. I största möjliga utsträckning skulle friställd arbetskraft beredas ny sysselsättning genom överflyttning till företag och branscher med bibehållen expansionskraft.

Under år 1958 har arbetslöshetssiffrorna legat högre än under det närmast föregående året. Av hela antalet arbetslöshetsförsäkrade var i oktober 1,7 procent arbetslösa, i november 2,4 procent samt i december 3,3 procent. Jämfört med året före betyder detta en stegring med drygt en halv procentenhet. Särskilt inom skogsbruket men också inom vissa delar av industrin noterades ökade arbetslöshetssiffror, medan däremot sysselsättningsgraden inom byggnadsverksamheten var högre än under närmast föregående höst.

De angivna siffrorna visar klart, att det nuvarande sysselsättningsläget är av ett helt annat slag än det som rådde under 1930-talet, då arbetslösheten i fackförbunden även under högkonjunkturåren rörde sig omkring tio procent. Däremot företer den rådande avmattningen på arbetsmarknaden större likheter med förhållandena vid konjunkturdämpningarna 1948—1949 och 1952—1953. Även om arbetslösheten absolut taget och i jämförelse med andra länder inte kan betecknas som hög, visar dock ökningen av arbetslösheten, att sysselsättningen också i vårt land rönt inverkan av den internationella konjunkturavmattningen. Utvecklingen har alltså följt de linjer som i somras bedömdes som svårfrånkomliga. I konsekvens härmed har, såsom då förutskickades, en rad åtgärder blivit erforderliga för att upprätthålla sysselsättningen samt bistå de arbetslösa.

För att underlätta omflyttningen av friställd arbetskraft har vidtagits olika åtgärder, såsom en översyn av bestämmelserna rörande rese- och flyttningssersättningar, underlättande av bostadsanskaffningen för omplacerad

arbetskraft samt utbetalande av startbidrag till arbetstagare vid anställning utanför hemorten. Till familjeförsörjare, som tillträder anställning på annan ort men som icke omedelbart kan erhålla familjebostad, kan familjebidrag utbetalas. Arbetsförmedlingsorganisationen har förstärkts där de lokala störningarna varit särskilt framträdande. Vidare har yrkesutbildningen och omskolningen intensifierats. Senare denna dag kommer en höjning av utbildningsbidragen vid omskolningskurser att föreslås.

I det just nu rådande arbetsmarknadsläget är emellertid möjligheterna till omplacering av arbetskraft mera begränsade än tidigare. Det har därför ansetts nödvändigt att direkt skapa nya arbetstillfällen. Den nu förutsedda omfattningen av beredskapsarbetena under innevarande budgetår innebär en ökning från tidigare planerade 0,8 till ca 1,4 miljoner dagsverken. Därigenom kan under högvintern antalet sysselsatta i sådana arbeten hållas vid drygt 10 000. Tyngdpunkten har lagts på vägbyggandet. Till de i nuvarande läge särskilt angelägna arbetsobjekten hör också skogsvårdsarbeten. För att stimulera dessa fastställdes i somras särskilda statsbidragsbestämmelser.

I syfte att förhindra eljest hotande permitteringar har den ordinarie statliga verksamheten intensifierats på flera områden. Under våganslagen har sålunda medelsanvisningen för år 1958 ökats med 43 miljoner kronor. Dessutom har investeringsramen för år 1959 vidgats med 25 miljoner kronor. Avsikten är också att provisoriskt få till stånd ökat byggande av skogsvägar i enskilda och statliga skogar, särskilt i Norrland. Beträffande de statliga affärsverken har televerket och statens järnvägar fått sina medelsramar vidgade med sammanlagt ca 30 miljoner kronor. Vidare har vissa myndigheter fått möjlighet att lägga ut beställningar om sammanlagt 30 miljoner kronor hos Karlskrona örlogsvarv. Beträffande andra företag har arbetsmarknadsstyrelsen medgivits rätt att vid risk för större permitteringar utlägga beställningar inom ramen av ett belopp om 35 miljoner kronor. Dylika beställningar har bland annat gjorts hos vissa textilindustrier och mindre varv.

Konjunkturavmattningen har också mötts genom en kraftig ökning av bostadsbyggandet. Sålunda igångsattes byggandet av ca 3 000 lägenheter under andra kvartalet 1958 som förskott på medelsramarna för innevarande budgetår. En forcering av bostadsbyggandet har vidare skett under hösten, varigenom en väsentlig del av de för detta budgetår anvisade medelsramarna tagits i anspråk. Främst för att kunna åstadkomma en hög igångsättning även i vår och därigenom trygga sysselsättningen under nästkommande vinter kommer senare denna dag att framläggas förslag om en utvidgning av bostadsbyggnadsprogrammet för innevarande budgetår med 8 000 lägenheter. Sammanlagt kommer dessa åtgärder att kräva en ökning av medelsramarna för bostadsbyggandet med omkring 120 miljoner kronor för innevarande budgetår. Vidare har utrymmet vidgats för byggandet av pensionärshem, ålderdomshem, yrkesskolor och allmänna samlingslokaler med sammanlagt 90 miljoner kronor.

Kostnadsmässigt kan den totala omfattningen av statens och kommunernas åtgärder i arbetsskapande syfte beräknas till omkring tre kvarts miljard kronor. Härigenom har fortsatt sysselsättning direkt kunnat beredas uppskattningsvis 25 000 personer. Därtill kommer den indirekta sysselsättningseffekten av dessa åtgärder. Denna effekt är givetvis svår att kvantitativt uppskatta, men den har med säkerhet skapat arbetstillfällen för ett betydligt större antal personer än dem som direkt berörts av den samhälleliga aktiviteten.

Ifrågavarande åtgärder medför betydligt ökade utgifter för staten. Merutgifterna kan uppskattas till inemot 600 miljoner kronor. Härav belastar inemot 400 miljoner kronor budgeten för 1958/59, medan återstoden kassamässigt faller på de två nästkommande budgetåren.

Med sikte särskilt på att upprätthålla produktion och investeringar inom de ur sysselsättningssynpunkt strategiska exportnäringarna, men även för att stärka näringslivets ekonomiska motståndskraft över huvud taget, har ytterligare vidtagits en rad speciella åtgärder. Ramen för exportkreditgarantierna har sålunda redan genom beslut av sommarriksdagen vidgats från 300 till 600 miljoner kronor, och liberalare regler för garantigivningen har den 19 december 1958 beslutats av Kungl. Maj:t. Ytterligare förslag i samma riktning kommer senare att anmälas av chefen för handelsdepartementet. Vidare har arbetsmarknadsstyrelsen medgivit, att ca 225 miljoner kronor av medel som har avsatts till investeringsfonder får tagas i anspråk. De 45 miljoner kronor som finns i fonderna för skogsbruk har likaledes friställts. För att befrämja mera långsiktiga investeringar inom näringslivet kommer förslag till modifierade regler beträffande investeringsfonderna att föreläggas riksdagen inom kort. Förslaget tar särskilt sikte på de valutaskapande exportindustriernas investeringar. Tillsammans med den nu pågående återföringen till företagen av tidigare steriliserade konjunktur- och prisutjämningsavgifter innebär dessa åtgärder en förstärkning av främst exportnäringarnas finansiella möjligheter att hålla produktion och investeringar på en hög nivå. I sammanhanget bör även erinras om att förslag kommer att föreläggas riksdagen angående vissa lättnader i de regler som gäller för beskattningen av sådana anslag från så kallade länsstiftelser som utgår till företag inom skogsindustrin. Av särskild betydelse för sysselsättningen och produktionslivets främjande i Norrbotten är även de utbyggnadsplaner för statens skogsindustrier och Norrbottens järnverk som senare denna dag kommer att anmälas av chefen för handelsdepartementet. I nuvarande läge har det också ansetts välbetänkt att ett år uppskjuta ikraftträdandet av de strängare regler för värdering av varulagren som enligt gällande lagstiftning eljest skulle ha fått effekt innevarande år. Slutligen vill jag erinra om de nyligen beslutade minimiviktullarna på textilvaror m. m. med syfte att stödja sysselsättningen inom särskilt hotade industrier.

Den nu lämnade redogörelsen visar, att målmedvetna åtgärder vidtagits över ett brett register för att bemästra sysselsättningsläget. Med all sannolikhet hade i annat fall arbetslöshetssiffror av helt annan storlek nu fått

registreras. Ytterligare sysselsättningsskapande åtgärder kan emellertid bli erforderliga. Beredskapen mot arbetslöshet är därför föremål för en fortlöpande översyn inom berörda myndigheter. En särskild beredning för sysselsättningsfrågor med representanter för staten och för arbetsmarknadens parter har även tillsatts för att följa arbetsmarknadsläget. Framhållas må emellertid, att en viktig förutsättning för att de redovisade strävandena skall ge ett tillfredsställande resultat är, att kommunerna lämnar sin helhjärtade medverkan vid planeringen och skapandet av arbetstillfällen.

För den enskilda företagsamheten gäller, liksom för stat och kommun, att det nuvarande läget skapar ökat realekonomiskt utrymme för sådana angelägna utbyggnader och moderniseringar som tidigare fått anstå. I konsekvens härmed har det befunnits lämpligt att från årsskiftet försöksvis upphäva byggnadsregleringen. Dagens avsättningssvårigheter får inte undanskymma angelägenheten av en fortsatt förbättring av de produktionsmässiga förutsättningarna att möta de krav som den långsiktiga marknadsutvecklingen ställer.

Till följd av de statsfinansiella engagemangen för att främja sysselsättningen kommer underskottet på totalbudgeten för budgetåret 1958/59 att väsentligt överstiga det i somras beräknade beloppet, ca 1 550 miljoner kronor. Härtill bidrar även andra nytillkommande utgifter på tilläggsstat samt en reduktion av statsinkomsterna med ca 100 miljoner kronor i förhållande till beräkningarna i riksstaten. Som jag berör i det följande, kan totalbudgetens underskott nu uppskattas till ca 2 220 miljoner kronor, ett belopp som kan komma att ytterligare öka innan budgetåret gått till ända.

Den nu angivna budgetutvecklingen för 1958/59 ligger emellertid helt i linje med de principer för den statliga finanspolitiken som alltsedan 1930-talet varit vägledande i vårt land. Det ökade budgetunderskottet är ett uttryck för att en anpassning ägt rum av finanspolitiken till det förändrade konjunkturläget. Även om det givetvis finns gränser för hur långt underbalanseringen bör drivas, bekräftar enligt min mening den faktiska utvecklingen av den svenska samhällsekonomin under de gångna månaderna, karakteriserad bland annat av prisstabilitet och bibehållen valuta-reserv, riktheten i den förda politiken.

Vad jag nu sagt äger giltighet för innevarande budgetår och under hittillsvarande konjunkturtendenser. Men jag vill redan nu klart utsäga, att, även om avmattningstendenserna består, vore det oklokt att under det kommande budgetåret gå vidare med en ekonomisk politik som är riktig för en begränsad tidsperiod men som kan få farliga konsekvenser för inte minst valuta-reserven, om den bedrivs under en längre tid. Ännu mera riskfyllt vore det att binda sig för en sådan politik inför möjligheten av en inträdande konjunkturuppgång, i vilket fall den skulle förstärka de expansionistiska konjunkturtendenserna och kunna bidra till en skadlig uppdrivning av pris- och kostnadsnivån inom landet. All erfarenhet visar, att stora svårigheter föreligger att under löpande budgetår med tillräcklig snabbhet och styrka öka finanspolitikens restriktiva effekt. Däremot kan, om behov före-

ligger, åtgärder i uppmjukande riktning snabbt sättas i verket och få en betydande effekt, såsom de senaste månadernas utveckling givit vid handen.

Det i nationalbudgeten redovisade materialet ger enligt min mening ett starkt intryck av den nuvarande internationella ekonomiska situationens labila och svårbedömbara karaktär. För den fortsatta ekonomiska utvecklingen i vårt eget land skymtar olika möjligheter och risker. Det kan sålunda inte uteslutas, att en mera allmän och deciderad konjunkturåterhämtning låter vänta på sig relativt länge, varvid ökade svårigheter vad avser sysselsättningen och valutareserven kan bli följden. I ett sådant läge påkallas självfallet kraftfulla offentliga insatser för att stödja sysselsättningen. Jag är medveten om att påfrestningarna på vår valutareserv vid en sådan politik ökar. Tryggandet av sysselsättningen har emellertid en så hög prioritet, att det får anses befogat att i sådana lägen i viss utsträckning ta i anspråk våra valutatillgångar. Förekomsten av en valutareserv på i det närmaste tre miljarder kronor innebär trots allt, att vi äger en viss rörelsefrihet. Våra valutatillgångar har just uppgiften att vara en utjämningsfaktor och en reserv som i vissa situationer kan och bör tas i anspråk.

En lösning av sysselsättningssvårigheterna vid fortsatt avmattning bör emellertid i första hand sökas efter linjer som inte primärt ställer anspråk på valutareserven. Detta förutsätter en ekonomisk politik som förhindrar, att en ansvällning av köpkraften stimulerar importen i ett läge då den internationella konjunkturavmattningen skapar svårigheter att upprätthålla exporten. Stora budgetunderskott, uppkomna till följd av insatser för att stödja sysselsättningen, kan i ett sådant läge på något längre sikt innebära risker för att finanspolitikens expansionistiska effekt blir för stark och resulterar i en importutveckling som utsätter vår valutareserv för en allvarlig belastning. Häri ligger kravet på att staten ges tillräckliga finansiella resurser för att i ett avmattningsskede föra en kostnadskrävande selektiv sysselsättningspolitik utan att budgetens stramhet behöver uppgivas.

I konjunkturperspektivet ligger emellertid också risker av närmast motsatt art. Det budgetförslag som nu presenteras för riksdagen och de åtgärder av skilda slag, som planeras för budgetåret 1959/60, får sin kanske största betydelse för den ekonomiska utvecklingen under kalenderåret 1960. Det finns redan i dagsläget tendenser, som pekar hän mot en mera allmän internationell konjunkturåterhämtning under denna tidsperiod. En sådan utveckling på det internationella planet aktualiserar omedelbart frågan om vår egen inflationsberedskap. Tidigare erfarenheter säger oss, att en oavslått vakthållning är nödvändig och att en ny ekonomisk expansion skulle ställa ökade krav på den ekonomiska politikens styrka. I ett dylikt läge kommer frågan om en skärpning av finanspolitiken på ett särskilt sätt i förgrunden. Detta faktum får inte undanskymmas av den dagsaktuella situationens speciella problem.

Liksom för finanspolitiken gäller också för kreditpolitiken, att den måste ingå såsom ett led i en allmän ekonomisk politik, som i dagens avmattnings-

läge verkar selektivt stimulerande på samhällsekonomin med minsta möjliga importskapande effekt. Någon generell uppmjukning är inte försvarlig inför nuvarande labila och svårbedömbara konjunkturperspektiv. Kravet på den kreditpolitiska beredskapen förstärks också av den likviditetsuppladdning som följt och följer med växande underskott i den statliga totalbudgeten. I ett expansivare konjunkturläge kan den nu pågående likviditetsuppladdningen komma att försvåra möjligheten att bibehålla den samhällsekonomiska balansen, en svårighet som givetvis reduceras i den mån budgetunderskottet nedbringas genom finanspolitiska åtgärder.

Utvecklingstendenserna på det internationella fältet understryker ytterligare riskerna av en alltför expansionistisk ekonomisk politik. Jag syftar härvid i första hand på den nyss beslutade övergången till mera allmän konvertibilitet för löpande betalningar inom stora områden av världen. I samband härmed har genomförts en omläggning av det intereuropeiska betalningssystemet, i det att den europeiska betalningsunionen (EPU) avlösts av ett europeiskt monetärt avtal (EMA). En utförlig redogörelse för sistnämnda avtals konstruktion har lämnats i propositionen nr 213 till 1955 års riksdag, där frågan om Sveriges anslutning till avtalet underställdes riksdagen. Sedan riksdagen godkänt ifrågavarande avtal, ratificerades det från svensk sida i början av år 1956. En tillämpning av avtalet har emellertid inte aktualiserats förrän i dagarna, då Storbritannien samt Frankrike, Västtyskland och övriga i den europeiska ekonomiska unionen ingående länder meddelat sin avsikt att övergå till konvertibilitet och uppsäga överenskommelsen angående EPU. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 26 december 1958 har Sverige anslutit sig till denna linje och förklarat sig komma att tillämpa det monetära avtalet. Motsvarande beslut har också fattats av bland andra Danmark och Norge.

Även om nu nämnda valutapolitiska omläggning inte torde innebära en genomgripande förändring av vårt internationella ekonomiska läge, är det uppenbart att vi härnäst i ökad utsträckning måste ge akt på gestaltningen av vår betalningsbalans. Här ligger ett ytterligare argument för att den sysselsättningsstödjande politiken utformas såsom selektiva åtgärder inom ramen för en allmän försiktighet på det finanspolitiska planet.

Jämsides med de steg som jag nu berört planeras för närvarande en utvidgning av Internationella valutafondens och Världsbankens resurser genom ökade kvoter. Därest dessa planer förverkligas, kommer den internationella likviditeten att förstärkas, vilket bör underlätta en friare världshandel. Konkreta förslag till kvotökningar för de båda institutionerna har i dagarna underställts medlemsländerna. Efter vederbörlig beredning torde jag senare få anmäla frågan om proposition till riksdagen angående Sveriges medverkan vid dessa kvotökningar.

Slutligen vill jag rikta uppmärksamheten på de förhandlingar som pågår rörande ett västeuropeiskt frihandelsområde respektive en nordisk tullunion. Som en konsekvens av dessa förhandlingar kan ändrade förutsättningar uppstå beträffande vårt lands produktions- och avsättningsförhållan-

den. Det gäller därför att bibehålla en sådan rörelsefrihet för den ekonomiska politiken, att denna smidigt kan inriktas på att möta sådana förändringar och skapa betingelser för den erforderliga anpassningen av vår ekonomi.

Med hänsyn till den rådande ovissheten om konjunkturutvecklingen är jag inte redo att förorda, att den ekonomiska politiken under nästa budgetår nu bindes vid det ena eller andra alternativet i fråga om de samhälls- ekonomiska utvecklingstendenserna. Ställningstagandet till den ekonomiska politiken under nästa budgetår bör med andra ord anstå till dess att den ekonomiska bedömningen kan göras säkrare. Ett tillfälle härtill erbjuder sig vid framläggandet av den sedvanliga kompletteringspropositionen, då beslut bland annat skall fattas i fråga om uttagsprocenten under nästa budgetår för den statliga inkomstskatten. Då kommer också att föreligga en reviderad version av nationalbudgeten för år 1959.

Mot denna bakgrund vill jag nu något närmare beröra finanspolitikens utformning inför det framtida konjunkturperspektivet.

Såsom redan tidigare framlagda kalkyler givit vid handen kännetecknades utgångsläget för arbetet med 1959/60 års budget av att den uppgång av statsinkomsterna, som rent automatiskt kunde påräknas, var av förhållandevis obetydlig omfattning. Häremot stod kända tendenser till kraftiga utgiftstegringar på en rad avsnitt av budgeten. Flertalet av dessa stegringar var av automatisk natur eller på annat sätt i praktiken bundna som ett resultat av riksdagens under tidigare år fattade beslut. Här må blott nämnas de ökade kostnaderna för försvaret, för folkpensioner, för hälso- och sjukvård jämte en rad andra angelägna vårdområden samt för undervisning och forskning. Tendenser på såväl inkomst- som utgiftssidan pekade således hän mot ett budgetförslag med kraftigt ökad expansiv effekt.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att med tanke på riskerna för en fortsatt snabb utgiftsexpansion en särskild utredning tillsatts för att framlägga förslag till utgiftsbesparingar i god tid före utarbetandet av riksstatsförslaget för budgetåret 1960/61. Såsom tidigare redovisats, torde påfrestningarna på statsfinanserna under detta budgetår komma att bli särskilt påtagliga. För att emellertid snabbt kunna tillvarata olika möjligheter till utgiftsbegränsningar lät jag i våras även uppmana samtliga myndigheter att i sina petita för budgetåret 1959/60 iakttaga den allra största restriktiviteten. Besparingssträvandena borde icke begränsas till nya och ökade anslagsbehov utan i lika hög grad omfatta en undersökning av förutsättningarna för nedskärningar av redan utgående anslag. Dessa riktlinjer till trots redovisades vid budgetarbetets början i höstas krav från myndigheternas sida på utgiftstegringar, som skulle ha inneburit ett underskott på driftbudgeten om ca 1 400 miljoner kronor och ett totalt underskott och upplåningsbehov om ca 3 500 miljoner kronor.

I detta läge har strävandena under budgetarbetets gång i första hand inriktats på en sådan reduktion av utgifterna i form av faktiska besparingar, att driftbudgeten utan inkomstförstärkningar skulle vara balanserad och statens upplåningsbehov reduceras i förhållande till vad som beräknas för

innevarande år. Det har emellertid visat sig, att realiserandet av detta mål skulle innebära en så hänsynslös beskärning av anslagen till olika ändamål och verksamhetsgrenar, att regeringen icke ansett sig kunna förorda en sådan politik. Det nu framlagda riksstatsförslaget, som är resultatet av en restriktiv budgetbehandling men där även utrymme beretts för vissa mycket angelägna nya anslagsbehov, innebär ett underskott på totalbudgeten om 2 470 miljoner kronor och på driftbudgeten om ca 450 miljoner kronor. Inom denna budgetram har reserverats relativt betydande anslagssummor för olika arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska åtgärder, dock ej till fullt så stora belopp som torde komma att utgå för sådana ändamål under innevarande budgetår. Det bör påpekas, att i budgeten däremot icke kunnat inrymmas någon marginal för erfarenhetsmässigt tillkommande utgifter i form av tilläggsstater. Sålunda bygger beräkningarna av utgiftssidan i regel på 1958 års pris- och lönenivå.

Jag vill i detta sammanhang peka på att de förutsättningar, som ligger bakom de av riksräkenskapsverket verkställda beräkningarna av skatteunderlag och statsinkomster under nästa budgetår, visserligen inte återspeglar något påtagligt konjunkturuppsving under kalenderåret 1959 men att kalkylen inte heller är baserad på antagandet om en ytterligare utveckling i depressiv riktning. Beräkningen av statsinkomsterna bygger, i avvaktan på slutligt ställningstagande, på förutsättningen om oförändrad uttagsprocent vad avser den statliga inkomstskatten för fysiska personer. Den extra bolagsskatten ligger också oförändrad i de redovisade inkomstkalkylerna. Jag vill erinra om att en avveckling av denna skatt förutsatts skola ske senast i samband med att en med arbetsgivaravgifter finansierad allmän tilläggspensionering genomföres.

Det underskott på totalbudgeten, som det nu framlagda riksstatsförslaget utvisar, skulle innebära en ytterligare ökning av finanspolitikens expansiva effekt. Till följd av erfarenhetsmässigt tillkommande utgifter skulle det redovisade underskottet i praktiken komma att bli än större. Om under budgetåret en konjunkturåterhämtning inträder, kommer detta att ställa ökade krav på finanspolitikens styrka. Ett sådant läge kan mycket väl kännetecknas av att det jämsides med expansionstendenser inom olika delar av näringslivet kommer att kvarstå relativt omfattande sysselsättningssvårigheter inom andra delar av vår ekonomi, vilka alltjämt ställer krav på betydande arbetsmarknadspolitiska insatser. En konjunkturåterhämtning bör i första hand få återspegla sig i sjunkande arbetslöshetssiffror, först i andra hand i sjunkande utgifter för de offentliga sysselsättningsbefrämjande åtgärderna.

Mot bakgrunden av vad jag anfört vore det olyckligt att starta det nya budgetåret med ett så betydande underskott. Denna synpunkt får ökad tyngd av vetskapen om att budgetunderskottet inte är att betrakta som en tillfällig företeelse just under budgetåret 1959/60 utan att tvärtom föreliggande beräkningar för därpå följande budgetår snarast pekar på skärpta svårigheter. Såsom jag redan i det föregående uttalat, får ett slutligt ställningsta-

gande till den ekonomiska politiken anstå till i vår, då en säkrare bedömning kan göras av de samhällsekonomiska utsikterna. Jag vill emellertid redan nu förutskicka, att enligt min bedömning en inkomstförstärkning av storleken en halv å en miljard kronor sannolikt kommer att visa sig ofrånkomlig. Detta skulle innebära att totalbudgetens underskott kunde hållas inom en ram av omkring två miljarder kronor, inräknat under budgetåret erfarenhetsmässigt tillkommande utgifter.

För att åstadkomma en inkomstförstärkning står flera olika möjligheter till buds. Den väg som skatteförfattningarna anvisar är att öka uttagsprocenten vid den statliga inkomstbeskattningen. En annan väg är en skärpning av inkomst- och förmögenhetsbeskattningen med tyngdpunkten på större inkomsttagare och förmögenhetsägare i kombination med punktvisa skärpningar av den indirekta beskattningen. Jag vill i detta sammanhang erinra om att den förstärkning av taxeringsorganisationen, som pågår och som kommer att fullföljas under nästa budgetår, på något längre sikt bör ge resultat i form av en mera effektiv taxeringsgranskning och därmed rättvisare fördelning av skattebördan mellan olika inkomsttagare. På kort sikt torde emellertid inte kunna påräknas en sådan effekt att behovet av inkomstförstärkningar under nästa budgetår i någon högre grad påverkas.

En tredje tänkbar väg att förstärka inkomstsidan består i en mera generell varubeskattning. Inkomstbehovet för statskassan torde ge detta alternativ vissa företräden. Jag vill här omnämna de förslag som år 1957 avlämnades av 1952 års kommitté för indirekta skatter och som var ett uttryck för att en utvidgad indirekt beskattning av den allmänna varubeskattningens typ vore att föredraga framför en skärpt direkt beskattning för det fall ökade krav på skatteinkomster skulle ställas.

Jag är icke beredd att för dagen ta definitiv ställning till något av dessa alternativ. Slutlig standpunkt får tas i samband med de förnyade överväganden om den ekonomiska politiken som jag förutsatt skola äga rum längre fram under riksdagen. Jag vill emellertid erinra om att behovet av en statlig inkomstförstärkning främst betingas av den gemensamma viljan till en solidarisk samverkan för att via samhällets insatser bistå de arbetslösa och av de beslut om förstärkta folkpensioner, betryggande försvar, upprustning av forskning, undervisning och utbildning samt utbyggd ungdomsvård och sjukvård som riksdagen med stor enighet ställt sig bakom. Mot denna bakgrund bör förutsättningar finnas för en bred parlamentarisk samling också kring den inkomstförstärkning som kan visa sig erforderlig för att fullgöra dessa skyldigheter och åtaganden.

4. Budgetläget. Inledningsvis torde jag i korthet få beröra utfallet av riksstaten för budgetåret 1957/58. I den förnyade statsverkspropositionen till 1958 års B-riksdag beräknade jag underskottet på totalbudgeten till 1 590 miljoner kronor. Underskottet blev dock 455 miljoner kronor mindre eller 1 135 miljoner kronor. Differensen mellan beräknat och slutligt resultat beror bland annat på att inkomsterna å driftbudgeten blev ca 200 miljoner

kronor större än enligt kalkylerna och på att förbrukningen av anslagsbehållningarna under drift- och kapitalbudgeten stannade vid sammanlagt ca 140 miljoner kronor mot beräknat 425 miljoner kronor. I båda dessa hänseenden torde förbättringen i utfallet komma att motsvaras av en viss försämring i utfallet för budgetåret 1958/59, beroende på att avvikelserna delvis har sin grund i kassamässiga förskjutningar mellan de båda budgetåren.

Enligt den av 1958 års B-riksdag fastställda riksstaten skulle för *budgetåret 1958/59* totalbudgeten ge ett kassamässigt underskott på 1 552 miljoner kronor. Jag underströk i den förnyade finansplanen de osäkerhetsmoment, som förelåg vid beräkningen av budgetens inkomster. Jag pekade vidare på att man hade anledning förutse en ökad belastning på budgetens utgiftssida. I det sammanhanget betonade jag särskilt, att anslagshöjningar kunde komma att erfordras för att direkt eller indirekt motverka hotande arbetslöshet.

Beträffande budgetens inkomster under 1958/59 skiljer sig de nya beräkningarna relativt litet från dem som presenterades i juni 1958. Med ledning av den hittillsvarande utvecklingen har riksräkenskapsverket dock ansett sig böra räkna med ca 100 miljoner kronor lägre inkomster på driftbudgeten än vad som upptagits i den gällande riksstaten. Minskningen kan sägas helt hänföra sig till inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. De förskjutningar i förhållande till riksstaten som kan beräknas för vissa andra inkomsttitlar tar i stort sett ut varandra.

På utgiftssidan är förändringarna för budgetåret 1958/59 i förhållande till riksstaten mer betydande. Vad driftbudgeten beträffar har riksdagen på tilläggsstat I beviljat ett anslag på drygt 30 miljoner kronor för fortsatt prisrabatterning av smör. Senare denna dag kommer att på tilläggsstat II äskas anslag med tillhoppa 187 miljoner kronor. Huvuddelen av detta belopp, eller sammanlagt 178 miljoner kronor, hänför sig till åtgärder i arbetslöshetsbekämpande syfte och innebär framför allt en förstärkning av vissa anslag för vägbyggnader. Tilläggsstatsanslagen på driftbudgeten uppgår således hittills till sammanlagt 218 miljoner kronor.

På kapitalbudgeten tillkommer på tilläggsstat beviljade och äskade investeringsanslag om sammanlagt 82 miljoner kronor. Härav kommer 50 miljoner kronor på lånefonden för bostadsbyggande samt 25 miljoner kronor på anslaget till räntefria lån till bostadsbyggande. Denna förstärkning av bostadsbyggnadsanslagen har blivit erforderlig på grund av en kraftig ökning av antalet färdigställda lägenheter och får i första hand ses som ett utslag av konjunkturpolitiken.

De anslagsöverskridanden som redan medgivits eller som nu kan förutses för det löpande budgetåret är liksom utgifterna på tilläggsstat i hög grad betingade av läget på arbetsmarknaden. Således har i direkt sysselsättningsbefrämjande syfte beslut fattats, som medför en merbelastning på anslaget till bidrag till byggnadsarbeten vid yrkesskolor med ca 6 miljoner kronor. Ett överskridande på drygt 12 miljoner kronor har medgivits för anordnande av omskolningskurser för arbetslösa. Vidare beräknas utgifterna för bidrag

till arbetslöshetskassorna komma att överstiga anslaget med 30 miljoner kronor. Utöver de nu nämnda merkostnaderna på sammanlagt 48 miljoner kronor kan en merbelastning på 17 miljoner kronor förutses uppkomma på anslaget till skatteersättning till kommunerna till följd av höjd kommunal utdebitering för 1959.

Budgetutfallet för innevarande år kommer vidare att påverkas av att förbrukningen av de vid budgetårets ingång kvarstående anslagsbehållningarna på drift- och kapitalbudgeten nu kan väntas bli sammanlagt drygt 200 miljoner kronor större än enligt tidigare kalkyler.

Med de här redovisade förändringarna av inkomsterna och utgifterna i förhållande till riksstaten skulle underskottet på totalbudgeten för innevarande budgetår bli 2 219 miljoner kronor eller närmare 700 miljoner kronor större än enligt riksstaten och nästan dubbelt så stort som totalbudgetunderskottet för 1957/58. Då hänsyn inte kunnat tagas till ytterligare krav på tilläggsstatsanslag och anslagsöverskridanden våren 1959 — en osäker faktor är de statsanställdas löner under år 1959 — kan underskottet komma att bli ännu större.

Jag övergår här efter att behandla riksstatsförslaget för *budgetåret 1959/60*. I statsverkspropositionen B år 1958 framhöll jag, att totalbudgetsaldona för budgetåren 1959/60 och 1960/61 torde komma att ge större underskott än vad som då kalkylerades för innevarande budgetår. Denna bedömning har bekräftats under höstens budgetarbete. Budgetförslaget för 1959/60 visar nämligen på en kraftigt försämrad budgetbalans jämfört med riksstaten för 1958/59 och en inte oväsentlig försämring även jämfört med det nu beräknade utfallet för detta år. Differensen mellan totala inkomster och totala utgifter är så stor att den inte kan accepteras i ett normalt konjunkturläge och än mindre i ett läge med vissa på nytt uppträdande inflations-tendenser. Jag räknar, som framgått av vad jag tidigare anfört, därför med att skatteinkomsterna kan komma att behöva förstärkas.

S t a t s i n k o m s t e r n a för nästa budgetår är upptagna till 12 896 miljoner kronor. Siffran bygger på riksräkenskapsverkets inkomstberäkning — för vilken en särskild redogörelse lämnas i det följande — med smärre kompletteringar betingade av bland annat vissa taxejusteringar. Beloppet är 163 miljoner kronor högre än den i riksstaten för innevarande budgetår upptagna inkomstsumman och 260 miljoner kronor högre än det nu beräknade utfallet av driftinkomsterna för samma år. Enligt sistnämnda jämförelsegrund hänför sig av ökningen 100 miljoner kronor till merinkomster av automobilskatt, 75 miljoner kronor till ökade inkomster av tullar och acciser, drygt 45 miljoner kronor till ökning av uppbörd i statens verksamhet och diverse inkomster samt 43 miljoner kronor till ökad avkastning av statens kapitalfonder.

Vid sin bedömning av inkomstskatteluteln har riksräkenskapsverket utgått från att inkomsterna av tjänst ökat med omkring fyra procent från år 1957 till år 1958 och att även inkomsterna från övriga förvärvskällor stigit något. Även för inkomståret 1959 och de första månaderna av år 1960 har

Drift-			
Miljoner			
	1951/52	1952/53	1953/54
Inkomster	7 507	7 808	8 535
Utgifter	6 423	7 647	8 130
Överskott eller underskott	² 1 084	² 161	² 405
Avsättning till (–) resp. återföring från (+) budgetutjämningsfonden av kommunalskatte- medel (netto)	—	—	—
Överskott eller underskott	1 084	161	405

¹ Därav riksstat 12 521, tilläggsstat I och II 218 mkr.

² Reservationsmedelsförändringar inräknade.

³ Efter avdrag för vissa medel som insatts på särskilt konto i riksbanken (se motsvarande tabell i föregående års finansplan).

ämbetsverket räknat med en viss stegring av lönesumman. Likaså kalkylerar riksräkenskapsverket med någon uppgång av fysiska personers inkomster av andra förvärvskällor än tjänst under såväl år 1959 som år 1960. Beträffande aktiebolagen har ämbetsverket antagit, att det sammanlagda taxerade beloppet vid 1959 års taxering skall bli något mindre än vid 1958 års. Mellan 1959 och 1960 års taxeringar har inte räknats med någon förskjutning. Utifrån dessa allmänna förutsättningar beräknas att titeln skatt å inkomst och förmögenhet, m. m. skall komma att uppgå till i stort sett samma belopp som under innevarande budgetår eller till 6 000 miljoner kronor.

Kapital-			
Miljoner			
	1951/52	1952/53	1953/54
Investeringsanslag	1 408	1 838	1 947
Avgår: Avskrivningsmedel och övriga likvida medel	– 632	– 818	– 914
Återstående medelsbehov	³ 776	³ 1 020	³ 1 033

¹ Därav riksstat 2 382 samt tilläggsstat I och II 82 mkr.

² Här ingår ej avskrivningsanslag å tilläggsstaterna.

³ Förändringar av anslagsbehållningarna inräknade.

budgeten

kronor

1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59		1959/60
				enl. riks- staten	ny be- räkning	
8 907	10 072	10 691	12 019	12 733	12 636	12 896
8 619	9 691	10 978	12 120	12 521	¹ 12 739	13 495
² 288	² 381	² - 287	² - 101	212	- 103	- 599
—	- 250	- 100	- 250	- 200	- 150	+ 150
288	³ - 225	³ - 571	³ - 451	12	- 253	- 449
Tillkommande utgifter (kända anslagsöverskridanden m. m.)				—	- 65	—
Reservationsmedelsminskning				- 150	- 300	- 100
Underskott inkl. tillkommande utgifter och reservationsmedelsminskning				- 138	- 618	- 549

Jag vill i detta sammanhang erinra om att de nu beräknade källskatteinkomsterna på ifrågavarande skattetitel inrymmer kommunalskattemedel, som inte helt motsvaras av samtida förskottsutbetalningar till kommunerna. Dessa eftersläpningar i utbetalningarna uppskattas till 350 miljoner kronor för 1958/59 och 250 miljoner kronor för 1959/60. Motsvarande belopp bör enligt gällande grunder reserveras på budgetutjämningsfonden för kommande utbetalning. Å andra sidan beräknas återföring av tidigare avsatta medel ske med 200 respektive 400 miljoner kronor. För innevarande budgetår kan alltså nettoavsättningen till budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel nu uppskattas till 150 miljoner kronor mot i riksstaten

budgeten

kronor

1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59		1959/60
				enl. riks- staten	ny be- räkning	
2 102	2 272	2 046	2 510	2 382	¹ 2 464	2 731
- 1 025	- 1 244	- 1 403	- 1 306	- 898	² - 898	- 970
³ 1 077	³ 1 028	³ 643	³ 1 204	1 484	1 566	1 761
Minskning av anslagsbehållningarna				175	250	25
Totalt återstående medelsbehov för kapitalbudgeten (inkl. förändring av anslagsbehållningarna)				1 659	1 816	1 786

beräknade 200 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 kan man däremot räkna med en nettoåterföring på 150 miljoner kronor.

Såsom jag redan framhållit vid min redogörelse för den ekonomiska politiken har vid genomgången av budgetens utgiftssida anslagskraven behandlats med stor restriktivitet. De i höstas presenterade äskandena från myndigheternas sida innebar ökningar på drift- och kapitalbudgeten med sammanlagt omkring 2,5 miljarder kronor, varav 0,6 miljard kronor angavs vara automatiskt betingade. En långtgående nedpressning av anslagskraven har således måst göras.

I det nu föreliggande riksstatsförslaget visar de egentliga statsutgifterna på *driftbudgeten* en uppgång från riksstaten 1958/59 med 861 miljoner kronor. Då utgifterna för statens kapitalfonder samtidigt höjes med 113 miljoner kronor uppgår hela ökningen på driftbudgeten till 974 miljoner kronor. Utgifterna på driftbudgeten når därmed upp till 13 495 miljoner kronor.

Av den sammanlagda nettoökningen under departementshuvudtitlarna med 861 miljoner kronor i förhållande till gällande riksstat kan 411 miljoner kronor betraktas som automatiska förändringar. Bland mera betydande automatiska utgiftsstegringar må nämnas en av försvarsöverenskommelsen betingad ökning av anslagen under fjärde huvudtiteln med 78 miljoner kronor främst för täckning av merkostnader på grund av teknisk utveckling samt ett anslag på 60 miljoner kronor under samma huvudtitel för täckning av eventuellt inträdande prisstegringar. Vidare ingår en automatisk ökning med sammanlagt 58 miljoner kronor på bidragsanslagen under femte huvudtiteln till folkpensioner m. m. och till särskilda barnbidrag till änkers och invaliders barn m. m.

Den icke-automatiska anslagsstegringen på departementshuvudtitlarna uppskattas till netto 450 miljoner kronor. Därav hänför sig sammanlagt 167 miljoner kronor till de s. k. arbetsmarknadsanslagen under femte huvudtiteln. Väganslagen under sjätte huvudtiteln har höjts med sammanlagt nära 220 miljoner kronor. Ökningen sammanhänger till stor del med att dessa anslag för innevarande budgetår kunnat begränsas genom utnyttjande av tillgängliga reservationsmedelsbehållningar. Den egentliga, sammanlagda ökningen av icke-automatisk natur under departementshuvudtitlarna uppgår till ca 130 miljoner kronor, exklusive arbetsmarknadsanslagen.

Under utgifter för statens kapitalfonder räknas med en höjning med 70 miljoner kronor för ökade utgifter för förräntning av statsskulden. De samlade avskrivningsanslagens summa har höjts med 40 miljoner kronor.

Då inkomsterna angivits till 12 896 miljoner kronor och utgifterna till 13 495 miljoner kronor, skulle enligt vad som framgår av särskild tabell driftbudgeten för 1959/60 ge ett underskott på 599 miljoner kronor. Såsom jag i det föregående påpekat kan man emellertid räkna med en nettoåterföring på 150 miljoner kronor från budgetutjämningsfonden av tidigare avsatta kommunalskattemedel. Efter justering härför redovisas ett underskott på driftbudgeten av 449 miljoner kronor.

När det gäller att bedöma det sannolika utfallet av driftbudgeten, måste emellertid hänsyn tagas till bland annat reservationsmedelsförbrukningen. Jag uppskattar denna till 100 miljoner kronor. Vidare kan underskottet komma att bli ännu större på grund av tillkommande utgifter i form av tilläggsstater och anslagsöverskridanden bland annat till följd av avtalsförhandlingar för de statsanställda och av eventuella indextillägg till folkpensionerna.

Liksom för innevarande budgetår har anslagen för avskrivning av bostadslån kunnat reduceras. Jag kommer senare denna dag att föreslå, att vissa tidigare gjorda avskrivningar av tilläggs lån om tillhopa ca 600 miljoner kronor skall reaktiveras. Som en följd härav kan avskrivningsbehovet för bostadsinvesteringarna under nästa budgetår — beräknat till 162 miljoner kronor — reduceras helt, vilket innebär en motsvarande bokföringsmässig förbättring av driftbudgeten.

För att ytterligare belysa läget på driftbudgeten torde här få åberopas följande sammanställning av driftbudgetsaldon för 1950/51—1959/60 med fördelning på driftbudgetens allmänna del och automobilskattemedlens specialbudget samt reservationsmedelsförändringar.

	Drift- budget- saldo	Allmänna budgeten	Automo- bilskatte- budgeten	Reserva- tionsme- delsför- ändringar
1950/51	+ 371	+ 396	+ 150	— 175
1951/52	+ 1 084	+ 929	+ 17	+ 138
1952/53	+ 161	+ 396	— 214	— 21
1953/54	+ 405	+ 319	— 89	+ 175
1954/55	+ 288	+ 129	+ 83	+ 76
1955/56	— 225	— 409	+ 205	— 21
1956/57	— 571	— 632	+ 29	+ 32
1957/58	— 451	— 359	+ 287	— 195
1958/59 (enligt senaste beräkning).	— 618	— 565	+ 247	— 300
1959/60 (enligt riksstatsförslaget) ..	— 549	— 604	+ 155	— 100

Vad härefter gäller förslaget till *kapitalbudget* innebär detta jämfört med gällande riksstat en nettoökning av investeringsanslagen med 349 miljoner kronor, såsom framgår av en i det föregående redovisad översikt. Av ökningen hänför sig 55 miljoner kronor till byggnads- och anläggningsverksamheten inom försvarets område, netto 40 miljoner kronor till anslagen till bostadsinvesteringar, 30 miljoner kronor till lån till Aktiebolaget Atomenergi och 21 miljoner kronor till aktieteckning i Aktiebolaget Statens skogsindustrier. Den största ökningen utvisar emellertid kommunikationsverken. Sälunda ökar för dessa anslagen till de ramreglerade investeringarna med 130 miljoner kronor i förhållande till gällande riksstat. Härav faller bland annat 37 miljoner kronor på televerket, 49 miljoner kronor på statens järnvägar, 32 miljoner kronor på vattenfallsverket och 10 miljoner kronor på väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond. Anslagen till de icke-ram-

reglerade investeringarna ökar med sammanlagt 26 miljoner kronor. Av ökningen avser huvudparten anslaget till utbyggnad av storflygplats, vilket höjes med 15 miljoner kronor till 40 miljoner kronor.

Det bör tilläggas, att även på kapitalbudgeten kan tillkomma utgifter, vartill hänsyn inte kunnat tagas vid nu verkställda beräkningar.

Såsom framgår av den lämnade översikten skulle, sedan avdrag gjorts för avskrivningsmedel etc. samt hänsyn tagits till en beräknad förbrukning av äldre investeringsanslag med 25 miljoner kronor, för kapitalbudgetens finansiering framkomma ett medelsbehov av 1 786 miljoner kronor.

I detta sammanhang kan redovisas att myndigheterna beräknas öka sin disposition av rörliga krediter hos riksgäldskontoret med ca 25 miljoner kronor under budgetåret 1959/60.

För att få en samlad bild av statens totala, faktiska inkomster och utgifter måste drift- och kapitalbudgeten på vanligt sätt sammanställas till en *totalbudget*. Resultatet redovisas i följande tabell.

Totalbudgeten
Miljoner kronor

	1958/59		1959/60
	enl. riks- staten	ny beräk- ning	
Överskott (+) eller underskott(—) på driftbud- geten	+ 12	— 253	— 449
Reservationsmedelsminskning på driftbudgeten	— 150	— 300	— 100
Tillkommande utgifter (kända anslagsöverskri- danden m. m.) på driftbudgeten	—	65	—
Fondering hos riksgäldskontoret av sjukförsäkras tillkommande arbetsgivarbidrag	+ 45	+ 40	+ 40
Avsättning (+) resp. återföring (—) av kommu- nalskattemedel (netto)	+ 200	+ 150	— 150
Medelsbehov på kapitalbudgeten efter avdrag för avskrivningar o. dyl	— 1 484	— 1 566	— 1 761
Minskning av anslagsbehållningar på kapitalbud- geten	— 175	— 250	— 25
Ökad (—) resp. minskad (+) disposition av rör- liga krediter	—	+ 25	— 25
Totalbudgetens underskott	— 1 552	— 2 219	— 2 470

I tabellen har beaktats, att återföringen av kommunalskattemedel från budgetutjämningsfonden inte representerar någon kassamässig inkomst för staten.

Enligt de redovisade beräkningarna skulle de nu kända transaktionerna för budgetåret 1959/60 alltså medföra ett underskott på totalbudgeten om 2 470 miljoner kronor mot 2 219 miljoner kronor för innevarande budgetår. Siffrorna utgör också ett mått på upplåningsbehovet för respektive år.

För att ytterligare belysa innebörden av det beräknade underskottet på totalbudgeten för nästa budgetår vill jag återge följande uppgifter rörande

totalbudgetens saldon under budgetåren 1950/51—1957/58 tillika med de av mig nyss beräknade saldona för budgetåren 1958/59—1959/60.

Budgetår	Totalbud- getsaldo	Budgetår	Totalbud- getsaldo
1950/51	— 324	1955/56	— 598
1951/52	+ 434	1956/57	— 762
1952/53	— 746	1957/58	— 1 135
1953/54	— 1 098	1958/59	— 2 219
1954/55	— 1 085	1959/60	— 2 470

Liksom i de senaste årens finansplaner och kompletteringspropositioner bör det aktuella budgetförslaget även få bilda utgångspunkt för en analys av *den statsfinansiella utvecklingen på längre sikt*. Riksräkenskapsverket har till sin ordinarie inkomstberäkning fogat en promemoria med vissa kalkyler avseende den *statliga inkomstutvecklingen* till och med budgetåret 1961/62. Kalkylen utgår från verkets beräkningar för 1959/60 och därmed från de antaganden om den allmänekonomiska ramen och skatteunderlagets utveckling, som legat till grund för verkets beräkning av statsinkomsterna under budgetåren 1958/59—1959/60 och för vilka redogjorts i det föregående. För utvecklingen från och med år 1960 har beräkningarna baserats på antagandet om att såväl fysiska personers som bolags inkomster stiger med tre procent årligen. Beräkningen utgår från att gällande skatteregler och övriga bestämmelser, som har inflytande på statens inkomster, förblir oförändrade. Resultatet av beräkningarna av statsinkomsternas utveckling kan sammanfattas på följande sätt (årliga förändringar i miljoner kronor):

	1959/60— 1960/61	1960/61— 1961/62
Driftbudgetens kassamässiga inkomster	+ 460	+ 610
Avsättning till budgetutjämningsfonden av kommunal- skattemedel	+ 75	— 200
	Summa + 535	+ 410

Statsinkomsternas årliga ökning vid oförändrade skatteregler kan alltså uppskattas till i runt tal en halv miljard kronor vid den antagna stegrings-takten i skatteunderlaget. Härvid har således hänsyn inte tagits till det skat-tebortfall som kan bli följden av genomförandet av en allmän tilläggspen-sionering. Å andra sidan får beaktas att statskassan kommer att tillföras en viss inkomstförstärkning genom höjda folkpensionsavgifter.

Beträffande den framtida *utgiftsulvecklingen* har jag redan i tidigare finansplaner räknat med en »normal» automatisk årlig utgiftsstegring på driftbudgeten — bortsett från effekten av prisstegringar och teknisk ut-veckling — om minst 300 miljoner kronor. Denna ökning är bland annat ett uttryck för befolkningsmässigt betingade förändringar samt genomslag av redan beslutade smärre reformer. Ovanpå dessa 300 miljoner kronor får läggas de stigande utgifterna för förräntning av statsskulden, vilka direkt sammanhänger med storleken av riksgäldskontorets upplåning och ränte-

lägets höjd. Vidare måste hänsyn tas till framtida förändringar av de statsanställdas löne- och pensionsförmåner, där man kan räkna med att varje procents stegring representerar ett belopp av omkring 50 miljoner kronor. Under budgetåret 1960/61 tillkommer utbetalningar av premier på premiesparandet under åren 1955 och 1956 med uppskattningsvis 150 miljoner kronor. Under de närmaste åren kommer en successiv höjning av folkpensionsförmånerna att öka statens direkta kostnader med betydande belopp. Vidare kommer tilläggspensioneringen att medföra utgifter för staten i egenskap av arbetsgivare. Den tekniska utvecklingen leder till successivt ökade statliga utgifter. Exempel härpå är att enbart för försvaret kostnadsstegringen till följd av teknisk utveckling kalkylerats till 2 1/2 procent per år.

Mot denna bakgrund har man anledning vänta, att totalbudgetsaldona för budgetåren 1960/61 och 1961/62 vid ett »normalt» konjunkturläge kommer att ge ännu större underskott än vad som förutses för nästa budgetår. Denna tendens hos statsutgifterna att stiga i snabbare takt än inkomsterna är, som jag framhållit i tidigare finansplaner, oroande. Utvecklingen måste brytas. Även om inkomsterna skulle komma att förstärkas, kvarstår det som en angelägen uppgift att dämpa utgifternas stegringstakt.

Den statsfinansiella utvecklingen under de senaste åren belyses i vissa vid protokollet fogade tabeller (*bihang 3*).

Riksstatsförslagets utgifter under de särskilda huvudtitlarna och kapitalbudgeten

För *driftbudgetens utgifter* lämnas i det följande en sammanfattning för de olika huvudtitlarna av förändringarna i riksstatsförslaget för 1959/60 i jämförelse med riksstaten för 1958/59.

	Anslag 1958/59 milj. kr.	Förslag 1959/60 milj. kr.	Föränd- ring milj. kr.
Egentliga statsutgifter:			
I. Kungl. hov- och slottsstaterna....	4,5	4,5	—
II. Justitiedepartementet	116,1	129,1	+ 13,0
III. Utrikesdepartementet	61,5	75,9	+ 14,4
IV. Försvarsdepartementet	2 700,2	2 836,0	+ 135,8
V. Socialdepartementet	3 640,8	3 907,8	+ 267,0
VI. Kommunikationsdepartementet ..	900,6	1 135,7	+ 235,1
VII. Finansdepartementet.....	757,7	788,9	+ 31,2
VIII. Ecklesiastikdepartementet	1 561,3	1 696,9	+ 135,6
IX. Jordbruksdepartementet	474,3	455,7	— 18,6
X. Handelsdepartementet	292,3	272,9	— 19,4
XI. Inrikesdepartementet	700,5	765,5	+ 65,0
XII. Civildepartementet	407,9	411,2	+ 3,3
XIII. Oförutsedda utgifter	1,0	1,0	—
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	21,3	20,4	— 0,9
Summa	11 640,0	12 501,5	+ 861,5

Utgifter för statens kapitalfonder:

I. Luftfartsfonden	10,0	12,5	+	2,5
II. Riksgäldsfonden	615,0	685,0	+	70,0
III. Avskrivning av nya kapitalin- steringar	255,1	295,3	+	40,2
IV. Avskrivning av oreglerade kapital- medelsförluster	1,0	1,0	—	
Summa	881,1	993,8	+	112,7
Totalt för utgifterna å driftbudgeten	12 521,1	13 495,3	+	974,2

Andra huvudtiteln utvisar en bruttoökning med 15,0 miljoner kronor, var-av 10,1 miljoner kronor hänför sig till anslagshöjningar av automatisk karaktär. Den icke-automatiska ökningen uppgår alltså till 4,9 miljoner kronor. Mot dessa ökningar står anslagsminskningar, huvudsakligen icke-automatiska, med 2,0 miljoner kronor. Huvudtitelns slutsumma visar sålunda en nettoökning med 13,0 miljoner kronor. Vissa förslagsanslag — Ersättningar till nämndemän, Ersättning åt domare, vittnen och parter, Kostnader enligt lagen om fri rättegång och Understöd för utomprocessuell rättshjälp — har med hänsyn till väntad belastning uppräknats med sammanlagt 2,0 miljoner kronor. Det ökade fångantalet och tillkomsten av tidigare beslutade nya anstalter har vidare föranlett automatiska anslagshöjningar med sammanlagt 6,0 miljoner kronor. Bland ökningar av icke-automatisk karaktär kan nämnas 0,3 miljon kronor för en ny ordinarie avdelning vid Svea hovrätt, 0,5 miljon kronor för ändrad biträdesorganisation vid hovrätter och häradsrätter, 0,8 miljon kronor för personalförstärkningar vid häradsrätterna samt 0,2 miljon kronor för understöd åt verksamhet för frigivna fångar.

Under *tredje huvudtiteln* redovisas en bruttoökning med 16,4 miljoner kronor, medan anslagsminskningarna under huvudtiteln uppgår till sammanlagt 2,0 miljoner kronor. Nettoökningen utgör alltså 14,4 miljoner kronor. Av bruttoökningen är 12,4 miljoner kronor av icke-automatisk karaktär. Härav hänför sig i runt tal 12 miljoner kronor till anslaget till Bidrag till internationell hjälpverksamhet. Den automatiska ökningen faller till största delen på anslaget till Förenta Nationerna (2 miljoner) och avlöningsstaten (1 miljon). Av anslagsnedräkningen är 1,2 miljon kronor att räkna som automatik. De icke-automatiska minskningarna faller med 0,5 miljon kronor på avlöningsanslaget.

Fjärde huvudtiteln utvisar en nettoökning med 135,8 miljoner kronor. Enligt beslut vid 1958 års B-riksdag har huvudtitelns slutsumma förut-satts skola få öka med 2,5 procent med hänsyn till den tekniska utvecklingen. Denna ökning skulle för nästa budgetår medföra en merkostnad av 68 miljoner kronor. Från detta belopp har emellertid ansetts böra dragas ett belopp av drygt 10 miljoner kronor som för innevarande budgetår reser-verats för täckande av vissa eventuellt ökade lönekostnader. Utöver ökning-

en för teknisk utveckling har huvudtiteln vidare uppräknats med dels 10 miljoner kronor i enlighet med försvarsöverenskommelsen, dels sammanlagt ca 8,5 miljoner kronor på grund av merkostnader för kompensation för höjda folkpensionsavgifter — 3,2 miljoner kronor — och höjda värnpliktslöner — 5,3 miljoner kronor — vilka kostnader ansetts vara av natur att böra läggas utanför den på grundval av riksdagsbeslutet fixerade ramen. Enligt nämnda beslut har slutligen förutsatts, att försvarshuvudtiteln från och med budgetåret 1959/60 skall erhålla kompensation för löne- och prisstegringar. I överensstämmelse härmed har som reserv för prisstegringar beräknats ett belopp av 60 miljoner kronor. Av nettoökningen 135,8 miljoner kronor har 130,5 miljoner kronor betraktats såsom automatisk förändring.

Under *femte huvudtiteln* redovisas anslagsökningar om tillhoppa 296,2 miljoner kronor och anslagsminskningar med sammanlagt 29,3 miljoner kronor. Huvudtitelns slutsumma ökar alltså med 266,9 miljoner kronor. De automatiska bruttoökningarna uppgår till 117,6 miljoner kronor och de automatiska minskningarna till 5,4 miljoner kronor. Den största automatiska anslagsökningen faller på folkpensionsanslagen. För anslagen till bidrag till folkpensioner m. m. samt till särskilda barnbidrag till änkors och invaliders barn m. m. redovisas sålunda en ökning av automatisk natur med sammanlagt 58 miljoner kronor. Den försämrade sysselsättningen har medfört större belastning på anslaget till bidrag till erkända arbetslöshetskassor, vilket bl. a. på grund härav föreslås höjt med 33 miljoner kronor. En höjning av anslaget till bidrag till sjukkassor m. m. med 10 miljoner kronor är till största delen av automatisk natur. Bland övriga större automatiska anslagsökningar må nämnas 6,5 miljoner kronor å anslaget till ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott och utfyllnadsbidrag samt 3,1 miljoner kronor å nykterhetsvårdsanslagen. Anslaget till bidrag till inrättande av pensionärshem föreslås höjt med 2 miljoner kronor. — Av de automatiska anslagsminskningarna hänför sig 5 miljoner kronor till anslaget till allmänna barnbidrag. — Summan av de icke-automatiska anslagsökningarna utgör 178,6 miljoner kronor. Anslagen till kostnader för arbetslöshetens bekämpande, till beredskapsarbeten på vägar och gator samt till bidrag till vissa omskolningskurser m. m. föreslås höjda med respektive 70, 75 och 22,5 miljoner kronor för möjliggörande av en verksamhet som närmare överensstämmer med vad som numera beräknas för innevarande budgetår. Av ökningen under anslaget till bidrag till folkpensioner m. m. avser 2,5 miljoner kronor höjning av folkpensioneringens grundpensionsförmåner till invalider. Anslaget till förberedelser för pensionsreformen föreslås höjt med 1 miljon kronor. Å anslaget till understöd åt flyktingar m. m. beräknas en icke-automatisk ökning med 1,7 miljon kronor. På nykterhetsvårdsanslagen redovisas icke-automatiska ökning med 0,8 miljon kronor. Anslagen till ungdomsvårdsskolorna m. m. har endast upptagits preliminärt och har därvid höjts med 1,9 miljon kronor främst i anledning av den pågående utbyggnaden av skolorganisationen. — Summan av de icke-automatiska anslagsminskningarna uppgår till 23,9 mil-

joner kronor. De största minskningarna är 10 miljoner kronor på anslaget till bostadsrabatter, 9 miljoner kronor på anslaget till bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet och 3 miljoner kronor på anslaget till bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem.

Under *sjätte huvudtiteln* redovisas en nettoökning å 235,1 miljoner kronor, varav 219,7 miljoner kronor hänför sig till de mot automobilskattemedlen avräknade anslagen och 15,4 miljoner kronor till anslag på den allmänna budgeten. De automatiska utgiftsförändringarna medför en nettoökning med 2,6 miljoner kronor å anslagen på den allmänna budgeten och med 2,4 miljoner kronor å anslagen, som avräknas mot automobilskattemedlen, eller således totalt en ökning med 5 miljoner kronor. De icke-automatiska utgiftsförändringarna innefattar å ena sidan en ökning med 234,8 miljoner kronor, varav 15,5 miljoner kronor på den allmänna budgeten, och å andra sidan en minskning med 4,7 miljoner kronor, varav 2,7 miljoner kronor på den allmänna budgeten. Av den icke-automatiska ökningen avser 40 miljoner kronor höjning av anslaget till det statliga vägunderhållet, 122 miljoner kronor höjda anslag för den ordinarie statliga vägbyggnadsverksamheten, 55 miljoner kronor höjt bidragsanslag till byggande av vägar och gator, 1,5 miljoner kronor höjt bidragsanslag till underhållet av enskilda vägar m. m. samt 15 miljoner kronor höjt bidragsanslag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. En väsentlig del av ökningen på anslagen för den statliga vägbyggnadsverksamheten och bidragen till byggande av vägar och gator sammanhänger med att dessa anslag för innevarande budgetår kunnat begränsas genom utnyttjande av tillgängliga reservationsmedelsbehållningar. Den icke-automatiska utgiftsminskningen förklaras bl. a. av att anslaget för bidrag till televisionsverksamhetens driftkostnader utgår.

Under *sjunde huvudtiteln* föreslås icke-automatiska utgiftsökningar med 0,8 miljon kronor samt — genom bortfall av anslaget till ersättningar till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel — en icke-automatisk minskning med 3,1 miljoner kronor. De automatiska utgiftsökningarna kan beräknas till 36,7 miljoner kronor, varav 30 miljoner kronor faller på anslaget till skatteersättning till kommunerna. De automatiska utgiftsminskningarna utgör 3,2 miljoner kronor. Den automatiska utgiftsstegringen uppgår sålunda netto till avrundat 33,5 miljoner kronor och nettoökningen under huvudtiteln till 31,2 miljoner kronor.

Ättonde huvudtiteln utvisar en ökning med 135,6 miljoner kronor. I beloppet ingår en automatisk nettohöjning med 108,0 miljoner kronor. Den icke-automatiska ökningen utgör 27,6 miljoner kronor, varav större delen avser den högre undervisningen och forskningen. I sistnämnda belopp ingår bl. a. ett preliminärt beräknat anslag om 10 miljoner kronor till ökat stöd åt forskning, varom vissa förslag avses skola framläggas i särskild proposition. Den största ökningen, i huvudsak automatisk, redovisas under anslagen till folkskoleväsendet m. m. med 80,3 miljoner kronor, vari dock även ingår preliminärt beräknat anslagsbehov för vissa byggnadsbidrag inom yrkes-

undervisningen. Anslagen till universiteten, den medicinska undervisningen m. m. föreslås uppräknade med 22,2 miljoner kronor. Anslagen till skolöverstyrelsen, anstalter för lärarutbildning m. m., till allmänna läroverken m. m. samt till yrkesundervisningen höjes med respektive 2,2 miljoner kronor, 17,9 miljoner kronor och 8,7 miljoner kronor. För anslagen till akademier m. m., till tekniska högskolor samt till folkbildningsåtgärder i övrigt m. m. beräknas nettominuskningar med respektive 0,1 miljon kronor, 0,2 miljon kronor och 3,4 miljoner kronor på grund av dels vissa omgrupperingar av anslagsredovisningen i riksstatsförslaget, dels bortfall av vissa större engångsanslag.

Nionde huvudtiteln utvisar en nettominskning med 18,6 miljoner kronor vid jämförelse med riksstaten för innevarande budgetår. Förändringarna under huvudtiteln fördelar sig med 4,4 miljoner kronor på automatiska ökningarna, 23,3 miljoner kronor på automatiska minskningar, 4,7 miljoner kronor på icke-automatiska ökningarna samt 4,4 miljoner kronor på icke-automatiska minskningar. I anslutning till en föreslagen ökning av forskningsanslagen under åttonde huvudtiteln upptages under nionde huvudtiteln omkring 0,6 miljon kronor till förstärkning av forskningens resurser på jordbruks-, veterinär-, skogs- och fiskeområdena. Av de icke-automatiska ökningarna i övrigt hänför sig 1,3 miljon kronor till åtgärder för främjande av skogsodling på sämre jordbruksmark och 1,0 miljon kronor till fortsatt utbyggnad av den skogligen yrkesutbildningen. Under statens växtskyddsanstalts avlönings- och omkostnadsanslag föreslås förstärkning av anstaltens yttre inspektion samt utvidgning av viss med inspektionsverksamheten sammanhängande forskning vid anstalten. Bland större automatiska höjningar kan nämnas en uppräknad av bidragsanslagen till avlöningar och omkostnader vid vissa lantbruksundervisningsanstalter samt kursverksamheten på jordbrukets område ävensom av lantmäteristatens avlönings- och omkostnadsanslag med respektive 0,5, 0,2 och 0,5 miljon kronor. Bland icke-automatiska minskningar bör nämnas en nedräkning av statens avdickningsanslag med 1,5 miljoner kronor. Bortfallet av förslagsanslaget till prisrabatter av smör medför en automatisk minskning med 15,3 miljoner kronor. Vidare redovisas under reservationsanslaget till bidrag till jordbrukets rationalisering ett med 4 miljoner kronor minskat medelsbehov som följd av ianspråktagande av å anslaget befintliga reservationer.

Slutsumman för *tionde huvudtiteln* uppgår till 272,8 miljoner kronor, innebärande en sänkning med 19,5 miljoner kronor. Anslagsökningarna utgör 10,6 miljoner kronor och anslagsminskningarna 30,1 miljoner kronor. — Den betydande minskningen under huvudtiteln sammanhänger främst med att 30 miljoner kronor av statens bidrag till atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi ansetts böra utgå i form av lån till bolaget och därför redovisats å kapitalbudgeten. Då emellertid det samlade ekonomiska stödet till atomenergiverksamheten föreslås ökat med ca 16 miljoner kronor, blir nettominskningen å driftbudgetsidan omkring 14 miljoner kronor. Under anslaget till omkostnader för statlig lagerhållning

motiverar minskade ränteutgifter en automatisk nedräkning med 5,7 miljoner kronor, och för den nya statsisbrytaren minskar medelsbehovet enligt uppgjord betalningsplan med 5,6 miljoner kronor. Vidare har, med hänsyn till förefintliga reservationer, vart och ett av anslagen till handelshamnar och farleder samt till fiskehamnar nedräknats för nästa budgetår med 1 miljon kronor. — Av anslagsökningarna är en stor del, 5,7 miljoner kronor, av automatisk karaktär. Sålunda uppräknas förslagsanslaget till isbrytarverksamhet med 2,6 miljoner kronor, sammanhängande bl. a. med ökningen av antalet isbrytare. Under anslaget till avsättning till lotterimedelsfonden redovisas en ökning med 2 miljoner kronor. Vidare beräknas en höjning av anslaget till handelssekreterarorganisationen med 0,7 miljon kronor, vilket belopp för närvarande betalas ur handels- och sjöfartsfonden. Medelsanvisningen under idrotts- och friluftsanslagen ökar med sammanlagt 0,9 miljon kronor. Bland andra icke-automatiska utgiftsökningar kan nämnas anslagen till geologiska undersökningen och till statens skeppsprovninganstalt, där i anslutning till beställningsvolymens omfattning uppräknningar föreslås med 0,7 respektive 0,2 miljon kronor.

Elfte huvudtiteln redovisar en ökning med 65,0 miljoner kronor. I beloppet ingår en automatisk utgiftsstegring med 50,4 miljoner kronor. Den icke-automatiska ökningen uppgår alltså till 14,6 miljoner kronor. På anslagen under medicinalstaten samt hälso- och sjukvården redovisas en ökning med 45,1 miljoner kronor, väsentligen av automatisk karaktär och sammanhängande med höjda avlönings-, omkostnads- och bidragsanslag. Vissa personalförstärkningar vid sinnessjukhusen och universitetssjukhusen medför dock en icke-automatisk utgiftsstegring med 3,2 miljoner kronor. En ökning av anslagen till överståthållarämbetet och landsstaten med 4,9 miljoner kronor beror i huvudsak på automatiska förändringar. Beträffande polisväsendet har skett en uppräkning med 8,8 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig 2,2 miljoner kronor till anslagen till statspolisorganisationen, varjämte anslaget till bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m. föreslås höjt med 5,0 miljoner kronor. För civilförsvaret, som kommer att bli föremål för särskild proposition, beräknas preliminärt en ökning med 3,1 miljoner kronor.

*Tofte huvudtiteln*s slutsumma ökar med 3,3 miljoner kronor. Riksstatsförslaget upptar ej någon motsvarighet till det i gällande riksstat uppförda förslagsanslaget till Täckning av beräknade kostnader för ändrad lönegradsplacering m. m. (21 miljoner kronor). Bortsett härifrån föreligger således en ökning av tolfte huvudtiteln med 24,3 miljoner kronor. Härav hänför sig 23,3 miljoner kronor till automatiskt stegrade pensionskostnader på grund av ökat antal pensionärer och höjda pensioner samt 1,0 miljon kronor till uppräkning av statens arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen.

Fjortonde huvudtiteln minskar med 0,9 miljon kronor.

För *luftfartsfonden* beräknas underskottet öka med 2,5 miljoner kronor.

Riksgäldsfondens underskott upptages till 685 miljoner kronor mot 615

miljoner kronor i gällande riksstat, beroende på ökade ränteutgifter för statsskulden till följd av dennas ökning.

Huvudtiteln *Avskrivning av nya kapitalinvesteringar* beräknas i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår öka med 40,2 miljoner kronor.

I riksstatsförslaget under *kapitalbudgeten* uppföres under rubriken låne-medel 1 761 miljoner kronor, vilket belopp utgör skillnaden mellan summan av de äskade investeringsanslagen på 2 731 miljoner kronor och de belopp i avskrivningsmedel, inberäknat avskrivning av oreglerade kapitalmedels-förluster samt övriga kapitalmedel på tillhoppa 970 miljoner kronor, som står till förfogande för investeringarnas genomförande. I riksstaten för innevarande budgetår upptages lånemedlen med 1 484 miljoner kronor, utgörande saldout mellan investeringsanslag på sammanlagt 2 382 miljoner kronor och avskrivningsmedel och övriga likvida medel på tillhoppa 898 miljoner kronor. Riksstatsförslaget utvisar således en ökning med 277 miljoner kronor under rubriken lånemedel på kapitalbudgeten jämfört med riksstaten för innevarande budgetår.

I följande sammanställning har angivits den ökning och minskning av investeringarna i de statliga kapitalfonderna, som föreligger i riksstatsförslaget i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår.

	Anslag 1958/59 milj. kr.	Förslag 1959/60 milj. kr.	Föränd- ring milj. kr.
Statens affärsverksfonder	1 008,9	1 136,9	+ 128,0
Luftfartsfonden	33,0	49,8	+ 16,8
Statens allmänna fastighetsfond	115,2	137,8	+ 22,6
Försvarets fonder	117,2	172,0	+ 54,8
Statens utlåningsfonder	637,7	754,7	+ 117,0
Fonden för låneunderstöd	263,5	236,0	— 27,5
Fonden för statens aktier	165,0	182,7	+ 17,7
Fonden för förlag till statsverket	3,6	7,3	+ 3,7
Diverse kapitalfonder	38,2	54,1	+ 15,9
Summa	2 382,3	2 731,3	+ 349,0

Översikt av behållningarna å riksstatsanslagen

En sammanställning över anslagsbehållningarna den 30 juni 1958 torde i detta sammanhang få lämnas och fogas som bihang till statsrådsprotokollet (*bihang 4*). Sammanställningen upptar totalsummor av reserverade medel om 1 073 miljoner kronor på driftbudgeten (exkl. avskrivningar) och av outnyttjade belopp om 554 miljoner kronor på kapitalbudgeten. Detta innebär att anslagsbehållningarna under budgetåret 1957/58 minskat med 211 miljoner kronor på driftbudgeten och ökat med 53 miljoner kronor på kapitalbudgeten. Totalt har således skett en minskning med 158 miljoner

kronor. För jämförelse skall här även lämnas uppgifter om motsvarande anslagsbehållningar under den närmast föregående tioårsperioden. Medelsbehållningarna å riksstatsanslagen under budgetåren 1947/48—1957/58 har sålunda uppgått till följande belopp.

	Medelsbehållning (miljarder kr.) vid utgången av budgetåret										
	1947 /48	1948 /49	1949 /50	1950 /51	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58
Reservationer å driftbudgeten(exkl. avskrivning av nya kapitalinvesteringar)	1,43	1,25	1,01	0,91	1,02	0,88	1,15	1,26	1,27	1,28	1,07
Outnyttjade belopp å kapitalbudgeten	2,59	2,29	1,29	0,77	0,76	0,70	0,81	0,61	0,48	0,50	0,55
Tillhopa	4,02	3,54	2,30	1,68	1,78	1,58	1,96	1,87	1,75	1,78	1,62

På *driftbudgeten* innebar reservationsmedelsutvecklingen under *budgetåret 1957/58* en minskning av behållningarna på nya och fortlöpande anslag med 178 miljoner kronor. Den sammanlagda behållningen på dessa anslag uppgick därigenom vid utgången av budgetåret till 1 056 miljoner kronor. I fråga om anslag, som anvisats till och med budgetåret 1956/57, s. k. äldre anslag, inträdde en minskning med 33 miljoner kronor. Härav hänförde sig 1,5 miljon kronor till medel, som överförts till budgetutjämningsfonden.

Beträffande utvecklingen under de huvudtitlar som uppvisar mera betydande reservationsmedelsbehållningar kan följande nämnas. — Under fjärde huvudtiteln redovisas en nedgång från 162 till 133 miljoner kronor. Medelsförbrukningen på äldre anslag utgjorde därvid 7 miljoner kronor. På nya och fortlöpande anslag kvarstod vid budgetårets utgång reservationer på sammanlagt 125 miljoner kronor. Av den totala reservationen var 100 miljoner kronor disponerade genom utlagda beställningar eller på annat sätt. — Femte huvudtiteln uppvisade en ökning av behållningarna med 20 miljoner kronor från 54 till 74 miljoner kronor. Ökningen sammanhänger väsentligen med att 27 miljoner kronor av ett på tilläggsstat anvisat anslag till ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. redovisades såsom reservation vid budgetårsskiftet. Av reservationsmedelsbehållningen i övrigt avsåg 36 miljoner kronor bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet. — Under sjätte huvudtiteln minskade reservationsmedlen med inte mindre än 138 miljoner kronor från 700 till 562 miljoner kronor. Såväl förändringen som den kvarstående reservationen hänförde sig praktiskt taget helt till de kalenderårsvis beräknade anslagen till den statliga väg- och brobyggnadsverksamheten samt till bidrag till byggande av vägar och gator. Reservationsmedlen var praktiskt taget helt disponerade. — Reservationsmedelsbehållningen under sjunde huvudtiteln minskade med närmare 15 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på att återstående belopp under

anslaget till bidrag till internationellt återuppbyggnadsarbete i enlighet med Washingtonöverenskommelsen numera helt utnyttjats. — Åttonde huvudtiteln uppvisade endast obetydliga reservationsmedelsförändringar. Behållningarna, som till betydande del avsåg inrednings-, utrustnings- och materielkostnader för den högre undervisningen, var i huvudsak disponerade. — Nionde huvudtitelns behållningar gick ned med 53 miljoner kronor till 131 miljoner kronor. Orsaken härtill var främst att reservationen på anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område minskade med 55 miljoner kronor, ehuru den sålunda uppkomna minskningen reducerades genom smärre ökningar under andra anslag. Till nyssnämnda anslag jämte anslaget till bidrag till jordbrukets rationalisering hänförde sig även huvuddelen av den vid budgetårsskiftet kvarstående behållningen, nämligen 69 respektive 35 miljoner kronor. Reservationerna under huvudtiteln var till ett belopp av 113 miljoner kronor disponerade. — Under tionde huvudtiteln ökade reservationsmedelsbehållningen med 8 miljoner kronor till 31 miljoner kronor. Av sistnämnda belopp var 24 miljoner kronor disponerade. — För elfte huvudtiteln redovisas en minskning med 6 miljoner kronor till 102 miljoner kronor. Reservationerna vid budgetårets utgång fördelade sig med 70 miljoner på anslagen till civilförsvaret, 27 miljoner på medicinalväsendet och 5 miljoner på övriga anslag. Av de totala reservationsmedlen var 49 miljoner disponerade, varav 24 miljoner på medicinalväsendet och 22 miljoner på civilförsvaret.

Reservationsmedelsutvecklingen under äldre anslag framgår av följande sammanställning. Av det totalt kvarstående beloppet, 18 miljoner kronor, var ca 15 miljoner kronor bundna genom utlagda beställningar eller på annat sätt.

	Reservationer å anslag anvisade t. o. m. budgetåret 1956/57 (äldre reservationer)		Minskning under budgetåret 1957/58
	per 1/7 1957 miljoner kr.	per 30/6 1958	
Justitiedepartementet	2,3	1,1	— 1,2
Utrikesdepartementet	10,0	0,0	—
Försvarsdepartementet	4,7	7,7	— 7,0
Socialdepartementet	4,3	2,4	— 1,9
Kommunikationsdepartementet.....	—	—	—
Finansdepartementet	15,3	0,1	— 15,2
Ecklesiastikdepartementet	1,4	0,5	— 0,9
Jordbruksdepartementet	6,1	0,9	— 5,2
Handelsdepartementet.....	1,6	1,0	— 0,6
Inrikesdepartementet	4,8	4,1	— 0,7
Övriga huvudtitlar	—	—	—
	Totalt 50,5	17,8	— 32,7

För *innevarande budgetår* beräknades i statsverkspropositionen B år 1958, att behållningarna å reservationsanslagen skulle komma att minska med

150 miljoner kronor. Enligt de nu gjorda beräkningarna kan behållningarnas totala belopp beräknas minska med ca 300 miljoner kronor.

För *budgetåret 1959/60* torde man kunna förutse en minskning med ca 100 miljoner kronor.

För *kapitalbudgetens* anslag innebar förändringarna under *budgetåret 1957/58* en ökning med 53 miljoner kronor. I fråga om nya och fortlöpande anslag skedde därvid en ökning med 98 miljoner kronor, medan de äldre anslagen minskade med 45 miljoner kronor. Av sistnämnda minskning hänförde sig endast en obetydlig del, ca 0,3 miljon kronor, till medel som indragits såsom besparing.

Beträffande utvecklingen under de olika fonderna kan i huvudsak nämnas följande. — För statens affärsverksfonder redovisas ökade behållningar med 30 miljoner kronor. Televerkets, statens järnvägars och statens vattenfallsverks fonder ökade därvid med respektive 12, 10 och 9 miljoner kronor, medan postverkets och domänverkets fonder minskade med mindre belopp. För vattenfallsverkets del hänförde sig ökningen bl. a. till icke ianspråktaga medel för verkets nya förvaltningsbyggnad. — Luftfartsfonden ökade med 12 miljoner kronor, nästan helt beroende på ett vid budgetårsskiftet inte helt utnyttjat belopp för utbyggnad av den nya storflygplatsen m. m. — Under statens allmänna fastighetsfond ökade behållningen med 23 miljoner till 106 miljoner kronor genom ett flertal smärre förskjutningar inom olika anslag. — Försvarets fonder minskade totalt behållningarna med 4 miljoner kronor. De äldre medelsbehållningarna minskade dock med 7 miljoner till 2 miljoner kronor. — Under statens utlåningsfonder var nedgången i fråga om äldre anslag obetydlig, medan den totala minskningen under fonden utgjorde inte mindre än 79 miljoner kronor. Härav avsåg 70 miljoner lånefonden för bostadsbyggande. — Fonden för låneunderstöd uppvisade en ökning av behållningen med 81 miljoner kronor. I fråga om nya anslag förelåg därvid outnyttjade belopp om 90 miljoner kronor avseende återföring av fonderade LKAB-medel och 26 miljoner kronor till lån till utbyggnad av oljelagringen. Å andra sidan minskade behållningarna under äldre anslag med 34 miljoner kronor, huvudsakligen under fonden för supplementär jordbrukskredit.

Av de kvarstående behållningarna å äldre anslag hänförde sig under statens utlåningsfonder 36 miljoner kronor till luftfartslånefonden samt under fonden för låneunderstöd 12 miljoner kronor till fonden för supplementär jordbrukskredit och 11 miljoner kronor till stödlån åt jordbrukare. Behållningen under luftfartslånefonden kommer att helt tagas i anspråk under innevarande och nästkommande budgetår. Av nyssnämnda behållningar under fonden för låneunderstöd var däremot endast 2 miljoner kronor disponerade. Minskningarna på äldre anslag fördelade sig enligt följande på olika fonder.

	Behållningen å anslag anvisade t. o. m. budgetåret 1956/57 (äldre anslag) per 1/7 1957 miljoner kr.		Minskning under budgetåret 1957/58
Statens affärsverksfonder:			
Postverkets fond	0,3	—	— 0,3
Televerkets fond.....	—	—	—
Statens järnvägars fond	0,1	0,0	— 0,1
Statens vattenfallsverks fond	—	—	—
Domänverkets fond	1,4	1,1	— 0,3
Säger för statens affärsverksfonder	1,8	1,1	— 0,7
Luftfartsfonden	—	—	—
Statens allmänna fastighetsfond	5,9	2,9	— 3,0
Försvarets fonder	8,6	1,9	— 6,7
Statens utlåningsfonder.....	42,2	41,2	— 1,0
Fonden för låneunderstöd	60,3	26,7	—33,6
Fonden för statens aktier	0,0	0,0	—
Fonden för förlag till statsverket	0,0	0,0	—
Diverse kapitalfonder	1,0	0,9	— 0,1
Totalt	119,8	74,7	—45,1

Förbrukningen av outnyttjade kapitalbudgetmedel beräknades i statsverkspropositionen B år 1958 att för *innevarande budgetår* bli 175 miljoner kronor. Enligt de nu gjorda beräkningarna kan förbrukningen uppskattas till ca 250 miljoner kronor. För *budgetåret 1959/60* kan de outnyttjade anslagsbeloppen beräknas minska med ca 25 miljoner kronor.

En redovisning av vidtagna dispositioner under fortlöpande anslag på såväl drift- som kapitalbudgeten lämnas i regel vid anmälan av respektive anslagsfrågor, vartill torde få hänvisas.

Översikt av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning

Riksräkenskapsverkets beräkningar av driftbudgetens inkomster för innevarande budgetår och av inkomsterna för budgetåret 1959/60 baseras på en bedömning av den ekonomiska utvecklingen i Sverige under åren 1958 och 1959. Riksräkenskapsverket har därvid, med hänsyn till konjunkturtendenserna under år 1958, icke ansett sig kunna räkna med en snabb förbättring av konjunkturläget i Sverige. Först på något längre sikt väntas konjunkturuppsvinget i Förenta staterna komma att stimulera Västeuropas och därmed Sveriges ekonomi. Mot denna bakgrund och med beaktande av den fortsatta minskningen av arbetstiden bedömer riksräkenskapsverket en stagnation av den totala produktionen under år 1959 icke osannolik.

Enligt riksräkenskapsverkets beräkning av *utfallet för innevarande budgetår* väntas de å driftbudgeten uppförda inkomsttitlarna lämna en inkomst av 12 636 miljoner kronor, vilket är 97 miljoner kronor lägre än vad som beräknats i riksstaten. Reduktionen sammanhänger främst med en nedräkning av titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i förhållande till riksstaten med 100 miljoner kronor.

För *budgetåret 1959/60* har ämbetsverket uppskattat driftbudgetens inkomster till 12 874 miljoner kronor eller 141 miljoner kronor mer än inkomstbeloppet å gällande riksstat. I förhållande till det nu beräknade utfallet för innevarande budgetår innebär inkomstberäkningen en inkomstökning på 238 miljoner kronor. Av denna stegring hänför sig 100 miljoner kronor till automobilskattemedel, 75 miljoner kronor till tullar och acciser samt 50 miljoner kronor till statens kapitalfonder. För inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. räknas med oförändrade inkomster. Resultatet av riksräkenskapsverkets beräkning av statsinkomsterna under innevarande och nästkommande budgetår framgår av följande sammanställning, vari som jämförelse också medtagits inkomstutfallet för budgetåret 1957/58 samt inkomsterna enligt gällande riksstat. Beloppen anges i miljoner kronor.

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	5 953	6 100	6 000	6 000
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	257	287	300	292
Automobilskattemedel	1 062	1 110	1 135	1 235
Tullar och acciser	3 560	4 056	4 065	4 140
Uppbörd i statens verksamhet och diverse inkomster	465	496	474	495
Statens affärsverksfonder	273	269	293	301
Övriga kapitalfonder	449	415	369	411
Summa inkomster	12 019	12 733	12 636	12 874

Beträffande närmare detaljer i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning får hänvisas till vid denna bilaga fogade bihang 1. Här skall i det följande lämnas en kort sammanfattning av beräkningarna, varvid endast de poster som på grund av sin storlek eller av andra skäl är av speciellt intresse kommer att särskilt beröras.

Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Såsom framgår av tablån utgör inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. närmare hälften av budgetens totala inkomster. Över titeln redovisas icke endast statlig inkomstskatt, förmögenhetsskatt och folkpensionsavgifter utan även en del andra skatter och avgifter, av vilka kommunalskatterna samt avgifter

och bidrag till den allmänna sjukförsäkringen är de betydelsefullaste. Titeln nettoinkomst framkommer som skillnaden mellan en rad inkomst- och utgiftsposter, som är direkt beroende av utvecklingen av löner och företagsinkomster. Beräkningarna måste därför baseras på vissa antaganden om förändringarna av fysiska personers och bolags inkomster.

Inkomst av tjänst m. m., som representerar drygt 4/5 av de *fysiska personernas* sammanräknade nettoinkomster, utvisade för verksamhetsåret 1957 en ökning med 7,9 procent i jämförelse med nästföregående år. Från år 1957 till år 1958 beräknar riksräkenskapsverket, att inkomsterna av tjänst skall öka med ca 4 procent. Även för övriga förvärvskällor räknas med någon uppgång under år 1958. För verksamhetsåret 1959 beräknar riksräkenskapsverket, under förutsättning att sysselsättningen blir ungefär oförändrad, en viss stegring av lönesumman. Beträffande inkomstutvecklingen under de första månaderna 1960 förutses ytterligare någon stegring. För fysiska personers inkomster av andra förvärvskällor än tjänst har sammanlagt räknats med någon uppgång under såväl år 1959 som år 1960.

För *aktiebolagen* steg de sammanlagda taxerade inkomsterna med 10,3 procent från år 1956 till år 1957. Vid bedömningen av utvecklingen av de taxerade inkomsterna får — framhåller riksräkenskapsverket — de avdragsgilla avsättningarna till investeringsfonder för konjunkturutjämning hållas i minnet. Dessa har för år 1957 uppskattats till i runt tal 185 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 7 procent av aktiebolagens taxerade inkomster för verksamhetsåret. Även för åren 1958 och 1959 förutses möjligheterna till avsättningar till investeringsfonder komma att utnyttjas. Med ledning av vissa undersökningar rörande de för verksamhetsåret 1958 förväntade taxeringsresultaten för vissa större bolag har ämbetsverket som grund för sin beräkning antagit, att det sammanlagda till statlig inkomstskatt för svenska aktiebolag taxerade beloppet vid 1959 års taxering skall bli något mindre än vid 1958 års taxering. Mellan 1959 och 1960 års taxeringar har inte räknats med någon förskjutning i bolagens taxerade inkomster. Riksräkenskapsverket har härvid förutsatt, att de skärpta bestämmelserna för varulagervärdering kommer att tillämpas först vid 1961 års taxering.

Med utgångspunkt från dessa antaganden om förändringarna av fysiska personers och bolags inkomster har riksräkenskapsverket beräknat, att titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. skall komma att uppgå till i stort sett samma belopp innevarande budgetår som under budgetåret 1957/58. En fortsatt stegring av uppbörden av preliminär A-skatt uppvägs härvid av en förutsedd minskning av fyllnadsbetalningarna av preliminär B-skatt. Enligt föreliggande beräkningar skulle netto 150 miljoner kronor reserveras på budgetutjämningsfonden för kommande utbetalning av kommunalskattemedel mot 250 miljoner kronor under budgetåret 1957/58.

För budgetåret 1959/60 skulle inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. komma att uppgå till samma belopp som under innevarande budgetår. Härvid har förutsatts att den statliga inkomstskatten un-

der hela budgetåret 1959/60 utgår med oförändrad uttagsprocent. En bland annat på grund av höjd kommunal utdebitering och höjda folkpensionsavgifter förutsedd uppgång i den preliminära A-skatten uppvägs av ökade utbetalningar av kommunalskattemedel och ökade förskott till sjuk-kassorna m. m. Av tidigare på budgetutjämningsfonden avsatta kommunal-skattemedel beräknas netto 150 miljoner kronor komma att återföras.

Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse. Huvudparten av inkomsterna under posten övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse härrör från inkomsttitlarna arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt till 90 miljoner kronor under såväl budgetåret 1958/59 som 1959/60 samt föreslår, att benämningen på titeln ändras till arvsskatt och gåvoskatt med anledning av kvarlåtenskapsskattens avskaffande från och med 1 januari 1959. Inkomsterna av lotterivinstskatt, som budgetåret 1957/58 uppgick till drygt 58 miljoner kronor, beräknar ämbetsverket till 80 miljoner kronor under budgetåret 1958/59 och till 82 miljoner kronor under budgetåret 1959/60. Inkomsterna av omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., som budgetåret 1957/58 uppgick till drygt 81 miljoner kronor, beräknas däremot bli i stort sett oförändrade såväl innevarande som nästa budgetår.

Automobilskattemedel. Riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna under titlarna fordonsskatt och bensinskatt framgår av efterföljande sammanställning (belopp i miljoner kronor).

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Fordonsskatt	334	360	360	385
Bensinskatt.....	728	750	775	850
Summa automobilskattemedel	1 062	1 110	1 135	1 235

En förutsedd fortsatt ökning av motorfordonsbeståndet i ungefär samma takt som hittills beräknar riksräkenskapsverket skall komma att medföra, att automobilskattemedlen ökar med 100 miljoner kronor under budgetåret 1959/60 jämfört med innevarande budgetår. Av ökningen hänför sig 25 miljoner kronor till fordonsskatt och 75 miljoner kronor till bensinskatt.

Tullar och acciser. Riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna på de olika titlarna under denna rubrik har sammanställts i följande tablå (belopp i miljoner kronor).

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Tullmedel	652	670	665	690
Varuskatt	250	300	310	320
Omsättningsskatt å motorfordon ..	148	150	145	140
Regleringsavgift och accis å fett- varor m. m.	58	57	45	45
Skatt å kaffe.....	21	21	23	23
Tobaksskatt	744	810	830	850
Rusdrycksförsäljningsmedel av parti- handelsbolag	14	13	13	13
Rusdrycksförsäljningsmedel av de- taljhandelsbolag.....	30	20	24	22
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker	1 115	1 200	1 200	1 200
Omsättningsskatt å vin	70	85	85	90
Maltdrycksskatt.....	93	105	105	105
Skatt å läskedrycker	48	65	65	67
Statlig nöjesskatt	55	60	55	55
Energiskatt.....	262	500	500	520
Summa tullar och acciser	3 560	4 056	4 065	4 140

Ökningen med 505 miljoner kronor från budgetåret 1957/58 till innevarande budgetår hänför sig främst till de inkomstitlar, som påverkas av de höjda skattesatser, som infördes under våren 1958. Det i riksstaten för innevarande budgetår upptagna beloppet och det nu beräknade utfallet sammanfaller i stort sett. Under budgetåret 1959/60 väntas inkomsterna av tullar och acciser komma att öka med sammanlagt 75 miljoner kronor i förhållande till innevarande budgetår. Av denna ökning hänför sig 25 miljoner kronor till tullmedel, 10 miljoner kronor till varuskatt och 20 miljoner kronor till vardera tobaksskatt och energiskatt. Vid beräkning av tullmedlen har förutsatts, att ikraftträdandet av ny tulltaxa 1 januari 1959 i och för sig inte skall medföra någon större förändring i tulluppbördens storlek. Vidare har bortsetts från sådana förändringar i uppbördens storlek, som ett eventuellt genomförande av planerna på en nordisk tullunion eller ett europeiskt frihandelsområde skulle kunna komma att medföra. För omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker har räknats med oförändrade inkomster, medan inkomsterna av omsättningsskatt å motorfordon väntas minska med 5 miljoner kronor.

Uppbörd i statens verksamhet. Inkomsterna under denna rubrik, som under budgetåret 1957/58 uppgick till 172 miljoner kronor och i gällande rikstat är upptagna till 207 miljoner kronor, har av riksräkenskapsverket nu beräknats komma att uppgå till 194 miljoner kronor budgetåret 1958/59 och

till 210 miljoner kronor budgetåret 1959/60. Av uppgången från budgetåret 1958/59 till budgetåret 1959/60 hänför sig drygt hälften till titeln inkomster vid statens sinnessjukhus. Vid beräkningarna har vidare förutsatts, att förslaget till höjning av förrättningsavgifterna vid statens bilinspektion kommer att bifallas.

Diverse inkomster. Riksräkenskapsverket har beräknat inkomsterna under denna rubrik till de i följande tablå i miljoner kronor angivna beloppen.

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Bötesmedel	24	27	27	30
Totalisatormedel	27	35	35	35
Tipsmedel	96	100	95	95
Lotterimedel	115	117	113	115
Övriga diverse inkomster	31	10	10	10
Summa diverse inkomster	293	289	280	285

Statens affärsverksfonder. Beträffande de affärsdrivande verkens avkastning har riksräkenskapsverket i avbidan på prövningen av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter 1958 års utgång vid beräkningen utgått från nu gällande lönenivå samt, vad angår inkomsterna av post- och televerken, baserat beräkningen på nuvarande taxor.

Resultatet av de utifrån dessa förutsättningar gjorda beräkningarna framgår av följande tablå, vari beloppen angivits i miljoner kronor.

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Postverket	23	23	23	25
Televerket	75	75	95	105
Statens järnvägar	—	1	—	1
Statens vattenfallsverk	141	135	165	160
Domänverket	34	35	10	10
Summa statens affärsverksfonder	273	269	293	301

Generalpoststyrelsen har för budgetåren 1958/59 och 1959/60 beräknat postverkets inkomster till 495 respektive 509 miljoner kronor, varav frankoteckensuppbörd 294 respektive 303 miljoner kronor. På grund av räntehöjningarna de senaste åren och därav föranledda vikande obligationskurser har styrelsen efter samråd med postsparbanksfullmäktige ansett sig icke kunna upptaga något belopp såsom vinstmedel från postgirot eller postsparbanken vare sig för innevarande eller nästkommande budgetår.

Postverkets driftkostnader under budgetåren 1958/59 och 1959/60 har av generalpoststyrelsen uppskattats till 480 respektive 492 miljoner kronor. Enligt styrelsens beräkningar skulle alltså överskottet av postverkets rörelse komma att uppgå för budgetåret 1958/59 till 15 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 17 miljoner kronor.

Med anledning av generalpoststyrelsens beräkningar har riksräkenskapsverket framfört, att avskrivning på statsobligationer, vilka kan förutsättas aldrig komma att realiseras med förlust, i varje fall inte bör ske i större utsträckning än att viss vinst erhålles från postgirot och postsparbanken samt erinrat om att departementschefen i 1958 års statsverksproposition anslutit sig till denna uppfattning. Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av postverket under budgetåret 1958/59 till 23 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 25 miljoner kronor.

Telestyrelsen har för budgetåren 1958/59 och 1959/60 beräknat inkomsterna av *televerket* till drygt 93 respektive 99 miljoner kronor. Vid beräkningen har styrelsen utgått ifrån, att vissa föreslagna nedsättningar av telefontaxan skall komma att genomföras från och med 1 april 1959. Vidare har för budgetåret 1959/60, i likhet med vad som skett för budgetåren 1954/55—1958/59, medräknats en extra avsättning till värdeminskningsskonto, motsvarande en del av den inkomstökning för televerket, som uppstått genom de höjda inträdesavgifterna för telefonabonnemang. Denna extra avsättning har beräknats till 15 miljoner kronor eller samma belopp som medgivits för budgetåret 1958/59.

Riksräkenskapsverket har i avvaktan på beslut i telefontaxefrågan upptagit inkomsterna under innevarande budgetår till 95 miljoner kronor samt föreslår, att inkomsttiteln för budgetåret 1959/60 uppföres med 105 miljoner kronor.

Till följd av att någon ångkraftproduktion av betydelse och något inköp av dyr tillskottskraft inte torde erfordras under vintern 1958—1959 har inkomsterna av *statens vattenfallsverk* under innevarande budgetår uppräknats i förhållande till gällande riksstat med 30 miljoner kronor till 165 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 föreslår riksräkenskapsverket att inkomsterna av vattenfallsverket upptages med 160 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av *domänverket* under innevarande budgetår till 10 miljoner kronor och föreslår att inkomsterna för budgetåret 1959/60 uppföres med samma belopp. Nedgången med 25 miljoner kronor i jämförelse med det i riksstaten för innevarande budgetår uppförda beloppet anges av domänstyrelsen sammanhänga med utfallet av höstens kronoskogsförsäljningar.

Övriga kapitalfonder. Riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsterna av statens övriga kapitalfonder framgår av följande tablå. Beloppen är angivna i miljoner kronor.

	1957/58 Redovisade belopp	1958/59 Riksstaten	1958/59 Nu beräk- nade belopp	1959/60
Riksbanksfonden	15	15	15	15
Statens allmänna fastighetsfond ...	23	25	25	23
Försvarets fonder	30	29	29	30
Statens utlåningsfonder	119	154	156	175
Fonden för låneunderstöd	24	11	10	12
Fonden för statens aktier	141	85	35	40
Statens pensionsfonder	42	43	50	71
Diverse kapitalfonder	55	53	49	45
Summa övriga kapitalfonder	449	415	369	411

Inkomsterna på titeln *fonden för statens aktier* domineras helt av avkastningen från LKAB. Enligt inhämtade upplysningar beräknas avkastning på i fonden bokförda aktier endast komma att inflyta från LKAB, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Svenska penninglotteriet aktiebolag och Aktiebolaget Tipstjänst. Från inkomsterna på fonden har beräknats avgå ränta för ogulden del av löseskillingen för av staten övertagna aktier i LKAB med i runt tal 25 miljoner kronor för innevarande budgetår och med 20 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna på titeln till 35 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 40 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets beräkning av statsinkomsternas utveckling på längre sikt

Såsom en bilaga till riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1959/60 har ämbetsverket redovisat en promemoria med vissa beräkningar av *statsinkomsterna under budgetåren 1960/61 och 1961/62*. I promemorian framhålles inledningsvis att en kalkyl av detta slag måste verkställas med utgångspunkt från vissa schablonmässiga förutsättningar, vilket ger beräkningarna en rent hypotetisk karaktär. De viktigaste förutsättningarna sammanfattas på följande sätt.

Vid beräkningstillfället gällande författningar och övriga bestämmelser, som har inflytande på statsinkomsterna, har antagits förbli oförändrade under hela den period beräkningarna avser. Beträffande den allmännekonomiska ramen och skatteunderlagets utveckling har i första hand tagits som utgångspunkt de förutsättningar beträffande utvecklingen under år 1959, som legat till grund för verkets beräkning av statsinkomsterna under budgetåren 1958/59 och 1959/60. För utvecklingen från och med år 1960 har beräkningarna baserats på antagandet om att såväl fysiska personers som bolags inkomster skall stiga med 3 procent årligen.

Beträffande beräkningen av titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. har riksräkenskapsverket framhållit följande.

Förutom de angivna förutsättningarna beträffande skatteunderlagets utveckling har för inkomstskattetiteln bland annat antagits samma utlagingsprocent, 100, under åren 1960 och 1961 som under år 1959 för den statliga inkomstskatten för fysiska personer, oförändrade regler för företagsbeskattningen samt en kommunal utdebitering med 14,25. I övrigt har bland annat förutsatts, att bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt skall liksom nu föranleda fyllnadsbetalningar av preliminärskatt i sådan utsträckning att en god anpassning av den preliminära skatten till den slutliga erhålls för bolagens del.

De beräknade *förändringarna av statsinkomsterna* har sammanfattats i följande uppställning, i vilken även medtagits de redovisade beloppen för budgetåret 1957/58 och de beräknade inkomsterna för budgetåret 1961/62 i absoluta tal. Beloppen är angivna i miljoner kronor.

	1957/58 Redovi- sade belopp	Beräknad förändring av statsinkomsterna				1961/62 Beräk- nade belopp
		1958/59	1959/60	1960/61	1961/62	
Skatt å inkomst och för- mogenhet m. m.	5 953	+ 50	± 0	+ 200	+ 400	6 600
Övriga inkomstitlar.....	6 066	+ 570	+ 240	+ 260	+ 210	7 341
Samtliga inkomster	12 019	+ 620	+ 240	+ 460	+ 610	13 941
Nettoavsättning eller netto- återföring av kommunal- skattemedel		+ 100	+ 300	+ 75	— 200	
Summa		+ 720	+ 540	+ 535	+ 410	

Riksräkenskapsverket har understrukit, att beräkningarna även bortsett från det schablonmässiga antagandet om skatteunderlagets förändringar fått byggas på ett stort antal osäkra förutsättningar. Förskjutningar mellan åren kan inträda, som leder till betydande avvikelser från de beräknade inkomsterna, även om bedömningen av skatteunderlaget varit riktig. Beträffande andra inkomstitlar än inkomstskattetiteln har sådana förhållanden oftast mindre betydelse, varför de beräknade årliga förändringarna är ett mera omedelbart uttryck för de antagna långsiktiga tendenserna i utvecklingen. Helt allmänt understrykes, att den absoluta nivån hos de beräknade beloppen av olika slag av statsinkomster under budgetåren 1960/61 och 1961/62 är baserad på det nu beräknade utfallet av motsvarande inkomster under budgetåren 1958/59 och 1959/60. I den mån denna utgångspunkt för beräkningarna förskjutes eller nya omständigheter av annat slag tillkommer måste givetvis beräkningarna för 1960/61 och 1961/62 revideras.

Departementschefens beräkning av de särskilda inkomstittlarna

I fråga om beräkningen av de särskilda inkomstittlarna i riksstatsförslaget ansluter jag mig till riksräkenskapsverkets förslag där icke annat anges i det följande.

I avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen, som är avsedd att företagas längre fram under riksdagen, förordar jag att inkomstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. preliminärt upptages till 6 000 miljoner kronor.

Såsom förutsatts i det föregående i min redogörelse för budgetläget bör i enlighet med gällande grunder under budgetåret 1959/60 avsättning ske till budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel. De avsatta medlen bör särredovisas på budgetutjämningsfonden. Å andra sidan bör enligt samma grunder återföring från budgetutjämningsfonden ske av tidigare avsatta medel. I enlighet med riksräkenskapsverkets förslag kan dessa avsättningar och återföringar preliminärt beräknas resultera i en nettoåterföring av 150 miljoner kronor.

Beträffande skogsvårdsavgiften har denna av 1958 års A-riksdag fastställts att för år 1958 utgå efter promilletalet 1,25. I ett den 9 juli 1958 avgivet betänkande har 1955 års skogsvårdsutredning föreslagit att detta promilletal skulle sänkas till 0,7. Skogsstyrelsen har även anslutit sig till detta förslag. Efter vad jag erfarit torde proposition rörande huvuddelen av skogsvårdsutredningens förslag icke komma att framläggas till 1959 års riksdag. På grund härav är jag icke beredd att nu ompröva gällande promilletal. Jag hemställer därför i det följande om att skogsvårdsavgiften för år 1959 fastställas till 1,25 promille, varvid jag beräknar titeln skogsvårdsavgifter till 13 miljoner kronor.

Jag ansluter mig till riksräkenskapsverkets förslag att benämningen på inkomstiteln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt med anledning av kvarlåtenskapsskattens avskaffande bör ändras till arvs-skatt och gåvoskatt. Eventuellt inflytande belopp av kvarlåtenskapsskatt bör fortsättningsvis redovisas under denna titel.

Riksräkenskapsverket har beräknat inkomsterna av lotterivinstskatt till 82 miljoner kronor. Såsom framgår av vad chefen för handelsdepartementet anför vid anmälan av anslaget till avsättning till fonden för idrottens främjande föreslås viss höjning av avgiften vid tippning, vilket medför att större belopp kommer att utdelas till vinnarna. Jag förordar med hänsyn härtill att inkomstiteln lotterivinstskatt uppräknas i förhållande till riksräkenskapsverkets förslag med 2 miljoner kronor eller till 84 miljoner kronor.

I fråga om de under uppbörd i statens verksamhet upptagna inkomstitlarna bör inkomsterna på titeln inkomster vid fångvården upptagas till 2 500 000 kronor med hänsyn till den ökade arbetsdriften vid fångvårdsanstalterna. — I likhet med riksräkenskapsverket beräknar jag

inkomsterna vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare till 250 000 kronor. Härvid har förutsatts att av medicinalstyrelsen redovisade inkomster under denna titel avseende inkomster vid statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade anstalt för alkoholmissbrukare från och med nästa budgetår tages till uppbörd under titeln inkomster vid statens sinnessjukhus. — Någon titel för bidrag för tillsyn över sparbankerna bör icke längre uppföras. — I anslutning till vad chefen för ecklesiastikdepartementet senare denna dag föreslår bör en ny inkomsttitel, benämnd inkomster vid matematikmaskinnämnden, uppföras med 2 000 000 kronor. — Med hänsyn till vad chefen för jordbruksdepartementet senare denna dag anför bör vidare en ny inkomsttitel, benämnd inkomster vid statens växtskyddsanstalt och uppförd med 800 000 kronor, tillkomma samt inkomsttitlarna inkomster vid lantbruksnämnderna, inkomster vid statens maskinprovningar, inkomster vid lantmåteriväsendet och inkomster vid rikets allmänna kartverk på grund av taxehöjningar m. m. upptagas till 1 800 000, 300 000, 13 500 000 respektive 2 000 000 kronor. — I anledning av vad chefen för handelsdepartementet anför senare denna dag bör inkomsttitlarna fyr- och båkmedel samt lotspenningar uppföras med 14 500 000 respektive 11 000 000 kronor. Vidare bör med hänsyn till en väntad inkomstökning under titlarna inkomster vid statens institut för konsumentfrågor och inkomster av statens gruvegendom dessa upptagas till 100 000 respektive 4 000 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har beräknat inkomsten av tipsmedel till 95 miljoner kronor. Med hänsyn till den i det föregående nämnda höjningen av avgiften vid tippning förordar jag att inkomsttiteln upptages till 107 miljoner kronor.

Chefen för kommunikationsdepartementet kommer senare denna dag att föreslå, att en återbetalning med cirka 7 miljoner kronor av tidigare till televisionsverksamheten utgivna statsbidrag skall ske under nästa budgetår. Då dessa återgående medel bör redovisas under inkomsttiteln övriga diverse inkomster förordar jag att titeln uppföres med 17 miljoner kronor innebärande en uppräknings jämfört med riksräkenskapsverkets förslag med 7 miljoner kronor.

Vid beräkningen av överskotten från statens affärsverksfonder har riksräkenskapsverket utgått från 1958 års lönenivå samt, vad angår inkomsterna av post- och televerken, baserat beräkningen på nuvarande taxor. En eventuell höjning av lönerna från och med 1 januari 1959 kommer givetvis att påverka affärsverkens resultat. Postverkets överskott har av riksräkenskapsverket beräknats till 25 miljoner kronor, medan generalpoststyrelsen kalkylerat med ett 8 miljoner kronor mindre överskott. Styrelsen har i sina beräkningar icke ansett sig kunna upptaga något belopp såsom vinstmedel från postgirot eller från postsparbanken på grund av ökat avskrivningsbehov till följd av sänkta obligationskurser. Riksräkenskapsverket anför däremot, att avskrivning på statsobligationer, vilka kan förutsättas aldrig komma att realiseras med förlust, i varje fall icke bör ske i större utsträckning än att viss vinst erhålles från ifrågava-

rande rörelsegrenar. Jag vill erinra om att jag i förra årets statsverksproposition anslöt mig till riksräkenskapsverkets uppfattning i denna fråga. Den på grundval härav verkställda beräkningen av inkomsttiteln mötte icke någon erinran från riksdagens sida. Jag beräknar i likhet med riksräkenskapsverket inkomsterna av postverket till 25 miljoner kronor. Även beträffande inkomsterna av övriga affärsverk ansluter jag mig till riksräkenskapsverkets förslag och förordar sålunda att inkomsterna av televerket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och domänverket upptages till 105 000 000, 1 000 000, 160 000 000 respektive 10 000 000 kronor.

Vad beträffar statens allmänna fastighetsfond och försvarets fastighetsfond har riksräkenskapsverket med utgångspunkt från ett förräntningskrav av fyra procent beräknat överskottet av fonderna till 22 637 000 respektive 26 940 000 kronor. Som framgår av vad jag senare denna dag anför under huvudtiteln avskrivning av nya kapitalinvesteringar bör emellertid med hänsyn till höjningen av normalräntan jämväl förräntningskravet höjas till 4 1/4 procent. I överensstämmelse härmed förordar jag att överskottet av fonderna upptages till 23 277 000 respektive 28 625 000 kronor.

Under statens utlåningsfonder bör, i anslutning till vad chefen för ecklesiastikdepartementet föreslår senare denna dag, tillkomma en ny inkomsttitel benämnd lånefonden för inventarier i studentbostäder och uppförd med 100 000 kronor. — Med hänsyn till vad chefen för jordbruksdepartementet i annat sammanhang anför bör å andra sidan någon titel icke längre uppföras för inkomster från statens lånefond för hästavelns befrämjande.

Med hänsyn till vad chefen för handelsdepartementet senare denna dag anför, bör under fonden för låneunderstöd inkomsterna under statskontorets delfond jämfört med riksräkenskapsverkets förslag uppräknas med 1 100 000 kronor, utgörande beräknade ränteinkomster av lån till Aktiebolaget Atomenergi.

På fonden för statens aktier domineras inkomsterna av avkastningen från LKAB. Från inkomsterna på fonden har riksräkenskapsverket liksom föregående år dragit beräknad ränta för ogulden del av lösekillingen för av staten övertagna aktier i LKAB. Kostnaden härför har av ämbetsverket beräknats till 20 miljoner kronor. Med hänsyn till att staten jämlikt avtal från och med betalningstillfället den 30 september 1959 har att erlagga sex procent ränta och räntekostnaden sålunda bör beräknas till 30 miljoner kronor förordar jag, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 30 miljoner kronor.

Till statsrådsprotokollet i detta ärende torde — i enlighet med vad i del föregående nämnts — få fogas

Bihang 1: Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1959/60;

Bihang 2: Preliminär nationalbudget för år 1959;

Bihang 3: Vissa tabeller till belysning av den statsfinansiella utvecklingen;

Bihang 4: Sammanställning över behållningar å riksstatsanslag vid utgången av budgetåret 1957/58.

Hemställan

Under åberopande av det anförda och med hänvisning jämväl till riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkning för nästa budgetår hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avvaktan på slutlig översyn av inkomstberäkningen, beräkna inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1959/60 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1959/60

A. Egentliga statsinkomster

I. Skatter:

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a) Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i> ..	6 000 000 000	
b) Kupongskatt, <i>bevillning</i> ...	8 000 000	
c) Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i> ..	1 000 000	
d) Fondskatt, <i>bevillning</i>	14 000 000	
e) Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	13 000 000	
f) Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	1 500 000	
g) Arvsskatt och gåvoskatt, <i>bevillning</i>	90 000 000	
h) Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> ..	84 000 000	
i) Omsättnings- och expeditionsstämpel m. m., <i>bevillning</i>	83 000 000	6 294 500 000
2. Automobilskattemedel:		
a) Fordonsskatt, <i>bevillning</i> ...	385 000 000	
b) Bensinskatt, <i>bevillning</i>	850 000 000	1 235 000 000
3. Tullar och acciser:		
a) Tullmedel, <i>bevillning</i>	690 000 000	
b) Varuskatt, <i>bevillning</i>	320 000 000	
c) Omsättningsskatt å motorfordon, <i>bevillning</i>	140 000 000	
d) Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m., <i>bevillning</i> ..	45 000 000	
e) Skatt å kaffe, <i>bevillning</i> ..	23 000 000	
f) Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	850 000 000	
g) Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i>	13 000 000	
h) Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i>	22 000 000	
i) Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	1 200 000 000	
j) Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	90 000 000	
k) Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i> ..	105 000 000	
l) Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	67 000 000	

m) Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	55 000 000		
n) Energiskatt, <i>bevillning</i>	520 000 000	4 140 000 000	11 669 500 000

II. Uppbörd i statens verksamhet:

1. Vattendomstolsavgifter	700 000
2. Inkomster vid fångvården	2 500 000
3. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	3 900 000
4. Bidrag till pensionsstyrelsen	225 000
5. Inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	250 000
6. Inkomster vid statens geotekniska institut .	1 000 000
7. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion, <i>att tillföras automobilskattemedlen</i>	5 200 000
8. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket, <i>att tillföras automobilskattemedlen</i>	1 300 000
9. Avgifter för registrering av motorfordon...	8 000 000
10. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	4 900 000
11. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	80 000
12. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen..	1 500 000
13. Inkomst av myntning och justering	5 800 000
14. Kontrollstämpelmedel	1 000 000
15. Bidrag till bank- och fondinspektionen	500 000
16. Bidrag till sparbanksinspektionen	350 000
17. Bidrag för revision av sparbankerna	400 000
18. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	350 000
19. Avgifter för granskning av biografbilder...	330 000
20. Inkomster vid matematikmaskinnämnden ...	2 000 000
21. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 800 000
22. Inkomster vid statens jordbruksnämnd	350 000
23. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 600 000
24. Inkomster vid statens växtskyddsanstalt ...	800 000
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000
26. Inkomster vid statens maskinprovningar...	300 000
27. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	800 000
28. Inkomster vid veterinärhögskolan	700 000
29. Inkomster vid lantmäteriväsendet	13 500 000
30. Inkomster vid rikets allmänna kartverk ...	2 000 000
31. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	40 000
32. Skeppsmättningsavgifter	450 000
33. Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning	1 000 000
34. Inkomster vid statens provningsanstalt	2 300 000
35. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	6 000 000
36. Inkomster vid statens institut för konsumentfrågor	100 000
37. Fyr- och båkmedel	14 500 000
38. Lotspenningar	11 000 000
39. Försäljning av sjökort m. m.	500 000

40. Inkomster vid statens skeppsprovningssanstalt	800 000	
41. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	11 500 000	
42. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	500 000	
43. Bidrag till försäkringsinspektionen	1 200 000	
44. Inkomster av statens gruvegendom	4 000 000	
45. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	3 800 000	
46. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	550 000	
47. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	375 000	
48. Inkomster vid statens sinnessjukhus	50 000 000	
49. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	25 000	
50. Inkomster vid statens anstalt för fallande-sjuka	320 000	
51. Inkomster vid karolinska sjukhuset	36 000 000	
52. Inkomster vid serafimerlasarettet	9 000 000	
53. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	475 000	216 820 000

III. Diverse inkomster:

1. Bötesmedel	30 000 000	
2. Totalisatormedel	35 000 000	
3. Tipsmedel	107 000 000	
4. Lotterimedel	115 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	17 000 000	304 000 000
		12 190 820 000

B. Inkomster av statens kapitalfonder

I. Statens affärsverksfonder:

1. Postverket, bevilning	25 000 000	
2. Televerket	105 000 000	
3. Statens järnvägar	1 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	160 000 000	
5. Domänverket	10 000 000	301 000 000

II. Riksbanksfonden	15 000 000
---------------------------	------------

III. Statens allmänna fastighetsfond:

1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	1 725 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 040 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	12 426 000	
5. Generaltullstyrelsens »	240 000	
6. Uppsala universitets »	455 000	
7. Lunds universitets »	555 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »	110 000	
9. Medicinalstyrelsens »	6 025 000	
10. Karolinska sjukhusets »	700 000	23 277 000

IV. Försvarets fonder:

1. Försvarets fastighetsfond	28 625 000	
2. Försvarets fabriksfond	2 650 000	31 275 000

V. Statens utlåningsfonder:

1. Utrikesförvaltningens lånefond	9 000	
2. Värnpliktslånefonden	100	
3. Statens bostadslånefond	1 000	
4. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	12 000	
5. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	4 500 000	
6. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	48 000	
7. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	450 000	
8. Lånefonden för bostadsbyggande	155 000 000	
9. Lånefonden för lantarbetarbostäder	100	
10. Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrin	510 000	
11. Lånefonden för allmänna samlingslokaler ..	925 000	
12. Statens bosättningslånefond	2 000 000	
13. Vattenkraftslånefonden	300 000	
14. Luftfartslånefonden	175 000	
15. Tullverkets båtlånefond	500	
16. Statens lånefond för universitetsstudier...	250 000	
17. Allmänna studielånefonden	400 000	
18. Lånefonden för inventarier i studentbostäder	100 000	
19. Gödselvärdslånefonden	100	
20. Statens kalkbrukslånefond	100	
21. Jordbrukets lagerhusfond	650 000	
22. Statens mejerilånefond	1 000	
23. Jordbrukets maskinlånefond	1 000 000	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare..	100 000	
25. Statens slakterilånefond	100	
26. Fonden för supplementär jordbrukskredit..	170 000	
27. Kraftledningslånefonden	240 000	
28. Elektrifieringslånefonden	100	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100	
30. Egnahemslånefonden	4 800 000	
31. Arrendelånefonden	100	
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	100	
34. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
35. Statens avdikningslånefond	1 800 000	
36. Täckdikningslånefonden	15 000	
37. Bevattningslånefonden	1 000	
38. Fiskerilånefonden	300 000	
39. Statens fiskredskapslånefond	100	
40. Virkesmättningslånefonden	100	
41. Skogsväglånefonden	3 000	

42. Statens skogslånefond	100	
43. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
44. Hemslöjdslånefonden	75 000	
45. Industrilånefonden	30 000	
46. Statens hantverkslånefond	55 000	
47. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	20 000	
48. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	450 000	
49. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	85 000	
50. Sjöfartsverkets båtlånefond	270 000	
51. Fonden för lån till företagareföreningar m. fl.	725 000	175 472 000

VI. Fonden för låneunderstöd:

1. Bostadsstyrelsens delfond	1 150 000	
2. Statskontorets »	8 400 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	3 000	
4. Riksbankens »	4 000 000	
5. Riksgäldskontorets »	100	13 553 100

VII. Fonden för statens aktier 30 000 000*VIII. Statens pensionsfonder:*

1. Folkpensioneringsfonden	56 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 500 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	175 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	4 500 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	9 000 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk ..	30 000	71 205 000

IX. Diverse kapitalfonder:

1. Fonden för kreditgivning till utlandet	28 800 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	15 800 000	44 600 000
		705 382 100

Summa kronor 12 895 702 100

Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1959/60****Inkomster****A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:**

1. Slottsbyggnadernas delfond	1 382 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	3 694 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	3 804 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	42 155 000	
5. Generaltullstyrelsens »	356 000	
6. Uppsala universitets »	2 636 000	
7. Lunds universitets »	1 364 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »	606 000	
9. Medicinalstyrelsens »	15 137 000	
10. Karolinska sjukhusets »	2 358 000	73 492 000

**B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler
och markområden:**

1. Slottsbyggnadernas delfond	380 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	400 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 550 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	3 300 000	
5. Generaltullstyrelsens »	225 000	
6. Uppsala universitets »	30 000	
7. Lunds universitets »	40 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »	130 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 900 000	
10. Karolinska sjukhusets »	565 000	8 520 000

C. Diverse inkomster:**1. Slottsbyggnadernas delfond:**

a) Djurgårdsförvaltningens överskotts- medel	100 000	
b) Övriga diverse inkomster	57 000	157 000

2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	93 000	
5. Generaltullstyrelsens »	1 000	

6. Uppsala universitets delfond:

a) Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	
b) Bidrag från Uppsala läns landsting...	234 000	
c) Övriga diverse inkomster	1 000	485 000

7. Lunds universitets delfond:

a) Bidrag från universitetets egendoms- förvaltning	50 800	
b) Övriga diverse inkomster	200	51 000

8. Sjöfartsstyrelsens delfond	1 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 000	
10. Karolinska sjukhusets »	1 000	792 000
Summa kronor		82 804 000

Utgifter

A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:

1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a) Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	959 000		
b) Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga	325 000		
c) Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	334 000		
d) Vissa istandsättningsarbeten	300 000	1 918 000	
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		1 707 000	
3. Beskickningsfastigheternas delfond:			
a) Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	1 275 000		
b) Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	565 000	1 840 000	
4. Byggnadsstyrelsens delfond		16 660 000	
5. Generaltullstyrelsens »		170 000	
6. Uppsala universitets delfond:			
a) Akademiska sjukhuset	610 000		
b) Övriga fastigheter	952 000	1 562 000	
7. Lunds universitets delfond		533 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »		495 000	
9. Medicinalstyrelsens »		7 164 000	
10. Karolinska sjukhusets delfond:			
a) Karolinska sjukhuset	737 000		
b) Serafimerlasarettet	239 000	976 000	33 025 000

B. Avsättning till värdeminskningskonto:

2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	408 000		
3. Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>	240 000		
4. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	5 367 000		
5. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	77 000		
6. Uppsala universitets delfond:			
a) Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	447 000		
b) Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	487 000	934 000	
7. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>	297 000		
8. Sjöfartsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	82 000		
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	3 794 000		
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	998 000	12 197 000	

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:

2. Fångvårdsstyrelsens	delfond, förslagsvis	255 000	
3. Beskickningsfastigheternas	» , förslagsvis	2 235 000	
4. Byggnadsstyrelsens	» , förslagsvis	11 095 000	
5. Generaltullstyrelsens	» , förslagsvis	95 000	
6. Uppsala universitets	» , förslagsvis	200 000	
7. Lunds universitets	» , förslagsvis	70 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	» , förslagsvis	50 000	
9. Medicinalstyrelsens	» , förslagsvis	55 000	
10. Karolinska sjukhusets	» , förslagsvis	250 000	14 305 000

Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:

1. Slottsbyggnadernas	delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	1 725 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	1 040 000	
4. Byggnadsstyrelsens	»	12 426 000	
5. Generaltullstyrelsens	»	240 000	
6. Uppsala universitets	»	455 000	
7. Lunds universitets	»	555 000	
8. Sjöfartsstyrelsens	»	110 000	
9. Medicinalstyrelsens	»	6 025 000	
10. Karolinska sjukhusets	»	700 000	23 277 000
		Summa kronor	82 804 000

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten**Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond
för budgetåret 1959/60****Inkomster***A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*

1. Arméns	delfond	40 614 000	
2. Marinens	»	13 211 000	
3. Flygvapnets	»	26 955 000	
4. Befästningars	»	23 267 000	104 047 000

*B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler
och markområden:*

1. Arméns	delfond	2 900 000	
2. Marinens	»	960 000	
3. Flygvapnets	»	950 000	
4. Befästningars	»	250 000	5 060 000

C. Inkomster av övnings- och skjutfält:

1. Arméns	delfond	2 200 000	
2. Marinens	»	125 000	
3. Flygvapnets	»	300 000	
4. Befästningars	»	100 000	2 725 000

D. Diverse inkomster:

1. Arméns	delfond	1 030 000	
2. Marinens	»	755 000	
3. Flygvapnets	»	195 000	
4. Befästningars	»	50 000	2 030 000
		Summa kronor	113 862 000

Utgifter*A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:*

1. Arméns	delfond	27 643 000	
2. Marinens	»	8 725 000	
3. Flygvapnets	»	11 210 000	
4. Befästningars	»	15 538 000	63 116 000

B. Avsättning till värdeminskningsskonto:

1. Arméns	delfond, förslagsvis	4 440 000	
2. Marinens	» , förslagsvis	1 230 000	
3. Flygvapnets	» , förslagsvis	6 025 000	
4. Befästningars	» , förslagsvis	2 155 000	13 850 000

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:

1. Arméns	delfond, förslagsvis	4 401 000	
2. Marinens	» , förslagsvis	596 000	
3. Flygvapnets	» , förslagsvis	740 000	
4. Befästningars	» , förslagsvis	<u>2 534 000</u>	8 271 000

Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:

1. Arméns	delfond	10 260 000	
2. Marinens	»	4 500 000	
3. Flygvapnets	»	10 425 000	
4. Befästningars	»	<u>3 440 000</u>	28 625 000
Summa kronor			113 862 000

Jag hemställer vidare, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att avsättning av kommunalskattemedel må ske till budgetutjämningsfonden för budgetåret 1959/60 för att där särredovisas; samt

b) besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1959 utgå med 1,25 promille.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt och föreslagit i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Kerstin Bothén

RIKSÄKENSKAPSVERKET
INKOMSTBERÄKNING

Bihang 1

Till KONUNGEN

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det ämbetsverket att varje år före den 10 december till Kungl. Maj:t avgiva förslag till beräkning av statsverkets inkomster vid nästföljande stats-

reglering ävensom meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Innan riksräkenskapsverket nu framlägger förslag till beräkning av statens inkomster för budgetåret 1959/60 vill ämbetsverket inledningsvis lämna en orienterande översikt av utfallet av driftbudgeten för de sistförflutna finansåren.

Driftbudgetens utfall budgetåren 1953/54—1957/58

Driftbudgetens inkomster och utgifter enligt budgetredovisningarna för de fem sistförflutna budgetåren sammanfattas i efterföljande tabell. I tabellen angivas även de förändringar i avseende på budgetutjämningsfondens behållning och beloppet av utestående reservationer, till vilka budgetutfallet

Driftbudgetens utfall under budgetåren 1953/54—1957/58

Miljoner kronor

Inkomst- och utgiftsgrupper m. m	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
<i>Inkomster</i>					
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m ¹	4 299	} 4 393	4 993	5 356	5 953
Folkpensionsavgifter	221				
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	193	207	219	243	257
Automobilskattemedel	602	819	1 042	1 018	1 062
Tullar och acciser	2 332	2 512	2 822	3 077	3 560
Uppbörd i statens verksamhet och diverse inkomster	346	380	410	480	465
Statens affärsverksfonder	260	298	242	177	273
Övriga kapitalfonder	282	298	314	390	449
Summa inkomster ¹	8 535	8 907	10 072	10 691	12 019
<i>Utgifter</i>					
Civila utgifter (även avskrivningar för civila ändamål)	5 528	5 868	6 717	7 836	8 619
Försvarsutgifter (fjärde huvudtiteln och avskrivningar för försvarsändamål)	2 014	2 130	2 245	2 364	2 587
Pensionskostnader för civila och militära ändamål	249	271	297	322	344
Rantor å statsskulden	339	350	432	456	569
Summa utgifter	8 130	8 619	9 691	10 978	12 119
Budgetöverskott resp. underskott ¹	+ 405	+ 288	+ 381	— 287	— 100
Förändring i beloppet av utestående reservationer	+ 175	+ 76	— 21	+ 32	— 195
Förändring i budgetutjämningsfondens behållning ¹	+ 230	+ 212	+ 402	— 319	+ 95

¹ Genom att överföringar icke längre ske mellan inkomstskatttiteln och fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel äro uppgifterna från och med budgetåret 1955/56 icke fullt jämförbara med uppgifterna för tidigare år (jfr s. 32).

givit upphov. Inkomsternas utveckling belyses närmare av de uppgifter rörande avkastningen av de särskilda inkomsttitlarna, som lämnas i tabellbilaga B.

Såsom framgår av tabellen ha såväl inkomster som utgifter under den redovisade perioden utvisat en fortgående uppgång. Stegringstakten har dock varierat, vilket belyses i nedanstående tablå.

	Förändring sedan föregående budgetår			1957/58
	1954/55	1955/56	1956/57	
	Miljoner kronor			
Driftbudgetens inkomster ¹	+ 372	+ 1 165	+ 619	+ 1 328
Därav: skatt å inkomst och förmögenhet m. m. inklusive folkpensionsavgifter ¹	— 127	+ 600	+ 363	+ 597
övriga inkomsttitlar	+ 499	+ 565	+ 256	+ 731
Driftbudgetens utgifter	+ 489	+ 1 072	+ 1 287	+ 1 141

Av tablån framgår att det främst är skatt å inkomst och förmögenhet m. m. som svarar för ojämnheter i ökningen i driftbudgetens totala inkomster. Driftbudgetens övriga inkomster visa tillsammans en mindre oregelbunden stegring under den femårsperiod som redovisas i tabellen på s. 2. Den kraftiga ökningen för automobilskattemedlen under perioden 1953/54—1955/56 får ses mot bakgrunden dels av den snabba tillväxten i fordonbeståndet och dels av skärpt beskattning. Den mindre nedgång som ägde rum mellan budgetåren 1955/56 och 1956/57 samt den måttliga ökningen mellan budgetåren 1956/57 och 1957/58 berodde på att den omsättningsskatt å motorfordon som infördes från och med december månad 1956 i motsats till den under budgetåren 1954/55 och 1955/56 utgående särskilda investeringsavgiften för motorfordon icke inräknas i automobilskattemedlen. Stegringen för tullar och acciser sammanhänge fram till och med budgetåret 1956/57 i första hand med ökning av inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker samt tullmedel. Som främsta orsaker till ökningen under det senast förflutna budgetåret kunna nämnas dels omsättningsskatten för motorfordon och dels den från och med budgetåret 1957/58 införda energiskatten. Inkomsterna av affärsverken visa en oenhetlig utveckling. Vattenfallsverkets överskott stegrades kraftigt under budgetåret 1953/54 och kom därigenom att bli av samma storleksordning som de övriga fyra affärsverkens överskott tillsammans. Under 1954/55 minskade vattenfallsverkets inlevererade överskott samtidigt som en betydande ökning ägde rum för domänverket och televerket. För samtliga affärsverk med undantag av postverket redovisas minskade överskott för budgetåret 1955/56. Budgetåret 1956/57 ökade överskottet för vattenfallsverket medan tele- och domänverkens överskott minskade väsentligt. Vattenfallsverkets överskott steg ytterligare under budgetåret 1957/58, så att det, trots en betydande stegring även för televerket, åter blev större än de övriga affärsverkens sammanlagda överskott.

¹ Se not s. 2.

De totala statsutgifterna ha under perioden 1953/54—1957/58 kontinuerligt ökat. Särskilt under budgetåren 1955/56—1957/58 ha lönehöjningar och prisstegringar bidragit till utgiftsökningen. Utgiftsexpansionen har under budgetåren 1953/54—1954/55 och 1957/58 fortgått i ungefär samma takt för försvarsutgifter och civila utgifter medan de senare stego betydligt snabbare under budgetåren 1955/56 och 1956/57.

Resultatet av inkomst- och utgiftsutvecklingen under ifrågavarande femårsperiod har blivit, att driftbudgeten utfallit med överskott under budgetåren 1953/54—1955/56 medan underskott uppstodo för budgetåren 1956/57 och 1957/58. Närmare redogörelse för utvecklingen av statsverkets inkomster och utgifter lämnas i vad avser tiden till och med budgetåret 1956/57 i riksräkenskapsverkets årsbok 1958.

Utfallet av statsregleringen budgetåret 1957/58

För utfallet av statsregleringen under budgetåret 1957/58 lämnas närmare redogörelse i en härvid såsom bilaga A fogad tabell. Av tabellen framgår, att inkomsterna uppgingo till 12 019 miljoner kronor och utgifterna till 12 119 miljoner kronor. Budgeten utföll sålunda med ett underskott av 100 miljoner kronor.

De utestående reservationerna minskade med 195 miljoner kronor. Om detta belopp drages från de kassamässiga utgifterna, erhålles ett formellt överskott av 95 miljoner kronor, som tillförts budgetutjämningsfonden.

De redovisade inkomsterna för allmänna budgeten understego de beräknade med 187 miljoner kronor utgörande nettot av bristen för skattetitlarna och uppbörd i statens verksamhet på 238 respektive 3 miljoner kronor och merinkomster för diverse inkomster och statens kapitalfonder på 28 respektive 26 miljoner kronor.

Bland skattetitlarna understego inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet de i riksstaten upptagna med 147 miljoner kronor. Lägre inkomster än i riksstaten redovisas även för bland andra titlarna omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med 135 miljoner kronor och energiskatt med 52 miljoner kronor. Merinkomster i förhållande till riksstaten uppstodo för bland andra titlarna varuskatt med 25 miljoner kronor, tobaksskatt med 24 miljoner kronor samt omsättnings- och utskänkningsskatt å vin med 15 miljoner kronor.

Den redovisade merinkomsten för diverse inkomster sammanhänger till väsentlig del med vissa tillfälliga inkomster under titeln övriga diverse inkomster. För statens kapitalfonder redovisas merinkomster för bland andra postverket med 6 miljoner kronor, televerket med 10 miljoner kronor och statens vattenfallsverk med 21 miljoner kronor medan brister redovisas för domänverket med 16 miljoner kronor och fonden för statens aktier med 9 miljoner kronor.

Driftbudgetens redovisade sammanlagda utgifter, 12 119 miljoner kronor, överstego de på riksstat och tilläggsstat redovisade anslagen med 313 miljo-

ner kronor. Detta belopp utgör summan mellan en nettomerutgift på allmänna budgeten på 183 miljoner kronor och på specialbudgeterna på 130 miljoner kronor. Enligt budgetredovisningen utvisade den allmänna budgetens mot budgetutjämningsfonden reglerade anslag en nettomerutgift av 96 miljoner kronor. Vid framräknandet av detta nettobelopp har medtagits ett belopp på 25 miljoner kronor, som tillförts budgetutjämningsfonden över anslaget på sjätte huvudtiteln till avsättning till statens automobilskattemedelsfond. Beloppet motsvarar en vid realiserandet av riksstaten uppkommen förbättring av relationen mellan inkomster och utgifter på automobilskattemedlens specialbudget. I realiteten uppgick alltså nettomerutgiften på allmänna budgeten i vad avser de mot budgetutjämningsfonden reglerade anslagen till 121 miljoner kronor.

På specialbudgeternas inkomstitlar uppstod i jämförelse med de beräknade inkomsterna ett överskott på 22 miljoner kronor. Med undantag för helt obetydliga belopp hänförde sig detta överskott till automobilskattemedlens specialbudget. För specialbudgetens anslag redovisas besparingar på 3 miljoner kronor. Detta innebär att realiserandet av budgeten med 25 miljoner kronor ökat det överskott på automobilskattemedlens specialbudget om 276 miljoner kronor, som beräknats enligt riksstat och tilläggsstat. Behållningen på automobilskattemedlens specialbudget vid ingången av budgetåret på 287 miljoner kronor har sålunda ökat till 588 miljoner kronor. Härtill kommer att beloppet av oförbrukade reservationer på anslag hänförliga till specialbudgeten uppgick till 548 miljoner kronor. I realiteten var alltså det totala överskottet av automobilskattemedel 1 136 miljoner kronor vid utgången av budgetåret 1957/58.

Driftbudgetens inkomster under budgetåret 1958/59

Beträffande utvecklingen av statsinkomsterna under det löpande budgetåret föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter allenast för tiden juli—oktober. Driftbudgetens inkomster ha under denna tidsperiod uppgått till 3 803 miljoner kronor mot 3 400 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. För inkomstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. redovisas 1 873 miljoner kronor innevarande budgetår, vilket är 242 miljoner kronor mer än vad som redovisas för samma tid under föregående budgetår.

Bland övriga inkomstitlar redovisas en betydande inkomststegring i jämförelse med föregående budgetår för energiskatt. Ökade inkomster redovisas även för bland annat varuskatt, tobaksskatt, omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker samt omsättningsskatt å vin. Bland inkomstitlar för vilka redovisas nedgång kan nämnas titeln bensinskatt. Nedgången beror på att vissa åtgärder i samband med införandet av energiskatt på bensin från och med den 1 juli 1957 medförde en ansvällning av uppbörden av bensinskatt under första kvartalet av budgetåret 1957/58.

I närslutna bilaga C har riksräkenskapsverket intagit en av ämbetsverket med ledning av från vederbörande myndigheter infordrade uppgifter upp-

rättad sammanställning över det beräknade utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de på driftbudgeten uppförda inkomsttitlarna kunna väntas lämna en inkomst om 12 636 miljoner kronor mot i riksstaten beräknat 12 733 miljoner kronor, innebärande en nettobrist på 97 miljoner kronor.

Inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas komma att med 100 miljoner kronor understiga det i riksstaten upptagna beloppet, 6 100 miljoner kronor. Bland övriga inkomsttitlar räknas med överskott i förhållande till i riksstaten upptagna belopp för bl. a. bensinskatt med 25 miljoner kronor, tobaksskatt med 20 miljoner kronor, televerket med 20 miljoner kronor och statens vattenfallsverk med 30 miljoner kronor. Mindre inkomster än vad som upptagits i riksstaten förutses förutom för inkomstskatttiteln bland annat för uppbördstitlarna med 13 miljoner kronor, domänverket med 25 miljoner kronor och fonden för statens aktier med 50 miljoner kronor.

Utvecklingen av skatteunderlaget verksamhetsåren 1948—1957

Av väsentlig betydelse för bedömande av den framtida utvecklingen av statens inkomster är att analysera förändringarna av de fysiska och juridiska personernas inkomster. Riksräkenskapsverket torde fördenskull här först få lämna en återblick på utvecklingen av dessa inkomster, sådana de komma till uttryck i taxeringsstatistiken.

I tabellen på s. 7 sammanställas uppgifter om det till statlig inkomstskatt (inkomst- och förmögenhetsskatt) taxerade beloppet och dess förändringar för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1948—1957 (motsvarande taxeringsåren 1949—1958), vad angår verksamhetsåret 1957 enligt preliminära uppgifter från statistiska centralbyrån.

Av tabellen framgår, att den totala taxerade inkomsten sedan verksamhetsåret 1948 undergått en stegring med sammanlagt 97 procent. Utvecklingen har varit väsentligt olikartad för fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser), för svenska aktiebolag m. fl. samt för övriga skattskyldiga. Den första gruppen överväger emellertid starkt till sitt absoluta belopp. På grund härav blir utvecklingen av densamma i stort sett avgörande för utvecklingen av det taxerade beloppet i dess helhet. Det taxerade beloppet för fysiska personer har successivt stigit med sammanlagt 98 procent. Stegringen för svenska aktiebolag m. fl. och övriga skattskyldiga har under samma period varit lägre och stannat vid 94 respektive 83 procent.

För en mera ingående analys av utvecklingen av det vid taxeringen till statlig inkomstskatt uppnådda taxeringsresultatet hänvisas till tabellen på s. 8—9, vilken lämnar upplysning rörande vid de senaste sex taxeringarna uppskattade inkomster av olika förvärvskällor jämte utnyttjade avdrag. Uppgifterna avseende senaste taxering äro preliminära.

Utvecklingen av taxerad inkomst (taxerat belopp) för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1948—1957 (taxeringsåren 1949—1958)

Verksamhetsår	Taxeringsår	Fysiska personer m. fl.		Svenska aktiebolag m. fl.		Övriga skattskyldiga		Tillsammans	
		Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index	Taxerad inkomst (taxerat belopp) milj. kr.	Index
1948	1949	15 764	100	1 307	100	104	100	17 175	100
1949	1950	16 219	103	1 358	104	103	99	17 680	103
1950	1951	16 987	108	1 816	139	119	114	18 922	110
1951	1952	20 797	132	2 493	191	133	128	23 423	136
1952	1953	23 783	151	2 128	163	122	117	26 033	152
1953	1954	24 007	152	2 413	185	136	131	26 556	155
1954	1955	25 749	163	2 646	202	195	188	28 590	166
1955	1956	28 263	179	2 623	201	163	157	31 049	181
1956	1957	29 242	185	2 294	176	172	165	31 708	185
1957	1958	31 152	198	2 530	194	190	183	33 872	197

Nämnda tabell visar i vad avser sammanräknad nettoinkomst för *fysiska personer m. fl.*, representerande vid den senaste taxeringen 92 procent av den totala sammanräknade nettoinkomsten, att den till största delen, 84 procent, består av inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet. Därnäst i betydelse komma inkomst av rörelse med närmare 8 procent och inkomst av jordbruksfastighet med drygt 5 procent. Övriga förvärvskällor spela mindre roll.

Inkomst av tjänst har ökat kraftigt under den i tabellen redovisade sexårsperioden. Ökningstakten utvisar emellertid stora variationer. Under åren 1953 och 1954 förekommo endast obetydliga och för stora grupper inga avtalsmässiga löneflyftningar. De redovisade ökningarna av inkomst av tjänst under dessa år, 4,0 respektive 6,5 procent, bero därför huvudsakligen på löneglidning samt under 1954 även på en stegring av antalet inkomsttagare. Betydande avtalsmässiga löneflyftningar, fortsatt löneglidning och ökat antal inkomsttagare medförde ånyo en kraftig stegring av lönesumman under 1955. Den redovisade ökningen för inkomst av tjänst uppgick för nämnda år till 10,2 procent. För 1956 och 1957 redovisas en ökning av inkomst av tjänst med 6,6 respektive 7,9 procent beroende på såväl avtalsmässiga löneökningar som fortsatt löneglidning.

Beträffande inkomst av jordbruksfastighet framträder en viss oregelbundenhet i utvecklingen, vilken främst sammanhänger med variationer i skogsinkomster och skördeutfall. Inkomstminskningen från 1952 till 1953 är främst en följd av de osedvanligt höga skogsinkomsterna under 1952. Bortsett från skogsinkomsterna torde dock inkomst av jordbruksfastighet ha ökat något även under perioden 1952—1956. Nedgången från 1956 till 1957 orsakas främst av den dåliga skörden. Det kan i detta sammanhang för tjäna påpekas att antalet inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet utvisat en fortgående minskning under hela den i tabellen medtagna perioden.

Utfallet av taxeringarna till statlig inkomstskatt

(På grundval av taxerings-

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1952 till 1953	1953 till 1954	1954 till 1955	1955 till 1956	1956 till 1957
Fysiska personer m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet ..	2 095,6	1 898,2	1 972,6	2 002,0	2 068,6	1 997,5	- 9,4	+ 3,9	+ 1,5	+ 3,3	- 3,4
annan fastighet	303,8	323,5	364,7	370,5	380,5	368,3	+ 6,5	+ 12,7	+ 1,6	+ 2,7	- 3,2
rörelse m. m.	2 047,7	2 166,7	2 335,5	2 498,1	2 609,4	2 763,8	+ 5,8	+ 7,8	+ 7,0	+ 4,5	+ 5,9
tjänst el. tillfällig för-											
värvsverksamhet ..	22 090,9	22 981,5	24 476,3	26 968,2	28 737,7	30 996,5	+ 4,0	+ 6,5	+ 10,2	+ 6,6	+ 7,9
kapital	605,1	632,6	678,1	789,0	754,5	691,6	+ 4,5	+ 7,2	+ 16,4	- 4,4	- 8,3
Summa	27 143,1	28 002,5	29 827,2	32 627,8	34 550,7	36 817,7	+ 3,2	+ 6,5	+ 9,4	+ 5,9	+ 6,6
Avdrag för under-											
skott å förvärvskälla	164,8	202,7	136,5	180,1	211,1	303,2	+23,0	-32,7	+31,9	+ 17,2	+43,6
Sammanräknad netto-											
inkomst	26 978,3	27 799,8	29 693,2	32 447,7	34 339,6	36 514,5	+ 3,0	+ 6,8	+ 9,3	+ 5,8	+ 6,3
Allmänna avdrag, som											
icke avse underskott											
å förvärvskälla	3 186,2	3 784,8	3 936,2	4 176,6	5 088,3	5 353,7	+18,8	+ 4,0	+ 6,1	+ 21,8	+ 5,2
Återstående inkomst.	23 792,1	24 015,0	25 757,0	28 271,1	29 251,3	31 160,8	+ 0,9	+ 7,3	+ 9,8	+ 3,5	+ 6,5
Avjämnning.....	9,3	8,0	7,7	8,1	8,9	8,7					
Taxerad inkomst....	23 782,8	24 007,0	25 749,3	28 263,0	29 242,4	31 152,1	+ 0,9	+ 7,3	+ 9,8	+ 3,5	+ 6,5
Utnyttjade ortsavdrag											
m. m.	6 685,0	9 057,5	9 335,5	9 554,6	9 724,4	9 877,1	+35,5	+ 3,1	+ 2,3	+ 1,8	+ 1,6
Beskattningsbar in-											
komst	17 097,8	14 949,5	16 413,8	18 708,4	19 518,0	21 275,0	-12,6	+ 9,8	+14,0	+ 4,3	+ 9,0
Svenska aktiebolag											
m. fl.											
Inkomst av											
jordbruksfastighet ..	148,4	111,2	188,3	167,1	136,4	141,7	-25,1	+69,3	-11,3	- 18,4	+ 3,9
annan fastighet	44,2	45,9	45,4	47,7	51,0	52,6	+ 3,8	- 1,1	+ 5,1	+ 6,9	+ 3,1
rörelse m. m.	2 227,3	2 574,5	2 751,8	2 785,4	2 482,9	2 672,2	+15,6	+ 6,9	+ 1,2	- 10,9	+ 7,6
kapital	30,1	18,5	20,6	23,8	17,3	17,6	-38,5	+11,4	+15,5	- 27,3	+ 1,7
Summa	2 450,0	2 750,1	3 006,1	3 024,0	2 687,6	2 884,1	+12,2	+ 9,3	+ 0,6	- 11,1	+ 7,3
Avdrag för underskott											
å förvärvskälla.....	15,2	16,6	14,9	16,8	16,9	19,4	+ 9,2	-10,2	+12,8	+ 0,6	+14,8
Sammanräknad netto-											
inkomst	2 434,8	2 733,5	2 991,2	3 007,2	2 670,7	2 864,7	+12,3	+ 9,4	+ 0,5	- 11,2	+ 7,3
Allmänna avdrag, som											
icke avse underskott											
å förvärvskälla	306,5	320,8	345,4	384,3	376,6	335,1	+ 4,7	+ 7,7	+11,3	- 2,0	-11,0
Återstående inkomst	2 128,3	2 412,7	2 645,8	2 622,9	2 294,1	2 529,6	+13,4	+ 9,7	- 0,9	- 12,5	+10,3
Avjämnning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerad inkomst....	2 128,3	2 412,7	2 645,8	2 622,9	2 294,1	2 529,6	+13,4	+ 9,7	- 0,9	- 12,5	+10,3
Utnyttjade ortsavdrag											
m. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbar in-											
komst	2 128,3	2 412,7	2 645,8	2 622,9	2 294,1	2 529,6	+13,4	+ 9,7	- 0,9	- 12,5	+10,3

¹ Här ingå ej eftertaxeringar för Stockholms stad, sammanlagt 2,5 miljoner kronor.

för verksamhetsåren 1952—1957 (taxeringsåren 1953—1958)

nämndernas beslut)

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	Procentuell förändring från				
	Miljoner kronor						1952 till 1953	1953 till 1954	1954 till 1955	1955 till 1956	1956 till 1957
Övriga skattskyldiga											
Inkomst av											
jordbruksfastighet ..	18,8	22,2	29,8	27,2	22,9	18,9	+ 18,1	+ 34,2	— 8,7	— 15,8	— 17,5
annan fastighet	19,3	24,2	32,3	24,4	23,5	24,7	+ 25,4	+ 33,5	— 24,5	— 3,7	+ 5,1
rörelse m. m.	79,7	87,0	136,6	101,4	107,7	126,1	+ 9,2	+ 57,0	— 25,8	+ 6,2	+ 17,1
kapital	28,1	31,2	32,9	40,3	49,1	54,1	+ 11,0	+ 5,4	+ 22,5	+ 21,8	+ 10,2
Summa	145,9	164,6	231,6	193,3	203,2	223,8	+ 12,8	+ 40,7	— 16,5	+ 5,1	+ 10,1
Avdrag för under-											
skott å förvärvskälla	2,5	1,9	3,8	2,1	2,7	3,3	— 24,0	+ 100,0	— 44,7	+ 28,6	+ 22,2
Sammanräknad netto-											
inkomst	143,4	162,7	227,8	191,2	200,5	220,5	+ 13,5	+ 40,0	— 16,1	+ 4,9	+ 10,0
Allmänna avdrag, som											
icke avse underskott											
å förvärvskälla	21,3	26,6	33,3	28,4	28,6	30,2	+ 24,9	+ 25,2	— 14,7	+ 0,7	+ 5,6
Återstående inkomst.	122,1	136,1	194,5	162,8	171,9	190,3	+ 11,5	+ 42,9	— 16,3	+ 5,6	+ 10,7
Avjämnning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerad inkomst....	122,1	136,1	194,5	162,8	171,9	190,3	+ 11,5	+ 42,9	— 16,3	+ 5,6	+ 10,7
Utnyttjade ortsavdrag											
m. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbar in-											
komst	122,1	136,1	194,5	162,8	171,9	190,3	+ 11,5	+ 42,9	— 16,3	+ 5,6	+ 10,7
Samtliga skattskyldiga											
Inkomst av											
jordbruksfastighet ..	2 262,8	2 031,6	2 190,7	2 196,3	2 227,9	2 158,1	— 10,2	+ 7,8	+ 0,3	+ 1,4	— 3,1
annan fastighet	367,3	393,6	442,4	442,6	455,0	445,6	+ 7,2	+ 12,4	+ 0,0	+ 2,8	— 2,1
rörelse m. m.	4 354,7	4 828,2	5 223,9	5 384,9	5 200,0	5 562,1	+ 10,9	+ 8,2	+ 3,1	— 3,4	+ 7,0
tjänst el. tillfällig för-											
värvsverksamhet ..	22 090,9	22 981,5	24 476,3	26 968,2	28 737,7	30 996,5	+ 4,0	+ 6,5	+ 10,2	+ 6,6	+ 7,9
kapital	663,3	682,3	731,6	853,1	820,9	763,3	+ 2,9	+ 7,2	+ 16,6	— 3,8	— 7,0
Summa	29 739,0	30 917,2	33 064,9	35 845,1	37 441,5	39 925,6	+ 4,0	+ 6,9	+ 8,4	+ 4,5	+ 6,6
Avdrag för underskott											
å förvärvskälla.....	182,5	221,2	155,2	199,0	230,7	325,9	+ 21,2	— 29,8	+ 28,2	+ 15,9	+ 41,3
Sammanräknad netto-											
inkomst	29 556,5	30 696,0	32 912,2	35 646,1	37 210,8	39 599,7	+ 3,9	+ 7,2	+ 8,3	+ 4,4	+ 6,4
Allmänna avdrag, som											
icke avse underskott											
å förvärvskälla	3 514,0	4 132,2	4 314,9	4 589,3	5 493,5	5 719,0	+ 17,6	+ 4,4	+ 6,4	+ 19,7	+ 4,1
Återstående inkomst.	26 042,5	26 563,8	28 597,3	31 056,8	31 717,3	33 880,7	+ 2,0	+ 7,7	+ 8,6	+ 2,1	+ 6,8
Avjämnning.....	9,3	8,0	7,7	8,1	8,9	8,7	.	.	.	.	.
Taxerad inkomst....	26 033,2	26 555,8	28 589,6	31 048,7	31 708,4	33 872,0	+ 2,0	+ 7,7	+ 8,6	+ 2,1	+ 6,8
Utnyttjade ortsavdrag											
m. m.	6 685,0	9 057,5	9 335,5	9 554,6	9 724,4	9 877,1	+ 35,5	+ 3,1	+ 2,3	+ 1,8	+ 1,6
Beskattningsbar in-											
komst	19 348,2	17 498,3	19 254,1	21 494,1	21 984,0	23 994,9	— 9,6	+ 10,0	+ 11,6	+ 2,3	+ 9,1

Inkomst av kapital visar stora procentuella förändringar under perioden 1952—1957. Under de första åren redovisas en fortgående stegring, vilken var särskilt kraftig under 1955. Under 1956 och 1957 uppvisas nedgång med 4,4 respektive 8,3 procent. Den sistnämnda nedgången torde främst orsakas av att schablonavdraget för inkomst av kapital vid 1958 års taxering höjts till 300 kronor för ogifta och 600 för äkta makar.

Avdragen för underskott å förvärvskälla minskade avsevärt från 1953 till 1954. Nedgången torde till största delen få sättas i samband med att vid taxeringen för 1954 (taxeringsåret 1955) för första gången tillämpats s. k. schablontaxering för villafastigheter, varigenom bland annat tidigare avdrag för reparationskostnader slopats mot att samtidigt repartitionstalet nedsatts. Avdragen ökade med 43,6 procent från 1957 till 1958 års taxering. Främst torde ökningen bero på ändrade regler för beskattning av egna-hemsfastigheter, i första hand det vid 1958 års taxering införda extra avdraget på 200 kronor.

Det sammanlagda beloppet av s. k. allmänna avdrag, som få göras vid beräkning av den taxerade inkomsten, har som likaledes framgår av tabellen för fysiska personer stegrats successivt. I synnerhet för verksamhetsåret 1956 var ökningen betydande, vilket i första hand får sättas i samband med att vid 1957 års taxering (avseende inkomståret 1956) för första gången tillämpades vissa schablonmässigt beräknade minimiavdrag för vissa försäkringsavgifter. Den för år 1953 (1954 års taxering) redovisade kraftiga uppgången av ortsavdragens belopp, som medfört en betydande reduktion av den beskattningsbara inkomsten, beror på den vid 1952 års riksdag beslutade omläggningen av den statliga inkomstbeskattningen, vilken även innefattade höjda ortsavdrag.

Riksräkenskapsverket har i tidigare inkomstberäkningar även meddelat vissa resultat av den statistik över inkomstfördelningen, som årligen utarbetas av statistiska centralbyrån och som redovisas i publikationen Skatte-taxeringarna.

Ifrågavarande statistik utarbetas genom att uppgifter insamlas för alla personer födda den 5, 15 eller 25 dagen i månaden. Ifråga om samtaxerade äkta makar gäller emellertid att om endera av dem är född på sådan dag medtages bägge i statistiken. Vidare insamlas uppgifter för alla personer, som ensamma eller tillsammans med maken haft årsinkomst uppgående till minst 30 000 kronor. Till den del uppgifterna ha stickprovskaraktär sker uppräknig till att avse hela antalet inkomsttagare.

Statistiken upptager liksom tidigare inkomstbelopp (sammanräknad nettoinkomst efter avdrag av underskott på förvärvskälla) och yrkesbeteckningar men dessutom nu även uppgifter om ålder, kön och civilstånd. Statistiken omfattar endast fysiska personer (ej oskifta dödsbon och familjestiftelser). Samtaxerade äkta makar ingå som skilda taxeringsenheter.

Uppgifterna för de i tabellen nederst på s. 13 medtagna åren äro av skilda skäl icke helt jämförbara. Betydelsefullast i detta sammanhang torde vara,

**Antalet inkomsttagare samt medelinkomsten inom skilda yrkesgrupper år 1957
(taxeringsåret 1958)**

Näringsgren	Företagare		Anställda		Icke yrkes- verksamma		Samtliga	
	Antal	Medel- in- komst kronor	Antal	Medel- in- komst kronor	Antal	Medel- in- komst kronor	Antal	Medel- in- komst kronor
Jordbruk med binärningar	286 484	8 028	264 058	6 003	84 800	3 443	635 342	6 574
Byggnadsverksamhet	22 732	12 907	243 445	11 235	17 224	3 907	283 401	10 924
Industri och hantverk ..	66 612	11 132	1 062 441	9 876	67 522	4 663	1 196 575	9 652
Samfärdsel	24 732	13 105	263 430	10 648	39 745	7 380	327 907	10 437
Handel	91 003	13 676	545 650	8 407	28 060	6 497	664 713	9 047
Allmän förvaltningstjänst	—	—	424 723	11 207	44 878	9 649	469 601	11 058
Fria yrken.....	15 112	18 834	32 707	9 365	2 822	5 250	50 641	11 961
Husligt arbete	—	—	77 791	3 296	16 824	2 658	94 615	3 183
I övrigt	4 054	5 874	20 502	3 464	262 958	3 503	287 514	3 533
Samtliga inkomsttagare	510 729	10 205	2 934 747	9 404	564 833	4 538	4 010 309	8 821
Sammanlagd inkomst (kronor)	5 211 931 000		27 598 327 000		2 563 356 000		35 373 614 000	

att i 1953 års statistik inträffat ett bortfall av inkomsttagare med låga inkomster. Bortfallet som är av mindre omfattning, torde bland annat få förklaras med att de höjda statliga ortsavdragen medfört en ofullständigare redovisning i inkomstlängderna av små inkomstbelopp. Härigenom påverkas icke endast redovisningen av antalet inkomsttagare av olika kategorier utan även fördelningen på inkomstklasser liksom uppgifter om medelinkomst för olika yrkes-, ålders- och civilståndsgrupper.

I det följande lämnas vissa preliminära uppgifter från inkomststatistiken för år 1957. I tabellen nederst på s. 13, i vilken samtaxerade äkta makar behandlas som en inkomsttagare, lämnas med reservation för vissa brister i jämförbarhet även en bild av förskjutningarna i inkomstfördelningen sedan år 1953.

Hela antalet inkomsttagare uppgick enligt 1957 års statistik till 4 010 309. I förhållande till folkmängden vid årets slut utgjorde antalet inkomsttagare 54,2 procent.

Av hela antalet inkomsttagare utgjorde företagarna 12,7, de anställda 73,2 och de icke yrkesverksamma 14,1 procent. Företagarnas sammanlagda inkomst utgjorde 5,2 miljarder kronor (14,7 procent), de anställdas 27,6 miljarder kronor (78,0 procent) och de icke yrkesverksammans 2,6 miljarder kronor (7,3 procent). Medelinkomsten för de tre grupperna uppgick till 10 205, 9 404 respektive 4 538 kronor.

Ovanstående tabell visar antalet inkomsttagare samt medelinkomstens storlek inom skilda yrkesgrupper. Företagarnas redovisade inkomster ligga högre än de anställdas inom varje näringsgren. Bilden av medelinkomsternas relativa höjd för anställda inom de redovisade näringsgrenarna påverkas icke endast av skillnader i det relativa löneläget för jämförbara grupper inom olika näringsgrenar utan bland annat även av hur de anställda inom

Inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser år 1957 (taxeringsåret 1958)

Inkomstklasser kronor	Företagare		Anställda		Icke yrkesverk- samma		Samtliga	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
— 1 999 ...	21 990	4,3	231 830	7,9	103 970	18,4	357 790	8,9
2 000— 2 999 ...	32 620	6,4	196 590	6,7	186 070	32,9	415 280	10,4
3 000— 3 999 ...	37 410	7,3	195 240	6,7	86 780	15,4	319 430	8,0
4 000— 4 999 ...	40 930	8,0	177 510	6,0	45 680	8,1	264 120	6,6
5 000— 5 999 ...	42 200	8,3	170 190	5,8	28 490	5,1	240 880	6,0
6 000— 6 999 ...	40 620	7,9	171 940	5,9	21 180	3,8	233 740	5,8
7 000— 7 999 ...	38 910	7,6	184 930	6,3	20 530	3,6	244 370	6,1
8 000— 9 999 ...	69 810	13,7	404 090	13,8	27 820	4,9	501 720	12,5
10 000—11 999 ...	54 160	10,6	414 870	14,1	13 940	2,5	482 970	12,0
12 000—14 999 ...	50 820	9,9	419 970	14,3	12 060	2,1	482 850	12,0
15 000—19 999 ...	39 690	7,8	229 270	7,8	9 790	1,7	278 750	7,0
20 000—29 999 ...	25 960	5,1	98 170	3,3	5 400	1,0	129 530	3,2
30 000—49 999 ...	10 580	2,1	30 165	1,0	2 224	0,4	42 969	1,1
50 000—99 999 ...	4 203	0,8	8 385	0,3	736	0,1	13 324	0,3
100 000— ...	826	0,2	1 597	0,1	163	0,0	2 586	0,1
Samtliga	510 729	100,0	2 934 747	100,0	564 833	100,0	4 010 309	100,0

de skilda näringsgrenarna fördela sig på olika dyrorter och på olika kategorier av anställda, såsom tjänstemän och arbetare. Det kan påpekas, att huvudparten av statens och kommunernas arbetarpersonal redovisas under andra näringsgrenar än allmän förvaltningstjänst.

Uppgifterna om medelinkomstens höjd för företagare, anställda och icke yrkesverksamma kompletteras genom den bild av inkomsttagarnas fördelning på olika inkomstlägen, som lämnas i ovanstående tabell. Vissa olikheter i inkomstfördelningen för företagare och anställda framträda. Företagarna äro relativt talrikare än de anställda i inkomstlägena mellan 3 000 och 8 000 kronor och över 20 000, medan de anställda i högre grad äro koncentrerade till — bortsett från de allra lägsta inkomstklasserna där inkomsten knappast torde vara representativ för löneläget vid helårsanställning — de mellersta inkomstlägena.

Inkomstens storlek för inkomsttagare i olika åldrar år 1957 (taxeringsåret 1958)

Ålder	Antal inkomst- tagare	Medel- inkomst kronor	Inkomsttagarnas procentuella fördelning efter inkomstens storlek						
			—1 999	2 000— 3 999	4 000— 5 999	6 000— 7 999	8 000— 11 999	12 000—	Summa
0—16	13 182	3 361	34,5	49,8	8,7	1,7	2,4	2,9	100,0
16—20	258 927	4 450	11,0	38,0	29,3	14,8	6,3	0,6	100,0
20—25	339 384	6 686	7,3	18,2	18,5	21,7	27,9	6,4	100,0
25—30	343 989	9 027	7,3	9,5	9,5	13,0	37,1	23,6	100,0
30—35	362 827	10 053	8,2	8,6	8,3	10,3	31,7	32,9	100,0
35—40	398 965	10 733	8,1	8,8	8,4	9,6	28,0	37,1	100,0
40—50	772 176	10 744	8,2	10,0	9,0	10,2	27,4	35,2	100,0
50—67	994 432	9 676	8,7	15,5	11,6	12,1	25,6	26,5	100,0
67—	526 427	5 614	11,9	45,1	15,9	8,8	10,2	8,1	100,0
Samtliga	4 010 309	8 821	8,9	18,3	12,6	11,9	24,6	23,7	100,0

Inkomsttagarna fördelade efter civilstånd (samtaxerade äkta makar = en inkomsttagare) och inkomstens storlek, jämte inkomstsummor och medelinkomst för de olika civilståndskategorierna, år 1957 (taxeringsåret 1958)

Inkomst- klasser kronor	Ej samtaxerade gifta män		Ej samtaxe- rade gifta kvinnor		Ogifta och förut gifta män och kvinnor		Äktenskap med samtaxerade äkta makar		Samtliga inkomst- tagare (taxe- ringsenheter)	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
— 1 999	5 805	0,6	6 084	11,0	93 640	5,6	569	0,1	106 098	3,1
2 000— 2 999	19 788	1,9	6 342	11,5	276 940	16,6	2 331	0,4	305 401	9,0
3 000— 3 999	35 948	3,5	5 803	10,5	204 940	12,3	14 448	2,3	261 139	7,7
4 000— 4 999	42 322	4,1	3 676	6,7	156 240	9,4	19 899	3,1	222 137	6,6
5 000— 5 999	42 946	4,2	4 012	7,3	137 490	8,2	15 652	2,5	200 100	5,9
6 000— 6 999	46 804	4,6	4 180	7,6	125 510	7,5	13 516	2,1	190 010	5,6
7 000— 7 999	55 142	5,4	4 943	8,9	123 260	7,4	14 679	2,3	198 024	5,9
8 000— 9 999	144 766	14,2	6 204	11,2	216 630	13,0	40 982	6,5	408 582	12,1
10 000—11 999	178 648	17,5	4 818	8,7	151 290	9,1	60 393	9,6	395 149	11,7
12 000—14 999	205 957	20,1	4 268	7,7	110 690	6,6	119 522	18,9	440 437	13,0
15 000—19 999	137 765	13,5	2 856	5,2	47 440	2,8	176 705	28,0	364 766	10,8
20 000—29 999	73 363	7,2	1 705	3,1	17 900	1,1	118 981	18,8	211 949	6,3
30 000—49 999	24 737	2,4	283	0,5	4 857	0,3	25 866	4,1	55 743	1,7
50 000—99 999	7 519	0,7	57	0,1	1 459	0,1	7 034	1,1	16 069	0,5
100 000—	1 257	0,1	6	0,0	319	0,0	1 273	0,2	2 855	0,1
Samtliga	1 022 767	100,0	55 237	100,0	1 668 605	100,0	631 850	100,0	3 378 459	100,0
Summa inkomster (kronor)	13 044 424 000		416 664 000		11 352 082 000		10 560 444 000		35 373 614 000	
Medelinkomst (kronor)	12 754		7 543		6 803		16 714		10 470	

Inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser åren 1953—1957 (taxeringsåren 1954—1958)
Samtaxerade äkta makar behandlade som en inkomsttagare

Inkomst- klasser kronor	Antal inkomsttagare					Procentuell fördelning				
	1953	1954	1955	1956	1957	1953	1954	1955	1956	1957
— 1 999	191 274	156 236	155 500	127 302	106 098	5,9	4,8	4,7	3,8	3,1
2 000— 2 999	342 332	314 966	303 507	288 567	305 401	10,6	9,6	9,1	8,6	9,0
3 000— 3 999	282 232	277 524	272 749	262 969	261 139	8,7	8,5	8,2	7,9	7,7
4 000— 4 999	249 775	247 765	234 978	229 008	222 137	7,7	7,6	7,1	6,8	6,6
5 000— 5 999	249 994	237 566	211 994	208 181	200 100	7,7	7,3	6,4	6,2	5,9
6 000— 6 999	262 932	246 927	218 131	201 018	190 010	8,1	7,5	6,5	6,0	5,6
7 000— 7 999	267 587	251 087	224 600	214 022	198 024	8,3	7,7	6,7	6,4	5,9
8 000— 9 999	500 522	497 478	462 383	433 239	408 582	15,4	15,2	13,9	13,0	12,1
10 000—11 999	325 924	368 559	413 569	416 644	395 149	10,1	11,3	12,4	12,5	11,7
12 000—14 999	265 251	306 646	371 888	409 083	440 437	8,2	9,4	11,2	12,2	13,0
15 000—19 999	179 116	216 320	273 968	323 828	364 766	5,5	6,6	8,2	9,7	10,8
20 000—29 999	88 573	105 055	136 124	170 010	211 949	2,7	3,2	4,1	5,1	6,3
30 000—49 999	25 527	29 807	36 817	45 109	55 743	0,8	0,9	1,1	1,3	1,7
50 000—99 999	7 934	9 464	11 674	13 468	16 069	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5
100 000—	1 608	1 881	2 256	2 556	2 855	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Samtliga	3 240 641	3 267 281	3 330 138	3 345 004	3 378 459	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Medelinkomstens höjd sammanhänger även med inkomsttagarnas ålder, vilket belyses av tabellen nederst på s. 12. Som synes stiger medelinkomsten med åldern för att nå maximum i åldersgruppen 40—50 år. Medan i fråga om inkomsttagarna i mellanåldrarna de olika åldersklasserna utvisa en tämligen likartad fördelning på olika inkomstklasser, förskjutes tyngdpunkten kraftigt nedåt för de lägre och de högsta åldersklasserna. Delvis sammanhänger detta med att det i dessa åldersgrupper är relativt vanligare att inkomst endast uppbäres under en del av året, exempelvis i samband med inträde i respektive utträde ur förvärvslivet, värnpliktstjänstgöring o. s. v.

Eftersom ålder och civilstånd äga ett relativt starkt samband är det naturligt att, mot bakgrunden av den givna bilden av sammanhanget mellan ålder och inkomst, även finna att ogifta och förut gifta inkomsttagare redovisa lägre inkomster än gifta, i varje fall i vad avser den manliga delen av befolkningen. Detta framgår av tabellen överst på s. 13. I denna tabell ha — till skillnad mot de föregående — samtaxerade äkta makar behandlats som *en* inkomsttagare.

I tabellen nederst på s. 13 lämnas en bild av inkomstfördelningen åren 1953—1957. En fortlöpande förskjutning från lägre till högre inkomstklasser har ägt rum.

Vad därefter angår *aktiebolagens* inkomster, lämnar tabellen på s. 8—9 vissa upplysningar. Av denna framgår bland annat, att inkomst av rörelse m. m. naturligt nog är av dominerande betydelse. Tabellen visar också, att, till följd av under vissa år ganska betydande förändringar i de avdragsgilla kommunalskatternas belopp, utvecklingen av nettoinkomst och taxerad inkomst icke är helt parallell. I stort sett är emellertid utvecklingen av såväl nettoinkomsten som den taxerade inkomsten ett uttryck för konjunkturrellt men även skattepolitiskt betingade förändringar i bolagens redovisade vinst. Det kan i detta sammanhang påpekas, att bolagen för verksamhetsåren 1955, 1956 och 1957 i betydande utsträckning utnyttjat möjligheterna att göra avdragsgilla avsättningar till investeringsfonder för konjunkturutjämning. Enligt förordning i ämnet den 27 maj 1955 (nr 256) får avsättningen för att vara avdragsgill inte överstiga 10 procent av den redovisade bruttointäkten av skogsbruk; för rörelse uppgår motsvarande begränsning till 40 procent av årsvinsten. Vidare stadgas att avdrag får åtnjutas endast under förutsättning att ett belopp motsvarande 40 procent av avsättningen insättes på särskilt konto i riksbanken. Inbetalning på konto i riksbanken skall verkställas senast den dag företaget enligt taxeringsförordningen har att avlämna allmän självdeklaration. Enligt uppgift från riksbanken inestodo den 15 november 1957 117,2 och den 15 november 1958 191,6 miljoner kronor på konton av ifrågavarande slag. Ökningen 74,4 miljoner kronor, torde helt avse avsättningar för verksamhetsåret 1957. De totala avdragsgilla avsättningarna till investeringsfonder avseende år 1957 kunna med ledning av de anförda uppgifterna beräknas till i runt tal 185 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 7 procent av aktiebolagens taxerade inkomster för verk-

Till statlig inkomstskatt taxerad inkomst för svenska aktiebolag m. fl. verksamhetsåren 1954—1957 (taxeringsåren 1955—1958) med fördelning på olika branscher av bolag med ett aktiekapital av minst 1 miljon kronor

Bransch	Antal bolag 1957		Taxerad inkomst, milj. kr.				Procentuell förändring		
	Med tax. ink.	Utan tax. ink.	1954	1955	1956	1957	1954 till 1955	1955 till 1956	1956 till 1957
<i>Större aktiebolag</i>									
1. Banker, försäkringsrörelse, förvaltningsbolag m. m.	147	58	232,3	249,3	220,5	254,6	+ 7,3	— 11,6	+ 15,5
2. Malmbrytning och metallindustri									
a) Gruvor	16	1	326,9	397,4	411,3	444,5	+ 21,6	+ 3,5	+ 8,1
b) Metallverk och metallmanufaktur....	68	6	92,9	118,6	109,4	93,7	+ 27,7	— 7,8	— 14,4
c) Vissa kombinerade företag (bruksrörelse)	13	1	139,5	134,6	131,8	115,4	— 3,5	— 2,1	— 12,4
d) Verkstadsindustri .	96	8	344,9	290,8	236,0	276,5	— 15,7	— 18,8	+ 17,2
e) Varvsindustri	10	1	55,4	59,7	52,4	70,1	+ 7,8	— 12,2	+ 33,8
f) Elektroteknisk industri	30	—	196,5	141,3	104,6	110,7	— 28,1	— 26,0	+ 5,8
3. Jord- och stenindustri	48	7	39,4	31,2	33,7	38,2	— 20,8	+ 8,0	+ 13,4
4. Skogsindustri	125	7	387,9	332,8	226,8	230,0	— 14,2	— 31,9	+ 1,4
5. Grafisk industri	23	7	28,1	30,9	27,8	28,3	+ 10,0	— 10,0	+ 1,8
6. Livsmedelsindustri ..	60	12	92,3	94,2	53,8	116,4	+ 2,1	42,9	+ 116,4
7. Textil- och beklädnadsindustri	64	19	23,9	23,5	18,5	27,6	— 1,7	— 21,3	+ 49,2
8. Läder- och gummivaruindustri	23	6	33,8	27,0	24,1	25,1	20,1	— 10,7	+ 4,1
9. Kemisk-teknisk industri	45	7	92,1	61,3	65,1	67,2	— 33,4	+ 6,2	+ 3,2
10. Kraft- och belysningsverk	46	7	38,5	42,9	45,5	54,1	+ 11,4	+ 6,1	+ 18,9
11. Varuhandel	166	22	94,4	111,7	101,1	136,6	+ 18,3	— 9,5	+ 35,1
12. Samfärdsl	76	15	55,0	63,3	54,6	60,1	+ 15,1	— 13,7	+ 10,1
13. Andra branscher	20	3	10,9	8,2	4,6	6,2	— 24,8	— 43,9	+ 34,8
Säger för större aktiebolag	1 076	187	2 284,7	2 218,7	1 921,6	2 155,3	— 2,9	— 13,4	+ 12,2
<i>Mindre aktiebolag m. fl.</i> (samtliga branscher) ..	..	..	361,2	404,2	372,5	374,3	+ 11,9	— 7,8	+ 0,5
Totalt för svenska aktiebolag m. fl.	..	..	2 645,9	2 622,9	2 294,1	2 529,6	— 0,9	— 12,5	+ 10,3

samhetsåret. För 1956 uppgingo motsvarande avsättningar till 125 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 5 procent av aktiebolagens taxerade inkomster för verksamhetsåret.

För en närmare analys av bolagens inkomstutveckling kunna uppgifterna i nämnda tabell kompletteras med ledning av ett inom riksräkenskapsverket upplagt register över ett antal svenska aktiebolags skatteförhållanden, avseende bolag med ett aktiekapital av minst en miljon kronor. Registret hålles aktuellt bland annat genom att varje höst uppgifter om taxerad (= beskattningsbar) inkomst vid årets taxering införskaffas från länsstyrelserna. De ifrågakvarande bolagens sammanlagda taxerade inkomst omfattar vid den

senaste taxeringen drygt 85 procent av hela den taxerade inkomsten för aktiebolagen.

I tabellen på s. 15 sammanfattas resultatet av en bearbetning av registrrets uppgifter för de fyra senaste verksamhetsåren. (Beträffande utvecklingen under tidigare år hänvisas till riksräkenskapsverkets årsbok 1958.) I tabellen ha ifrågavarande aktiebolag under den gemensamma rubriken »större aktiebolag» fördelats på branscher. För bolag med ett aktiekapital understigande en miljon kronor saknas specificerade uppgifter. Under rubriken »mindre aktiebolag» har därför utan fördelning på branscher upptagits differensen mellan den i taxeringsstatistiken redovisade taxerade inkomsten för samtliga svenska aktiebolag (jfr tabellen s. 8—9) och summa taxerad inkomst för »större aktiebolag». Inplaceringen av företagen i branschgrupper erbjuder vissa svårigheter. Företagen karakteriseras ofta av en mångsidig produktion, som stundom är att hänföra till flera olika branscher. Särskilt utpräglat är detta för vissa bruksföretag, som vid sidan av exempelvis järn- och stålverk även bedriva en omfattande skogsindustri (jfr grupp 2 c i tabellen).

De i statistiken medtagna större bolagens antal utgör 1 263. Av dessa redovisade vid den senaste taxeringen 187 bolag ingen taxerad inkomst. Av tabellen framgår, att de 250 stor-bolagen under rubriken malmbrytning och metallindustri vid 1958 års taxering stodo för 44 procent av det av samtliga svenska aktiebolag representerade skatteunderlaget. Vissa andra branscher, som mätta exempelvis efter arbetarantal äro betydande nog, motsvara däremot endast en jämförelsevis ringa andel av skatteunderlaget. Stora kastningar kunna dock konstateras för olika branscher, varigenom dessas relativa andel i bolagens samlade inkomst förskjutes från år till år. Tydligast framträder detta beträffande branscher, som domineras av stora exportföretag.

Av tabellen framgår att flertalet branscher redovisa en betydande ökning av de taxerade inkomsterna under 1957. För de branscher, som redovisa den högsta taxerade inkomstsumman, nämligen gruvindustrin och verkstadsindustrin, ökade de taxerade inkomsterna med 8 respektive 17 procent. Största procentuella inkomststegringen, med 116 procent, noteras för livsmedelsindustrin. De taxerade inkomsterna för textil- och beklädnadsindustrin visade under 1957 en uppgång med närmare 50 procent och nådde därigenom sin högsta nivå sedan verksamhetsåret 1953.

Utvecklingen av skatteunderlaget verksamhetsåren 1958—1960

Vid beräkningen av statens inkomster under nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket i första hand att med utgångspunkt från det kända taxeringsresultatet för verksamhetsåret 1957 uppskatta förändringarna i skatteunderlaget för tiden fram till våren 1960. Den allmänna inkomstutvecklingen är härvid avgörande i första hand för de direkta statsskatternas avkastning, som representerar omkring hälften av driftbudgetens hela in-

komstsumma, men är därjämte i väsentlig mån bestämmande för de indirekta skatternas avkastning liksom för de statliga affärsverkens inkomster.

Under loppet av år 1958 har Sverige successivt fått ökad kännning av den internationella konjunkturavmattningen. Försämrade avsättningsmöjligheter för exportindustrierna och skärpt utländsk konkurrens på hemmamarknaden har lett till driftsinskränkningar och permitteringar inom olika branscher. Antalet arbetslösa har stigit under 1958 men arbetslösheten är alltså jämt obetydlig procentuellt sett. Industriproduktionens volym har enligt tillgängliga uppgifter varit av ungefär samma storlek som under 1957. För den totala produktionen, nationalprodukten, räknas emellertid med någon stegring. Stagnationen i produktionsutvecklingen får förutom med konjunkturavmattningen även sättas i samband med minskningen i arbetstiden genom införandet av 47-timmars arbetsvecka.

Av nuvarande tendenser att döma synes man icke kunna räkna med en snabb förbättring av konjunkturläget i Sverige. Konjunkturuppsvinget i Förenta Staterna kan först på något längre sikt väntas stimulera Västeuropas och därmed även Sveriges ekonomi. Med hänsyn härtill och till den fortsatta minskningen av arbetstiden förefaller en stagnation av den totala produktionen under 1959 icke osannolik.

Beträffande beräkningen av skatteunderlagets utveckling under innevarande och nästkommande år samt de första månaderna av år 1960 är det lämpligt att verkställa särskilda kalkyler för å ena sidan fysiska personer och å andra sidan aktiebolag.

Vad först angår skatteunderlaget för *fysiska personer* bestämmes utvecklingen, som närmare framgår av sammanställningen på s. 8—9, väsentligen av förändringarna i enskildas inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse samt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet.

Inkomst av tjänst m. m., som representerar drygt 4/5 av de fysiska personernas sammanräknade nettoinkomster, utvisade för verksamhetsåret 1957 en ökning med 7,9 procent i jämförelse med nästföregående år. Möjligheterna att med tillfredsställande noggrannhet bedöma utvecklingen under 1958 äro ännu begränsade till följd av löne- och sysselsättningsstatistikens ofullständighet. Enligt socialstyrelsens kvartalsstatistik för industriarbetare låg i maj och augusti 1958 den genomsnittliga timförtjänsten för ifrågavarande arbetargrupper ca 5 procent över motsvarande siffror för 1957. Samtidigt registrerades emellertid en viss sysselsättningsminskning, vilket i förening med övergången från 48 till 47 timmars arbetsvecka torde ha inneburit att lönesumman för industriarbetarna stigit mindre än de genomsnittliga timförtjänsterna. För tjänstemannagrupperna torde lönesumman ha stigit mera än för industriarbetarna, vartill bland annat bidragit en sannolik fortsatt uppgång i antalet sysselsatta. För övriga grupper finnas endast sporadiska löne- och sysselsättningsuppgifter tillgängliga. Totalt sett finner riksräkenskapsverket en uppgång med ca 4 procent av inkomst av tjänst sannolik eller samma ökning som riksräkenskapsverket tidigare räknat med.

Beträffande övriga förvärvskällor är bristen på statistiskt material ännu mera utpräglad än beträffande löneinkomsterna. Riksräkenskapsverket räknar emellertid sammanlagt med någon uppgång även för övriga förvärvskällor under 1958.

Sammanfattningsvis peka kalkylerna på en ökning av fysiska personers inkomster med inemot 4 procent mellan verksamhetsåren 1957 och 1958.

Vid bedömningen av utvecklingen av inkomst av tjänst under 1959 har man i första hand att ta hänsyn till två nu kända faktorer, nämligen dels att lönenivån till följd av löneglidning under 1958 vid ingången av 1959 överstiger den för 1958 genomsnittliga och dels den fortsatta minskningen av arbetsveckan under 1959. I stort sett synas dessa båda faktorer neutralisera varandra. Trots konjunkturavmattningen torde även under 1959 någon löneglidning uppåt kunna påräknas vilket under förutsättning av en i stort sett oförändrad sysselsättning medför en motsvarande stegring i lönesumman. Om någon ökning av lönesumman därutöver kan komma att bli en följd av 1959 års avtalsrörelse låter sig ännu icke överblickas. Något säkrare hållpunkter för ett bedömande härvidlag kunna väntas föreligga vid den förnyade beräkning av statsverkets inkomster, som verket har att verkställa i april. Med hänsyn till vad som är känt om utgångsläget för avtalsrörelsen synes man kunna antaga att denna åtminstone kommer att leda till kompensation för inkomstbortfallet till följd av den minskade arbetsveckan.

Riksräkenskapsverket har med hänsyn till det anförda räknat med en viss stegring av lönesumman under 1959, varvid förutsatts ungefär oförändrad sysselsättning.

Beträffande inkomstutvecklingen under de första månaderna 1960 har räknats med ytterligare någon stegring.

För fysiska personers inkomster av andra förvärvskällor än tjänst har sammanlagt räknats med någon uppgång under såväl 1959 som 1960.

För *aktiebolagen* stego de sammanlagda taxerade inkomsterna med 10,3 procent från 1956 till 1957. Vid bedömningen av utvecklingen av de taxerade inkomsterna får hållas i minnet de tidigare nämnda avdragsgilla avsättningarna till investeringsfonder för konjunkturutjämnning. Även för 1958 och 1959 torde möjligheterna till avsättningar till investeringsfonder komma att utnyttjas. Med ledning av vissa undersökningar rörande de för verksamhetsåret 1958 förväntade taxeringsresultaten för de i riksräkenskapsverkets register ingående bolagen har riksräkenskapsverket som grund för sin beräkning antagit att det sammanlagda till statlig inkomstskatt för svenska aktiebolag taxerade beloppet vid 1959 års taxering skall bli något mindre än vid 1958 års taxering. Mellan 1959 och 1960 års taxeringar har inte räknats med någon förskjutning i bolagens taxerade inkomster. Riksräkenskapsverket har härvid förutsatt, att de skärpta bestämmelserna för varulagervärdering komma att tillämpas först vid 1961 års taxering i enlighet med vad som tillkännagivits.

Vad angår de affärsdrivande verkens avkastning, har riksräkenskapsverket i avbidan på statsmakternas prövning av frågan om storleken av det rörliga tillägget för tiden efter innevarande års utgång vid beräkningen utgått från nu gällande lönenivå samt, vad angår inkomsterna av post- och televerken, baserat beräkningen på nuvarande taxor.

Resultatet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgives i den härvid fogade tabellen (bilaga D) med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1959/60. Därjämte har riksräkenskapsverket verkställt vissa beräkningar av statsinkomsterna under budgetåren 1960/61 och 1961/62. Huvudresultatet sammanfattas i en härtill fogad promemoria (bilaga E).

Beträffande de för budgetåret 1959/60 beräknade beloppen för de särskilda inkomsttitlarna får riksräkenskapsverket anföra följande.

A. Egentliga statsinkomster

I. Skatter

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse

Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

G ä l l a n d e b e s t ä m m e l s e r

På inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. redovisas upp-
börden av de statsskatter, som skola slutligt redovisas på titeln, men där-
jämte även kommunalutskylder samt vissa andra skatter och avgifter, som
uppbäras i samband med den allmänna skatteuppbörden.

De statliga skatter och avgifter, vilka under budgetåren 1958/59 och 1959/
60 skola slutligt redovisas på titeln, utgöras, fränsett inflytande restantier av
äldre skatter, av statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, sjömans-
skatt samt folkpensionsavgifter.

De kommunala skatterna utgöras av allmän kommunalskatt, landstings-
medel och tingshusmedel, allt i form av inkomstskatt beräknad på grund-
val av inkomst och garantibelopp för fastighet.

Över inkomsttiteln redovisas jämväl uppbörden av utskiftnings- och er-
sättningsskatt, skogsvårdsavgifter och annuiteter å avdikningslån och å för-
skott för avlösning av frälseräntor, vilka medel skola omföras till andra
riksstatstitlar, ävensom till den allmänna sjukförsäkringen hänförliga av-
gifter och arbetsgivarbidrag samt yrkesskadeförsäkrings- och byggnadsforsk-
ningsavgifter.

Från inkomsttiteln utbetalas kommunerna tillkommande utskylder samt
överskjutande skatt och övriga restitutioner ävensom ersättning till kom-
muner och sjukkassor för minskade skatteintäkter och sjukförsäkringsav-
gifter till följd av sjömansskatten. Vidare belastas titeln genom omföring
till vederbörliga riksstatstitlar av debiterade belopp av utskiftningskatt, er-
sättningsskatt, skogsvårdsavgifter och annuiteter. Dessutom skola från ti-
teln avföras debiterade belopp av yrkesskade- och byggnadsforskningsav-
gifter samt till den allmänna sjukförsäkringen hänförliga avgifter och ar-
betsgivarbidrag. I avräkning på de debiterade beloppen av sjukförsäkringsav-
gifter samt bidrag från mindre arbetsgivare utbetalas från titeln förskott till
sjukkassorna. Skillnaden mellan å ena sidan den faktiska uppbörden och å
andra sidan de sammanlagda utgifterna kommer att utgöra den nettoinkomst
för statsverket, som motsvarar den i riksstaten upptagna inkomsten på titeln
skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Statlig inkomstskatt utgår enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 576).
Till och med år 1952 utgick skatten för fysiska personer efter en för alla
gemensam progressiv skatteskala, dock med maximering enligt särskilda
regler.

Från och med år 1953 utgår statlig inkomstskatt för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser efter ändrade grunder. Författningar i ämnet ha utfärdats den 6 juni 1952 (nr 405—406). De ändrade bestämmelserna lågo till grund för preliminärskatteuttaget från och med år 1953 och tillämpades vid taxering första gången år 1954. Den ändrade lagstiftningen innebär bland annat, att ortsavdraget för gifta höjts med omkring en tredjedel och att ortsavdraget för ensamstående utgår med ett fast belopp, utgörande hälften av giftas ortsavdrag. Inkomstskattens grundbelopp bestämmes enligt två progressiva skiktskalor, den ena avseende sådana skattskyldiga, för vilka ortsavdrag beräknas enligt de för gift skattskyldig gällande grunderna, och den andra avseende övriga skattskyldiga. Grundbeloppet utgjorde till och med år 1956 12 procent av den beskattningsbara inkomsten, om denna icke översteg 8 000 kronor i den förra skalan och 4 000 kronor i den senare skalan. Upp till nämnda belopp för den beskattningsbara inkomsten utgick sålunda skatten proportionellt, medan vid högre inkomst skatteprocenten var stigande. Skattesatsen var maximerad till 65 procent. Förvärvsavdraget för gift kvinna utgår vidare efter nya grunder och med ändrade belopp i jämförelse med före år 1953 gällande bestämmelser.

Från och med den 1 januari 1957 utgöra grundbeloppen enligt förordning den 18 maj 1956 (nr 243) 11 procent av den beskattningsbara inkomsten upp till 8 000 respektive 4 000 kronor. Även i övrigt utfördes vissa förändringar i skatteskallorna från nämnda dag. Skattesatsen är dock fortfarande maximerad till 65 procent. De nya skatteskallorna har legat till grund för det preliminära skatteuttaget från och med 1957 och tillämpats första gången vid 1958 års taxering.

Genom författningar utfärdade den 31 mars 1955 (nr 122—125) infördes vissa schablonmässigt beräknade minimiavdrag för avgifter för kapital- och sjukförsäkring för fysiska personer samt för utgifter för fullgörande av tjänsten för skattskyldiga, som haft inkomst av tjänst. Vidare infördes vissa extra avdrag för fysiska personer som haft intäkt av kapital. De nya bestämmelserna ha legat till grund för det preliminära skatteuttaget från och med 1956 och tillämpades första gången vid 1957 års taxering. Under budgetåret 1958/59 tillämpas en uttagsprocent av 100.

Andra skattskyldiga än fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser indelas i beskattningshänseende i följande fem grupper:

a) svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktiebolag samt andra utländska juridiska personer än oskifta dödsbon och familjestiftelser, varvid dock försäkringsanstalter som driva livförsäkringsrörelse hänföras till grupp d,

b) andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar,

c) sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar,

d) försäkringsanstalter i den mån de driva livförsäkringsrörelse samt

e) övriga skattskyldiga.

Till och med år 1954 utgjorde den statliga inkomstskatten räknad i procent av den beskattningsbara inkomsten för grupp a) 40 procent, för grupperna b) och c) 32 procent, för grupp d) 10 procent (till och med 1950 25 procent) samt för grupp e) 15 procent. Enligt förordning den 3 juni 1955 (nr 300), som trädde i kraft den 1 januari 1956, skola dessa skattesatser utgöra för a) 50 procent, b) 40 procent, c) 32 procent, d) 10 procent samt e) 15 procent. Vid taxeringen 1956 avseende verksamhetsåret 1955 skulle dock skattesatserna vara för a) 45 procent, b) 36 procent, c) 32 procent, d) 10 procent samt e) 15 procent.

Statlig förmögenhetsskatt uttages enligt förordning den 26 juli 1947 (nr 577) av fysiska personer m. fl. Enligt förordning den 6 juni 1952 (nr 407) höjdes från den 1 januari 1953 det skattefria beloppet för fysiska personer från 30 000 kronor till 50 000 kronor. Vidare har skatteskalen mildrats. Den lägsta skattesatsen är sålunda 5 promille mot tidigare 6 promille och den högsta, 18 promille, uppnås först för den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 1 000 000 kronor mot tidigare 300 000 kronor. För vissa juridiska personer utgår statlig förmögenhetsskatt med 1 1/2 promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 5 000 kronor. Genom förordning den 12 april 1957 (nr 106) höjdes det skattefria förmögenhetsbeloppet till 80 000 kronor från och med 1958 års taxering.

Sjömansskatt utgår enligt förordning den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt, vilken träder i kraft den 1 januari 1959. Den är en definitiv källskatt, som tillfaller staten, men kommunerna skola, liksom de allmänna sjukkassorna, för varje år beredas ersättning av statsmedel för minskade skatteintäkter respektive sjukförsäkringsavgifter.

Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Genom lag den 5 juni 1953 (nr 291) höjdes från den 1 januari 1954 pensionsavgiften från 1 till 1,8 procent av den avgiftspliktiges taxerade inkomst. Avgift skulle dock erläggas med högst 180 kronor, beträffande makar med sammanlagt högst 360 kronor. Dessa bestämmelser tillämpades första gången i fråga om avgifter, som påfördes i samband med taxeringen 1955. Pensionsavgiften höjdes enligt lag den 1 juni 1956 (nr 265) till 2,5 procent av den avgiftspliktiges taxerade inkomst från och med den 1 januari 1957. Samtidigt höjdes även maximibeloppen till 250 kronor för ensamstående och till 500 kronor för äkta makar. Dessa bestämmelser tillämpades första gången ifråga om avgifter, som påfördes i samband med taxeringen 1958. Från och med den 1 januari 1959 höjes pensionsavgiften till 4 procent enligt lag den 2 maj 1958 (nr 192). Maximibeloppet höjes samtidigt till 600 kronor för ensamstående. Även äkta makar erlägger sammanlagt högst 600 kronor i folkpensionsavgift. De nya bestämmelserna komma första gången att tillämpas vid 1960 års taxering. Enligt lag den 1 juni 1951 (nr 332) gäller vidare, att avgift icke utgår om den taxerade inkomsten understiger 1 200 kronor.

För den *kommunala inkomstskatten* gälla bestämmelserna i 1928 års kom-

munalskattelag. Landstingsmedel utgå enligt landstingslagen den 14 maj 1954 (nr 319). Tingshusmedel utdebiteras enligt förordningen den 31 december 1945 om utdebitering av tingshusmedel (nr 903). Genom lag den 5 juni 1953 (nr 400) upphörde fastighetsbeskattningen i sin dittillsvarande form från och med 1955. Fastighetsskatt påfördes sista gången på grundval av fastighetstaxeringen 1954. Enligt lag den 5 juni 1953 (nr 399) tillämpades härvid vid beräkning av underlaget för fastighetsskatten repartitionstalet 4 mot 5 för tidigare år. Den från och med 1955 införda beskattningsformen innebär att fastighetsbeskattningen inordnas i den kommunala inkomstskatten varvid som underlag för kommunal inkomstskatt upptages ett garantibelopp för fastighet motsvarande fyra procent av fastighetens taxeringsvärde. I samband med höjningen av taxeringsvärdena genom 1957 års allmänna fastighetstaxering sänktes procenttalet för beräkning av garantibelopp till två och en halv. Dessutom tillerkändes fysisk person som blivit året näst före taxeringsåret eller samma taxeringsår mantalsskriven å honom tillhörig fastighet ett extra avdrag med, för helt år räknat, 200 kronor, dock högst med det belopp som skall upptagas som intäkt av fastigheten.

Ortsavdragen vid kommunalbeskattningen höjdes enligt lag den 2 juni 1950 (nr 252) till en nivå ungefärligen motsvarande två tredjedelar av de statliga Ortsavdragens. De höjda Ortsavdragen tillämpades från och med 1953 års taxering. Det skattebortfall för kommunerna, som höjningen orsakade, har till en del kompensrats genom särskilda statsbidrag. Genom lag den 16 maj 1957 (nr 200) höjdes de kommunala Ortsavdragen ytterligare, så att de överensstämde med de statliga. Höjningen trädde i kraft från och med den 1 januari 1958 och skall första gången tillämpas ifråga om den preliminära skatten för 1958 och vid 1959 års taxering. Under en övergångsperiod av tre år — 1958—1960 — skall statsbidrag utgå till alla kommuner så att full kompensation erhålles för den av Ortsavdragshöjningen föranledda inkomstminskningen. Under de därpå följande fem åren skall statsbidraget successivt minskas i en del kommuner samt helt avvecklas i de beträffande skatteunderlaget bäst ställda kommunerna. Den provisoriska ersättningen till kommunerna i anledning av 1950 års Ortsavdragsreform har inarbetats i det nya statsbidraget.

Lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om *allmän sjukförsäkring* trädde i kraft den 1 januari 1955 genom beslut av 1953 års riksdag (lag den 19 juni 1953, nr 569). Till försäkringen är knuten en särskild moderskapsförsäkring (lag den 21 maj 1954, nr 266). Förutom genom statligt bidrag finansieras sjuk- och moderskapsförsäkringarna med avgifter från de försäkrade samt arbetsgivarbidrag. Vid samma tidpunkt ersattes den hittillsvarande olycksfallsförsäkringen, vars uppgifter delvis övertagits av sjukförsäkringen, av en ny *yrkesskadeförsäkring* (lag den 14 maj 1954, nr 243). Yrkesskadeförsäkringen finansieras genom avgifter från arbetsgivarna. Enligt förordning den 22 maj 1953 (nr 269) utgår för vissa arbetsgivare särskild *byggnadsforskningsavgift*.

Avgifterna från de sjukförsäkrade skola uttagas tillsammans med de allmänna skatterna och ingå för huvuddelen av de försäkrade i preliminärskatteuppbörden från och med år 1955. Även arbetsgivarbidragen till sjukförsäkringen och avgifterna till yrkesskadeförsäkringen uppbäras till en mindre del i samband med skatteuppbörden. Bidrag och avgifter från större arbetsgivare, vilka inbetalas till riksförsäkringsanstalten antingen direkt eller via de bolag, som meddela yrkesskadeförsäkring, redovisas även över inkomstiteln.

Enligt den från och med år 1954 gällande *uppbördsförordningen*, utfärdad den 5 juni 1953 (nr 272), skall skattskyldig utgöra preliminär skatt med det belopp, vilket så nära som möjligt kan antagas motsvara i den slutliga skatten ingående skatter och avgifter.

Den preliminära skatten utgår dels i form av preliminär A-skatt, dels i form av preliminär B-skatt. A-skatten utgår enligt skattetabeller eller efter viss procent av uppburen löneinkomst. B-skatten debiterades till och med år 1953 normalt med ledning av inkomsten och förmögenheten två år före det aktuella inkomståret eller i vissa fall på grundval av särskild preliminär taxering. Från och med år 1954 sker i stället debiteringen normalt med det belopp som enligt senaste taxering påförts som slutlig skatt.

Debitering och uppbörd sker gemensamt av krono- och kommunalutskyl-der inklusive de tidigare nämnda avgifterna. Preliminärskatten förfaller till betalning under mars, maj, juli, september, november och januari under uppbördsåret, vilket omfattar tiden från och med mars det ena året till och med februari påföljande år. Sedan taxering blivit verkställd och den slutliga skatten uträknats, sker en avräkning, varvid den skattskyldige gottskrives i fråga om A-skatt det under uppbördsåret influtna beloppet jämte i förekommande fall s. k. särskilt uppdebiterat belopp samt i fråga om B-skatt det debiterade beloppet. Dessutom gottskrives den skattskyldige sådan preliminärskatt som erlagts efter uppbördsårets utgång (s. k. fyllnadsbetalning av preliminärskatt). Understiger vid avräkningen den gottskrivna preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, förfaller skillnaden, om denna är 5 kronor eller större, till betalning såsom kvarstående skatt under uppbördsterminerna i mars och maj året efter taxeringsåret. Om den kvarstående skatten uppgår till minst en femtedel av den slutliga skatten eller minst 10 000 kronor, skall med tillämpning från och med 1952 års taxering den skattskyldige erlägga ränta för den kvarstående skatten efter avdrag för 1 000 kronor. Överstiger däremot den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, återbetalas det överskjutande beloppet, om detta är 5 kronor eller större, till den skattskyldige. Dessutom utgår ränta enligt samma regler, som gäller för den kvarstående skatten. Genom förordning den 7 juni 1956 (nr 332) höjdes räntesatsen för kvarstående skatt från 5 till 7 procent och för överskjutande skatt från 3 till 4 procent från och med år 1957. Från och med år 1958 höjdes räntesatserna till 9 respektive 5 procent genom förordning den 13 december 1957 (nr 667). Tillkommande skatt debiteras i hushållsak på grund av beslut rörande taxering, som kommit den lokala skatte-

myndigheten tillhanda efter den 20 november under taxeringsåret, eller på grund av eftertaxering eller beslut rörande ändrad debitering.

Arbetsgivarnas skyldighet att verkställa löneavdrag för skatt avser såväl preliminär skatt som kvarstående skatt, varvid från och med 1952 — i motsats mot tidigare — gäller, att preliminär skatt utgår i första hand. Från och med uppbördsåret 1954—55 gälla vissa skärpningar i avseende på preliminärskatteuttaget för personer med korttidsanställning och för personer med oregelbundna inkomster.

I fall, då detta kan förväntas medföra att preliminärskattens slutbelopp bättre kommer att anpassas till den slutliga skatten, äga de lokala skattemyndigheterna att på framställning av den skattskyldige eller på eget initiativ under uppbördsåret vidtaga jämkning av den preliminärskatt, som eljest skulle utgå. Vissa nya bestämmelser om nedsättning av löneavdrag för skatt på grund av s. k. existensminimum ha trätt i tillämpning från och med 1952.

Slutligen bör erinras om att till kommunerna skall enligt särskilda regler utbetalas vad de beslutat utdebitera såsom skatt utan avdrag för restfört belopp. Uppkommande förlust på restantier stannar helt på statsverket.

Inkomstskattetiteln's utveckling budgetåren 1953/54 — 1957/58

De beräknade och behållna inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. under de senaste budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Redovisad inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riksstaten
1953/54.....	4 299,39	4 000,00	1956/57.....	5 356,31	6 000,00
1954/55.....	4 392,53	4 300,00	1957/58.....	5 952,90	6 100,00
1955/56.....	4 993,25	5 200,00	1958/59.....		6 100,00

De uträknade beloppen av de skatter och avgifter som under ifrågavarande period slutligt redovisats på inkomstskattetiteln ha sammanställts i nedanstående tablå.

	Taxeringsår				
	1954	1955	1956	1957	1958 ¹
	Miljoner kronor				
Statlig inkomstskatt.....	3 453	3 848	4 415	4 579	4 750
Därav: A-längden.....	2 476	2 759	3 216	3 412	3 462
B- och C-längderna .	977	1 089	1 199	1 167	1 288
Förmögenhetsskatt	133	156	157	157	171
Folkpensionsavgift ²	199	381	413	427	625
Investeringsavgift	138	4	87	202	215
Totalt	3 923	4 389	5 072	5 365	5 761

¹ Preliminära uppgifter.

² Folkpensionsavgifter slutredovisas på inkomstskattetiteln först från och med budgetåret 1954/55.

Förmögenhetsskatten faller nästan uteslutande på fysiska personer m. fl. (A-längden), medan däremot investeringsavgiften till större delen belastat bolag och ekonomiska föreningar (B-längden).

Om de ovan återgivna beloppen över uträknad skatt jämföras med de redovisade nettoinkomsterna på inkomstskattetiteln framträda vissa olikheter i utvecklingen. Detta sammanhänger med att förskjutningar i tidpunkten för inbetalning av skatt inverka på det kassamässiga utfallet och med att även andra skatter och avgifter än de ovan angivna statsskatterna passera över titeln, vars kassamässigt redovisade nettoinkomster därigenom påverkas. Efterföljande uppställning är avsedd att belysa utvecklingen av de inkomster och utgifter på inkomstskattetiteln, som tillsammans resulterat i de behållna inkomsterna på titeln. Vissa av beloppen äro approximativa.

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
	Miljoner kronor				
<i>Inkomster:</i>					
Prel. A-skatt under terminerna	4 350	4 960	5 865	6 245	6 865
Prel. B-skatt under terminerna	2 040	2 205	2 595	2 825	2 970
Fyllnadsbetalningar av prel. A- och B-skatt	575	525	535	502	695
Kvarstående skatt	833	574	594	875	820
Fastighetsskatt	348	292	—	—	—
Yrkesskade- och olycksfallsförsäkringsavgifter, bidrag till sjukförsäkringen och byggnadsforskningsavgifter från större arbetsgivare	—	102	218	299	317
Tillkommande skatt, skogsvårdsavgifter, restantier m. m.	179	217	233	264	263
Summa inkomster	8 325	8 875	10 040	11 010	11 930
<i>Utgifter:</i>					
Kommunalskattemedel	3 743	3 849	3 719	4 252	4 394
Överskjutande skatt	431	587	667	568	689
Övriga restitutioner	46	49	39	52	49
Avförda yrkesskade- och olycksfallsförsäkringsavgifter, bidrag till sjukförsäkringen och byggnadsforskningsavgifter från större arbetsgivare	—	102	218	299	317
Förskott till sjukkassorna m. m.	—	167	378	455	503
Omförda folkpensionsavgifter ...	222	—	—	—	—
Övriga omföringar	33	31	29	24	28
Summa utgifter	4 475	4 785	5 050	5 650	5 980
Inkomster utöver utgifter	3 850	4 090	4 990	5 360	5 950
<i>Reglering mot kommunalskattemedelsfonden:</i>					
Avsättning	—	—	—	—	—
Återföring	450	300	—	—	—
Netto	+ 450	+ 300	—	—	—
Redovisad nettoinkomst	4 300	4 390	4 990	5 360	5 950

Beräkning av titelns inkomster

Preliminärskatteinkomsterna utgöra de dominerande posterna bland inkomstskattetitelns bruttoinkomster. De ha utvisat en snabb och oavbruten stegring under budgetåren 1953/54—1957/58. För bedömning av preliminärskatteuppbörden under innevarande budgetår lämnar den inom riksräkenskapsverket förda uppbördsstatistiken vägledning. Denna statistik omfattar förutom uppgifter om influtna belopp av preliminär A- och B-skatt även uppgifter om kvarstående skatt och tillkommande skatt. Med hjälp av nämnda statistik har uppbörden kunnat följas till och med skatteterminen i september 1958. Vägledning erhålles även av de uppgifter avseende totalt influten skatt under varje månad, vilka lämnas av generalpoststyrelsen.

Vad beträffar den *preliminära A-skatten* följer denna med hänsyn till sin karaktär av egentlig källskatt nära löneinkomsternas förändringar, varvid ökningen i uppbörden i nuläget grovt räknat kan anges till 90 miljoner kronor för varje procents stegring av lönesumman. De uppgifter över den faktiska uppbörden av preliminär A-skatt som nu föreligga för uppbördsåret 1958—59 överensstämmer med riksräkenskapsverkets tidigare beräkningar.

För beräkningen av den fortsatta utvecklingen har riksräkenskapsverket förutsatt att den statliga inkomstskatten under hela budgetåret 1959/60 utgår med oförändrad uttagsprocent, d. v. s. 100 procent. I enlighet med vad som nämnts i det föregående (s. 18) har riksräkenskapsverket vidare räknat med en viss stegring av lönesumman under 1959. De höjda folkpensionsavgifterna, vilka inarbetas i källskattetabellerna från och med 1959 öka takten i stegringen av källskatteuppbörden. I höjande riktning påverkas uppbörden även av en höjning av den kommunala utdebiteringen — enligt preliminära uppgifter med 57 öre per inkomstskattekrone från den under 1958 gällande medelutdebiteringen av 13,68.

Vad beträffar inkomsterna av *preliminär B-skatt* under de ordinarie uppbördsterminerna av innevarande uppbördsår visa tillgängliga uppgifter, att de komma att bli mindre än vad som förutsattes vid riksräkenskapsverkets beräkning i juni 1958. Eftersom uppbörden av preliminär B-skatt normalt — d. v. s. om icke preliminär självdeklaration avlämnas — debiteras med det belopp som påförts som total slutlig skatt vid senast kända taxering kan främst till följd av stegringen av bolagens taxerade inkomster vid 1958 års taxering en viss ökning i uppbörden förutses under uppbördsåret 1959—60. En viss ökning av de preliminära deklarationerna förefaller dock sannolik mot bakgrunden av den försämrade konjunkturen. Beträffande de två terminer av uppbördsåret 1960—61 som falla inom budgetåret 1959/60 motvägs den av riksräkenskapsverket förutsedda inkomststegringen för andra fysiska personer än löntagare vid 1959 års taxering av en beräknad minskning i den påförda skatten för bolagen. Detta har föranlett riksräkenskapsverket att räkna med i stort sett samma uppbörd av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1960—61 som under uppbördsåret 1959—60.

Jämsides med beräkningarna av preliminärskatteuppbörden har riksräkenskapsverket uppskattat vad som kommer att påföras de skattskyldiga i

slutlig skatt vid 1959 och 1960 års taxeringar. Härvid har, förutom med påförda inkomst- och förmögenhetsskatter, räknats med påförda folkpensionsavgifter och debiterade sjukförsäkringsavgifter till följande belopp. Som jämförelse har även de påförda avgifterna enligt 1958 års taxering medtagits.

	Taxeringsår		
	1958	1959	1960
Folkpensionsavgifter	625	640	1 050
Sjukförsäkringsavgifter	458	470	490

Med utgångspunkt från ovan nämnda beräkningar av vad som kommer att påföras de skattskyldiga i slutlig skatt vid 1958 års och 1959 års taxeringar kan man räkna med ett betydande utrymme för *fyllnadsbetalningar* av preliminärskatt efter utgången av uppbördsåren 1958—59 respektive 1959—60. Bolagen ha under den tid möjligheterna till fyllnadsbetalningar förefunnits svarat för den övervägande delen av de fullgjorda fyllnadsbetalningarna. De betydande fyllnadsbetalningarna ha medfört att den sammanlagda preliminära skatten för bolagens del hittills tämligen nära anpassats till den slutliga skatten. Under våren 1958 inflöte fyllnadsbetalningar av preliminärskatt med 695 miljoner kronor, varav bolagen svarade för ca 515 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket förutsätter att fyllnadsbetalningar komma att verkställas under våren 1959 och våren 1960 i sådan omfattning, att den kvarstående skatten för bolagens del vid taxeringarna 1959 och 1960 liksom hittills blir av obetydlig storleksordning. Under denna förutsättning och med de antaganden beträffande utvecklingen av bolagens taxerade inkomster som berörts i det föregående beräknar riksräkenskapsverket de totala fyllnadsbetalningarna våren 1959 och våren 1960 till 500 miljoner kronor för vardera året.

Sammanfattningsvis har riksräkenskapsverket ansett sig böra uppskatta under budgetåren 1958/59 och 1959/60 totalt inflytande preliminär A- och B-skatt, inklusive fyllnadsbetalningar av preliminärskatt, till ca 10 650 respektive 11 250 miljoner kronor. *Det bör understrykas, att de angivna beloppen äro osäkra inom vida marginaler både med hänsyn till ovissheten beträffande skatteunderlagets utveckling och möjligheten för en del skattskyldiga att i viss utsträckning välja tidpunkten för skatternas erläggande.*

Såsom förut nämnts blir i samband med att ett visst års preliminärskatt avräknas från den slutliga skatten för samma år det belopp, som återstår att erlägga, påfört de skattskyldiga såsom *kvarstående skatt*, under det att vad som betalats för mycket i preliminärskatt skall återbetalas som *överskjutande skatt*. Den inflytande kvarstående skatten kommer sedan att ingå bland inkomstskattetitlens bruttointkomster, medan utbetalningarna av överskjutande skatt upptagas bland titlens utgifter.

Omfattningen av den kvarstående och den överskjutande skatten, som belyser preliminärskattebetalningarnas bristande anpassning till de slutligt debiterade skatterna, framgår av följande uppgifter. I tabblån ha även in-

förts procenttal, som visa storleken av den kvarstående skatten respektive nettokvarskatten (= kvarstående skatt minus överskjutande skatt) jämförd med den enligt respektive taxering påförda slutliga skatten.

	Taxeringsår									
	1953		1954		1955		1956		1957	1958 ¹
	mkr. %		mkr. %		mkr. %		mkr. %		mkr. %	mkr. %
Kvarstående										
skatt.....	972	14,0	694	10,1	740	9,8	1 036	11,2	973	10,0
Överskjutande										
skatt.....	431		587		667		568		689	
Nettokvarskatt	541	7,8	107	1,6	73	1,0	468	5,1	284	2,9
									— 9	0,0

Den nedgång i den kvarstående skatten som kan observeras beträffande 1954 och 1955 års taxeringar får främst ses mot bakgrunden av att preliminärskatttabellerna från och med verksamhetsåret 1953 omarbetats så att löntagarna i stor utsträckning få vidkännas ett överuttag av preliminärskatt. Detta överuttag av preliminärskatt avspeglas även i en under samma period fortsatt kraftig stegring av den överskjutande skatten. En väsentlig uppgång i kvarskatten och samtidig nedgång i den överskjutande skatten vid 1956 års taxering berodde på flera samverkande omständigheter bland vilka främst kunna nämnas omläggningen av fastighetsbeskattningen och införandet av den allmänna sjukförsäkringen. Försäkringstagare, som erlagga preliminär B-skatt, och fastighetsägare torde sålunda icke ha utökat sina inbetalningar av preliminärskatt i sådan utsträckning att full täckning erhållits för påförda sjukförsäkringsavgifter och den av omläggningen av fastighetsbeskattningen föranledda ökningen av den kommunala inkomstskatten. Av samma orsaker förblev den kvarstående skatten vid 1957 års taxering på ungefär samma höga nivå som vid 1956 års taxering. Uppgången i den överskjutande skatten mellan de båda nyssnämnda taxeringsåren torde få tillskrivas inverkan av överuttaget av preliminärskatt. Från och med år 1957 ingå skatt på garantibelopp för fastighet och sjukförsäkringsavgifter i den debiterade preliminära B-skatten, vilket torde förklara nedgången i saldot mellan kvarstående och överskjutande skatt vid 1958 års taxering.

Enligt uppgifterna för taxeringsåret 1958, vilka infordrats från länsstyrelserna, fördelar sig den kvarstående skatten med 712 miljoner kronor på fysiska personer och 118 miljoner kronor på aktiebolag m. fl. Räntan på den kvarstående skatten uppgår till 25 miljoner kronor, varav 18 miljoner kronor för fysiska personer. Återbetalningarna av överskjutande skatt fördela sig med 680 miljoner kronor på fysiska personer och 159 miljoner kronor på övriga skattskyldiga.

Riksräkenskapsverket har räknat med att den överskjutande skatten väsentligt kommer att överstiga den kvarstående skatten vid 1959 års taxering. Beträffande beloppen för den kvarstående och överskjutande skatten räknar riksräkenskapsverket med att de bli av storleksordningen 600 respektive 850 miljoner kronor.

¹ Preliminära uppgifter.

Den kvarstående skatt, som påföres enligt taxeringarna 1958 och 1959, skall erläggas under budgetåren 1958/59 respektive 1959/60. Under dessa budgetår utbetalas även den överskjutande skatten enligt nämnda taxeringar. Vid beräkningen av de belopp kvarstående skatt, som komma att inflyta, får hänsyn tagas till att en del av de påförda beloppen icke inflyta i rätt tid utan bli restförda. Den inflytande kvarstående skatten uppskattas för budgetåret 1958/59 till 725 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 500 miljoner kronor.

Såsom av det föregående framgått redovisas även *bidrag till sjukförsäringen samt yrkesskade- och byggnadsforskningsavgifter* från större arbetsgivare över inkomstskatteliteln. Med ledning av de uppgifter, som lämnats av riksförsäkringsanstalten i skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1958, kunna dessa bidrag och avgifter beräknas komma att uppgå till 325 miljoner kronor under såväl innevarande som nästföljande budgetår. I dessa belopp ha medräknats statens arbetsgivarbidrag, vilka uppskattningsvis beräknats uppgå till 40 miljoner kronor för vardera budgetåret, varav hälften på affärsverken.

Slutligen beräknar riksräkenskapsverket inflytande restantier, sjömansskatt, tillkommande skatt m. m. till 300 respektive 325 miljoner kronor för budgetåren 1958/59 och 1959/60.

Under hänvisning till det anförda beräknar riksräkenskapsverket samtliga inflytande inkomster på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. under budgetåret 1958/59 till $(10\,650 + 725 + 325 + 300 =)$ 12 000 miljoner kronor och under budgetåret 1959/60 till $(11\,250 + 500 + 325 + 325 =)$ 12 400 miljoner kronor.

Beräkning av titelns utgifter

Den mest betydande posten på utgiftssidan utgöres av *utbetalningarna av kommunalskattemedel*. Kommunernas fordran på statsverket framräknas per den 1 januari varje kalenderår och utbetalas varannan månad med en sjättedel av årsbeloppet vid varje tillfälle. Från och med år 1955 har, som tidigare nämnts, fastighetsbeskattningen omlagts. Fastighetsskatt enligt den äldre ordningen utbetalades till kommunerna sista gången under år 1955 på grundval av 1954 års debitering. Under år 1956 erhöll kommunerna för första gången icke någon fastighetsskatt. Förskott från staten på inkomstskatt beräknades enligt vid 1955 års taxering framkommet skatteunderlag, i vilket icke ingick garantibelopp. Under 1956 skulle alltså kommunernas skatteintäkter komma att minska med ett belopp motsvarande fastighetsskatten. Enligt särskilda övergångsbestämmelser givna i lag den 29 april 1954 (nr 153) utbetalades emellertid i förskott till kommunerna för år 1956 även ett belopp motsvarande den beräknade skatten på fyra procent av det sammanlagda taxeringsvärdet år 1955 för skattepliktiga fastigheter.

Under år 1957 har förskottet till kommunerna beräknats på grundval av ett skatteunderlag i vilket garantibelopp för fastighet ingår. Avräkning har detta år skett mot förskottet under år 1955 och därvid har kommunerna till-

förts ett belopp motsvarande fastighetsskatten. Detta år ha kommunerna följaktligen fått »dubbel» fastighetsskatt. Från och med år 1958 löper sedan systemet normalt.

Beträffande utbetalningarna under budgetåret 1958/59 äro dessa kända för första hälften av budgetåret. För senare hälften av budgetåret 1958/59 bli de beroende av storleken av kommunernas fordran för kalenderåret 1959. Vid beräkningen av denna har man att i första hand taga hänsyn till förskottet på kommunal inkomstskatt för 1959, vilket till storleken utgör produkten av det vid inkomsttaxeringen under 1958 framkomna skatteunderlaget med tillämpning av de övergångsbestämmelser som gälla enligt kungörelse den 16 maj 1957 (nr 203) med anledning av ortsavdragsreformen och den under hösten 1958 beslutade utdebiteringen. Med ledning av från statistiska centralbyrån inhämtade uppgifter om bland annat den beskattningsbara inkomstens storlek och om den kommunala utdebiteringen har riksräkenskapsverket beräknat utbetalningarna av förskott på kommunal inkomstskatt under kalenderåret 1959 till 4 080 miljoner kronor. Det kan nämnas, att den till följd av ortsavdragsreformen utgående skatteersättningen för 1959 enligt uppgifter från länsstyrelserna uppgår till 610 miljoner kronor. Slutavräkningen på det under kalenderåret 1957 utbetalade förskottet på kommunal inkomstskatt, i runt tal 3 810 miljoner kronor, har med hänsyn till det kommunala inkomstskatteunderlagets ökning från 1956 års till 1958 års taxering beräknats till omkring 340 miljoner kronor. Sammanlagt skulle sålunda utbetalningarna under kalenderåret 1959 kunna beräknas till omkring 4 420 miljoner kronor. Hälften av detta belopp skall utbetalas under senare hälften av budgetåret 1958/59. Då utbetalningarna under första hälften av samma budgetår — vilka såsom tidigare nämnts äro kända — uppgå till omkring 2 050 miljoner kronor, kan riksstatstiteln beräknas komma att under budgetåret 1958/59 belastas med utbetalningar till kommunerna med ett belopp av omkring 4 260 miljoner kronor.

Motsvarande utbetalningar under budgetåret 1959/60 skulle enligt det föregående för budgetårets första hälft uppgå till omkring 2 210 miljoner kronor. För senare hälften av samma budgetår kunna utbetalningarna med utgångspunkt från den antagna inkomstutvecklingen under år 1958 samt under förutsättning av en kommunal utdebitering av ungefär samma höjd som under år 1959 beräknas till omkring 2 370 miljoner kronor. Statens utbetalningar av kommunalskattemedel under budgetåret 1959/60 skulle enligt dessa beräkningar komma att uppgå till 4 580 miljoner kronor.

Från riksstatstiteln skola vidare utanordnas återbetalningar av *överskjutande preliminärskatt*. Dessa ha, såsom framgått av det föregående, för budgetåret 1958/59 med ledning av de uppgifter, som riksräkenskapsverket erhållit från länsstyrelserna, beräknats till omkring 850 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 ha de likaledes beräknats till omkring 850 miljoner kronor. Härtill komma *restitutioner* på grund av nedsättning i taxering m. m., vilka uppskattas till 50 miljoner kronor för vardera budgetåret.

Såsom utgift på titeln bör vidare för *bidrag till sjukförsäkringen* och *yr-*

kesskadeförsäkrings- och byggnadsforskningsavgifter från större arbetsgivare beräknas samma belopp som för dessa bidrag och avgifter upptagits bland titelns inkomster.

För sjukförsäkringen tillkomma härjämte *förskott och övriga utbetalningar till sjukkassorna* i avseende å bidrag från mindre arbetsgivare och sjukförsäkringsavgifter, vilka utbetalningar riksräkenskapsverket med ledning av uppgifter i riksförsäkringsanstaltens ovannämnda skrivelse beräknar till 480 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och till 560 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Den förutsedda kraftiga stegringen i utbetalningarna är enligt vad som inhämtats från riksförsäkringsanstalten betingad dels av förändringar i de försäkrades antal, åldersfördelning och inplacement i sjukpenningklasser och dels av företagna ändringar i ersättningsgrunderna. De sålunda starkt ökande utbetalningarna till sjukkassorna minska givetvis i motsvarande grad behållningen på inkomstskattetiteln. Utöver förstnämnda belopp tillkommer för vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60 40 miljoner kronor, utgörande den del av arbetsgivarbidragen för år 1957 och 1958, som skall överföras till allmänna sjukförsäkringsfonden. Riksräkenskapsverket har vid sin beräkning förutsatt att förskott på avgifter och bidrag till sjukkassorna under nästkommande budgetår endast komma att utgå med det belopp som utöver avräkningsmedlen erfordras för att täcka sjukkassornas medelsbehov.

Titeln skall slutligen belastas med *omföringar* av utskiftnings- och ersättningsskatt, skogsvårdsavgifter och vissa annuiteter samt yrkesskadeförsäkrings- och byggnadsforskningsavgifter från mindre arbetsgivare. Sammanlagt kunna de ifrågavarande omföringarna beräknas uppgå till omkring 30 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60.

Enligt det föregående har riksräkenskapsverket sålunda beräknat titelns utgifter för budgetåret 1958/59 till $(4\,260 + 850 + 50 + 325 + 520 + 30 =) 6\,035$ miljoner kronor samt för budgetåret 1959/60 till $(4\,580 + 850 + 50 + 325 + 600 + 30 =) 6\,435$ miljoner kronor.

Avsättningar till och återföringar från budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel

Genom beslut av 1952 års riksdag inrättades en fond för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Fonden behandlades till och med budgetåret 1954/55 som en diversemedelstitel, varvid belopp, som avsattes till eller återfördes från fonden, direkt belastade respektive gottskrevs inkomsttiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Från och med budgetåret 1955/56 har fonden bokföringsmässigt erhållit en annan behandling än tidigare. Fonden ingår sålunda numera som en del av budgetutjämningsfonden, varigenom avsättningar och återföringar icke längre direkt beröra de redovisade inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

I riksstaten för budgetåret 1958/59 har räknats med en nettoavsättning av kommunalskattemedel till budgetutjämningsfonden på 200 miljoner kronor. De avsättningar och återföringar, som enligt nu föreliggande beräkningar

böra verkställas under budgetåren 1958/59 och 1959/60, framgå av följande sammanställning:

	1958/59 kronor	1959/60 kronor
Avsättning	350 000 000	250 000 000
Återföring	200 000 000	400 000 000
Nettoavsättning	150 000 000	— 150 000 000

Sammanfattning av beräkningarna

De beräkningar av inkomsterna och utgifterna på inkomstskattetiteln, för vilka redogjorts i det föregående, kunna sammanfattas på följande sätt. Som jämförelse ha även medtagits motsvarande belopp, delvis approximativa, för det avslutade budgetåret 1957/58. Beloppen angivas i miljoner kronor.

	1957/58	1958/59	1959/60
<i>Inkomster:</i>			
Preliminärskatt inklusive fyllnadsbetalningar.....	10 530	10 650	11 250
Kvarstående skatt	820	725	500
Yrkesskadeförsäkringsavgifter, bidrag till sjukförsäkringen och byggnadsforskningsavgifter från större arbetsgivare	317	325	325
Tillkommande skatt, sjömansskatt, restantier m. m.	263	300	325
Summa inkomster	11 930	12 000	12 400
<i>Utgifter:</i>			
Kommunalskattemedel	4 394	4 260	4 580
Överskjutande skatt	689	850	850
Övriga restitutioner	49	50	50
Yrkesskadeförsäkringsavgifter, bidrag till sjukförsäkringen och byggnadsforskningsavgifter från större arbetsgivare	317	325	325
Förskott m. m. till sjukkassorna.....	503	520	600
Omföringar	28	30	30
Summa utgifter	5 980	6 035	6 435
Inkomster utöver utgifter.....	5 950	5 965	5 965

Med starkt understrykande av ovissheten i de gjorda antagandena om inkomstutvecklingen med flera på skattetitlens utfall inverkan omständigheter uppskattar riksräkenskapsverket den behållna inkomsten på titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. för budgetåret 1958/59 till 6 000 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 6 000 000 000 kronor.

Kupongskatt

Enligt förordning den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt skola i utlandet bosatta och vissa med dem likställda aktieägare erlägga inkomstskatt i form av kupongskatt för utdelning på aktie i svenskt aktiebolag. Kupongskatten utgick enligt denna förordning med 20 procent av utdelningen.

Från och med år 1957 utgår kupongskatten enligt förordning den 23 februari 1956 (nr 104) med 30 procent av utdelningen. Enligt avtal med vissa länder gälla särskilda bestämmelser för därav berörda skattskyldiga. Skatten innehålles när utdelningen lyftes och inbetalas av bolagen till ett under överståthållarämbetet lydande organ, benämnt kupongskattekontoret.

Kupongskatten har under nedan angivna budgetår beräknats till respektive influtit med följande belopp:

	Redovisad inkomst Miljoner	Beräknat i riksstaten kronor		Redovisad inkomst Miljoner	Beräknat i riksstaten kronor
1953/54.....	4,89	5,00	1956/57	6,20	6,50
1954/55.....	6,46	6,00	1957/58	8,09	7,00
1955/56.....	5,69	5,00	1958/59		7,00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1958 har överståthållarämbetet beräknat inkomsten av kupongskatt till 6,50 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och till 6,80 miljoner kronor för budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av kupongskatt för budgetåret 1958/59 till 8 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 8 000 000 kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt

Utskiftningsskatten utgår från och med den 1 januari 1951 efter 40 procent. Under budgetåret 1957/58 ha inkomsterna på titeln utskiftningsskatt och ersättningsskatt utgjort 2,03 miljoner kronor. Vid 1958 års taxering uppgår enligt uppgift från statistiska centralbyrån den uträknade utskiftningsskatten till 10,5 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket uppskattar inkomsterna av utskiftningsskatt och ersättningsskatt till 10 500 000 kronor för innevarande budgetår. För det nya budgetåret bör inkomstiteln liksom tidigare uppföras med ett formellt belopp. Riksräkenskapsverket föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 1 000 000 kronor.

Fondskatt

Enligt beslut av 1954 års riksdag skall uttagas en särskild fondskatt av engångsnatur på ansamlade vinstmedel hos vissa familjebolag. Lagstiftningen har till syfte att beskatta vissa till följd av luckor i skattelagstiftningen hittills från beskattning undandragna vinstmedel och även att ernå en avveckling av de fondbeskattade företagen.

För beskattningen gällande bestämmelser återfinnas i förordning den 21 maj 1954 (nr 264) om skatt på fonderade vinstmedel (fondskatt) och i kungörelse den 24 september 1954 (nr 614) med vissa tillämpningsföreskrifter till nämnda förordning. Enligt förordningen skall skatten utgå med 30 procent av ett enligt särskilda regler beräknat beskattningsbart belopp. Skatten skall tillfalla staten. Taxering till fondskatt verkställdes i första

instans år 1955. Enligt uppgift från statistiska centralbyrån uppgick det sammanlagda beskattningsbara beloppet till 288 miljoner kronor. Påförd skatt skall fördelas till betalning under fem år, i undantagsfall tio år. Enligt tillämpningsföreskrifterna skall för företag, som påförts fondskatt, länsstyrelsen utfärda särskild debetsedel. Den del av fondskatt, som skall erläggas under visst år, skall ha inbetalts senast den 31 augusti. Under budgetåret 1957/58 inflöt 13,94 miljoner kronor i fondskatt.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten på titeln fondskatt att uppgå till 13,74 miljoner kronor under budgetåret 1958/59 och till 13,65 miljoner kronor under budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av fondskatt för budgetåret 1957/58 till 14 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 14 000 000 kronor.

Skogsvårdsavgifter

Enligt förordning den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift skall sådan avgift erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, dock med vissa undantag. Avgiften utgår i förhållande till nämnda taxeringsvärden, dock med högst en och en halv promille. För varje år bestämmes, med vilket promilletal avgiften för det året skall utgå.

Skogsvårdsavgiften inflöt under budgetåret 1957/58 med 7,82 miljoner kronor. I riksstaten för budgetåret 1958/59 är titeln upptagen till 13,00 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 21 oktober 1958 har skogsstyrelsen meddelat, att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut bestämt, att avgiften för år 1958 skall utgå efter en promillesats av 1,25. Skogsstyrelsen har i sin skrivelse vidare anfört:

»Med utgångspunkt från detta promilletal och med tillämpning av det sammanlagda taxeringsvärde å skogsmark och växande skog, som skogsstyrelsen angivit i sin skrivelse till Eder den 11 oktober 1957 angående beräkningen av ifrågavarande inkomster, kan skogsvårdsavgifterna för budgetåret 1958/59 beräknas till det i riksstaten för nämnda budgetår angivna beloppet eller 13 miljoner kronor.

I vad avser beräkningen av motsvarande inkomster för budgetåret 1959/60 får skogsstyrelsen anföra följande.

I sin förenämnda skrivelse till Eder anförde skogsstyrelsen bl. a. att den 1957 ånyo vidtagna, ganska avsevärda höjningen av taxeringsvärdena gäve styrelsen anledning att upprepa sin redan vid föregående höjning av sagda värden framförda åsikt, att en omprövning av promillesatsen för skogsvårdsavgiften borde komma till stånd. En sådan omprövning syntes styrelsen jämväl motiverad av det skälet, att det berättigade i skogsvårdsavgiftens uttagande över huvud taget numera syntes kunna ifrågasättas. Frågan om skogsvårdsavgiftens fortsatta bibehållande borde emellertid enligt styrelsens mening bli föremål för övervägande i särskild ordning, lämpligen i samband med 1955 års skogsvårdsutrednings arbete. Ämbetsverket ansåg för sin del, att i avvaktan på ställningstagandet till spörsmålet om skogsvårdsavgiftens

avskaffande, promilletalet för avgiftens uttagande med hänsyn till de höjda taxeringsvärdena icke borde sättas högre än till 1,0. Av vad tidigare här ovan anförts framgår att vid statsmakternas omprövning av promillesatsen för år 1958 denna visserligen sänktes, men endast till 1,25.

I sitt numera, den 9 juli 1958, avgivna betänkande har 1955 års skogsvårdsutredning (sid. 188—191) mot bakgrunden av en företagen utredning om skogsvårdsstyrelsernas arbetsuppgifter framlagt övertygande skäl för att skogsvårdsavgiften omedelbart bör sänkas från 1,25 till 0,7 promille. I enlighet härmed har skogsstyrelsen, som ansluter sig till denna utredningens uppfattning, funnit inkomsten under titeln skogsvårdsavgifter för budgetåret 1959/60 böra beräknas med utgångspunkt från sistnämnda promillesats, vilket skulle medföra ett inkomstbelopp av 7,3 milj. kronor (0,7 ‰ på 10 474,8 milj. kr.). Vid oförändrad promillesats, 1,25 promille, skulle inkomstbeloppet utgöra detsamma som det för innevarande budgetår beräknade, eller 13 milj. kronor.»

Riksräkenskapsverket uppskattar inkomsterna av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1958/59 till 13 000 000 kronor samt beräknar, i avvaktan på ställningstagandet till promilletalet, inkomsttiteln för budgetåret 1959/60 till likaledes 13 000 000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter

De under denna titel redovisade inkomsterna uppgingo under budgetåret 1957/58 till 1,53 miljon kronor. I riksstaten för budgetåret 1958/59 är titeln upptagen till 1,25 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna på inkomsttiteln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter för budgetåret 1958/59 till 1 500 000 kronor samt förordar, att titeln i riksstaten för budgetåret 1959/60 upptages till likaledes 1 500 000 kronor.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt, omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m.

De beräknade och behållna inkomsterna av ifrågavarande medel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning, i vilken under budgetåren 1953/54—1957/58 influten kvarlåtenskapsskatt, uppgående till 24,58, 23,39, 29,69, 30,40 respektive 27,05 miljoner kronor sammanförts med arvslottsskatt (miljoner kronor).

Budgetår	Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt				Summa arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	Lotterivinstskatt	Omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m.	Summa inkomst	Beräknat i riksstaten
	Stämpel å bo- uppteck- ningar	Stämpel å gåvo- brev	Uppbörd genom länssty- relserna	Restitu- tioner					
1953/54	65,05	2,29	3,93	2,19	69,08	43,04	62,96	175,08	166,00
1954/55	64,25	2,50	2,71	1,06	68,40	45,21	76,07	189,68	177,00
1955/56	72,66	2,67	4,39	1,06	78,66	45,54	78,19	202,39	188,00
1956/57	77,79	2,47	6,25	1,14	85,37	53,67	72,93	211,97	203,00
1957/58	75,65	3,42	6,67	1,94	83,80	58,44	81,27	223,51	213,00

Det torde här få erinras om att den totala stämpelmedelsleveransen till statsverket från generalpoststyrelsen under ett budgetår motsvarar den verkliga uppbörden under tiden från och med juni månad det ena kalenderåret till och med maj månad påföljande år.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1958/59 upptagen till 90 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen, som i skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 lämnat beräkning av inkomsterna av stämpelmedel för såväl löpande som nästkommande budgetår, har i fråga om motiveringen för denna beräkning åberopat en vid skrivelsen fogad promemoria, i vilken i fråga om beräkningen av inkomsterna av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt anförts följande:

»Denna inkomsttitel var i riksstaten för budgetåret 1957/58 upptagen till 85 miljoner kronor. För löpande budgetår äro inkomsterna å titeln i fråga beräknade till 90 miljoner kronor. Nettouppbörden av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt genom postverket utgjorde under budgetåret 1957/58 79,0 miljoner kronor. Efterföljande tablå utvisar närmare uppbördens storlek under vart och ett av de tre sistförflutna budgetåren samt hur densamma är fördelad på de olika inkomstkällorna (miljoner kronor).

Inkomstslag	Budgetår		
	1955/56	1956/57	1957/58
a) arvslottsskatt	42,9	47,4	48,5
b) gåvoskatt	2,7	2,5	3,4
c) kvarlåtenskapsskatt	29,7	30,4	27,1
Summa	75,3	80,3	79,0

Den tillfälliga uppbörden av arvslottsskatt, varmed avses uppbörd av skattebelopp över 100 000 kronor, har under budgetåren i fråga uppgått till 5,4, 8,0 resp. 6,0 miljoner kronor. Den återstående, mera normala uppbörden har följaktligen utgjort 37,5, 39,4 resp. 40,7 miljoner kronor.

Uppbörden av gåvoskatt under de tre sistförflutna budgetåren får anses vara av normal storleksordning. Uppbörden under budgetåret 1957/58 påverkas dock av tre större skattebelopp på sammanlagt 0,5 miljoner kronor.

Den tillfälliga uppbörden av kvarlåtenskapsskatt har under budgetåren 1955/56—1957/58 uppgått till i runt tal 16,7, 14,0 resp. 11,5 miljoner kronor. Den normala uppbörden har följaktligen uppgått till 13,0, 16,4 resp. 17,4 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 19 mars 1958 har generalpoststyrelsen beräknat inkomsterna av arvslotts-, gåvo- och kvarlåtenskapsskatt till 90 miljoner kronor under innevarande budgetår.

Den normala uppbörden av arvslotts-, gåvo- och kvarlåtenskapsskatt plägar som regel förete jämförelsevis små avvikelser år från år. Utgår man från antagandet, att värdet av kapitaltillgångar i allmänhet icke kommer att undergå någon mera väsentlig förändring, torde man vid beräkningen av dessa intäkters storlek under innevarande och nästa budgetår kunna utgå från den kända uppbörden under den hittills förflutna delen av innevarande kalenderår.

Den normala uppbörden av arvslottsskatt har under tiden januari—september 1958 uppgått till 36,2 miljoner kronor (mot 29,2 miljoner kronor under samma tid föregående år). I medeltal per månad har denna sålunda utgjort omkring 4,0 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden, varmed som ovan sagts avses uppbörd av större skattebelopp, som var för sig överstiga 100 000 kronor, har under motsvarande tid uppgått till 3,3 miljoner kronor (mot 5,1 miljoner kronor under samma tid föregående år). Under de återstående månaderna av innevarande budgetår torde den tillfälliga uppbörden kunna uppskattas till 0,4 miljoner kronor per månad.

I efterföljande sammanställning har angivits den beräknade uppbörden av arvslottsskatt under innevarande budgetår — fränsett onormalt stora engångsbelopp.

Verklig uppbörd under tiden juni—september 1958.....	19,1 milj. kr.
Beräknad normal uppbörd under tiden oktober 1958—maj 1959 ...	32,0 » »
Beräknad tillfällig uppbörd under tiden oktober 1958—maj 1959 ...	3,2 » »
Summa 54,3 milj. kr.	

Uppbörden av gåvoskatt har under de sistförflutna budgetåren icke undergått några större variationer. Inkomsterna av denna skatt under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

Budgetår	Belopp milj. kr.	Budgetår	Belopp milj. kr.
1953/54	2,3	1956/57	2,5
1954/55	2,5	1957/58	3,4
1955/56	2,7		

Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår ha omkring 0,9 miljoner kronor influtit. Medeluppbörden per månad under tiden januari—september 1958 har uppgått till 0,3 miljoner kronor.

Uppbörden av gåvoskatt under budgetåret 1958/59 synes kunna beräknas till högst 3,4 miljoner kronor.

Den normala uppbörden av kvarlåtenskapsskatt har under tiden januari—september 1958 uppgått till 12,5 miljoner kronor (mot 13,4 miljoner kronor under samma tid föregående år), vilket motsvarar en medeluppbörd per månad av 1,4 miljoner kronor. Den tillfälliga uppbörden har under samma tid uppgått till 7,3 miljoner kronor (mot 6,7 miljoner kronor under samma tid föregående år).

Avkastningen av kvarlåtenskapsskatten — fränsett onormalt stora engångsbelopp — synes för innevarande budgetår kunna beräknas enligt följande:

Verklig uppbörd under tiden juni—september 1958	8,6 milj. kr.
Beräknad normal uppbörd under tiden oktober 1958—maj 1959 .	11,2 » »
Beräknad tillfällig uppbörd under tiden oktober 1958—maj 1959 .	6,5 » »
Summa 26,3 milj. kr.	

Enligt förestående beräkningar skulle den sammanlagda uppbörden under titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt för *budgetåret 1958/59* sålunda komma att uppgå till i runt tal 84 miljoner kronor (54,3 + 3,4 + 26,3). Härtill kommer emellertid uppbörden genom länsstyrelserna. Denna uppbörd har under de två sistförflutna budgetåren uppgått till 6,3 resp. 6,7 miljoner kronor. Vidare bör räknas med en viss marginal för större engångs-

belopp. Det torde emellertid i detta sammanhang böra anmärkas, att inkomsterna av kvarlåtenskapsskatten påverkas av den beslutade höjningen av skattepliktsgränsen. Även om den minskning av inkomsterna, som ändringen i fråga medför, i viss mån elimineras genom den inverkan höjningen av taxeringsvärdena vid 1957 års fastighetstaxering kan förväntas få på det totala inkomstutfallet bör dock en viss försiktighet iakttagas vid bedömandet av inkomstutvecklingen. De totala inkomsterna å titeln ifråga synas böra uppskattas till förslagsvis högst 90 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av inkomsterna från arvs- och kvarlåtenskapsskatten under budgetåret 1958/59 har räknats med att en eventuell ändring av grunderna för dödsbobeskattningen icke skall med hänsyn till tidsfristerna för bouppteckningars ingivande och skattebeloppens erläggande hinna att nämnvärt påverka uppbördsresultatet för budgetåret ifråga, även om ändrade bestämmelser skulle träda i kraft fr. o. m. den 1 januari 1959.

Vid uppskattningen av det belopp, vartill inkomsterna av arvs- och gåvobeskattningen kunna antagas komma att uppgå under *budgetåret 1959/60*, torde man åtminstone med en viss grad av tillförlitlighet kunna utgå från den beräknade uppbörden för det löpande budgetåret. Hänsyn måste emellertid tagas till den inverkan en övergång till enskattesystem vid dödsbobeskattningen kan komma att få på inkomstutfallet. Enligt Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m. (nr 145/1958) har inkomstbortfallet beräknats till 7,14 miljoner kronor eller ca 9,2 % av den till utgångspunkt tagna årliga intäkten av dödsbobeskattningen, 77,46 miljoner kronor. En ytterligare minskning av inkomsterna med 0,55 miljoner kronor skulle emellertid inträffa, därest det av bevillningsutskottet förordade förslaget om bibehållandet av nuvarande skatteskalen i klass III, vinner riksdagens bifall. Det sammanlagda skattebortfallet enligt det av utskottet i övrigt tillstyrkta propositionsförslaget skulle därmed ökas från 7,14 till 7,69 miljoner kronor eller från 9,2 till 9,9 % av intäkterna. Det bör emellertid här framhållas, att skatteutfallet under de senaste budgetåren icke obetydligt segrats varför man nog bör räkna med ett något större inkomstbortfall än som här ovan angivits.

Vid oförändrad dödsbobeskattning skulle inkomsterna med marginal för större engångsbelopp för budgetåret 1959/60 kunna uppskattas till omkring 95 miljoner kronor. En övergång till enskattesystem i huvudsaklig överensstämmelse med propositionsförslaget kan emellertid förväntas medföra en nedgång av intäkterna med omkring 10 miljoner kronor. Inkomstutfallet för budgetåret ifråga skulle sålunda kunna angivas till 85 miljoner kronor.»

I anledning av kvarlåtenskapsskattens avskaffande får riksräkenskapsverket föreslå, att inkomstitelns benämning ändras till arvsskatt och gåvoskatt från och med budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna under inkomstiteln arvs-lottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt i enlighet med generalpoststyrelsens förslag under budgetåret 1958/59 till 90 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln arvsskatt och gåvoskatt i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 90 000 000 kronor.

L o t t e r i v i n s t s k a t t

Härom har i den förut berörda promemorian från generalpoststyrelsen anförts följande:

»Statsverkets inkomst å titeln lotterivinstskatt är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen till 80 miljoner kronor.

Bruttoinkomsten av lotterivinstskatt under budgetåret 1957/58 har uppgått till 59 183 838 kronor. Motsvarande belopp under de två närmast föregående budgetåren utgjorde 54 208 230 resp. 46 223 507 kronor. Vinstskattens uppdelning på olika inkomstkällor framgår av efterföljande sammanställning.

	Budgetår		
	1955/56	1956/57	1957/58
Premieobligationslånen.....	10 763 780	10 539 000	10 399 710
Skattepremielånet	—	580 000	640 000
Penninglotteriet.....	19 010 000	23 654 400	25 384 600
Lotteriet för teater och konst.....	—	2 200 000	2 068 400
Tipstjänst	13 630 251	14 147 755	16 992 357
Övriga lotterier.....	2 819 476	3 087 075	3 698 771
Summa kronor	46 223 507	54 208 230	59 183 838

Under budgetåret 1955/56 restituerades genom postverkets huvudkassa vinstskatt till ett belopp av ca 685 362 kronor, utgörande skatt för vinster, vilka antingen ej blivit av vinnare avhämtade inom föreskriven tid eller utfallit å icke försäld lottsedel. För budgetåren 1956/57—1957/58 utgjorde motsvarande belopp 538 831 resp. 741 907 kronor. Nettoppbörden under budgetåren 1955/56—1957/58 uppgick sålunda till i runt tal 45,5, 53,7 resp. 58,4 miljoner kronor.

Vinstskatten från premieobligationslånen beräknas komma att under budgetåret 1958/59 uppgå till 11,5 miljoner kronor, förutsatt att de olika beloppen av riksgäldskontoret inlevereras vid samma tidpunkter som tidigare.

Från Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst har under tiden juni—oktober 1958 i vinstskatt inlevererats 14,8 resp. 8,2 miljoner kronor (mot 9,9 resp. 5,5 miljoner kronor under samma tid föregående år). Under återstående del av innevarande budgetår beräknas ytterligare 20,5 resp. 17,0 miljoner kronor komma att inflyta från dessa inkomstkällor. Det bör emellertid framhållas, att inkomsterna från tipsvinsterna äro underkastade starka fluktuationer beroende på vinstutfallet.

Vinstskatten från det särskilda lotteriet för teater och konst förutses komma att inbringa 2,8 miljoner kronor och skatten från övriga lotterier torde komma att under löpande budgetår uppgå till ca 4,5 miljoner kronor.

Den beräknade bruttoppbörden av lotterivinstskatt från nyss angivna inkomstkällor under budgetåret 1958/59 framgår av efterföljande sammanställning.

Premieobligationslånen	11,5 milj. kr.	
Penninglotteriet	35,3 » »	
Lotteriet för teater och konst	2,8 » »	
Tipstjänst	25,2 » »	
Övriga lotterier.....	4,5 » »	
Summa	79,3 milj. kr.	

Under budgetåret 1958/59 torde vinstskattemedel komma att restitueras i ungefär samma utsträckning som under närmast föregående budgetår.

Statsverkets nettoinkomst under titeln lotterivinstskatt torde för innevarande budgetår kunna beräknas till omkring 78,5 miljoner kronor.

För budgetåret 1959/60 synes icke böra räknas med högre inkomster än 80 miljoner kronor. Inkomsterna under titeln ha visserligen visat en stigande tendens men med hänsyn främst till den ovissa konjunkturutvecklingen, torde det vara motiverat att iakttaga en viss försiktighet vid bedömningen av inkomstutfallet på längre sikt.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av lotterivinstskatt för budgetåret 1958/59 till 80 000 000 kronor samt föreslår — under antagande att det särskilda lotteriet för teater och konst kommer att anordnas — att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 82 000 000 kronor.

Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m.

Till ledning för beräkningen av ifrågavarande inkomster har i förenämnda inom generalpoststyrelsen upprättade promemoria anförts följande:

»Under titeln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. redovisas övriga stämpelmedel, vilka ej upptagits under någon av de båda förutnämnda inkomsttitlarna. Här redovisas sålunda stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar, inkomster genom försäljning av helarksstämplor, enkla belägnings- och överlåtelsestämplor samt kortkonvolut, vidare stämpelavgifter för aktie- och obligationsemissioner samt lottsedlar. Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1958/59 upptagen till 80 miljoner kronor. I sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 19 mars 1958 har generalpoststyrelsen med utgångspunkt från då kända uppbördssiffror beräknat inkomsterna till 78 miljoner kronor.

De behållna inkomsterna å ifrågavarande titel under de senast förflutna tre budgetåren framgå av efterföljande sammanställning (tusental kronor).

	Budgetår		
	1955/56	1956/57	1957/58
A. Uppbörd genom stämpelförsäljare:			
i förskottsförteckningar upptagna stämpelavgifter för			
a) lagfarter	26 368	24 840	25 163
b) inteckningar	16 978	17 916	20 290
försäljning av helarksstämplor, enkla belägningsstämplor m. m.	13 488	14 532	15 115
B. Uppbörd genom postanstallerna av:			
enkla belägningsstämplor, överlåtelsestämplor, kortkonvolut.....	7 070	7 288	7 964
C. Uppbörd genom postverkets huvudkassa:			
a) emissionsstämplor å aktier och obligationer	12 334	6 317	¹ 10 391
b) stämpelavgifter för lottsedlar	1 970	2 077	2 364
c) diverse	6	9	5
Summa	78 214	72 979	81 292

Inkomsterna av stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar ha under budgetåren 1953/54—1957/58 uppgått till följande belopp:

* Varav ett engångsbelopp om 3,9 miljoner kronor.

Budgetår	Belopp milj. kr.	
	lagfarter	inteckningar
1953/54	18,3	15,6
1954/55	26,8	15,6
1955/56	26,4	17,0
1956/57	24,8	17,9
1957/58	25,2	20,3

Under månaderna januari—september 1958 ha i stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar influtit 18,0 resp. 15,3 miljoner kronor (mot 18,0 resp. 14,3 miljoner kronor under samma tid föregående år). Genomsnittsuppbörden per månad har sålunda utgjort omkring 2,0 resp. 1,7 miljoner kronor. Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår ha inkomsterna i fråga uppgått till 8,0 resp. 7,2 miljoner kronor. För den återstående delen av budgetåret synes kunna räknas med i stort sett oförändrad genomsnittlig uppbörd. För hela budgetåret 1958/59 skulle intäkterna från inkomstkällorna i fråga sålunda komma att uppgå till omkring 24,0 resp. 21,0 miljoner kronor.

Inkomsterna av försäljningen genom stämpelförsäljare av helarks-, enkla beläggnings- och inteckningskontrollstämplar ha under tiden januari—september 1958 uppgått till omkring 11,6 miljoner kronor (mot 10,4 miljoner kronor under motsvarande tid föregående år). Medeluppbörden per månad har sålunda uppgått till omkring 1,3 miljoner kronor. Under återstående delen av nu löpande budgetår torde man kunna räkna med i stort sett oförändrat genomsnittligt inkomstutfall. Hittills ha under budgetåret 5,0 miljoner kronor influtit. Uppbörden skulle sålunda totalt komma att uppgå till omkring 15,5 miljoner kronor.

Postanstalternas uppbörd av stämpelmedel uppgick under kalenderåren 1955—1957 till i nedanstående sammanställning angivna belopp:

	1955	1956	1957
Enkla beläggningsstämplar	2 471 786	2 813 449	3 139 389
Överlåtelsestämplar	3 432 125	3 288 539	3 191 329
Kortkonvolut	1 163 681	1 183 117	1 123 512
Summa kronor	7 067 592	7 285 105	7 454 230

Stämpelmedelsuppbörden genom postanstalterna har under tiden januari—september 1958 uppgått till 6,3 miljoner kronor (mot 5,4 miljoner kronor under motsvarande tid föregående år). Medeluppbörden har sålunda utgjort 0,7 miljoner kronor per månad. Under innevarande budgetår beräknas dock inkomstutfallet bli i stort sett oförändrat eller omkring 7,5 miljoner kronor.

Stämpelavgifterna för aktie- och obligationsemissioner ha under budgetåren 1953/54—1957/58 uppgått till i efterföljande sammanställning angivna belopp.

Budgetår	Belopp milj. kr.
1953/54.....	7,2
1954/55.....	11,0
1955/56.....	12,3
1956/57.....	6,3
1957/58.....	10,4

Under tiden januari—september 1958 ha influtit 7,5 miljoner kronor (mot 4,9 miljoner kronor under samma tid föregående år). Den tillfälliga uppbörden (stämpelavgifter över 100 000 kronor) har under samma tid uppgått till 5,5 miljoner kronor. Den normala uppbörden har följaktligen utgjort 2,0 miljoner eller 0,2 miljoner kronor per månad. Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår (uppbörds månaderna juni—september) ha här ifrågavarande stämpelavgifter inbringat 4,4 miljoner kronor och för hela budgetåret 1958/59 torde kunna räknas med en uppbörd uppgående till omkring 10 miljoner kronor.

Uppbörden av stämpelavgifter för lottsedlar har under budgetåren 1956/57 och 1957/58 uppgått till 2,1 resp. 2,4 miljoner kronor. Under den hittills förflutna delen av innevarande budgetår har sammanlagt 0,8 miljoner kronor influtit. För hela budgetåret beräknas uppbörden uppgå till omkring 2,4 miljoner kronor.

De beräknade totala inkomsterna under titeln omsättnings- och expeditionsstämplor m. m., framgår av efterföljande sammanställning.

	Lag- farter	Inteck- ningar	Uppbörd genom stämpelförsäljarna av avgifter för helarksstämplor, enkla beläggnings- stämplor m. m.	Post- kon- toren	Emis- sions- stämplor för aktier o. obliga- tioner	Lott- sedels- stäm- plar	S:a
Verklig uppbörd under tiden juni—september 1958	8,0	7,2	5,0	2,7	¹ 4,4	0,8	28,1
Beräknad normal upp- börd under tiden ok- tober 1958—maj 1959	16,0	13,8	10,5	4,8	1,6	1,6	48,3
Tillfällig uppbörd under tiden okt. 1958—maj 1959	—	—	—	—	4,0	—	4,0
Summa	24,0	21,0	15,5	7,5	10,0	2,4	80,4

De sammanlagda inkomsterna under titeln i fråga skulle sålunda för budgetåret 1958/59 kunna beräknas till i runt tal 80 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av den uppbörd, som kan förväntas inflyta från omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. under budgetåret 1959/60, torde man i stort sett kunna utgå från den beräknade uppbörden för innevarande budgetår. En osäker faktor utgöra dock stämpelavgifterna för aktie- och obligationsemissioner. Ett inkomstbortfall på 1 å 1,5 miljoner kronor i form av stämpelmedel kan även uppkomma, därest den ifrågasatta ändringen av beskattningen av kortlekar genomföres och får verkan redan vid budgetårets ingång. Inkomsterna under titeln synas böra angivas till högst 80 miljoner kronor eller samma belopp, som förutsetts för nu löpande budgetår. Vid beräkningen har utgått från att inkomsterna under budgetåret i fråga icke komma att påverkas av ändrade stämpeltariffer.»

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörden av omsättnings- och expeditionsstämplor m. m. under budgetåret 1958/59 till 83 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 83 000 000 kronor.

¹ Varav 1 engångsbelopp om 1,0 miljon kronor.

2. Automobilskattemedel

Fordonsskatt

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1958/59 upptagen till 360 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna på titeln under de senaste budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Redovisad netto- inkomst	Beräknat i riks- staten		Redovisad netto- inkomst	Beräknat i riks- staten
	Miljoner	kronor		Miljoner	kronor
1953/54.....	213,23	200,00	1956/57.....	308,92	315,00
1954/55.....	260,97	245,00	1957/58.....	334,05	325,00
1955/56.....	284,86	285,00	1958/59.....		360,00

Enligt förordning den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall för automobil eller släpvagn, som, efter vad särskilt är stadgat, blivit här i riket registrerad, årligen erläggas skatt enligt i förordningen meddelade bestämmelser. Skattesatserna ha vid flera tillfällen justerats, senast genom förordning av den 21 maj 1954 (nr 255), vilken trätt i kraft den 1 januari 1955. Från och med sistnämnda dag gälla följande belopp för år räknat. För personautomobil utgår dels en grundavgift av 110 kronor och dels därutöver 28 kronor för varje påbörjat hundratal kilogram av bilens tjänstevikt minskad med 900 kilogram. För omnibus och lastbil utgör grundavgiften likaledes 110 kronor. För omnibus tillkommer därutöver, om tjänstevikten icke överstiger 5 000 kilogram, 33 kronor och, om tjänstevikten överstiger 5 000 kilogram, 55 kronor för varje påbörjat hundratal kilogram av tjänstevikten minskad med 900 kilogram. För lastbil utgör tilläggsavgiften, om tjänstevikten inte överstiger 3 000 kilogram, 37 kronor, om tjänstevikten överstiger 3 000 men ej 7 000 kilogram, 64 kronor och, om tjänstevikten överstiger 7 000 kilogram, 120 kronor för varje påbörjat hundratal kilogram av tjänstevikten minskad med 900 kilogram. Skatten för tvåhjulig lätt motorcykel utgör 30 kronor och för tvåhjulig tung motorcykel utan sidvagn 40 kronor. För motorcykel med sidvagn och för trehjulig motorcykel är skatten 60 kronor. För automobil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk samt för släpvagn utgår skatten efter särskilda grunder.

I en till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 avlåten skrivelse har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under hänvisning till i styrelsens petita för budgetåret 1959/60 redovisade beräkningar upptagit inkomsterna av fordonsskatt till 362 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och till 392 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Enligt en i nämnda petita intagen tablå ha beräkningarna byggt på följande antaganden om fordonens antal och genomsnittsskatten per fordon.

	Skatt per fordon Kr.	1958/59 Antal fordon	Total- skatt milj. kr	1959/60 Antal fordon	Total- skatt milj. kr
Personbilar.....	210	988 000	207	1 113 000	234
Bussar.....	2 070	8 200	17	8 200	17
Lastbilar.....	875	119 300	104	122 800	107
Motorcyklar	36	228 300	8	209 000	8
Släpfordon.....			6		6
Utöver huvuddebiteringen inflytande fordonsskatt			20		20
Summa			362		392

Länsstyrelserna ha i skrivelser till riksräkenskapsverket uppskattat fordonsskatten för budgetåret 1958/59 till 345,40 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 358,60 miljoner kronor.

Utvecklingen av beståndet av olika fordonsslag under de senaste åren enligt centrala bilregistret belyses av följande uppställning.

Vid ut- gången av år	Personbilar Antal	Ökning	Lastbilar Antal	Ökning	Bussar Antal	Ökning	Motorcyklar Antal	Ökning
1951	313 058	60 555	89 486	4 582	7 818	272	258 451	46 073
1952	360 552	47 494	97 089	7 603	8 138	320	287 289	28 838
1953	431 085	70 533	102 977	5 888	8 272	134	306 394	19 105
1954	535 857	104 772	108 100	5 123	8 364	92	313 805	7 411
1955	636 543	100 686	110 043	1 943	8 309	—55	292 328	—21 477
1956	734 533	97 990	112 319	2 276	8 296	—13	266 786	—25 542
1957	862 992	128 459	115 797	3 478	8 163	—133	247 587	—19 199

Under de tio första månaderna av år 1958 ha enligt preliminära uppgifter nyinregistrerats 123 129 personbilar och 10 530 lastbilar. Under samma tid 1957 var antalet nyinregistrerade fordon 126 309 respektive 9 966. Vid sin beräkning av fordonsskatteinkomsterna har riksräkenskapsverket räknat med en något långsammare stegring av fordonsbeståndet, än vad som angives i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens kalkyler.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av fordonsskatt under budgetåret 1958/59 till 360 000 000 kronor och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 upptages till 385 000 000 kronor.

Bensinskatt

I riksstaten för budgetåret 1958/59 är denna inkomstitel upptagen till 750 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna på titeln under de senaste budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Redovisad netto- inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riks- staten		Redovisad netto- inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riks- staten
1953/54.....	389,17	410,00	1956/57.....	629,51	640,00
1954/55.....	490,71	495,00	1957/58.....	728,23	715,00
1955/56.....	595,05	585,00	1958/59.....		750,00

Genom förordning den 23 maj 1924 (nr 126) infördes en särskild skatt å bensin och motorsprit. Gällande bestämmelser återfinnas i förordning den 3 maj 1929 (nr 62). Bensinskatten utgick från och med den 1 juli 1953 med 28 öre för liter. Under budgetåret 1953/54 uttogs även tillfällig skatt med 3 öre för liter å bensin, som den 1 juni 1953 fanns i lager i riket. Enligt förordning den 21 maj 1954 (nr 256) skall från och med den 1 juli 1954 för bensin, som till riket införes eller här tillverkas, erläggas skatt med 32 öre för liter. För bensin, som tillverkas av svenska skifferoljeaktiebolaget genom utvinning ur inhemsk skiffer, skall skatt dock endast utgå med 7 öre för liter. Även i samband med skattehöjningen den 1 juli 1954 uttogs enligt särskild förordning den 21 maj 1954 (nr 257) under budgetåret 1954/55 tillfällig lagarskatt på bensin.

Genom förordning den 3 maj 1935 (nr 142) lades skatt även å sådan petroleumprodukt (brännolja), som användes för drivande av automobil och för vilken icke utgår skatt enligt 1929 års förordning om skatt å bensin och motorsprit. Brännoljeskatten utgick med 23 öre för liter från och med den 1 juli 1953. Enligt förordning den 21 maj 1954 (nr 260), varigenom förordningen den 3 maj 1935 upphävdes, utgick brännoljeskatt från och med 1955 med 32 öre för liter. I samband med införandet av allmän energiskatt sänktes brännoljeskatten genom förordning den 31 maj 1957 (nr 264) till 30 öre för liter från och med den 1 juli 1957. Kontroll och uppbörd, som tidigare handhåfts av länsstyrelserna, åvilar från och med 1955 kontrollstyrelsen.

Från beskattningen av motorsprit medgavs — med undantag för perioden 1 juli 1948—31 december 1950 — successivt skattefrihet till och med den 30 juni 1953. I samband med höjningen av skatterna å bensin och brännoljor från den 1 juli 1953 förordnades även om uttagande av skatt å motorsprit med 3 öre för liter. Genom ovannämnda förordning den 21 maj 1954 (nr 256) höjdes skatten till 7 öre för liter från och med den 1 juli 1954. Skatten har genom förordning den 11 mars 1955 (nr 131) från och med den 1 juli 1955 fastställts till 19 öre för liter, dock skulle till och med den 30 juni 1957 skatten utgå med endast 13 öre för liter.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 beräknat inkomsterna av bensinskatt för budgetåren 1958/59 och 1959/60 till 833 miljoner kronor respektive 900 miljoner kronor. Från de angivna summorna har för vardera året 35 miljoner kronor beräknats avgå genom restitution på skatt för bensin, som förbrukas för driften av jordbrukstraktorer o. dyl.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse den 7 november 1958 rörande beräkningen av skatt på bensin, som införes till riket, anfört följande:

»De volymer bensin, för vilka tullverket debiterat bensinskatt ha för årsperioderna oktober—september 1955/56, 1956/57 och 1957/58 utgjort respektive 1 450, 1 590 och 1 710 miljoner liter. Det torde kunna antagas att förtullningsvolymen av bensin under budgetåret 1958/59 icke kommer att överstiga 1 810 miljoner liter, motsvarande en bensinskatteuppbörd av

nära 580 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 torde förtullningsvolymen, trots fortsatt stegring av den totala konsumtionsvolymen, på grund av väntad kraftig ökning av den inhemska produktionen — enligt inhämtad uppgift med omkring 50 procent — komma att bli i stort sett oförändrad. Med hänsyn till att de av tullverket bestridda restitutionerna av bensinskatt för ifrågavarande tid kunna beräknas till 30 miljoner kronor för budgetår, har styrelsen upptagit nettouppbörderna av bensinskatt för ettvarrt av budgetåren 1958/59 och 1959/60 till 550 miljoner kronor.»

Beträffande beräkningen av skatt på bensin som tillverkas inom riket, skatt på motorsprit samt brännoljeskatt har kontrollstyrelsen i skrivelse den 10 november 1958 anfört:

»a) Skatt å inom riket tillverkad bensin

Bensin tillverkas inom landet av tre tillverkare. Dessa har under tiden 1 juli—31 oktober 1958 inbetalat sammanlagt 27 miljoner kronor. Med ledning av uppgifter från tillverkarna ang. beräknad utlämning av bensin kan ytterligare 68 miljoner kronor beräknas inflyta under tiden 1 november 1958—30 juni 1959. Den totala inkomsten av skatt å inom riket tillverkad bensin under budgetåret 1958/59 kan således angivas till 95 miljoner kronor.

Styrelsens uppbörd av skatt å inhemsk bensin under budgetåret 1959/60 kan med hänsyn till pågående utbyggnad av de inhemska raffinaderierna beräknas öka till 148 miljoner kronor.

b) Skatt å motorsprit

Försäljningen härav har i det närmaste upphört, endast viss mindre förbrukning vid spritfabrikerna förekommer. Skatten kan väntas inbringa cirka 10 000 kronor per budgetår.

c) Brännoljeskatt

Under tiden 1 juli—30 september 1958 har brännoljeskatt influtit med 26,4 miljoner kronor. En jämförelse med skatteinkomsten samma tid föregående år utvisar, att den mot inkomsten svarande brännoljeförbrukningen ökat med 5,4 procent. Denna ökning är lägre än vad man tidigare haft anledning räkna med. Möjligen kan detta förhållande tillskrivas tillfälliga omständigheter. Emellertid ger vissa uppgifter, som erhållits från branschmannahåll, anledning befara, att den fortgående ökningen av beståndet av brännoljedrivna motorfordon kan komma att avtaga. Av nu angivna skäl synes man försiktigtvis icke böra räkna med en större årlig ökning av brännoljeförbrukningen än 7 å 8 procent.

Under tiden 1 oktober 1957—30 juni 1958 inflöt 78,0 miljoner kronor. Antages skatteinkomsten under motsvarande tid innevarande budgetår öka med 7 procent eller med 5,5 miljoner kronor, erhålles en skatteinkomst för budgetåret av $26,4 + 78,0 + 5,5 = 109,9$ eller avrundat 110 miljoner kronor.

För budgetåret 1959/60 skulle med motsvarande ökning kunna beräknas en skatteinkomst av 119 miljoner kronor eller avrundat 120 miljoner kronor.»

Enligt generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens beräkningar skulle inkomsterna på titeln bensinskatt kunna uppskattas till 755 miljoner kronor under budgetåret 1958/59 och till 818 miljoner kronor under budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna på titeln bensinskatt under budgetåret 1958/59 till 775 000 000 kronor och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 upptages till 850 000 000 kronor.

3. Tullar och acciser

Tullmedel

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tullmedel under de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Debiterad uppbörd	Influten brutto- inkomst	Utbeta- lade resti- tutioner	Redovisad netto- inkomst	Beräknat i riks- staten
Miljoner kronor					
Budgetåret 1953/54	464,67	463,15	29,84	433,31	350,00
» 1954/55	545,46	541,15	35,72	505,43	420,00
» 1955/56	601,05	595,90	42,54	553,36	500,00
» 1956/57	665,09	653,33	45,49	607,84	570,00
» 1957/58	711,41	702,21	50,30	651,91	650,00

Tullmedlen har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 670 miljoner kronor.

I tabellen s. 51 lämnas i sammandrag en av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under budgetåren 1953/54—1957/58 samt 3:e kvartalen 1957 och 1958, med särskilt angivande av vissa varuslag.

Enligt av generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den influtna bruttouppbörden för varje månad under budgetåren 1953/54—1957/58 samt det löpande budgetårets fyra första månader uppgått till följande belopp:

Influten tulluppbörd månadsvis

Miljoner kronor

År	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Summa
1953/54..	35,3	32,4	37,9	39,6	38,4	38,2	35,2	35,9	42,2	40,8	44,5	42,7	463,1
1954/55..	41,3	39,1	44,9	45,6	44,8	48,1	42,0	42,3	51,5	46,3	49,0	46,3	541,2
1955/56..	38,3	46,8	51,8	49,3	56,6	50,2	45,8	45,8	50,7	54,0	53,7	52,9	595,9
1956/57..	48,0	48,8	52,8	59,5	65,2	50,3	49,3	49,7	58,7	56,1	54,9	60,0	653,3
1957/58..	54,1	49,5	61,2	58,4	59,5	59,2	55,4	56,4	67,6	60,0	62,2	58,7	702,2
1958/59..	54,0	51,5	65,3	63,3									

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1958 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen för innevarande och nästkommande budgetår av tullmedelsinkomsterna samt vissa andra av tullverket redovisade statsinkomster framhållit följande:

»Den allmänna avmattning i den internationella konjunkturen, som varit rådande sedan slutet av år 1957, har även kommit att avspegla sig i den svenska utrikeshandeln. Sålunda ha såväl import- som exportvärdena för perioden januari—september 1958 understigit motsvarande värden för år 1957 med 6 procent. Trots detta utvisar tullverkets totala bruttouppbörd under förstnämnda tidsperiod vid jämförelse med uppbörden under motsvarande tid föregående år en stegring med 8 procent, vilket förklaras av att minskningen av importvärdet till största delen hänför sig till kraftigt sänkta importpriser för bränslen och drivmedel, vilka ur tulluppbördssynpunkt äro mindre betydande. Att döma av tillgängliga preliminära siffror för tulluppbörden under sistförflutna oktober månad torde någon mera påtaglig nivåförändring beträffande importen icke ha ägt rum under första månaden av årets sista kvartal. Vissa uppgifter om import och export samt tullverkets influtna totala bruttouppbörd under ifrågavarande riksstatstitlar lämnas här nedan.

		Års- belopp	Kvartalsbelopp		
			I	II	III
Importvärde (miljoner kronor)	1957	12 567	3 243	3 159	2 998
	Prel. 1958		3 210	2 905	2 728
Importvolymindex (1949=100)					
Totalt	1957	199	203	197	192
	Prel. 1958		207	192	183
Därav: Transportmedel.	1957	712	654	887	594
	Prel. 1958		779	809	485
Exportvärde (miljoner kronor).	1957	11 062	2 512	2 846	2 884
	Prel. 1958		2 373	2 725	2 645
Tullverkets influtna bruttouppbörd					
(miljoner kronor)	1957	1 274	267	286	400
	1958		334	319	377

Nu förestående beräkning av tullverkets blivande uppbörd bygger på vissa för ifrågavarande tid gjorda antaganden, av vilka en del ofrånkomligen måste anses osäkra. Sålunda har förutsatts, att ekonomiska och politiska förhållanden utomlands icke skola påverka den svenska utrikeshandeln i ogynnsam riktning samt att importen skall liksom för närvarande vara i huvudsak fri från direkta restriktioner. Vidare har — på grundval av gjorda undersökningar på importen under år 1956 — förutsatts, att ikraftträdandet av ny tulltaxa den 1 januari 1959 i och för sig icke skall medföra några större förändringar i tulluppbördens storlek. Däremot har bortsetts från sådana förändringar i uppbördens storlek, som ett eventuellt genomförande av planerna på en nordisk tullunion eller ett europeiskt frihandelsområde skulle kunna komma att föranleda ävensom i övrigt från sådana jämkningar i tull- och avgiftssatser eller i fråga om medlens redovisning, som kunna komma att genomföras under den tid uppgifterna avse.»

I anslutning härtill har generaltullstyrelsen rörande beräkningen av tullmedelsuppbörden under budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört följande:

»Vad först angår tullmedel må nämnas, att bruttouppbörden härav under de två sistförflutna budgetåren har förhållit sig till importvärdet sålunda, att varje miljard kronor av importvärdet motsvarat respektive 53 och 57 miljoner kronor i tullmedelsuppbörd. En dylik jämförelse för perioden oktober 1957—september 1958 ger till resultat 59 miljoner i tullupp-

börd för varje miljard av importvärdet, vilket — såsom ovan sagts — sammanhänger med den kraftiga sänkningen av vissa importpriser.

Beträffande tullmedelsuppbördens fördelning på olika varugrupper under de tre senaste tolv månadersperioder, som var för sig omfattat månaderna oktober—september, må följande uppgifter lämnas (i miljoner kronor).

	Oktober—september		1957/58
	1955/56	1956/57	
Icke varaktiga konsumtionsvaror samt råvaror och halvfabrikat till dylika varor.....	250	242	257
Maskiner och redskap	145	167	162
Varaktiga konsumtionsvaror jämte vissa halvfabrikat till dylika varor	125	143	175
Övriga varuslag.....	90	115	114

I gruppen 'Icke varaktiga konsumtionsvaror samt råvaror och halvfabrikat till dylika varor' ingå som största poster textilvaror och livsmedel. Medan tulluppbörden för textilvarorna under perioden oktober 1957—september 1958 i jämförelse med närmast föregående årsperiod varit i stort sett oförändrad, har uppbörden för livsmedel under samma tid ökat med 16 procent. Även om en viss minskning av livsmedelsimporten kan förutsättas komma att äga rum under innevarande budgetår, torde en från tidpunkten för den nya tulltaxans ikraftträdande gällande höjning av textiltullarna medföra, att uppbörden för gruppen som helhet kan komma att utgöra för budgetåret 1958/59 260 och för budgetåret 1959/60 265 miljoner kronor.

Gruppen 'Maskiner och redskap', utvisar vid jämförelse mellan årsperioderna oktober 1957—september 1958 och motsvarande period närmast föregående år en minskning med 3 procent, vilket torde få ses mot bakgrunden av det internationella konjunkturläget. Försiktigheten bjuder att för budgetåret 1958/59 räkna med en i stort sett oförändrad uppbörd eller omkring 165 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 har uppbörden beräknats till 170 miljoner kronor.

Tulluppbörden för gruppen 'Varaktiga konsumtionsvaror jämte vissa halvfabrikat till dylika varor' under årsperioden oktober 1957—september 1958 utvisar vid jämförelse med närmast föregående årsperiod en ökning med 22 procent. Största delen av denna ökning hänförs sig till den stora importen av personbilar under våren 1958, men även importen av apparater för trådlös telegrafi, television etc. utvisar en icke oväsentlig ökning. Ehuru den kraftiga ökningen i personbilsimporten av särskilda orsaker får antas ha medfört en viss lagerökning, torde ifrågavarande import även i fortsättningen komma att ligga på en hög nivå. Med hänsyn härtill och då importen av televisionsapparater torde få anses komma att öka ytterligare, kan tulluppbörden för gruppen som helhet väntas uppgå till för budgetåret 1958/59 lägst 175 miljoner och för budgetåret 1959/60 185 miljoner kronor.

Gruppen 'Övriga varuslag', innefattande bl. a. handelsfärdigt järn och stål samt kemikalier, färger, kautschuk, vapen och ammunition har med avseende å tulluppbördens storlek under årsperioden oktober 1957—september 1958 jämförd med närmast föregående årsperiod icke undergått någon större förändring. Anledning finnes ej att för budgetåren 1958/59 och 1959/60 räkna med högre uppbörd under denna grupp än 115 respektive 120 miljoner kronor.

Den totala tullmedelsuppbörden skulle således kunna för budgetåren 1958/59 och 1959/60 beräknas till respektive 715 och 740 miljoner kronor.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper

Miljoner kronor

Varuslag	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	juli—sept.	
						1957	1958
Fruktar och bär, ätbara:							
färska	11,0	9,1	14,5	9,9	11,9	3,2	4,1
torkade	3,8	3,7	3,4	3,3	3,7	0,6	0,6
Kaffe	22,4	22,6	24,8	26,2	27,1	6,7	7,5
Spannmål, omalen	1,2	1,7	1,2	0,3	—	—	—
Socker	5,7	3,0	4,8	—	—	—	—
Konserver	4,8	5,7	8,4	7,6	8,6	1,7	2,2
Vin	8,1	8,5	8,9	9,1	8,9	1,9	2,2
Spritdrycker	5,5	2,4	4,2	4,8	2,8	0,7	0,4
Kem. tekn. preparat ej särskilt nämnda	6,4	6,4	6,9	8,7	9,1	1,9	2,3
Bil- och motorecykeldelar av kautschuk	3,6	4,4	4,2	4,2	4,1	0,9	1,1
Silke	7,7	6,6	8,9	8,8	8,7	2,0	1,7
Linoleummattor	1,8	2,3	2,3	2,4	2,6	0,6	0,6
Vävnader, innehållande silke	10,5	9,9	9,7	9,8	10,1	2,5	2,3
» , av ull	11,7	11,9	19,0	19,8	19,7	5,6	4,8
» , av bomull	7,3	7,2	15,8	15,0	18,8	3,6	3,8
Strumpstolsarbeten, inneh. silke	4,4	3,6	7,1	7,1	6,8	1,7	1,6
» , andra	2,5	2,7	6,7	7,7	8,1	2,4	2,1
Kläder och sömnadsarbeten	6,9	8,0	12,9	13,8	13,9	3,1	3,2
Hattar	2,2	1,9	1,9	1,9	1,6	0,5	0,5
Varmvalsat järn	5,2	5,2	4,2	3,7	2,7	0,8	0,6
Järnplåtar, varmvalsade	7,5	11,6	8,7	10,2	9,9	2,5	2,1
Förbränningsmotorer m. m.	6,7	6,8	10,9	8,2	10,0	2,7	1,7
Metallbearbetningsmaskiner	6,1	7,6	8,6	8,7	8,1	2,7	1,5
Traktorer	7,1	6,6	5,1	4,5	5,5	1,6	1,8
Transmissioner, skruvväxl. o. d.	5,3	4,9	5,7	6,4	6,0	1,5	1,5
Maskiner och apparater ej särskilt nämnda	34,8	41,8	46,1	53,4	59,7	14,7	15,2
Elektriska maskiner ej särskilt nämnda	6,2	5,8	6,2	7,3	8,0	1,9	1,9
Apparater för trådlös telegrafi etc. ..	5,9	8,5	12,1	18,2	33,1	5,7	8,5
Bilar och motorecyklar	61,4	95,4	72,4	94,7	114,0	24,3	22,7
Delar för biltillverkning	17,5	21,8	20,9	17,3	13,7	2,8	3,3
Instrument ej särskilt nämnda	6,0	5,9	6,4	8,8	9,4	2,6	2,3
Säger	297,2	343,5	372,9	401,8	446,6	103,4	104,1
Övrig uppbörd av tullmedel	167,5	202,1	228,1	263,3	263,8	63,1	67,2
Summa	464,7	545,6	601,0	665,1	710,4	166,5	171,3

Restitutionerna av tullmedel väntas uppgå till 50 miljoner kronor för år. Nettouppbörden av tullmedel har därför för nämnda budgetår upptagits till respektive 665 och 690 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av tullmedel under budgetåret 1958/59 till 665 000 000 kronor samt föreslår, att titeln, under försättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1959/60 uppföres med 690 000 000 kronor.

Varuskatt

De beräknade och behållna inkomsterna på denna titel under de senaste budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner	kronor		Miljoner	kronor
1953/54	232,39	260,00	1956/57	222,67	210,00
1954/55	195,00	200,00	1957/58	250,06	225,00
1955/56	207,01	210,00	1958/59		300,00

Varuskatt, som infördes i maj 1941, utgår enligt förordning den 22 maj 1953 (nr 247) för choklad- och konfityrvaror samt glass med 65 procent, för essenser och extrakter med 120 procent, för tandpasta och munvatten med 25 procent, för puder, nagellack och likartade skönhetsmedel med 80 procent samt för parfym, hårvatten etc. med 50 procent av varans beskattningsvärde. Genom förordning den 9 april 1954 (nr 126) sänktes skattesatsen på essenser och extrakter till 50 procent av beskattningsvärdet. Genom förordning den 11 februari 1958 (nr 31) infördes socker och sirap i förteckningen över varor, för vilka varuskatt skall erläggas. Skattesatsen utgör för socker 20 öre och för sirap 16 öre för kilo.

Genom förordning den 30 juni 1943 (nr 477) ersattes tidigare omsättningsskatt för pälsvaror med en särskild pälsvaruskatt, som skulle utgå dels i form av en styckeskatt på inom riket yrkesmässigt beredda, lösa pälsskinn, varierande från 5 öre till 300 kronor för skinn, och dels i form av en värdeskatt å 15 procent för vissa till riket införda pälsvaror m. m. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 68) angående ändring i förordningen om skatt å vissa pälsvaror har värdeskatten å importerade skinn höjts från 15 till 20 procent, medan nedsättning av styckeskatten å vissa pälsskinn ägt rum. Beträffande den senare ha vissa justeringar även vidtagits genom förordningar den 11 maj 1951 (nr 214), den 22 maj 1953 (nr 248) och den 28 februari 1958 (nr 80).

När den tidigare allmänna omsättningsskatten slutligt avvecklades från och med den 1 juli 1948 ersattes denna i fråga om tre särskilda varugrupper, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, av en särskild försäljningsskatt. Denna skatt utgår som regel med 20 procent av försäljningsvärdet, dock att skatten skall för grammofonskivor erläggas med 1 till 3 kronor för grammofonskiva och för importerade mattor utgå med visst belopp — lägst 40 och högst 100 kronor — för kilogram.

Varuskatterna uppbäras av kontrollstyrelsen vid tillverkning respektive försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket.

På inkomsttiteln varuskatt har under budgetåret 1957/58 redovisats en behållen inkomst av 250,06 miljoner kronor, varav influtit 17,55 miljoner kronor genom tullverket, 232,50 miljoner kronor genom kontrollstyrelsen och 0,01 miljon kronor, utgörande kvarstående uppbörd av allmän omsättningsskatt, genom länsstyrelserna.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 har kontrollstyrelsen beräknat de till förevarande titel hänförliga inkomster, som uppbäras av styrelsen, för budgetåren 1958/59 och 1959/60 till i avrun-

dat belopp 289 respektive 295 miljoner kronor. Styrelsen har härvid an-
fört:

»a) Varuskatt å choklad- och konfityrvaror samt å socker och sirap

Varuskatt å choklad- och konfityrvaror har under månaderna januari—oktober 1958 jämfört med motsvarande tid föregående år ökat med 3,3 procent. Hänsyn har härvid tagits till sockerskatteavdragets inverkan. Det förefaller skäligt att även för den resterande delen av innevarande budget-år räkna med ungefär samma ökning.

Varuskatt å choklad- och konfityrvaror har under månaderna juli—oktober 1958 influtit med 51,2 miljoner kronor. Under månaderna november 1957—juni 1958 utgjorde skatteinkomsten 94,8 miljoner kronor. Vid en beräknad ökning med ca 3 procent — hänsyn har härvid tagits till avdraget för skatt å förbrukat socker från och med den 5 februari 1958 — skulle skatteinkomsten under månaderna november 1958—juni 1959 kunna beräknas till 97,8 miljoner kronor och för hela budgetåret 1958/59 till 149 miljoner kronor.

Varuskatt å socker och sirap har under månaderna juli—oktober 1958 influtit med 26,9 miljoner kronor. Enligt uppgift från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, grundad på månadsförsäljningen under ett antal tidigare år, skulle skatten för nämnda tid kunna beräknas utgöra 40,4 procent av ett helt års skatteinkomst. På basis av dessa uppgifter skulle skatteinkomsten å socker och sirap för hela budgetåret 1958/59 kunna beräknas till 66,7 miljoner kronor.

Skatteinkomsten å choklad- och konfityrvaror samt socker och sirap för budgetåret 1958/59 skulle således kunna beräknas till 215,7 miljoner kronor eller avrundat till 216 miljoner kronor.

För budgetåret 1959/60 kan det antagas att skatteinkomsten å choklad- och konfityrvaror kan komma att öka något. Skatteinkomsten å socker och sirap kan även beräknas inflyta med något större belopp än under innevarande budgetår. Hela skatteinkomsten å choklad- och konfityrvaror samt socker och sirap för budgetåret 1959/60 synes sålunda kunna angivas till 220 miljoner kronor.

b) Varuskatt å tekniska preparat har under månaderna juli—oktober 1958 influtit med 10,6 miljoner kronor eller med något högre belopp än under motsvarande tid föregående år. Inkomsten av nämnda skatt under månaderna november 1957—juni 1958 uppgick till 23,3 miljoner kronor. Då ökningen av inkomsterna av denna skatt kan antas bestå, torde skatteutfallet för tiden 1 november 1958—30 juni 1959 böra beräknas till 24,4 miljoner kronor. Inkomsten för hela budgetåret 1958/59 synes därför kunna angivas till $(10,6 + 24,4 =)$ 35 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 synes böra upptagas ett något högre belopp eller 36 miljoner kronor.

c) Pålsva ruskatt har, i vad avser inom riket beredda skinn, under månaderna juli—oktober 1958 influtit med 0,6 miljon kronor eller något mindre än under samma tid föregående år. För återstående del av innevarande budgetår torde man med hänsyn till en under senare tid konstaterad ökning av importen av oberedda skinn kunna räkna med en i förhållande till motsvarande tid föregående budgetår något ökad skatteintäkt eller 1,9 miljon kronor. Inkomsten av pålsva ruskatten under budgetåret 1958/59 skulle sålunda kunna angivas till $(0,6 + 1,9 =)$ 2,5 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 synes 3 miljoner kronor böra upptagas.

d) Försäljningsskatt å guldsmidsarbeten, grammofonvaror och knutna mattor har under månaderna juli—oktober 1958 inbringat respek-

tive 5,8, 2,5 och 0,5 miljoner kronor eller tillhopa 8,8 miljoner kronor. Under samma tid föregående år utgjorde skatteinkomsterna respektive 5,6, 2,0 och 0,5 miljoner kronor eller tillhopa 8,1 miljoner kronor. För återstående del av innevarande budgetår torde inkomsten av försäljningsskatten böra beräknas till 25,9 miljoner kronor eller 1 miljon mer än vad som inflöt under samma tid föregående budgetår. Skatteinkomsten för budgetåret 1958/59 skulle således kunna angivas till $(8,8 + 25,9 =)$ 34,7 miljoner kronor eller avrundat till 35 miljoner kronor. Med hänsyn till den successiva ökning, som inkomsten av försäljningsskatten utvisar för de senaste budgetåren, synes man för budgetåret 1959/60 kunna upptaga ett belopp av 36 miljoner kronor.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1958, beträffande beräkningen av de inkomster, som uppbäras av tullverket, anfört följande:

»Den till tullverket inflytande bruttouppbörden, tillika att anse såsom nettouppbörd, av de till varuskattemedlen hörande avgiftsslagen varuskatt, pålsvaruskatt och försäljningsskatt uppgick under budgetåret 1957/58 ungefärligen till respektive 14,9, 2,2 och 0,5 miljoner kronor eller sammanlagt drygt 17,5 miljoner kronor. Med ledning av uppgifter om uppbördens storlek under innevarande budgetårs fyra första månader, har styrelsen ansett sig icke böra räkna med lägre belopp än 18 miljoner kronor för vardera av budgetåren 1958/59 och 1959/60.»

De av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen gjorda beräkningarna innebära en sammanlagd inkomst på titeln varuskatt under budgetåren 1958/59 och 1959/60 på 307 respektive 313 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsttiteln varuskatt till 310 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att titeln i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med 320 000 000 kronor.

Omsättningsskatt å motorfordon

För vissa motorfordon skall enligt förordning den 23 november 1956 (nr 545), som trädde i kraft den 1 december 1956, utgå omsättningsskatt när fordonet av tillverkare eller registrerad importör levereras till köpare eller uttages från rörelse utan samband med försäljning. För skattepliktigt fordon som införes till riket av annan än registrerad importör utgår omsättningsskatt, när fordonet införes i riket. Skattepliktiga fordon äro personbilar, sådana med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustade lastbilar, vilkas tjänstevikt ej överstiger 1 800 kilogram samt motorcyklar, allt i den mån fordonen icke tidigare äro eller varit upptagna i bilregister.

Omsättningsskatten utgår för personbilar och lastbilar med det antal kronor, som motsvarar 90 procent av det tal, vilket anger fordonets tjänstevikt uttryckt i kilogram. För bilar med högre tjänstevikt än 1 600 kilogram skall därjämte tillägg göras med 120 kronor för varje fullt femtiotal kilogram, varmed tjänstevikten överskjuter 1 600 kilogram. Skatten avrundas i förekommande fall till närmast lägre helt tiotal kronor. För motorcyklar utgör skatten 180 kronor, om tjänstevikten ej överstiger 75 kilogram, 240

kronor för tjänstevikt mellan 75 och 160 kilogram samt eljest 360 kronor.

Inkomsterna på titeln, som redovisas av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen, uppgingo under budgetåret 1957/58 till 148,36 miljoner kronor och ha i riksstaten för innevarande år uppförts med 150,00 miljoner kronor.

K o n t r o l l s t y r e l s e n har i sin förenämnda skrivelse beträffande omsättningsskatt å motorfordon anfört följande:

»Nettouppbörderna av omsättningsskatt å motorfordon uppgick för budgetåret 1957/58 till 147,7 miljoner kronor, varav 48,8 miljoner hänförde sig till månaderna juli—oktober 1957. Under motsvarande månader 1958 inflöt 45,8 miljoner kronor, vilket innebär en nedgång med cirka 6 procent. Senaste statistikuppgifter beträffande antalet nyregistreringar av personbilar utvisar även en nedgång fr. o. m. juli månad i år jämfört med motsvarande månader år 1957. Den under senaste åren markanta successiva ökningen i försäljningen av personbilar synes sålunda nu ha avstannat, och torde — enligt vad som inhämtats från branschhåll — såvitt nu kan bedömas förbytas i en mindre nedgång under de närmaste 2—3 åren. Med hänsyn härtill synes uppbörderna av omsättningsskatt å motorfordon för återstående del av innevarande budgetår nu böra beräknas till cirka 98 miljoner kronor och följaktligen för hela budgetåret 1958/59 till $(45,8 + 98 =)$ 143,8 miljoner kronor eller avrundat till 144 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 synes av samma skäl skatteinkomsten icke böra beräknas till högre belopp än 140 miljoner kronor.»

G e n e r a l t u l l s t y r e l s e n har i sin förenämnda skrivelse beräknat uppbörderna till 0,7 miljon kronor för vardera budgetåret 1958/59 och 1959/60.

V ä g - o c h v a t t e n b y g g n a d s s t y r e l s e n har beträffande omsättningsskatt å motorfordon anfört följande:

»Inkomstutfallet under denna titel för budgetåret 1957/58 visar ett netto på i runt tal 148,4 milj. kronor. Under nämnda tid nyregistrerades 160 000 fordon. Nyregistreringarna äro föranledda av dels tillkomsten av nya fordonsägare, dels ersättningsköp för den del av fordonsparken som nedskrotats.

Ersättningsköpen kan under de närmaste åren antagas minska och i fråga om nytillkomna bilägare synas dessa kunna uppskattas till 125 000 per år. På grundval härav beräknar styrelsen totala antalet nyregistreringar till 145 000 under budgetåret 1958/59 och till 135 000 under budgetåret 1959/60. Den häremot svarande omsättningsskatten skulle därvid kunna beräknas uppgå till ca 135 milj. kronor för budgetåret 1958/59 och till ca 125 milj. kronor för budgetåret 1959/60.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av omsättningsskatt å motorfordon till 145 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 140 000 000 kronor.

Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m.

Nu gällande bestämmelser rörande ifrågavarande avgifter och acciser återfinnas i förordning den 7 juni 1956 (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m., i förordning den 5 juni 1953 (nr

396) om accis å fettemulsion m. m., i förordning den 30 juni 1944 (nr 459, ändrad genom förordning 475/1950) angående avgift för smör, som användes för framställning av grädde m. m. samt i förordning den 5 juni 1953 (nr 397) angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

Inkomsterna på titeln, som redovisas av statens jordbruksnämnd och kontrollstyrelsen, ha i innevarande års riksstat beräknats till 57 miljoner kronor.

Statens jordbruksnämnd, som i skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1958 lämnat beräkning för innevarande och nästkommande budgetår av den del av inkomsterna under ifrågavarande titel, som hänför sig till nämndens verksamhetsområde, nämligen nettointäkten av regleringsavgifter för fettvaror, har till stöd för denna beräkning åberopat en vid skrivelsen fogad promemoria, i vilken anförts följande:

»Med stöd av Kungl. Maj:ts förordning den 7 juni 1956, nr 403, angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m. och Kungl. Maj:ts kungörelse samma dag, nr 417, med tillämpningsföreskrifter till nämnda förordning har statens jordbruksnämnd i sitt cirkulär nr 50 för år 1956 beträffande flertalet fettvaror och fettämnen, som kan tjäna matnyttigt ändamål, föreskrivit, att varorna skall beläggas med införselavgift och regleringsavgift.

Regleringens ändamål är att skydda avsättningen av svenskt smör samt att bereda inhemska oljeväxter samma skydd som övriga jordbruksprodukter. Genom uttagande av införsel- och regleringsavgift på margarinråvaror och därmed jämförliga fettämnen upprätthålles en sådan prisspanning mellan smör och margarin att avsättningen av svenskt smör främjas. Införselavgiften stödjer dessutom odlingen av oljeväxter. Regleringsavgifterna inlevereras till statskassan. Införselavgifterna åter tillförs Sveriges oljeväxtintressenter, förening u. p. a., för bestridande av kostnader i samband med föreningens omhändertagande, bearbetning och försäljning av den inhemska oljeväxtskörden.

Införsel- och regleringsavgifterna utgör tillsammans det belopp, varmed fettvarorna fördyras för att den av statsmakterna åsyftade prisspanningen mellan smör och margarin skall uppnås. I likhet med vad som gäller beträffande flertalet övriga införselavgifter på jordbrukets område skall införselavgiften för fett vara fast så länge priset på rapsfrö ligger inom de s. k. prisgränserna. Regleringsavgiften justeras däremot månad för månad efter de förändringar, som världsmarknadspriserna på de grundläggande margarinråvarorna undergått.

De faktorer, som i första hand bestämmer intäkterna av regleringsavgifter, är världsmarknadspriserna på fettvaror och omfattningen av den inhemska konsumtionen av sådana varor, särskilt margarin. Under innevarande år har emellertid läget komplicerats därigenom att det inhemska rapsfröpriset fallit så starkt att man för att skydda priset vid den nedre prisgränsen nödgats vidtaga upprepade höjningar av införselavgiften. Denna avgift, som i normaltäget (alltså då rapsfröpriset ligger inom prisgränsernas ram) skall uppgå till 31,5 öre per kilogram, har sålunda successivt måst höjas så att den under oktober och november 1958 utgjort 51 öre per kilogram. En viss sänkning av avgiften kan komma att vidtagas i december månad.

Då summan av införsel- och regleringsavgifterna är bestämmande för av-

giftsbelastningen på margarin, har givetvis den för upprätthållande av skyddet av oljeväxtfröpriset föranledda höjningen av införselavgiften påverkat regleringsavgiftens storlek i negativ riktning.

Vad angår matfettskonsumtionens omfattning må erinras om den sänkning av smörpriset med 2 kronor per kilogram, som vidtogs i maj 1958. Denna åtgärd utlöste till en början en mycket kraftig minskning av förbrukningen av margarin och en stark ökning av smörkonsumtionen. Härefter har emellertid den sistnämnda fortsatt att öka samtidigt som förbrukningen av margarin företett en viss återhämtning. En väntad smörprishöjning inom de närmaste månaderna kan antagas komma att något förskjuta konsumtionen till margarinets förmån. Utvecklingen tyder på en icke oväsentlig ökning av den totala matfettskonsumtionen.

Beträffande världsmarknadspriserna på margarinråvarorna må nämnas, att t. ex. kokos- och palmkärnolja stigit kraftigt, medan priserna på valolja rört sig endast obetydligt uppåt. Å andra sidan har priserna på flytande vegetabiliska oljor, vilka närmast är jämförbara med den inhemska rapsoljan, under året fallit starkt. Rent schematiskt skulle man kunna ange prisutvecklingen så att cirka 50 procent av margarinråvarorna stigit medan 30 procent fallit och cirka 20 procent företett en obetydlig prISRÖRELSE.

Att utifrån här relaterade, delvis motverkande förhållanden med någon grad av säkerhet bedöma statsverkets inkomster av regleringsavgifter för fett under innevarande budgetår är självfallet mycket svårt. Om man emellertid för det närmaste budgetåret räknar med en minskning i förhållande till föregående år av margarinkonsumtionen med 8—10 procent och om man vidare antar, att världsmarknadspriserna på de olika slagen av fettvaror och därmed också införsel- och regleringsavgifterna kommer att ligga vid en nivå, motsvarande genomsnittet under de senaste sex månaderna (d. v. s. en införselavgift på 46 öre och en regleringsavgift på 61 öre) torde man kunna uppskatta nettointäkterna av regleringsavgifterna för fettvaror under budgetåret 1958/59 till inemot 45 miljoner kronor.

Att göra en prognos för budgetåret 1959/60 torde i avsaknad av kännedom om utformningen av jordbruksregleringen för tiden efter augusti 1959 icke vara möjligt. Skulle regleringen på detta område få samma utformning och syfte som för närvarande finns, så vitt nu kan bedömas, ingen anledning att antaga att statsverkets inkomster under budgetåret 1959/60 av dessa avgifter nämnvärt kommer att avvika från inkomsterna under budgetåret 1958/59.»

Kontrollstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse beträffande titeln regleringsavgift och accis å fettvaror m. m. anfört följande:

»Under månaderna juli—oktober 1957 har kontrollstyrelsens inkomst under denna titel, som i huvudsak uppbäres och redovisas av statens jordbruksnämnd, utgjort 0,04 miljon kronor. För återstående del av innevarande budgetår synes ifrågasvarande inkomster kunna beräknas till 0,09 miljon kronor. Inkomsten av accis och avgifter å fettvaror för hela budgetåret 1958/59 skulle sålunda kunna angivas till $(0,04 + 0,09 =) 0,1$ miljon kronor. Inkomsten under budgetåret 1959/60 synes böra angivas till samma belopp eller 0,1 miljon kronor.»

I anslutning till jordbruksnämndens och kontrollstyrelsens beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna av titeln regleringsavgift och accis å fettvaror m. m. till 45 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 45 000 000 kronor.

Skatt å kaffe

Skatten å kaffe infördes genom beslut av 1939 års urtima riksdag och utgår enligt förordning den 22 december 1939 (nr 877), som trädde i kraft den 27 december 1939. En sänkning av skatten å orostat kaffe från 65 öre till 35 öre för kilogram och för rostat kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe från 80 till 45 öre för kilogram har skett från och med den 23 november 1946 enligt författningar den 22 november 1946 (nr 698 och 699).

Avkastningen av skatten å kaffe utgjorde för budgetåret 1957/58 21,16 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av skatt å kaffe beräknats till 21 miljoner kronor.

General tullstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket beträffande avkastningen av skatt å kaffe anfört följande:

»I kaffeskatt inflöto under budgetåret 1957/58 drygt 21 miljoner kronor, motsvarande en förtullningskvantitet av omkring 60 000 ton, varav 19 500 ton under budgetårets fyra första månader. Under motsvarande del av nu löpande budgetår har förtullningskvantiteten utgjort 22 000 ton motsvarande en årsuppbörd av omkring 23 miljoner kronor. Styrelsen har därför ansett sig kunna upptaga bruttouppbörden, tillika att anse såsom nettouppbörd, av kaffeskatt för ettvar av budgetåren 1958/59 och 1959/60 till 23 miljoner kronor.»

Statens jordbruksnämnd har i sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket anfört följande:

»Inkomsterna under titeln skatt å kaffe är i riksstaten för budgetåret 1958/59 beräknade till 21 milj. kr., en beräkning som grundade sig på gällande skattesats — 35 öre per kg — och på en antagen import under budgetåret av 60 000 ton råkaffe. Sedermera har emellertid importsiffrorna, troligen till följd av sjunkande importpriser, ökat ganska avsevärt. En import under budgetåret av 62 000 ton kan nu anses sannolik. I brist på säkrare underlag bör för närvarande ungefär samma importkvantitet kunna anges för budgetåret 1959/60. En sådan kvantitet ger med oförändrad skattesats en inkomst av cirka 21,5 milj. kr. för ett vart av de ifrågavarande budgetåren.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av skatt å kaffe för budgetåret 1958/59 till 23 000 000 kronor samt föreslår, att i riksstaten för budgetåret 1959/60 inkomstiteln uppföres med likaledes 23 000 000 kronor.

Tobaksskatt

De beräknade och behållna inkomsterna av tobaksskatt under de senaste budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner	kronor		Miljoner	kronor
1953/54.....	617,61	650,00	1956/57.....	663,23	690,00
1954/55.....	642,28	660,00	1957/58.....	744,48	720,00
1955/56.....	668,70	650,00	1958/59.....		810,00

Enligt 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror utgår tobaksskatten dels med viss procent av varans priskurantpris, dels ock med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. Genom lag den 30 januari 1948 (nr 17), med tillämpning från och med den 1 februari 1948, genomfördes viss skärpning av de i 1943 års lag föreskrivna skattesatserna i vad avser den s. k. myckenhetsskatten. Från och med den 1 juli 1952 genomfördes genom lag den 15 maj 1952 (nr 242) en ändrad avvägning mellan värdeskatten och myckenhetsskatten i syfte att reducera värdeskattens prisfördyrande verkan. Genom lag den 26 februari 1954 (nr 76) företogs en skattehöjning på cigaretter men en sänkning av skattesatserna för cigarrer och cigarrcigaretter från och med den 1 april 1954. Skatten på cigaretter höjdes ytterligare från och med den 1 juli 1957 genom lag den 31 maj 1957 (nr 265) och ånyo från och med den 1 april 1958 genom lag den 14 mars 1958 (nr 70).

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde av totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1953—1957 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i efterföljande tabell.

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därå belöpande tobaksskatt

År	Skatt	Värde	Kvan-	Försäljningsvärdets fördelning på varuslag i procent					
	Milj. kr.	Milj. kr.	titet Ton	Cigarrer	Cigarr- cigaretter	Cigar- retter	Rök- tobak	Tugg- tobak	Snus
1953..	610,7	833,6	10 353	1,5	4,6	75,7	12,8	0,2	5,2
1954..	635,0	866,7	10 390	1,5	4,4	76,2	12,7	0,2	5,0
1955..	657,4	891,6	10 498	1,4	4,5	77,2	12,0	0,2	4,7
1956..	662,2	895,7	10 479	1,3	4,2	78,7	11,0	0,2	4,6
1957..	705,3	948,6	10 532	1,2	4,1	80,1	10,2	0,1	4,3

Av sammanställningen framgår att cigarettkonsumtionens andel av den totala konsumtionen utvisat en fortgående stegring under hela perioden medan konsumtionen av andra tobaksvaror minskat. Ökningen av cigarettkonsumtionen har medfört ökning av tobaksskatten.

De månatliga inleveranserna till statsverket av tobaksskatt från och med budgetåret 1953/54 till och med november månad år 1958 framgå av efterföljande tabell.

Tobaksskatt

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
	Miljoner kronor					
Juli	53,38	57,38	60,86	58,80	62,47	69,56
Augusti	58,75	58,31	59,08	58,21	63,11	77,02
September	50,01	52,69	57,63	56,72	62,53	66,66
Oktober	51,68	54,19	54,89	50,62	57,01	72,28
November	51,27	50,88	52,64	56,83	63,19	72,16
December	47,88	52,05	55,29	56,24	59,56	
Januari	60,25	64,78	64,44	60,46	71,53	
Februari	43,87	44,88	47,55	51,01	57,57	
Mars	44,31	46,34	50,44	48,12	60,55	

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
	Miljoner kronor				
April	54,31	53,94	56,72	50,38	66,50
Maj	50,21	51,04	51,73	57,50	56,26
Juni.....	51,69	55,80	57,43	58,34	64,20
Summa	617,61	642,28	668,70	668,23	744,48

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 uppskattat inkomsterna av tobaksskatt för budgetåret 1958/59 till 830 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 850 miljoner kronor samt härvid anfört följande:

»I vår skrivelse den 31 oktober 1957 meddelade vi riksräkenskapsverket, att vi då beräknade tobaksskatten under budgetåret 1958/59 till 740 miljoner kronor. Den höjning av skattesatserna för cigaretter, som trädde i kraft den 1 april 1958 för svensktillverkade och den 1 maj för importerade cigaretter, beräknades medföra en ökning av tobaksskatten under budgetåret med 70 miljoner kronor. Med hänsyn härtill föreslog vi i vår skrivelse den 21 mars 1958, att tobaksskatten skulle upptagas till 810 miljoner kronor. Företagen ny beräkning med hänsyn tagen till den tendens i stegrad kvantitativ omsättning, som framträtt under innevarande kalenderår, ger ett skattebelopp på cirka 830 miljoner kronor.

För budgetåret 1959/60 ger vår beräkning på basis av en fortsättning av den aktuella omsättningstendensen ett skattebelopp på cirka 850 miljoner kronor.

För båda budgetåren har vi utgått från oförändrade utförsäljningspriser samt ingen nämnvärd förändring av konjunkturförhållandena.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomstiteln tobaksskatt för budgetåret 1958/59 till 830 000 000 kronor samt föreslår, att titeln i riksstaten för budgetåret 1959/60 upptages till 850 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag

Inkomsterna från partihandelsbolag hänföra sig i första hand till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 har kontrollstyrelsen beträffande beräkningen av ifrågavarande titel anfört:

»Enligt meddelande från aktiebolaget Vin- & spritcentralen kan inleveransen av vinstmedel från bolaget under budgetåret 1958/59 beräknas komma att uppgå till det i riksstaten upptagna beloppet, 13 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 har bolaget ansett sig preliminärt böra räkna med en inleverans, efter vederbörlig avsättning för pensionsändamål, av likaledes 13 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomstiteln rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag för budgetåret 1958/59 till 13 000 000 kronor samt föreslår under förutsättning att avsättning till pensionsändamål skall äga rum, att den för budgetåret 1959/60 upptages till likaledes 13 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag

Detaljhandeln med rusdrycker har i samband med motbokssystemets avskaffande övertagits av ett för hela riket gemensamt företag Nya Systemaktiebolaget.

Beträffande rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolag har kontrollstyrelsen i förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket i fråga om beräkningen för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört följande:

»Denna inkomstitel är i riksstaten för budgetåret 1958/59 upptagen med 20 miljoner kronor. Enligt uppgift från Nya Systemaktiebolaget kan inleveransen från bolaget för budgetåret 1958/59 beräknas komma att uppgå till 24 miljoner kronor. För år 1959 har bolaget ansett sig böra räkna med lägre nettovinst än för år 1958. Dels kan intäkterna komma att minska till följd av försämrat konjunkturläge och ökad arbetslöshet, dels emotses viss ökning av hyresutgifter, löner och inkomstskatter. Inleveransen å förevarande skattitel under budgetåret 1959/60 bör därför enligt bolagets mening icke beräknas till högre belopp än 22 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag för budgetåret 1958/59 till 24 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 upptages till 22 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker

Denna inkomstitel är i riksstaten för budgetåret 1958/59 upptagen till 1 200 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker under de fem senast förflutna budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Omsättnings- skatt å spritdrycker	Utskän- kningsskatt	Summa netto- inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			
Budgetåret 1953/54	619,53	36,86	656,39	650,00
» 1954/55	730,07	46,81	776,88	800,00
» 1955/56	919,95	37,27	957,22	820,00
» 1956/57	1 069,33	30,37	1 099,70	1 050,00
» 1957/58	1 098,69	15,96	1 114,65	1 250,00

Enligt beslut av 1954 års riksdag genomfördes en omläggning av rusdrycksbeskattningen från och med den 1 april 1954, som i vad avser spritdrycker även innebar en skärpning av beskattningen. I samband med omläggningen avvecklades den särskilda brännvinstillverkningsskatten och inräknades i omsättningsskatten. Enligt förordningen skulle för rusdrycker, som försålles här i riket, till staten liksom dittills erläggas dels omsättnings- och utskänkningsskatt.

Genom rusdrycksförsäljningsförordningen den 26 maj 1954 (nr 521) avskaffades motbokssystemet vid försäljning av spritdrycker från och med den 1 oktober 1955.

Från och med den 1 oktober 1957 gällande bestämmelser angående omsättningsskatt och utskänkningsskatt å spritdrycker återfinnas i förord-

ning den 24 maj 1957 (nr 209). Enligt denna förordning upptages omsättningsskatt vid detaljhandelsbolagets inköp av spritdrycker. Skatten utgår efter höjning genom förordning den 11 februari 1958 (nr 30) med dels en grundavgift av 11,60 kronor, 10,40 kronor, 8,50 kronor eller 8 kronor för liter beroende på om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, ligger mellan 35 och 40 volymprocent, ligger mellan 30 och 35 volymprocent respektive understiger 30 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 50 procent av utminuteringspriset. Utminuteringspriset utgöres av det belopp, som, skatten inberäknad, betingas vid varornas utminuter.

Beträffande utskänkningsskatten stadgas, att den åt vilken rätt till utskänkning av spritdrycker överlåtits skall för utskänkta spritdrycker erlägga utskänkningsskatt med belopp, motsvarande 25 procent av utskänkingsvärdet.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört bland annat följande:

»Den totala försäljningen av spritdrycker för konsumtionsändamål uppgick under tiden juni—september 1958 till 14,72 miljoner liter. Med utgångspunkt från erfarenheterna under tidigare jämförbara år kan konsumtionen av spritdrycker under juni—september 1958 antas motsvara icke fullt 33 procent av konsumtionen under de tolv månaderna juni 1958—maj 1959. Hänsyn har härvid tagits till att efterfrågan på spritdrycker ännu under de senaste månaderna kan ha varit något hämmad av skattehöjningen den 12 februari 1958. Med användning av nämnda procenttal kan konsumtionen av spritdrycker under tiden juni 1958—maj 1959 uppskattas till omkring 45 miljoner liter, av vilken kvantitet 32,7 procent faller på månaderna juni—september 1958. I kronor per liter har omsättningsskatten å spritdrycker för förtäringssändamål under den gångna delen av innevarande budgetår inbringat 25 kronor 18 öre. För 45 miljoner liter motsvarar detta 1 133 miljoner kronor. I omsättningsskatt å spritdrycker för tekniska m. fl. ändamål har under tiden juli—oktober 1958 influtit 1,12 miljon kronor, motsvarande en inkomst under hela budgetåret av 3,5 miljoner kronor. Motsvarande inleverans av utskänkningsskatt å spritdrycker kan anges till 5,91 respektive 17 miljoner kronor. Den sammanlagda inkomsten å förevarande skattetitel under innevarande budgetår skulle i enlighet härmed kunna beräknas till $(1\,133 + 3,5 + 17 =) 1\,153,5$ miljoner kronor.

Utgår man i stället från den totala inleveransen under månaderna juli—oktober 1958, 375,82 miljoner kronor, vilket belopp på grundval av erfarenheterna från tidigare jämförbara år kan beräknas motsvara 32,5 % av inkomsten för helt budgetår, erhålles en slutsumma av 1 156 miljoner kronor.

På grundval av vad sålunda anförts synes inkomsten å förevarande skattetitel under budgetåret 1958/59 kunna beräknas till 1 160 miljoner kronor. Motsvarande inkomst under budgetåret 1959/60 synes under förutsättning av oförändrad efterfrågeutveckling kunna beräknas till 1 180 miljoner kronor.»

I anslutning till kontrollstyrelsens beräkning uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker

för budgetåret 1958/59 till 1 200 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 1 200 000 000 kronor.

Omsättningsskatt å vin

I och med att förordningen den 24 maj 1957 angående skatt å spritdrycker och vin (nr 209) trätt i kraft från och med den 1 oktober 1957 har tidigare bestämmelser om omsättnings- och utskänkningsskatt å vin upphört att gälla. Enligt den nya förordningen utgick omsättningsskatt för vin, vars alkoholhalt överstiger 14 volymprocent (starkvin) dels med en grundavgift av 2 kronor för liter och dels med en procentavgift motsvarande 25 procent av utminuteringspriset samt för annat vin (lättvin) med en procentavgift motsvarande 33 procent av utminuteringspriset. Genom förordning den 11 februari 1958 (nr 30) höjdes dessa procentavgifter till 37 respektive 36 procent. Utminuteringspriset utgöres av det belopp, som, skatten inberäknad, betingas vid varornas utminutering. För inom landet tillverkat vin utgår omsättningsskatt dessutom med en särskild tillverkningsavgift av 50 öre för liter, om vinets alkoholhalt överstiger 14 volymprocent eller vinet är mousserande eller därmed jämförligt, men eljest av 20 öre för liter.

Utskänkningsskatten på vin som från och med den 1 april 1954 slopades för lätta viner har genom nu gällande förordning helt avvecklats.

De beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å vin under de fem senast förflutna budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Omsättnings- skatt å vin	Utskänk- nings- skatt	Summa netto- inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			
Budgetåret 1953/54.....	48,42	4,62	53,04	50,00
» 1954/55.....	55,00	0,72	55,72	55,00
» 1955/56.....	49,86	1,29	51,15	50,00
» 1956/57.....	51,48	1,19	52,67	55,00
» 1957/58.....	69,59	0,13	69,72	55,00

I riksstaten för budgetåret 1958/59 har omsättningsskatten å vin beräknats till 85 miljoner kronor.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av omsättnings- och utskänkningsskatt å vin för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört följande:

»I omsättningsskatt å vin har under månaderna juli—oktober 1958 inlevererats 23,68 miljoner kronor. Då inleveransen under dessa månader på grundval av erfarenheterna från tidigare jämförbara år kan beräknas motsvara 28 procent av inkomsten under hela budgetåret, skulle inkomsten under budgetåret 1958/59 kunna beräknas till det i riksstaten upptagna beloppet 85 miljoner kronor. Motsvarande inkomst under budgetåret 1959/60 synes med hänsyn till pågående ökning i vinförsäljningen kunna beräknas till 90 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket upptager i enlighet med kontrollstyrelsens beräkning inkomsterna av omsättningsskatt å vin för budgetåret 1958/59 till 85 000 000 kronor och föreslår att titeln för budgetåret 1959/60 upptages med 90 000 000 kronor.

Maltdrycksskatt

Enligt beslut av 1939 års urtima riksdag ersattes från och med den 1 januari 1940 den tidigare utgående maltskatten av en maltdrycksskatt. Gällande bestämmelser finnas angivna i förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker, med däri senare gjorda ändringar. Allt efter alkoholstyrkan indelas maltdryckerna i tre klasser. Första klassen omfattar maltdrycker, som ej innehålla mer än 1,8 viktprocent alkohol (lättöl). Andra klassen omfattar sådana till första klassen icke hänförliga maltdrycker, som ej innehålla mer än 2,8 viktprocent alkohol (öl), och tredje klassen omfattar alkoholstarkare maltdrycker (starköl). Skattesatserna utgjorde från början 30 öre för liter för maltdrycker av andra klassen och 54 öre för liter för maltdrycker av tredje klassen. Den 1 februari 1948 höjdes dessa skattesatser till 39 respektive 72 öre för liter och den 1 december 1950 höjdes skattesatserna ytterligare till 42 respektive 78 öre för liter. Enligt förordning den 26 maj 1954 (nr 525) utgick skatten på starköl med 1 krona 35 öre för liter från och med den 1 oktober 1955. Skattesatserna höjdes genom förordning den 14 mars 1958 (nr 72) till 48 öre för liter öl och 1 krona 41 öre för liter starköl.

Undantagna från maltdrycksskatt voro från början hemtillverkade maltdrycker samt maltdrycker av första klassen. Genom förordning den 30 januari 1948 (nr 21) infördes emellertid från och med den 1 februari 1948 tillfällig skatt för lagrat svagdricka, som är hänförligt till maltdryck av första klassen, med 9 öre för liter. Denna skattesats höjdes genom förordning den 17 november 1950 (nr 572) till 12 öre för liter. Genom förordning den

Maltdrycksskatt

Miljoner kronor

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Juli	9,17	9,04	9,05	9,35	9,06	10,02
Augusti	9,29	8,66	11,06	9,90	10,18	11,42
September	8,19	7,77	10,61	8,11	8,83	8,99
Oktober	6,79	6,89	7,90	7,06	6,71	8,93
November	6,87	6,43	11,56	7,31	7,37	
December	5,91	6,13	8,00	6,31	6,50	
Januari	8,41	8,58	9,72	8,50	8,50	
Februari	5,17	5,48	6,38	6,23	5,94	
Mars	5,03	5,42	5,77	5,87	5,52	
April	6,21	6,50	8,13	6,61	6,93	
Maj	7,36	7,24	7,21	8,35	8,04	
Juni	7,70	7,45	8,98	7,83	9,01	
Summa	86,10	85,59	104,37	91,43	92,59	
Beräknat i riksstaten	80,00	85,00	100,00	110,00	95,00	105,00

26 maj 1954 (nr 277) upphörde beskattningen av lagrat svagdricka att gälla med utgången av juni 1954. Skatt på lagrat lättöl infördes ånyo genom förordning den 14 mars 1958 (nr 73). Skatten utgår med 12 öre för liter.

I riksstaten för budgetåret 1958/59 är inkomsten av maltdrycksskatt upptagen med 105 miljoner kronor.

I föregående sammanställning har upptagits den månadsvis influtna uppborörden av maltdrycksskatt såväl under budgetåren 1953/54—1957/58 som under det nu löpande budgetårets första månader.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av maltdrycksskatten för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört följande:

»Med hänsyn till att skatten på öl och starköl höjts från och med den 20 mars 1958 och samtidigt skatt på lagrat lättöl återinförts kan beräkningen av skatteutfallet icke grundas på en jämförelse mellan den förflutna delen av innevarande budgetår och samma period under närmast föregående år. Om man i stället utgår från bryggeriernas utlämning av öl och starköl, uttryckt i miljoner liter erhålles följande värden vid jämförelse mellan år 1957 och 1958 för tiden januari—september.

	1957	1958	± %
Jan.	13,9	13,3	— 4,3
Febr.	13,0	12,3	— 5,5
Mars	14,5	14,6	+ 0,2
April	18,6	15,3	—17,8
Maj	17,5	17,2	— 1,9
Juni	20,5	19,1	— 6,5
Juli	22,9	21,9	— 4,4
Aug.	19,8	17,2	—12,8
Sept.	14,9	16,9	+13,1

Som väntat visar utlämningen efter skattehöjningen under år 1958 en minskning jämfört med år 1957 fram till och med augusti. Erfarenheter från tidigare år ger vid handen att ölförsäljningen under tiden juni—september i hög grad påverkas av väderleksförhållandena, vilket bestyrkes av årets låga augustiförsäljning och försäljningsökning under september jämfört med år 1957. Hållbara utgångspunkter saknas således ännu för bedömning av huru länge och i vilken omfattning det i samband med skattehöjningen konstaterade köpmotståndet blir bestående.

Med utgångspunkt från att skatteinkomsten av maltdrycker under juli—oktober 1958 utgjorde 39,3 miljoner kronor och att inkomsten under dessa månader brukat utgöra omkring 37 procent av budgetårets hela inkomst på denna titel, kan inkomsten av maltdrycksskatt för budgetåret 1958/59 beräknas till 105 miljoner kronor. Samma belopp, eller 105 miljoner kronor, synes böra upptagas för budgetåret 1959/60.»

I anslutning till kontrollstyrelsens beräkning uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna av maltdrycksskatt till 105 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att inkomstiteln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 105 000 000 kronor.

Skatt å läskedrycker

Skatt å läskedrycker, som infördes genom beslut av 1939 års urtima riksdag, utgår jämlikt förordning den 22 december 1939 (nr 919), vilken trädde i kraft den 1 februari 1940. Skattesatsen utgjorde från början 10 öre för liter, dock lägst 50 kronor för månad för varje tillverkare. Genom förordning den 25 maj 1941 (nr 253) höjdes skatten till 12 öre för liter och genom förordning den 30 januari 1948 (nr 22), vilken trädde i kraft den 1 februari 1948, till 18 öre för liter. Genom förordning den 17 november 1950 (nr 573) höjdes skatten ytterligare till 21 öre för liter. Enligt förordning den 14 mars 1958 (nr 74) utgår skatten från och med den 20 mars 1958 med 33 öre för liter.

Den beräknade och redovisade nettoinkomsten av skatten på läskedrycker har under nedannämnda budgetår uppgått till följande belopp:

	Redovisad inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riksstaten Miljoner kronor		Redovisad inkomst Miljoner kronor	Beräknat i riksstaten Miljoner kronor
1953/54	40,96	35,00	1956/57	42,97	48,00
1954/55	39,39	45,00	1957/58	48,14	47,00
1955/56	48,69	42,00	1958/59		65,00

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen rörande beräkningen av statsverkets inkomster av skatt å läskedrycker för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anført följande:

»Vad ovan sagts om svårigheten att finna en utgångspunkt för bedömning av skatteinkomsterna av maltdrycker gäller i än högre grad för läskedrycksskatten, som från och med den 20 mars 1958 höjdes med 57 procent. Utvecklingen av försäljningen framgår av följande uppställning.

Försäljningen av läskedrycker i miljoner liter under januari—september 1957 och 1958, beräknad med ledning av uppgifter om inbetalad skatt framgår av följande sammanställning.

	1957	1958	± %
Jan.	14,6	15,2	+ 3,6
Febr.	12,6	13,9	+ 9,8
Mars	14,3	17,6	+23,0
April	20,1	14,3	—29,1
Maj	18,9	17,7	— 5,9
Juni	23,6	20,6	—12,9
Juli	23,9	22,3	— 6,9
Aug.	18,9	13,8	—21,6
Sept.	12,6	14,4	+14,3

I huvudsak uppvisar läskedrycksförsäljningen samma tendenser som maltdrycksförsäljningen, varför samma beräkningsgrund för skatteutfallet bör tillämpas. Skatteinkomsten för månaderna juli—oktober 1958, vilken i likhet med maltdrycksskatten kan antagas utgöra omkring 37 procent av inkomsten under budgetåret, utgjorde 23,8 miljoner kronor. Inkomsten för hela budgetåret 1958/59 beräknas således till 65 miljoner kronor. För budgetåret 1959/60 synes skatteinkomsten kunna angivas till något högre belopp eller till 67 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket uppskattar inkomsterna av läskedrycksskatten till 65 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med 67 000 000 kronor.

Statlig nöjesskatt

Nöjesskatt utgår enligt förordning den 21 december 1945 (nr 823) med däri senast genom förordning den 26 april 1957 (nr 125) med tillämpning från och med den 1 juli 1957 företagna ändringar. Nöjesskatten utgår med 15 procent av bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten; dock att för biografföreställning nöjesskatten utgår med 38 procent av nämnda pris. Nöjesskatten fördelas med hälften till staten och med hälften till den kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum. För biografföreställning skall dock nöjesskatten i stället fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.

Från och med den 1 juli 1957 avvecklades den tidigare utgående skatten på teaterföreställningar och restaurangdans, varjämte viss skattelindring för biografbranschen genomfördes. Samtidigt utvidgades möjligheterna till skattelindring för idrottsorganisationer och andra ideella organisationer.

Enligt förordning den 8 juni 1951 (nr 457) utgår från den 1 juli 1951 till producent av svensk film bidrag med del av statens andel i nöjesskatten för biografföreställning, vid vilken bidragsberättigande film visas. Genom förordning den 6 maj 1955 (nr 169) utgå från och med den 1 juli 1955 bidrag för film som framställts helt i färg med 35 procent och för övrig film med 20 procent. Efter det bidrag till producenter av svensk film utgått med 2,68 miljoner kronor har i nöjesskatt för svensk film under budgetåret 1957/58 influtit 8,72 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är statlig nöjesskatt upptagen till 60 miljoner kronor. Den till statsverket inlevererade respektive i riksstaten beräknade nöjesskatten har under de senaste budgetåren uppgått till följande belopp:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
1953/54	55,09	55,00	1956/57	64,97	59,00
1954/55	56,83	60,00	1957/58	55,00	60,00
1955/56	58,33	57,00	1958/59		60,00

Under innevarande budgetårs fyra första månader ha influtit 15,80 miljoner kronor mot 16,88 miljoner kronor under motsvarande period förra året.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten på titeln statlig nöjesskatt komma att uppgå till 51,49 miljoner kronor under budgetåret 1958/59 och till 50,99 miljoner kronor under budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörden av nöjesskatt för innevarande budgetår till 55 000 000 kronor samt föreslår, att inkomsttiteln nöjesskatt för budgetåret 1959/60 upptages till likaledes 55 000 000 kronor.

Energiskatt

Allmän energiskatt skall enligt förordning den 31 maj 1957 (nr 262) erläggas för bensen och motorsprit, vissa bränslen såsom kol, koks, motorbrännolja och eldningsolja samt elektrisk kraft. Nämda förordning trädde i kraft beträffande elektrisk kraft den 20 juni och i övrigt den 1 juli 1957.

Energiskatten för bensen och motorsprit höjdes genom förordning den 11 februari 1958 (nr 32) från fyra till nio öre för liter. För elektrisk kraft utgår skatten med 10 procent av kraftens beskattningsvärde för kraft som förbrukas i industriell rörelse med en förbrukning av mer än 40 000 kilowattimmar för driftställe under helt beskattningsår. För annan elektrisk kraft har skatten genom förordning den 14 mars 1958 (nr 71) höjts från 5 till 7 procent av kraftens beskattningsvärde. Beskattningsvärdet är lika med summan av de avgifter, som förbrukaren har att erlagga för den elektriska kraften. Dessa bestämmelser överensstämmer beträffande förbrukare av mer än 40 000 kilowattimmar per beskattningsår med dem, som ingingo i den i samband med energiskattens införande upphävida elskatteförordningen.

För andra bränslen gällande skattesatser framgå av nedanstående sammanställning.

Bränsle	Skattesats
Stenkol.....	12 kronor för ton
Stybb av stenkol	6 » » »
Koks.....	14 » » »
Stybb av koks	6 » » »
Kolbriketter	6 » » »
Motorbrännolja med eller utan fotogentillsats.....	25 kronor för m ³
Eldningsolja 1 och 2.....	25 » » »
Eldningsolja 3 och högre.....	16 » » »
Spritblandning, avsedd för användning till motordrift	9 öre för liter

Inkomsterna redovisas av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomsten av energiskatt upptagen med 500 miljoner kronor.

I sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har k o n t r o l l s t y r e l s e n i fråga om beräkningen av de inkomster som uppbäras av styrelsen för budgetåren 1958/59 och 1959/60 anfört följande:

»a) Energiskatt å elektrisk kraft

Enligt uppgifter från Centrala Driftledningen torde man numera kunna räkna med en årlig ökning av kraftförbrukningen inom industrin med 5,7 procent och av detaljförbrukningen (s. k. borgerlig förbrukning) med 9—10 procent. Kraftförbrukningen för budgetåren 1958/59 och 1959/60 kan på grundval härav beräknas bli av nedan angiven omfattning.

	Årlig ökning %	Förbrukning MkWh		
		1957/58	1958/59	1959/60
Industri	5,7	15 200	16 000	16 900
Borgerlig användning ..	9—10	7 600	8 300	9 100

Av industrikraften kan omkring 1 700 MkWh beräknas utgöra kraft för elektrokemisk och elektrotermisk användning.

I fråga om prisutvecklingen på industrikraften har Centrala Driftledningen uppgivit, att priset under de närmaste åren beräknas komma att stiga med cirka 3 procent per år. På grundval härav kan priset för budgetåren 1958/59 och 1959/60 enligt uppgift beräknas till genomsnittligt 3,4 resp. 3,5 öre per kWh. Beträffande kraft för elektrokemisk och elektrotermisk användning utgör beskattningsvärdet enligt särskilt beslut 1 öre per kWh. Priset för dylik kraft torde utgöra hälften av det genomsnittliga priset för övrig industrikraft. Det genomsnittliga priset och därmed även det genomsnittliga beskattningsvärdet för den övriga industrikraften kan vid sådant förhållande beräknas utgöra 3,6 öre per kWh för budgetåret 1958/59 och 3,7 öre per kWh för budgetåret 1959/60.

Vad angår priset på kraft för borgerlig förbrukning har vissa uppgifter erhållits från Svenska Elverksföreningen, som fortlöpande följer prisutvecklingen på detta område. Enligt sålunda erhållna uppgifter har utvecklingen av genomsnittspriset uttryckt i öre per kWh exklusive skatt för nu avsedd kraft varit följande mellan åren 1949—1957.

	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Tätorter	10,58	10,33	10,08	10,53	10,60	10,53	10,42	10,84	10,96
Landsbygd ..	11,65	11,15	10,86	11,76	12,41	12,19	11,99	12,93	13,26

Med utgångspunkt från prisutvecklingen och med hänsyn till de prishöjningar på borgerlig kraft, som inträffat under åren 1957 och 1958, kan priset på sådan kraft för budgetåret 1958/59 beräknas till 11,5 öre per kWh inom tätorter och 14,0 öre per kWh på landsbygden. Någon nämnvärd förändring av dessa priser under närmast påföljande budgetår torde enligt uppgift icke vara att förvänta.

Av den borgerliga kraftförbrukningen kan omkring 60 procent anses hänförlig till tätorterna och omkring 40 procent till landsbygden.

Producenter av elektrisk kraft äger i deklaration göra avdrag för energiskatt å bränsle, som förbrukats för produktion av kraft. Under förutsättning av normal tillgång på vattenkraft och därmed normal kraftproduktion med användande av bränsle kan den avdragsgilla skatten beräknas till 8,5 å 9 miljoner kronor per år.

På grundval av vad ovan framhållits kan inkomsten av energiskatt å elektrisk kraft beräknas enligt följande.

Budgetåret 1958/59	Miljoner kronor
Kraft för elektrokemisk och elektrotermisk användning, 1 700 MkWh × 1 öre × 10 %	1,7
Övrig industrikraft, 14 300 MkWh × 3,6 öre × 10 %	51,5
Kraft för borgerlig förbrukning:	
tätorter, 5 000 MkWh × 11,5 öre × 7 %	40,3
landsbygd, 3 300 MkWh × 14,0 öre × 7 %	32,3
	125,8
Avgår: Energiskatt å bränsle för produktion av elektrisk kraft	8,5
	117,3

Budgetåret 1959/60

Miljoner
kronor

Kraft för elektrokemisk och elektrotermisk användning, 1 700 MkWh $\times$ 1 öre $\times$ 10 %	1,7
Övrig industrikraft, 15 200 MkWh $\times$ 3,7 öre $\times$ 10 %	56,2
Kraft för borgerlig förbrukning:	
tätorter, 5 500 MkWh $\times$ 11,5 öre $\times$ 7 %	44,3
landsbygd, 3 600 MkWh $\times$ 14,0 öre $\times$ 7 %	35,3
	137,5
Avgår: Energiskatt å bränsle för produktion av elektrisk kraft	9,0
	128,5

Inkomsten av energiskatten å elektrisk kraft kan således angivas till avrundat 117 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och 128 miljoner kronor för budgetåret 1959/60.

b) Energiskatten å bensin och motorsprit utgår med 9 öre per liter. Försäljningen av motorsprit har i det närmaste upphört och medräknas ej här.

Med ledning av uppgifter från tillverkarna om beräknad utlämning av bensin under olika kvartal kan energiskatten härå för budgetåret 1958/59 beräknas till 28 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 44 miljoner kronor.

c) Energiskatt å andra bränslen än bensin och motorsprit

Förbrukning och import av fasta bränslen har nedgått väsentligt. Enligt statens handelslicensnämnds statistik har under de senare åren totalt importerats följande kvantiteter fasta bränslen:

1 juli 1955—30 juni 1956	5 504 809 ton
1 juli 1956—30 juni 1957	5 720 044 »
1 juli 1957—30 juni 1958	3 673 187 »

Den onormala ökningen under budgetåret 1956/57 torde få tillskrivas hamstring i samband med energiskatteförordningens ikraftträdande. Senaste tillgängliga tolv månaders siffra för importen avser augusti 1958 och utgör för stenkol 1 720 000 ton och för koks 1 520 000 ton, alltså sammanlagt 3 240 000 ton. Den markerat nedåtgående tendensen i importen torde till viss del ha sin grund i den förenämnda hamstringen. Enligt uppgift lär de hamstrade lagren på sina håll ännu icke vara tömda. En viss återfyllning av lagren torde vara att vänta, varigenom en ökning av importen och därmed troligen även förbrukningen av fasta bränslen kan komma att ske under innevarande budgetår. Väderleksförhållandena spelar emellertid också in. Uppskattningsvis kan importen anges till omkring 2 000 000 ton kol och 1 800 000 ton koks under budgetåret 1958/59 samt 1 800 000 ton kol och 1 600 000 ton koks under budgetåret 1959/60. Bruttoskatten härå skulle utgöra 49 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och 45 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Härtill kommer skatten å gasverkens koks försäljning, vilken med utgångspunkt från hittills av dessa verk avgivna skatteredovisningar kan beräknas till cirka 9 miljoner kronor för år.

Vad gäller flytande bränslen har en rundfråga hos de 11 stora oljebolagen givit vid handen, att bruttoskatten å totala leveranserna från bolagens lager kan beräknas till omkring 162 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och till 174 miljoner kronor för budgetåret 1959/60.

Under budgetåret 1957/58 har förbrukare och återförsäljare (andra än förenämnda oljebolag) importerat 86 600 m³ eldningsolja av skatteklass I och omkring 550 000 m³ eldningsolja av skatteklass II. Skatten härå uppgår till sammanlagt omkring 11 miljoner kronor. Anledning finnes att räkna med endast obetydlig ökning av denna import under de närmaste åren.

Bruttoskatten på de bränslen varom nu är fråga kan med utgångspunkt från vad ovan framhållits beräknas till

för budgetåret 1958/59

$(49 + 9 + 162 + 11 =)$ 231 miljoner kronor och

för budgetåret 1959/60

$(45 + 9 + 174 + 12 =)$ 240 miljoner kronor.

Från sålunda framräknad bruttoskatt avgår emellertid skatt för bränsle, som förbrukas för sådana ändamål, att avdragsrätt föreligger (bränsle till industrier, som erhållit skattenedsättning enligt 10 § energiskatteförfordningen samt bränsle, som förbrukas för i 24 § förordningen angivna ändamål). Med ledning av uppgifter ur angivna deklarationer för energiskatt kan mot dessa avdrag svarande skatt beräknas till cirka 40 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och 41 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Vidare får beaktas, att skatt icke kommer att inflyta för den del av oljeförsäljningen eller oljeimporten, som utgör sådan lagerökning hos registrerade förbrukare, som föranledes av bestämmelserna om tvångslagring. Denna lagerökning kan enligt uppgift från riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap antagas motsvara en skatt av 3 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och 2 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Från den enligt ovan beräknade bruttoskatten för vardera budgetåret avgår sålunda 43 miljoner kronor. Enligt generaltullstyrelsens beräkningar kommer styrelsen att för de angivna båda budgetåren uppbära energiskatt med 7 miljoner kronor. Kontrollstyrelsens uppbörd av energiskatt å andra bränslen än bensin och motorsprit kan vid sådant förhållande anges till för budgetåret 1958/59 $(231 - 43 - 7 =)$ 181 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 $(240 - 43 - 7 =)$ 190 miljoner kronor.

Sammanfattningsvis kan inkomsten av energiskatten, till den del den uppbäres av kontrollstyrelsen, beräknas uppgå för budgetåret 1958/59 till $(117 + 28 + 181 =)$ 326 eller avrundat 330 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till $(128 + 44 + 190 =)$ 362 eller avrundat 360 miljoner kronor.»

Generaltullstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket i fråga om beräkningen av de inkomster som uppbäras av tullverket anfört följande:

»Tullverkets nettouppbörd av energiskatt under budgetåret 1957/58 uppgick till knappt 60 miljoner kronor, varav 53 miljoner kronor hänförde sig till bensin och omkring 7 miljoner kronor till fasta bränslen. För ett vart av budgetåren 1958/59 och 1959/60 kan bruttouppbördens av energiskatt för bensin vid oförändrad skattesats av 9 öre per liter och en förtullningsvolym av 1 810 miljoner liter beräknas till inemot 163 miljoner kronor. Energiskatten för fasta bränslen kan med ledning av föreliggande uppgifter om uppbördens storlek under nu löpande budgetår beräknas komma att för samma tidsperioder uppgå till drygt 7 miljoner kronor brutto. Den sammanlagda bruttouppbördens av energiskatt synes sålunda för tullverkets del böra för såväl innevarande som nästkommande budgetår upptagas till 170 miljoner kronor. De av tullverket bestridda restitutionerna av energiskatt beräknas till omkring 10 miljoner kronor för budgetår, varför netto-

uppbörden av energiskatt för vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60 upptagits till 160 miljoner kronor.»

De av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen gjorda beräkningarna innebära en sammanlagd inkomst på titeln energiskatt under budgetåren 1958/59 och 1959/60 på 490 respektive 520 miljoner kronor.

Vattenfallsstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket ifråga om beräkningen av inkomsterna av energiskatt anfört följande:

»Vattenfallsstyrelsen saknar underlag för en beräkning av den totala inkomsten under denna riksstatstitel, varför styrelsens inkomstuppskattning är begränsad till energiformen elektrisk kraft. Då någon fullständig statistik över totalavgifterna för elkraftkonsumtionen i landet icke finnes, måste en sådan uppskattning bli i hög grad osäker. Under förutsättning att någon svårare konjunkturförsämring icke inträffar, kan ifrågavarande del av energiskatten uppskattas till 115 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 och 125 000 000 kronor för budgetåret 1959/60.»

Riksräkenskapsverket uppskattar inkomsterna på titeln energiskatt för budgetåret 1958/59 till 500 000 000 kronor och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 520 000 000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet

De under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» upptagna inkomstitlarna voro i riksstaten för budgetåret 1957/58 beräknade till ett belopp av 174,38 miljoner kronor och gävo enligt budgetredovisningen en sammanlagd nettoinkomst av 171,70 miljoner kronor. Hur den redovisade nettoinkomsten fördelade sig på de olika uppbördstitlarna framgår av bilaga B.

Riksstaten för budgetåret 1958/59 upptager under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» en sammanlagd inkomstsumma av 207,09 miljoner kronor. Beträffande samtliga de under denna rubrik upptagna inkomstitlarna, utom vattendomstolsavgifter, har riksräkenskapsverket hos vederbörande myndigheter anhållit om uppgifter på de belopp, med vilka inkomsterna på titlarna i fråga kunna beräknas inflyta under vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60. Med stöd av de utav myndigheterna lämnade uppgifterna har riksräkenskapsverket, såsom framgår av bilaga C, beräknat utfallet av inkomstsumman under »Uppbörd i statens verksamhet» under budgetåret 1958/59 till 193,81 miljoner kronor.

För budgetåret 1959/60 har riksräkenskapsverket på sätt framgår av närslutna bilaga D under denna rubrik beräknat ett sammanlagt belopp av 209,96 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har funnit anledning göra särskilda uttalanden allenast beträffande följande inkomstitlar.

I anslutning till myndigheternas förslag har riksräkenskapsverket beräknat *inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* till

250 000 kronor för budgetåret 1959/60. Härvid har förutsatts att av medicinalstyrelsen redovisade inkomster under ifrågavarande titel avseende inkomster vid statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade anstalt för alkoholmissbrukare redovisas under titeln inkomster vid statens sinnessjukhus, på samma sätt som inkomsterna vid statens inom fångvårdsorganisationen anordnade anstalt för alkoholmissbrukare redovisas under titeln inkomster vid fångvården.

Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anfört följande:

»Inkomsterna under denna titel för budgetåret 1958/59 beräknas uppgå till 3,2 milj. kronor. I en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hemställt om höjning av förrättningsavgifterna vid statens bilinspektion från och med den 1.7 1959. Vid bifall till denna framställning beräknar styrelsen förrättningsavgifterna för budgetåret 1959/60 till 5,2 milj. kronor. Därest den föreslagna höjningen icke skulle genomföras, beräknas förrättningsavgifterna för nämnda budgetår komma att uppgå till 3,2 milj. kronor.»

Riksräkenskapsverket upptager i anslutning till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkning inkomsterna på ifrågavarande titel till 3 200 000 kronor för innevarande budgetår samt föreslår att inkomsterna för budgetåret 1959/60 uppföras med 5 200 000 kronor, varvid förutsatts att förslaget till höjning av förrättningsavgifterna bifalles.

Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket. I sin förenämnda skrivelse har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anfört följande:

»Med ledning av inkomstutfallet under de senaste budgetåren torde inkomsterna under denna titel för budgetåret 1958/59 kunna uppskattas till 1,3 milj. kronor. Mer än 3/4-delar av inkomsterna under denna titel härrör från administrationskostnadstillägg å tjänster utförda åt väg- och vattenbyggnadsverket utomstående. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har beslutat omläggning avseende uttag av nämnda omkostnadspålägg vid tjänster till utomstående från och med 1.7 1959, varigenom en betydande del kommer att tillgodoföras sakanslag. För budgetåret 1959/60 måste styrelsen därför räkna med en minskning av denna inkomstpost. Intill dess erfarenhet vinnes om verkningarna av nämnda omläggning av redovisningen av omkostnadspålägget, anser styrelsen att inkomsterna under denna titel för budgetåret 1959/60 böra beräknas till 1 milj. kronor.»

Riksräkenskapsverket upptager inkomsterna på ifrågavarande titel till 1 300 000 kronor för innevarande budgetår och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 1 300 000 kronor.

Inkomster vid länsarkitektorganisationen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1958 har byggnadsstyrelsen anfört följande:

»För budgetåret 1957/58 beräknades i riksstaten inkomsterna till 1 800 000 kronor. Den verkliga nettoinkomsten för budgetåret uppgick emellertid endast till omkring 1 002 000 kronor, varav cirka 880 000 kro-

nor hänförde sig till uppdragsverksamheten och återstoden 122 000 kronor till granskningsverksamheten. Då avgifter för granskning från och med den 1 juli 1957 ej längre uttagas, avser sistnämnda belopp ersättningar för granskning som utförts under tidigare budgetår. Att inkomsterna av uppdragsverksamheten kommit att avsevärt underskrida de beräknade torde sammanhånga med följande omständigheter. Den 1 juli 1957 trädde en ny länsarkitekttaxa (SFS 336/1957) i kraft, som i förhållande till den tidigare gällande innebär avsevärda höjningar av ersättningsbeloppen för uppdrag. De inkomster för uppdrag, som tillförts länsarkitektkontoren under budgetåret 1957/58, torde emellertid i större utsträckning än beräknat ha hänfört sig till äldre uppdrag, för vilka ersättning debiterats efter de före den 1 juli 1957 gällande grunderna. Vidare har under de senare budgetåren en successiv minskning i uppdragsverksamheten kunnat konstateras beroende på dels att antalet granskningsärenden ökat och dels att länsarkitektkontoren i allt större utsträckning tagits i anspråk för allmänna uppgifter, särskilt i vad avser översiktlig planläggning.

Inkomsttiteln är för innevarande budgetår i riksstaten upptagen med 1 850 000 kronor. Under budgetåret kan den nya taxan antagas komma att i betydande grad slå igenom. Alltjämt förekommer emellertid åtskilliga äldre, ännu ej avslutade uppdrag, för vilka debiteringen kommer att ske enligt de äldre bestämmelserna. Detta förhållande, i förening med det ofördelaktiga utfallet under budgetåret 1957/58, synes ge anledning till att ej räkna med ett så högt inkomstbelopp som det i riksstaten upptagna. Styrelsen beräknar inkomsterna till omkring 1 400 000 kronor.

Under budgetåret 1959/60 kommer de nya debiteringsgrunderna att i allt väsentligt ha slagit igenom. Enstaka äldre uppdrag kan dock tänkas kvarstå. En uppräknig av inkomstposten skulle sålunda av denna anledning vara motiverad. Emellertid har såsom tidigare här anförts en viss förskjutning gjort sig gällande i länsarkitektkontorens arbetsuppgifter, innebärande en successiv minskning av uppdragsverksamheten och en motsvarande ökning av den övriga verksamheten.

Huruvida de ekonomiskt sett ofördelaktiga följderna av den minskade uppdragsverksamheten kan antagas bli kompenserade av det förhållandet, att under budgetåret den nya för statsverket förmånligare taxan kan antagas bli tillämplig på flertalet uppdrag, som länsarkitektkontoren omhänderhar och avslutar under budgetåret, är givetvis vanskligt att göra något mera bestämt uttalande om. Enligt byggnadsstyrelsens mening bjuder försiktigheten att ej upptaga inkomsttiteln till högre belopp än det för innevarande budgetår nu beräknade eller 1 400 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna på ifrågavarande titel till 1 400 000 kronor för innevarande budgetår och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 1 500 000 kronor.

Inkomst av myntning och justering. På denna titel ha under de senaste budgetåren de beräknade och behållna inkomsterna uppgått till följande belopp:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
1953/54.....	11,90	4,00	1956/57.....	7,05	12,00
1954/55.....	22,90	25,50	1957/58.....	5,31	10,00
1955/56.....	11,68	35,00	1958/59.....		6,00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 september 1958 har mynt- och justeringsverket uppskattat inkomsterna på ifrågavarande titel till 5,5 miljoner kronor under budgetåret 1958/59 och till 5,8 miljoner kronor under budgetåret 1959/60. Mynt- och justeringsverket har härvid anfört följande:

»För budgetåret 1959/60 beräknas en prägling av cirka 8 miljoner kronor i valörerna 2 kronor—1-öre, vilket med nuvarande metallpriser skulle motsvara en vinst av 3 400 000 kronor. Verket planerar dessutom tillverkning av 1 000 000 kronor i 5-kronor, motsvarande den nuvarande efterfrågan per år av nämnda myntslag. Vinsten å sistnämnda tillverkning beräknas till 800 000 kronor. Sedan verkets taxa å avgifter för justering av mättnings- och vägningsredskap m. m. (SFS 228/58 och 229/58) höjts från och med den 1 juli 1958 beräknas inkomsten av justering till 1 600 000 kronor. Sammanlagda inkomsten av myntning och justering under budgetåret 1959/60 torde sålunda komma att uppgå till 5 800 000 kronor.»

I anslutning till mynt- och justeringsverkets beräkning upptager riksräkenskapsverket ifrågavarande titel till 5 500 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 5 800 000 kronor.

Bidrag till bank- och fondinspektionen. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 oktober 1958 har bank- och fondinspektionen anfört följande:

»Vad först angår budgetåret 1958/59 har i riksstaten inkomstiteln bidrag till bank- och fondinspektionen upptagits med ett belopp av 490 000 kronor. Det däri ingående delbeloppet av bidrag till bankinspektionens fond, som tidigare beräknats till 350 000 kronor, torde komma att uppgå till ett något högre belopp eller 355 000 kronor, vilket beräknas inflyta under februari 1959. — Beträffande bidragen till fondinspektionen kan dessa antagas stiga till 45 000 kronor, vilket belopp kommer att likaledes inflyta under februari 1959. — Vad slutligen angår bidraget till jordbrukskassetillsynens fond har detta för innevarande budgetår bestämts till 100 000 kronor, varav 55 000 kronor redan influtit och överförs till jordbrukskassetillsynens fond. Resterande belopp, 45 000 kronor, skall inbetalas före den 1 april 1959. Å inkomstiteln kan således beräknas inflyta tillhopa ($355\,000 + 45\,000 + 100\,000 =$) 500 000 kronor.

Vad härefter angår budgetåret 1959/60 torde delbeloppen Bidrag till bankinspektionen och Bidrag till fondinspektionen kunna uppskattas till 355 000 kronor respektive ca 45 000 kronor. I fråga om bidraget till jordbrukskassetillsynens fond anser sig inspektionen sakna skäl att uppskatta detsamma till annat belopp än som skall utgå under innevarande budgetår, d. v. s. 100 000 kronor. Inspektionen beräknar i enlighet härmed inkomstitelns hela belopp för budgetåret 1959/60 till ($355\,000 + 45\,000 + 100\,000 =$) 500 000 kronor.»

I anslutning till bank- och fondinspektionens beräkning uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna på ifrågavarande titel till 500 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 likaledes uppföres med 500 000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 oktober 1958 har sparbanksinspektionen meddelat att från och med budgetåret 1959/60 icke längre någ-

ra inkomster beräknas inflyta under titeln *bidrag för tillsyn över sparbankerna*. Riksräkenskapsverket föreslår, att någon titel för ifrågavarande inkomster icke uppföres för budgetåret 1959/60.

Lotspenningar. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1958 har sjöfartsstyrelsen anfört följande:

»I riksstaten för innevarande budgetår är inkomsten å riksstatstiteln *lotspenningar* beräknad till 14 000 000 kronor, medan motsvarande inkomst för budgetåret 1957/58 var beräknad till 11 000 000 kronor. Under budgetåret 1957/58 uppgick *lotspenninginkomsten* till 10 232 153 kronor. Under de tre första månaderna av budgetåret 1957/58 uppgick inkomsterna till 2 939 653 kronor. Inkomsten har för motsvarande tid under innevarande budgetår utgjort 2 638 625 kronor.

Uppräkningen i riksstaten för innevarande budgetår av *lotspenninginkomsten* med 3 miljoner kronor i jämförelse med budgetåret 1957/58 torde sammanhänga med en eventuellt kommande höjning av *lotstaxan* i samband med en översyn av *sjöfartsavgifterna*. Dylik översyn verkställs för närvarande av sjöfartsstyrelsen i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 31 januari 1958.

Enligt styrelsens uppfattning bör en eventuell höjning av *sjöfartsavgifterna* i första hand ske genom uppräkning av *fyr- och båkavgiften*. Endast om det befinnes nödvändigt att höja intäkterna mer än som motsvarar en rimlig ökning av sistnämnda avgift, synes en uppjustering av *lotspenningarna* böra komma ifråga. En dylik uppjustering synes emellertid enligt *sjöfartsstyrelsens* mening böra stanna vid högst 10—15 procent. *Lotspenninginkomsten* bör enligt styrelsens uppfattning för budgetåret 1958/59 upptagas till högst 10 500 000 kronor och för budgetåret 1959/60 till högst 11 500 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna på ifrågavarande titel till 10 500 000 kronor för innevarande budgetår och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 11 500 000 kronor.

III. Diverse inkomster

Bötesmedel. De beräknade och behållna inkomsterna på denna titel under de senaste budgetåren framgå av följande sammanställning:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
1953/54.....	12,97	9,00	1956/57.....	21,05	20,00
1954/55.....	14,39	13,00	1957/58.....	24,28	22,00
1955/56.....	17,57	15,00	1958/59.....		27,00

Under de tre första månaderna av innevarande budgetår var uppbörden på titeln 3 procent större än för motsvarande tid föregående budgetår. Enligt av riksräkenskapsverket från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter beräknas inkomsten av *bötesmedel* för budgetåren 1958/59 och 1959/60 till 23,63 respektive 24,34 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar bötesmedlen för innevarande budgetår till 27 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 30 000 000 kronor.

Totalisatormedel. De beräknade och behållna inkomsterna på denna titel under de senaste budgetåren framgå av följande sammanställning:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
1953/54.....	16,93	15,00	1956/57.....	23,16	23,00
1954/55.....	20,09	18,00	1957/58.....	26,71	25,00
1955/56.....	21,21	22,00	1958/59.....		35,00

Under innevarande budgetårs första kvartal ha inkomsterna i förhållande till motsvarande tid föregående år ökat med drygt 30 procent. Denna kraftiga ökning får ses mot bakgrunden av att inleveranserna av totalisatormedel från och med den 1 juli 1958 höjts med 5 procent av insatsernas totalbelopp i vad avser travtävlingar.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1958 har lantbruksstyrelsen uppskattat inkomsten av totalisatormedel till 35 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och till likaledes 35 miljoner kronor för budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket beräknar uppbörden på inkomstiteln totalisatormedel för budgetåret 1958/59 till 35 000 000 kronor samt förordar, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 35 000 000 kronor.

Tipsmedel. Under de senaste budgetåren ha statsverkets beräknade och redovisade tipsmedelsinkomster uppgått till följande belopp:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
1953/54.....	70,87	65,00	1956/57.....	89,15	80,00
1954/55.....	76,46	80,00	1957/58.....	95,85	90,00
1955/56.....	80,49	90,00	1958/59.....		100,00

Aktiebolaget Tipstjänst har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1958 anfört följande:

»För budgetåret 1958/59:

Antalet tävlingsveckor beräknas uppgå till 43 st. eller två mindre än under budgetåret 1957/58. Veckomsättningen varierar betydligt, varför inget bestämt kan sägas om den slutliga årsomsättningen.

De första 14 tävlingsveckorna under det nya budgetåret 1/7 t. o. m. 1/11 1958 uppvisa influtna tipsinsatser till ett belopp av kr. 49 939 932: 58. Motsvarande siffra för föregående år var kr. 49 173 537: 84, vilket innebär, att insatsbeloppen ökat med kr. 766 394: 74 eller med 1,6 % under denna tid.

Eftersom föregående års tipsomsättning uppgick till kr. 180 656 702: 14 och antalet tävlingsveckor till 45 st., innebär detta en medelomsättning av kr. 4 014 593: 38 per tävlingsvecka. Med 43 tävlingsveckor skulle totalomsättningen ha uppgått till kr. 172 627 515: 34. Tillämpas ovan angivna ökning — 1,6 % — å denna beräknade omsättning för 43 tävlingsveckor, innebär detta ett till kr. 175 389 555: 58 ökat insatsbelopp, som med samma nettovinstprocent — 36 — skulle medföra en nettovinst av approximativt kr. 63 100 000: —.

Till detta belopp kommer den av riksdagen beslutade extra skatten om 5 öre för varje 30-öres rad eller — uttryckt i procent — ca 16,7 % å tipsinsatsbeloppet. Ratskatten å den ovan beräknade högre omsättningen skulle därför komma att uppgå till 16,7 % å kr. 175 389 555: 58 eller till ca kr. 29 300 000: —. Tillsammans skulle inleveranser för detta budgetår således belöpa sig till kr. 92 400 000: —.

För budgetåret 1959/60:

Även för detta år torde tävlingsveckornas antal komma att uppgå till 43 och då det för närvarande är omöjligt att bedöma, om någon förändring av omsättningen kommer att inträda, torde det vara ändamålsenligt att tills vidare räkna med samma inleverans för 1959/60 som för 1958/59 eller med kr. 92 400 000: —.

För bägge budgetåren måste bolaget reservera sig för oförutsedda händelser, som helt kunna förändra det ekonomiska resultatet, såsom inställda tävlingsomgångar etc.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av tipsmedel för budgetåret 1958/59 till 95 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med likaledes 95 000 000 kronor.

Lotterimedel. Av nedanstående sammanställning framgå de för de senaste budgetåren beräknade och redovisade inkomsterna på titeln lotterimedel:

	Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten		Redovisad inkomst	Beräknat i riksstaten
	Miljoner	kronor		Miljoner	kronor
1953/54.....	93,98	95,00	1956/57.....	110,83	110,00
1954/55.....	97,79	100,00	1957/58.....	114,75	115,00
1955/56.....	99,76	105,00	1958/59.....		117,00

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 oktober 1958 har Svenska penninglotteriet aktiebolag meddelat, att en påtaglig försämring i lottförsäljningen inträtt under de senaste månaderna. Med hänsyn härtill har bolaget ansett sig böra räkna med en lägre försäljning under månaderna december 1958—maj 1959 än under motsvarande tid budgetåret 1957/58. Med dessa utgångspunkter har bolaget beräknat att under budgetåret 1958/59 kunna inleverera ett belopp av 112 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel. Vad beträffar budgetåret 1959/60 har bolaget förslagsvis beräknat kunna inleverera likaledes 112 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel, under förutsättning att nu rådande konjunkturförhållanden komma att bestå.

Vid den av bolaget för budgetåret 1958/59 verkställda beräkningen ha inleveranserna av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter uppskattats till 105,21 miljoner kronor, medan i form av vinst på bolagets verksamhet beräknats komma att på förevarande titel inflyta 6,79 miljoner kronor. Inleveransen under första hälften av budgetåret 1958/59 av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter avser dragningarna under månaderna juni—november 1958 och kan därför redan nu exakt angivas. Den uppgår till 52,42 miljoner kronor, vilket belopp understiger inleveranserna under motsvarande period föregående år med 1,2 procent.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten av lotterimedel för budgetåret 1958/59 till 113 000 000 kronor samt förordar, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 115 000 000 kronor.

Övriga diverse inkomster. Denna inkomsttitel tillgodoföres bland annat inflytande belopp respektive belastas med restitutioner av vissa äldre skatter. Titeln har i riksstaten för budgetåret 1958/59 uppförts med ett belopp av 10 miljoner kronor.

De på ifrågavarande titel under budgetåret 1957/58 redovisade inkomsterna uppgingo till netto 31,64 miljoner kronor. Bland inkomsterna märkas överskottsmedel från statens jordbruksnämnds clearingkassor för fettvaror och kolonialvaror på 9,18 miljoner kronor, återbetalning av kostnaden för organiserandet av en svensk FN-styrka på 4,25 miljoner kronor, restavgifter på netto 5,09 miljoner kronor, särskild investeringsavgift för motorfordon på netto 3,67 miljoner kronor, avveckling av vissa fonder för försvarsberedskap på 1,94 miljon kronor samt återbetalningar av lån från anslag på driftbudgeten på 1,06 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar den behållna uppbörden på inkomsttiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1958/59 till 10 000 000 kronor samt föreslår, att titeln i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med ett belopp av likaledes 10 000 000 kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder

I. Statens affärsverksfonder

Postverket

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för postverket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Den egentliga poströrelsen			Postsparbanken och postgirot: vinst	Summa	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
	Inkomster	Driftkostnader	Överskott				
1953/54	347,49	340,32	7,17	5,00	12,17	15,92	10,00
1954/55	368,40	356,11	12,29	5,00	17,29	10,17	10,00
1955/56	390,08	386,90	3,18	5,00	8,18	12,29	6,00
1956/57	422,24	417,13	5,11	5,00	10,11	7,18	10,00
1957/58	474,99	457,69	17,30	—	17,30	23,11	17,00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av postverket upptagits ett belopp av 23 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 30 oktober 1958 beträffande inkomsterna under budgetåren 1958/59 och 1959/60 å riksstatstiteln postverket anfört följande:

»De beräknade inkomsterna ha sammanförts i nedanstående tabell, vari för jämförelse upptagits inkomsterna jämväl för budgetåret 1957/58.

Beträffande de beräknade inkomsterna må anföras följande.

Under budgetåret 1957/58 uppgick frankoteckensuppbörden till 283 681 951 kronor mot 248 564 028 kronor budgetåret 1956/57. Ökningen uppgick alltså till 35 117 923 kronor. Om uppbörden reduceras med belopp motsvarande portohöjningen fr. o. m. den 1 juni 1957, uppgick ökningen till cirka 1,5 procent. För tiden juli—september 1958 har frankoteckensuppbörden vid postanstalterna ökat med cirka 5,2 procent i förhållande till uppbörden för samma tid 1957. Till en del torde emellertid denna ökning vara beroende på den stegring av posttrafiken, som förorsakades av årets kommunalval.

Vid beräkningen av frankoteckensuppbörden för budgetåren 1958/59 och 1959/60 har styrelsen utgått från de porton, som f. n. gälla för olika försändelseslag. Med hänsyn till att uppbörden såsom ovan sagts utvisat ökning såväl för det sistförflutna budgetåret som för den hittills förflutna delen av innevarande budgetår, har styrelsen ansett sig nu kunna beräkna frankoteckensuppbörden för innevarande budgetår till 294 miljoner kronor, motsvarande en ökning av cirka 3,6 procent i förhållande till uppbörden för budgetåret 1957/58. Efter vad nu kan bedömas anser styrelsen sig kunna räkna med en viss ökning av trafikvolymen även under budgetåret 1959/60. Frankoteckensuppbörden för sistnämnda budgetår har därför upp-

Inkomsttitel	Verkliga inkomster budgetåret 1957/58	Beräknade inkomster budgetåren	
		1958/59	1959/60
Frankoteckensuppbörd	283 681 951	294 000 000	303 000 000
Inkomster för befordran av tjänsteförsändelser	48 740 770	51 400 000	52 800 000
Inkomster av tidningsrörelsen	33 343 017	35 100 000	36 200 000
Ersättning för postgiro rörelsen	64 505 296	67 500 000	70 300 000
Ersättning från postsparbanken	22 861 216	22 700 000	23 000 000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen och e. o. uppbörd	2 314 032	2 450 000	2 500 000
Ersättning för			
bestyret med skatteuppbörden	9 634 390	10 700 000	10 400 000
försäljning av statsstämplar	515 000	535 000	560 000
centralupphandlingen av papper m. m. för övriga			
statsmyndigheter	1 697 089	1 600 000	1 600 000
utbetalning av folkpensioner	4 010 156	4 600 000	4 700 000
, barnbidrag	2 307 817	2 530 000	2 530 000
försäljning av radiolicenser	718 200	900 000	1 000 000
bestyret med valförsändelser	— 72 224	150 000	—
försäljning av jaktkort	—	75 000	50 000
, obligationer	196 550	—	—
Postverkets adressregister	— 37 570	1 000	1 000
Inkomst av utrikes rörelsen	473 560	500 000	400 000
Summa inkomster	474 879 430	494 791 000	509 041 000
Driftkostnader	457 575 926	480 062 000	492 492 000
Överskott	17 303 504	14 729 000	16 549 000
Avrundat	—	15 000 000	17 000 000

skattats till 303 miljoner kronor motsvarande en ökning av cirka 3,1 procent i förhållande till den beräknade uppbörden för innevarande budgetår.

Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser utgår jämlikt § 2 tjänstebrevsförordningen med viss procent av frankoteckensuppbörden. Storleken av denna procent bestämmes beträffande samtliga tjänstebrevsberättigade myndigheter med undantag av televerket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket, försvarets fabriksverk samt riksbanken av generalpoststyrelsen och statskontoret gemensamt. Efter överenskommelse med statskontoret har generalpoststyrelsen bestämt att ersättningen till postverket för tjänsteförsändelser i allmänhet fr. o. m. den 1 juli 1956 t. v. skall utgå med 12 procent av postverkets frankoteckensuppbörd.

Såvitt nu kan bedömas synes ersättningen till postverket för befordran av tjänsteförsändelser, häri inbegripet jämväl ersättning för befordran av posten från de statliga kristidsorganen och de allmänna sjukkassorna även som för befordran av militärbrev samt för postverkets bestyr med delgivningsförsändelser, för innevarande budgetår kunna beräknas till sammanlagt 51,4 miljoner kronor samt för nästkommande budgetår till 52,8 miljoner kronor.

Inkomsterna av tidningsrörelsen utgöras dels av ersättning för befordran av postabonnerade tidningar, dels ock av avgifter för befordran av tidningar som utgivarkorsband och tidningsbilagor. Inkomsterna fördela sig ungefär lika på båda dessa poster. För budgetåret 1957/58 uppgick inkomsterna till cirka 33,3 miljoner kronor. Med hänsyn till att av Kungl. Maj:t för tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1958 medgiven viss höjning av avgifterna i tidningsrörelsen kommer att påverka hela budgetåret 1958/59 synas inkomsterna för sagda budgetår nu kunna beräknas till 35,1 miljoner kronor samt för budgetåret 1959/60 till 36,2 miljoner kronor.

Postverkets inkomster av postgironörelsen utgöras av ersättning för kostnaderna för girogöromålens handläggning vid postanstalterna samt vid generalpoststyrelsens bankavdelning, inom styrelsen i övrigt och vid postdirektionerna. Från denna beräknade ersättning avgår av postverket uppburna portoinkomster avseende gironörelsen. Det nettobelopp, som därvid framkommer, gottskrives postverket. Ersättningen för budgetåret 1958/59 beräknas nu till cirka 67,5 miljoner kronor eller 3 miljoner kronor mer än ersättningen under budgetåret 1957/58. Ökningen är huvudsakligen föranledd av ökade lönekostnader, anskaffning av nya kontorsmaskiner m. m. För budgetåret 1959/60 ha inkomsterna beräknats till 70,3 miljoner kronor.

Ersättningen från postsparbanken för budgetåret 1958/59 har såsom framgår av tabellen nu beräknats till 22,7 miljoner kronor. För nästkommande budgetår beräknas ersättningen till 23 miljoner kronor.

I skrivelser till Eder den 31 oktober 1957 och 13 mars 1958 beträffande inkomsterna under budgetåret 1958/59 anförde styrelsen bl. a., att styrelsen med hänsyn till vad som anförts i en sistnämnda skrivelse bifogad, inom generalpoststyrelsens bankavdelning upprättad P. M. icke kunde upptaga något belopp såsom vinstmedel från postgirot eller postsparbanken vare sig för budgetåret 1957/58 eller 1958/59. Under sistförflutna budgetår inlevererades icke heller några dylika medel. Efter samråd med postsparbanksfullmäktige anser styrelsen sig på i ovan återopade P. M. angivna skäl icke kunna upptaga något belopp såsom vinstmedel vare sig för innevarande eller nästkommande budgetår från sagda rörelsegrenar.

Ersättningen till postverket för bestyret med skatteuppbörden har för tiden fr. o. m. uppbördsåret 1958/59 räknat fastställts av Kungl. Maj:t i brev till generalpoststyrelsen den 29 november 1957. För innevarande budgetår beräknas ersättningen till 10,7 miljoner kronor samt för nästkommande budgetår till 10,4 miljoner kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts brev till pensionsstyrelsen den 11 april 1958 resp. Kungl. Maj:ts brev till generalpoststyrelsen den 28 mars 1958 skall ersättningen till postverket för bestyret med utbetalning av folkpensioner resp. allmänna barnbidrag under år 1958 utgå med 45 öre för varje under år 1958 utbetalad folkpensionsanvisning resp. 60 öre för varje under år 1958 utbetalad barnbidragsanvisning. Postverkets ersättning för här ifrågakarande bestyr beräknas för budgetåret 1958/59 till 4 600 000 kronor resp. 2 530 000 kronor samt för budgetåret 1959/60 till 4 700 000 kronor resp. 2 530 000 kronor.

Postverkets inkomster av utrikesrörelsen utgöras huvudsakligen av portoandelar för paket och postanvisningar. Beträffande denna inkomstpost måste en förhandskalkyl alltid bliva mycket osäker bl. a. på grund därav, att man icke med säkerhet kan beräkna, vid vilken tidpunkt likvid i varje särskilt fall kan komma att inflyta för uppkommande fordringar. Styrelsen anser sig emellertid kunna räkna med en inkomst under här ifrågakarande titel på 500 000 kronor för innevarande och 400 000 kronor för nästkommande budgetår.

Inkomsterna å övriga inkomstitlar beräknas icke komma att undergå större förändringar vare sig under innevarande eller nästkommande budgetår i förhållande till inkomsterna för budgetåret 1957/58, varför någon närmare motivering rörande beräkningen av inkomsterna å dessa titlar icke ansetts erforderlig.

Beräkningen av utgifterna har i enlighet med riksräkenskapsverkets direktiv verkställt under den förutsättningen, att rörligt tillägg utgår efter oförändrade grunder. Vidare har hänsyn icke tagits till eventuella större förändringar i nuvarande prisnivå.

Under nu angivna förutsättningar beräknas postverkets utgifter under budgetåret 1958/59 komma att uppgå till 480,1 miljoner kronor, vilket belopp med omkring 0,5 miljoner kronor överstiger det belopp, som upptagits i den av Kungl. Maj:t för nyssnämnda budgetår fastställda driftkostnadsstaten.

För budgetåret 1959/60 har utgifterna beräknats till 492,5 miljoner kronor.

Enligt styrelsens beräkningar skulle alltså överskottet av postverkets rörelse komma att uppgå till, i avrundade tal, för budgetåret 1958/59 15 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 17 miljoner kronor.

Under återopande av det anförda får generalpoststyrelsen föreslå, att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1959/60 enligt ovan angivna beräkningar upptages med ett till 17 miljoner kronor avrundat belopp.

Av överskottsmedlen för budgetåret 1957/58, 17 303 504 kronor 65 öre, kunde 17 miljoner kronor levereras under loppet av budgetåret. Det återstående beloppet, 303 504 kronor 65 öre, levererades den 14 augusti 1958. Det kommer att tillses att överskottsmedel i görligaste mån levereras under det budgetår, till vilket medlen bokföringsmässigt böra hänföras.»

Generalpoststyrelsens beräkningar ha utförts under den av riksräkenskapsverket inledningsvis angivna förutsättningen i vad avser de statsanställdas löner. Styrelsen har i sina beräkningar icke ansett sig kunna upptaga något belopp såsom vinstmedel från postgirot eller från postsparbanken vare sig för innevarande eller nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket erinrar om sin av statsrådet och chefen för finansdepartementet i årets statsverksproposition biträdda uppfattning, att avskrivning på statsobligationer, vilka kunna förutsättas aldrig komma att realiseras med förlust, i varje fall icke bör ske i större utsträckning än att viss vinst erhålles från ifrågavarande rörelsegrenar.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av postverket under budgetåret 1958/59 till 23 000 000 kronor samt föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 25 000 000 kronor.

Televerket

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för televerket för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1953/54	645,85	578,80	67,05	50,00	60,00
1954/55	679,81	593,03	86,78	89,00	60,00
1955/56	722,82	652,44	70,38	83,50	50,00
1956/57	784,28	745,44	38,84	40,00	85,00
1957/58	907,26	810,66	96,60	75,00	65,00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av televerket upptagits ett belopp av 75 miljoner kronor.

Med skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1958 har telestyrelsen avgivit förslag ifråga om beräkning av det överskott på televerkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1959/60. I sin skrivelse anför televerket följande:

»Televerkets redovisade inkomster, driftkostnader och överskott för de senaste fyra budgetåren samt motsvarande beräknade belopp för budgetåren 1958/59 och 1959/60 framgå av efterföljande tablå, i vilken driftkostnaderna för budgetåren 1958/59 och 1959/60 ha beräknats på grundval av nu gällande löne- och prisnivå. Hänsyn har dock tagits till den pensionsreglering, som träder i kraft den 1. 7. 1959.

Budgetår	Inkomster		Driftkostnader		Överskott	
	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	i % av i medeltal disponerat kapital
Verkliga belopp						
1954/55	709,3	7,1	622,5	5,3	86,8	6,8
1955/56	751,7	6,0	681,3	9,4	70,4	5,2
1956/57	818,1	8,8	779,3	14,4	38,8	2,7
1957/58	947,6	15,8	851,0	9,2	96,6	6,7
Beräknade belopp						
1958/59	1 002,2	5,8	902,6	6,1	99,6	6,7
1959/60	1 071,2	6,9	972,3	7,7	98,9	6,5

Den starka ökningen av inkomsterna under budgetåren 1956/57 och särskilt 1957/58 beror på de taxehöjningar, som genomfördes successivt under tiden april—juli 1957.

För att få fram det verkliga nettoresultatet för statsverkets del av televerkets rörelse skola de i förestående tablå upptagna överskottsbeloppen minskas med riksgäldskontorets ränteutgifter för i televerkets anläggningar investerade lånemedel.

Budgetår	Televerkets överskott milj. kr.	Statens ränteutgifter milj. kr.	Nettovinst för statsverket milj. kr.
Verkliga belopp			
1954/55.....	86,8	40,3	46,5
1955/56.....	70,4	44,5	25,9
1956/57.....	38,8	47,5	—8,7
1957/58.....	96,6	50,7	45,9
Beräknade belopp			
1958/59.....	99,6	53,3	46,3
1959/60.....	98,9	54,9	44,0

Ränteutgifterna ha beräknats efter den effektiva medelräntefoten på den fonderade statsskulden, varvid för budgetåren 1958/59 och 1959/60 räknats med en medelräntefot av 3,6 %.

I fråga om de för budgetåren 1958/59 och 1959/60 beräknade inkomsterna får telestyrelsen anföra följande.

Nettoökningen av antalet uppsatta telefonapparater uppgick under budgetåret 1955/56 till 107 000, men sjönk under budgetåret 1956/57 till 91 000. Under budgetåret 1957/58 har emellertid apparatökningen åter stigit till

112 500. Styrelsen har för budgetåren 1958/59 och 1959/60 ansett sig kunna räkna med en ökning av ca 110 000 apparater per år.

Styrelsen har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 19.6.1958 föreslagit genomförande av vissa taxenedsättningar, som framlagts av 1950 års telefonkommitté. Vid den utförda inkomstberäkningen har förutsatts, att telefonkommitténs förslag om nedsättning av vissa abonnemangsavgifter och utsträckning av periodlängden för helautomatiska s. k. närsamtal från 6 till 9 minuter skall kunna genomföras fr. o. m. den 1.4.1959 och att övriga förslag skola genomföras successivt i samband med den fortskridande automatiseringen av landets telefonnät och i den mån erforderlig utbyggnad av förbindelsenätet har skett samt tekniska förutsättningar för genomförandet föreligga.

Driftkostnaderna för budgetåret 1958/59 ha upptagits till 902,6 milj. kronor eller samma belopp, som angivits i den av Kungl. Maj:t fastställda driftkostnadsstaten.

I den för budgetåret 1958/59 gjorda avsättningen till värdeminskningskonto, 230 milj. kronor, ingår ett belopp av 5 milj. kronor, motsvarande största delen av de såsom s. k. anläggningsbidrag inflytande avgifterna för vissa apparater och anläggningar. Resten av de av abonnenterna erlagda anläggningsbidragen bokföras i enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande i skrivelse den 30.5.1958 såsom uppbördsmedel på investeringsanslaget till telefon- och telegrafanläggningar.

För budgetåret 1959/60 ha driftkostnaderna blivit beräknade till 972,3 milj. kronor.

I avsättningen till värdeminskningskonto har, i likhet med vad som skett för budgetåren 1954/55—1958/59, medräknats en extra avsättning, motsvarande en del av den inkomstökning för televerket, som uppstått genom de höjda inträdesavgifterna för telefonabonnemang. För budgetåret 1959/60 har denna extra avsättning upptagits till 15 milj. kronor eller samma belopp som medgivits för budgetåret 1958/59.

Vid beräkningen av avsättningen till värdeminskningskonto har vidare förutsatts att de såsom s. k. anläggningsbidrag inflytande avgifterna för vissa apparater och anläggningar komma att i sin helhet få bokföras såsom uppbördsmedel på investeringsanslaget till telefon- och telegrafanläggningar på sätt som föreslagits i styrelsens skrivelse till Kungl. Maj:t den 30.8.1958 ang. investeringsanslag för budgetåret 1959/60.

Enligt beslut av 1957 års riksdag skall det överskott av radiolicensmedel, som uppstår på ljudradiorörelsen sedan från inkomsterna dragits kostnaderna för programproduktion och programdistribution samt investeringar redovisas som en separat post och icke inlevereras till statskontoret tillsammans med verkets andra överskottsmedel utan balanseras över till följande budgetår. Ifrågavarande överskott har av styrelsen beräknats komma att uppgå till 6,4 milj. kronor för budgetåret 1958/59. Därefter återstående överskottsbelopp, som skall inlevereras, skulle följaktligen utgöra $99,6 - 6,4 = 93,2$ milj. kronor för budgetåret 1958/59. Under budgetåret 1959/60 beräknas ett underskott på ljudradiorörelsen av 0,1 milj. kronor uppstå, vilket belopp skall täckas med tidigare fonderade överskott av ljudradiorörelsen. Det överskottsbelopp, som skall inlevereras för budgetåret 1959/60, skulle alltså utgöra $98,9 + 0,1 = 99,0$ milj. kronor.

Leveranserna av överskottsmedel för budgetåren 1958/59 och 1959/60 beräknas komma att överensstämma med de ovan angivna överskotten.»

Televerkets inkomster och utgifter för budgetåren 1955/56, 1956/57 och 1957/58 jämförda med beräknade inkomster och utgifter för budgetåren 1958/59 och 1959/60 framgå av följande sammanställning (miljoner kronor):

Inkomster.	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59 Beräknat	1959/60 Beräknat
Telefoninkomster:					
Inträdesavgifter	29,6	31,5	38,5	38,0	38,0
Abonnemangs- och samtalsavgifter	609,7	650,5	735,1	770,8	808,4
Telegrafinkomster:					
Telexinkomster	6,8	8,6	10,3	11,5	12,8
Övriga telegrafinkomster	28,0	29,5	30,9	29,3	28,1
Radioinkomster:					
Ljudradiolicensavgifter .	40,5	50,3	68,1	79,5	81,0
Televisionsinkomster ..	—	1,3	7,9	19,6	55,0
Anslag till televisionsverksamhetens driftkostnader	—	3,5	4,7	2,6	—
Övriga radioinkomster .	3,7	4,2	5,3	5,4	5,5
Anläggningsavgifter	15,9	18,3	24,4	23,0	24,0
Diverse inkomster	17,5	20,4	22,4	22,5	18,4
Summa inkomster	751,7	818,1	947,6	1 002,2	1 071,2
Ökning från närmast föregående år av inkomster:					
absolut	42,4	66,4	129,5	54,6	69,0
i procent	6,0	8,8	15,8	5,8	6,9
Utgifter.					
Avlöningar, pensioner m. m.	265,4	287,7	304,4	313,5	317,8
Avsättning till värdepapperskonto	182,8	209,5	227,4	230,0	250,0
Återbetalning av anslag till televisionsverksamhetens driftkostnader	—	—	—	—	4,1
Övriga utgifter	233,1	282,1	319,2	359,1	400,4
Summa utgifter	681,3	779,3	851,0	902,6	972,3
Ökning från närmast föregående år av utgifter:					
absolut	58,8	98,0	71,7	51,6	69,7
i procent	9,4	14,4	9,2	6,1	7,7
Överskott	70,4	38,8	96,6	99,6	98,9

Vid bedömningen av förestående siffror bör hänsyn tagas till att inträdesavgifterna för telefonabonnemang höjdes i december 1955 och ljudradiolicensavgiften från och med den 1 januari 1956, samtals-, telex- och telegramavgifter m. m. från och med den 1 april eller den 1 maj 1957 samt abonnemangsavgifter och ljudradiolicensavgiften från och med den 1 juli 1957. Beträffande de under televisionsinkomster upptagna beloppen må anföras att enligt beslut av 1958 års B-riksdag ett belopp av 6,8 miljoner kronor av de för budgetåret 1958/59 inflytande televisionsradiolicensavgifterna

skall användas till investeringar, varför inkomsterna och överskottet minskats med detta belopp.

Enligt vad riksräkenskapsverket inhämtat från telestyrelsen ha inkomsterna i televerkets beräkning nedräknats med 1,25 miljoner kronor för budgetåret 1958/59 och med 4,3 miljoner kronor för budgetåret 1959/60 till följd av att televerket räknat med att de i skrivelsen nämnda taxenedsättningarna skola tillämpas från och med den 1 april 1959.

Telestyrelsens beräkningar ha utförts under den av riksräkenskapsverket inledningsvis angivna förutsättningen i vad avser de statsanställdas löner.

Riksräkenskapsverket har i avvaktan på beslut i telefontaxefrågan upptagit inkomsterna för televerket under budgetåret 1958/59 till 95 000 000 kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1959/60 uppföres med 105 000 000 kronor.

Statens järnvägar

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens järnvägar för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott (+) resp. under- skott (—)	Inlevererat till stats- verket	Beräknat i riksstaten
1953/54	1 209,52	1 199,41	+ 10,11	15,73	10,00
1954/55	1 221,06	1 211,06	+ 10,00	10,11	1,00
1955/56	1 328,22	1 318,29	+ 9,93	10,00	10,00
1956/57	1 384,02	1 384,02	—	9,94	10,00
1957/58	1 389,44	1 464,33	— 74,89	—	—

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens järnvägar upptagits ett belopp av 1 miljon kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 29 november 1958 med förslag till beräkning av den behållna inkomsten av statens järnvägar för budgetåret 1959/60 har järnvägsstyrelsen anfört följande:

»Med anledning av Eder skrivelse den 23 september 1958, dnr A 364, angående beräkning av driftresultatet av statens järnvägars rörelse under vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60 får järnvägsstyrelsen härmed meddela följande.

Beräkningarna av statens järnvägars driftresultat för innevarande och nästkommande budgetår försvåras av att de allmänna konjunkturutsikterna för närvarande är i hög grad ovissa. Som konjunkturinstitutet framhållit i sin höstrapport 1958 har de utifrån kommande stagnations- och nedgångstendenserna hittills i stort sett hållits i schack av olika expansionskrafter i den svenska ekonomin. Det är emellertid enligt institutets mening mycket oviss om denna relativa jämnvikt skall kunna upprätthållas. En

stagnation av den totala produktionen angives som sannolik inom den närmaste framtiden, och möjligheten av en fortsatt nedgång i produktionen anses knappast kunna uteslutas. Möjlighet föreligger emellertid också att den nuvarande nedgången i den allmänna ekonomiska aktiviteten kan vändas uppåt och en viss expansion åter komma till stånd.

Inför dessa ovissa framtidsutsikter måste varje nu gjord uppskattning av statens järnvägars driftresultat för innevarande och nästkommande budgetår bli mycket osäker. Styrelsen har i detta läge valt att grunda sina beräkningar på förutsättningen, att det nuvarande allmänna konjunkturläget blir i stort sett oförändrat under innevarande budgetår och att därefter en viss måttlig konjunkturförbättring inträder.

Med utgångspunkt från denna allmänna förutsättning och med beaktande jämväl av det numera genom den allmänna konjunkturavmattningen starkt skärpta konkurrensläget på transportmarknaden finnes anledning antaga, att såväl persontrafiken som godstrafiken kommer att minska något. Nedgångstendensen i järnvägstrafiken efter konjunkturuomslaget i början av 1957 har hittills i viss utsträckning kunnat motverkas genom en intensifierad trafikvärvning och en flexibel taxepolitik samt torde ännu mera effektivt kunna motverkas vid ett genomförande av 1948 års järnvägstaxekommittés olika förslag till utvidgning av statsbaneföretagets rörelsefrihet på taxepolitikens område.

Nya järnvägstaxor i stort sett utformade efter de allmänna riktlinjer, som järnvägstaxekommittén förordat, har utarbetats av järnvägsstyrelsen och kommer inom kort att underställas Kungl. Maj:t för prövning och avgörande. De nya taxorna torde, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande, kunna träda i kraft den 1 maj 1959.

Till grund för inkomstberäkningen i persontrafik och godstrafik (exklusive lapplandsmalm) ligger för budgetåret 1958/59 de fr. o. m. den 1 februari 1958 gällande person- och godstaxorna och för budgetåret 1959/60 de nya järnvägstaxorna.

För lapplandsmalm har räknats med en icke obetydlig trafikminskning under innevarande budgetår. Trafikutvecklingen antages dock bli gynnsammare under budgetåret 1959/60. Inkomsterna av ifrågavarande trafik har beräknats på grundval av det fr. o. m. den 1 juli 1958 gällande avtalet mellan statens järnvägar och Luossavaara-Kiirunavaara AB.

Enligt Kungl. brev den 28 juli 1958 har statens järnvägar erhållit ett driftbidrag om 100 milj. kronor för budgetåret 1958/59 som partiell kompensation för sådana icke företagsekonomiskt motiverade prestationer, som statsbaneföretaget har att utföra. Vid inkomstberäkningen för budgetåret 1959/60 har förutsatts, att ett sådant driftbidrag kommer att utgå jämväl för detta budgetår.

Beräkningen av utgifterna har i enlighet med de meddelade direktiven baserats på antagandet om oförändrad lönenivå. Under denna förutsättning har räknats med vissa utgiftsminskningar på grund av den vikande trafiken och den fortgående strukturanpassningen och rationaliseringen av driften.

Under ovan angivna förutsättningar och antaganden har inkomster, utgifter och avskrivningar uppskattats till följande belopp i miljoner kronor. Som jämförelse meddelas även motsvarande bokförda belopp för budgetåret 1957/58.

	1957/58 (enligt bok- föringen) miljoner kronor	1958/59	1959/60
<i>Inkomster</i>			
Persontrafik	398,8	385	375
Posttrafik	42,0	42	42
Godstrafik exkl. lapplandsmalm.....	738,5	720	730
Lapplandsmalm.....	174,6	² 170	145
Övrigt	11,7	11	11
Driftbidrag	—	100	100
Summa inkomster	1 365,7	1 428	1 403
<i>Driftutgifter (exkl. avskrivningar)</i>			
Driftöverskott	1 256,1	1 250	1 220
Avskrivningsbehov	109,6	178	183
Underskott.....	184,5	178	183
	¹ 74,9	0	0

¹ Underskottet täckt genom av riksdagen beviljade medel (Kungl. brev 21. 2. 58)

² Härav 34 milj. kronor i retroaktiv fraktökning.

Den nu gjorda beräkningen har sålunda givit till resultat, att under ovan angivna förutsättningar skulle kunna uppnås balans mellan driftöverskott och avskrivningsbehov för budgetåren 1958/59 och 1959/60. Någon inleverans av överskottsmedel från statens järnvägar torde sålunda icke kunna påräknas vare sig under budgetåret 1958/59 eller under budgetåret 1959/60.»

Järnvägsstyrelsens beräkningar ha utförts under den av riksräkenskapsverket inledningsvis angivna förutsättningen i vad avser de statsanställdas löner.

Riksräkenskapsverket beräknar inga inkomster av statens järnvägar för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att ifrågavarande inkomster för budgetåret 1959/60 upptagas med ett formellt belopp av 1 000 000 kronor.

Statens vattenfallsverk

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens vattenfallsverk för de senast förflutna fem budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift- inkomster	Drift- kostnader	Överskott	Inlevererat till stats- verket	Beräknat i riksstaten
1953/54	280,71	147,45	133,26	145,12	130,00
1954/55	307,03	205,32	101,71	111,26	100,00
1955/56	367,60	288,97	78,63	71,71	115,00
1956/57	411,52	325,79	85,73	85,63	120,00
1957/58	451,41	291,12	160,29	140,73	120,00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens vattenfallsverk upptagits ett belopp av 135 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1958 angående beräkning av inkomstöverskottet å statens vattenfallsverks rörelse för budgetåren 1958/59 och 1959/60 har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Budgetåret 1958/59

Överskottet för innevarande budgetår beräknas till 165 000 000 kronor enligt nedanstående uppställning.

	Inkomster kronor	Driftkostnader kronor	Överskott kronor
Kraftverk	482 500 000	318 100 000	164 400 000
Kanalverk	5 000 000	4 700 000	300 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000	700 000	300 000
	488 500 000	323 500 000	165 000 000

Det beräknade överskottet är 30 000 000 kronor högre än vad som upptagits i riksstaten. Orsaken härtill är att belastningsläget och fyllnadsgraden i vattenmagasinen för närvarande är sådana, att någon ångkraftproduktion av betydelse och något inköp av dyr tillskottskraft icke torde erfordras under den kommande vintern.

Budgetåret 1959/60

Under förutsättning att vattenförhållandena bli normala och att ändringar av bränslepriser och konjunkturförhållanden icke inträffa samt att avskrivningsprinciperna icke bli omlagda mera väsentligt, kan överskottet för budgetåret 1959/60 beräknas till 155 000 000 kronor enligt nedanstående uppställning.

	Inkomster kronor	Driftkostnader kronor	Överskott kronor
Kraftverk	528 500 000	374 000 000	154 500 000
Kanalverk	5 000 000	4 700 000	300 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000	800 000	200 000
	534 500 000	379 500 000	155 000 000

Beträffande kraftverkens inkomster har förutberäkning skett i anslutning till såväl den prognos rörande kraftbehovens utveckling, vilken ligger till grund för styrelsens anslagsäskanden, som den ökning av produktionsresurserna, vilken om intet oförutsett inträffar, inträder i förhållande till innevarande budgetår. Kraftransonering har förutsetts icke bli behövlig.

För kanalverken och fastighetsförvaltningen har räknats med oförändrade inkomster.

Vid beräkning av driftkostnaderna har hänsyn tagits till det förhållandet, att relationen mellan belastning och utbyggd vattenkraft är sådan, att även vid normal vattentillgång föreligger ett relativt stort behov av bränslealstrad tillskottskraft. De beräknade avsättningarna till värde-minskningskonto äro höjda i förhållande till innevarande budgetårs på grund av den tillämpade avskrivningsmetoden och anläggningsbeståndets ökade omfattning. I fråga om lönerna har räknats med att de skola utgå efter oförändrade grunder.

Levererbart överskott

Under förutsättning att den förstärkning av rörelsemedlen, som vattenfallsstyrelsen begärt i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1959/60 kommer till stånd samt att en eventuell omläggning av avskrivningsprinciperna icke träder i kraft förrän tidigast från och med den 1 januari 1959, kunna beloppen inlevererbara överskottsmedel sättas lika med de bokförda överskotten, dvs. 165 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 och 155 000 000 kronor för budgetåret 1959/60. Noggrannheten i kalkylen är icke större än att eftersläpningen mellan bokförda och i penningar tillgängliga överskott per tolv månadersperioder kan försummas, varjämte utjämning kan ske medelst den rörliga krediten hos riksgäldskontoret.»

Vattenfallsstyrelsens beräkningar ha utförts under den av riksräkenskapsverket inledningsvis angivna förutsättningen i vad avser de statsanställdas löner.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av statens vattenfallsverk i enlighet med vattenfallsstyrelsens förslag till 165 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår, att ifrågavarande inkomster för budgetåret 1959/60 upptagas med 160 000 000 kronor.

Domänverket

De bokförda inkomsterna och utgifterna för domänverket samt överskotten för de senast förflutna fem kalenderåren jämte de i rikshuvudboken redovisade och de till statsverket inlevererade överskotten för motsvarande budgetår framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1953	344,06	311,28	32,78	1953/54	33,04	33,00	35,00
1954	433,30	355,81	77,49	1954/55	75,22	77,49	45,00
1955	421,12	358,96	64,16	1955/56	83,64	64,16	70,00
1956	415,02	380,86	34,16	1956/57	22,23	34,16	75,00
1957	455,98	419,55	36,43	1957/58	68,51	34,45	50,00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av domänverket upptagits ett belopp av 35 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 17 november 1958 har domänstyrelsen rörande beräkningen av ifrågavarande titel för budgetåren 1958/59 och 1959/60 yttrat följande:

»Inkomsterna på riksstatstiteln domänverket omfatta för kalenderåret 1957 dels domänverkets egen rörelse, dels ock avkastningen av domänverkets aktier i AB Statens Skogsindustrier, men för kalenderåren 1958 och 1959 endast domänverkets egen rörelse. Överskottet för domänverket för 1957 utgjorde i runt tal 36,4 milj. kronor. Överskottet för domänverkets rörelse för budgetåret 1958/59 har i riksstaten beräknats till 35 milj. kronor.

Vad angår verksamhetsåret 1958 (budgetåret 1958/59), har styrelsen under hand till Eder den 25 september 1958 meddelat, att överskottet beräknades bli 25 milj. kronor.

Med ledning av jägmästarnas budgetredovisningsrapporter för detta år och utfallet av höstens kronoskogsförsäljningar beräknar styrelsen nu överskottet för 1958 till 10 milj. kronor.

Inlevereringarna av uppkommande överskottsmedel för år 1958 komma att ske i den takt, som tillgången på rörelsemedel tillåter. Styrelsen beräknar att en del av överskottet kan inlevereras under juni månad och återstoden under hösten 1959.

Överskottet för domänverkets rörelse under år 1959 är givetvis svårare att bedöma. Resultatet av höstens försäljningar kan komma att påverka prissättningen för domänverkets leveransvirke på sådant sätt att en betydande inkomstreduktion under 1959 blir följden. Styrelsen har emellertid med ledning av och efter betydande begränsning av i och för sig angelägna investeringsäskanden i de från lokalförvaltningarna inkomna förvaltningsförslagen för nästa år ansett sig kunna upptaga överskottet till 10 milj. kronor, men förutsätter därvid att utfallet av kronoskogsförsäljningarna under hösten 1959 skall bli högre än under 1958.

Styrelsen redovisar den verkställda resultatberäkningen på närslutna bilaga.»

Domänstyrelsens ovannämnda bilaga lämnar följande uppgifter rörande domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster och utgifter (efter vissa salderingar) samt överskott för vart och ett av åren 1957—1959 (miljoner kronor).

	1957 Enligt bokslutet	1958 Beräknat	1959 Beräknat
Inkomster			
Skogsdomäner	302,7	277,1	260,2
Jordbruksdomäner	5,9	6,1	7,3
Aktieutdelning	1,9	—	—
Räntor	3,0	3,0	1,0
Summa	313,5	286,2	268,5
Utgifter			
Administration	46,0	48,0	51,0
Skogsdomäner	189,4	189,7	171,3
Jordbruksdomäner	5,1	5,0	4,8
Räntor	2,0	1,5	1,0
Avsättning till förnyelsefonden	34,6	32,0	30,4
Summa	277,1	276,2	258,5
Överskott	36,4	10,0	10,0

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av domänverket under budgetåret 1958/59 till 10 000 000 kronor samt föreslår, att ifrågavarande inkomster för budgetåret 1959/60 uppföras med likaledes 10 000 000 kronor.

II. Riksbanksfonden

I en från riksbanken till riksräkenskapsverket den 16 oktober 1958 avlåten skrivelse har förevarande inkomsttitel beräknats till 15 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1958/59 och 1959/60.

Riksräkenskapsverket föreslår i enlighet härmed att inkomsterna från riksbanksfonden för budgetåret 1959/60 upptagas till 15 000 000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond

Statens allmänna fastighetsfond omfattar tio delfonder, nämligen slottsbyggnadernas, fångvårdsstyrelsens, beskickningsfastigheternas, byggnadsstyrelsens, generaltullstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets, sjöfartsstyrelsens, medicinalstyrelsens och karolinska sjukhusets delfonder. Allmänna fastighetsfonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter, var efter överskottet beräknas såsom skillnaden mellan de på delfondens stat upptagna inkomsterna och utgifterna för delfonden. Beträffande övriga delfonder utom slottsbyggnadernas delfond gäller däremot, att ifrågavarande ersättning skall bestämmas så, att ett överskott erhålles motsvarande full förräntning av det å respektive delfonder disponerade statskapitalet. I olikhet mot övriga delfonder under fastighetsfonden avses slottsbyggnadernas delfond icke skola redovisa något överskott.

I skrivelse den 6 december 1958 har riksräkenskapsverket med utgångspunkt från ett förräntningskrav av 4 procent avgivit utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden samt därvid framlagt förslag till stat för fonden för budgetåret 1959/60. I enlighet med detta förslag skulle överskotten på de särskilda delfonderna upptagas till de i efterföljande sammanställning angivna beloppen (kronor):

Slottsbyggnadernas delfond	1 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	1 625 000
Beskickningsfastigheternas delfond	980 000
Byggnadsstyrelsens delfond	12 426 000
Generaltullstyrelsens delfond	225 000
Uppsala universitets delfond	425 000
Lunds universitets delfond	520 000
Sjöfartsstyrelsens delfond	105 000
Medicinalstyrelsens delfond	5 670 000
Karolinska sjukhusets delfond	660 000
Summa	22 637 000

Riksräkenskapsverket föreslår sålunda, att överskottet på statens allmänna fastighetsfond i riksstaten för budgetåret 1959/60 upptages till 22 637 000 kronor.

IV. Försvarets fonder

Försvarets fastighetsfond. Fonden omfattar fyra delfonder: arméns, marinens, flygvapnets och befästningars delfonder. Överskottet från fonden beräknas till 4 procent på den kapitalbehållning, som med beaktande av den sannolika förbrukningen av för investering disponibla medel kan beräknas föreligga vid ifrågavarande budgetårs ingång.

Riksräkenskapsverket beräknar överskottet på försvarets fastighetsfond för budgetåret 1959/60 till 26 940 000 kronor.

Försvarets fabriksfond. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1958 har försvarets fabriksstyrelse beräknat överskottet från försvarets fabriksfond till 2 750 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt till 2 650 000 kronor för budgetåret 1959/60. För budgetåret 1958/59 hänföra sig 850 000 kronor och för budgetåret 1959/60 800 000 kronor till inkomster från armétygförvaltningens i fonden invärderade maskiner och byggnader. Försvarets fabriksstyrelse har vid sin beräkning utgått från viss investering för uppförande av planerad sammansättningsverkstad medan däremot väntade investeringar för uppförande av ett till västra Sverige planerat tvätteri ej påverkat beräkningarna. Den beräknade minskningen i inkomsterna från armétygförvaltningens del i fabriksfonden under budgetåret 1959/60 anges av fabriksstyrelsen bero på dels en beräknad nedgång inom industrin och därmed minskade hyresinkomster samt dels på att vissa nu löpande hyreskontrakt komma att utlöpa under budgetåret 1959/60.

Riksräkenskapsverket upptager i enlighet med försvarets fabriksstyrelses beräkningar överskottet från försvarets fabriksfond under budgetåret 1958/59 till 2 750 000 kronor samt föreslår, att överskottet för budgetåret 1959/60 uppföres med 2 650 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha utrikesdepartementet, bostadsstyrelsen, statskontoret, generaltullstyrelsen, lantbruksstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna från de av dem förvaltade hithörande fonderna för budgetåret 1959/60 till 8 500 kronor, 160 082 630 kronor, 5 606 200 kronor, 500 kronor, 1 800 000 kronor, 270 000 kronor, 7 455 200 kronor respektive 195 000 kronor. Hithörande inkomster ha sålunda av vederbörande fondförvaltande myndigheter uppskattats till sammanlagt 175 418 030 kronor.

Med ledning av de framlagda beräkningarna föreslår riksräkenskapsverket, att överskotten från statens utlåningsfonder för budgetåret 1959/60 upptagas till sammanlagt 175 372 100 kronor. Beträffande överskottens fördelning på de olika fonderna får riksräkenskapsverket hänvisa till tabellbilagan (bilaga D).

VI. Fonden för låneunderstöd

Enligt inhämtade upplysningar ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat avkastningen av respektive delfonder för budgetåret 1959/60 till härefter angivna belopp:

Bostadsstyrelsens delfond	1 150 000	kronor
Statskontorets delfond	7 265 000	»
Lantbruksstyrelsens delfond	3 000	»
Riksbankens delfond	4 000 000	»
Riksgäldskontorets delfond	200	»

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsterna under fonden för låneunderstöd för budgetåret 1959/60 upptagas till 12 453 100 kronor med den fördelning på delfonder, som anges i tabellbilagan (bilaga D).

VII. Fonden för statens aktier

Å fonden för statens aktier voro vid utgången av budgetåret 1957/58 bokförda av staten ägda aktier i följande aktiebolag, nämligen: Aktiebolaget Aerotransport, Aktiebolaget Transitotrafik, Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag (LKAB), Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Nya Systemaktiebolaget, Sveriges kreditbank aktiebolag, Aktiebolaget Industrikredit, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Aktiebolaget Statens skogsindustrier, Svenska lagerhusaktiebolaget, Aktiebolaget Fjäråssand, Svenska penninglotteriet aktiebolag, Norrbottens järnverk aktiebolag, Aktiebolaget Svensk torvförädling, Svenska skifferoljeaktiebolaget, Aktiebolaget Tipstjänst, Aktiebolaget Ceaverken, Ruotivare gruvaktiebolag, Aktiebolaget Atomenergi, Aktiebolaget Statsgruvor och Aktiebolaget Oljetransit.

Från och med det räkenskapsår för LKAB som började den 1 oktober 1957 innehar staten huvuddelen av aktierna i detta bolag.

Inkomsterna på titeln domineras helt av avkastningen från LKAB. Enligt inhämtade upplysningar beräknas avkastning på i fonden bokförda aktier endast komma att inflyta från LKAB, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Svenska penninglotteriet aktiebolag och Aktiebolaget Tipstjänst. Från inkomsterna på fonden avgår ränta för ogulden del av löseskillingen för av staten övertagna aktier i LKAB, i runt tal 25 miljoner kronor för innevarande budgetår och 20 miljoner kronor för budgetåret 1959/60. Med ledning av dessa upplysningar beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna på titeln fonden för statens aktier till 35 000 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt föreslår att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 40 000 000 kronor.

VIII. Statens pensionsfonder

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 oktober 1958 har pensionsstyrelsen beräknat inkomsten av folkpensioneringsfonden för budgetåret 1958/59 till 35,0 miljoner kronor och för budgetåret 1959/60 till 55,9 miljoner kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha statskontoret, statens pensionsanstalt och riksgäldskontoret beräknat inkomsterna av övriga såsom kapitalfonder redovisade pensionsfonder för budgetåret 1959/60 till 6 182 000 kronor, 9 000 000 kronor respektive 30 000 kronor.

I anslutning till ovanstående beräkningar föreslår riksräkenskapsverket, att inkomsterna från statens pensionsfonder för budgetåret 1959/60 beräknas till följande belopp, nämligen från folkpensioneringsfonden 56 000 000 kronor, från civila tjänstepensionsfonden 1 500 000 kronor, från militära tjänstepensionsfonden 175 000 kronor, från allmänna familjepensionsfonden 4 500 000 kronor, från statens pensionsanstalts pensionsfond 9 000 000 kronor samt från pensionsfonden för vissa riksdagens verk 30 000 kronor eller sammanlagt till 71 205 000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder

Fonden för kreditgivning till utlandet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 oktober 1958 har riksgäldskontoret beräknat avkastningen av denna fond till 37 850 000 kronor för budgetåret 1958/59 och till 35 800 000 kronor för budgetåret 1959/60. I proposition den 7 november 1958 (nr B 57) föreslås godkännande av en mellan Sverige och Finland träffad överenskommelse angående bl. a. nedsättning av räntebetalningarna på vissa till Finland lämnade statskrediter. Överenskommelsen innebär minskade ränteinkomster på 3,5 miljoner kronor för innevarande och på 7 miljoner kronor för nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket beräknar inkomsten på förevarande inkomsttitel till 34 350 000 kronor för innevarande budgetår och föreslår, att titeln för budgetåret 1959/60 uppföres med 28 800 000 kronor.

Övriga diverse kapitalfonder. I skrivelse till riksräkenskapsverket från riksgäldskontoret, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och statens reproduktionsanstalt ha lämnats de uppgifter beträffande avkastningen från övriga diverse kapitalfonder, som framgå av följande sammanställning.

	1958/59 Kronor	1959/60 Kronor
Fonden för förlag till statsverket (riksgäldskontoret)....	5 000 000	5 000 000
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	9 400 000	10 000 000
Fonden för Södertälje kanalverk (sjöfartsstyrelsen)	100	100
Jordfonden (lantbruksstyrelsen)	500 000	550 000
Arrendeegnahmetsfonden (lantbruksstyrelsen)	80 000	120 000
Statens reproduktionsanstalts fond (statens reproduktionsanstalt)	75 000	100 000
Summa	15 055 100	15 770 100

Riksräkenskapsverket förordar med stöd av förestående uppgifter, att inkomstiteln övriga diverse kapitalfonder för budgetåret 1959/60 upptages till ett avrundat belopp av 15 800 000 kronor.

Sammanfattning

I anslutning till vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket föreslå att driftbudgetens inkomster i förslaget till riksstat för budgetåret 1959/60 upptagas på sätt framgår av den härvid som bilaga D fogade specifikationen.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande driftbudgetens inkomster för budgetåret 1959/60 har i efterföljande tablå sammanställts med de redovisade inkomsterna för budgetåren 1956/57 och 1957/58 samt de av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbeloppen för budgetåret 1958/59 (miljoner kronor).

	Redovisade belopp		Beräknade belopp	
	1956/57	1957/58	1958/59	1959/60
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	5 356	5 953	6 000	6 000
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse....	243	257	300	292
Automobilskattemedel	1 018	1 062	1 135	1 235
Tullar och acciser	3 077	3 560	4 065	4 140
Uppbörd i statens verksamhet och diverse inkomster	430	465	474	495
Statens affärsverksfonder	177	273	293	301
Övriga kapitalfonder	390	449	369	411
Summa	10 691	12 019	12 636	12 874

Såsom framgår av tablå utgöra inkomsterna på titeln *skatt å inkomst och förmögenhet m. m.* ungefär hälften av budgetens totala inkomster. På titeln redovisas icke endast den statliga inkomstskatten och förmögenhetsskatten utan även folkpensionsavgifter och investeringsavgift. Över titeln passera även andra skatter och avgifter, av vilka kommunalskatterna samt avgifter och bidrag till den allmänna sjukförsäkringen äro de betydelsefullaste. Såsom närmare berörts i samband med beräkandet av titeln (s. 20—33), framkommer titeln nettoinkomst som skillnaden mellan en rad inkomst-

och utgiftsposter, vilka var för sig i regel äro svåra att förutberäkna. Svårigheterna sammanhånga främst med att större delen av skatteinkomsterna uppbäres som preliminärskatt, varigenom skatteuppbörden blir direkt beroende av den samtidiga utvecklingen av löner och företagsinkomster. Beräkningarna måste därför bygga på vissa antaganden om förändringarna av fysiska personers och bolags inkomster. För dessa antaganden har redogjorts på s. 16—19.

Under *budgetåret 1958/59* beräknas de totala inkomsterna stiga med 617 miljoner kronor till 12 636 miljoner kronor. Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. beräknas komma att uppgå till i stort sett samma belopp som under budgetåret 1957/58. En fortsatt stegring i uppbörden av preliminär A-skatt uppvägs härvid av en förutsedd minskning i fyllnadsbetalningarna av preliminär B-skatt. Enligt de nu föreliggande beräkningarna skulle netto 150 miljoner kronor reserveras på budgetutjämningsfonden för kommande utbetalning av kommunalskattemedel mot 250 miljoner kronor under föregående budgetår.

Automobilskattemedlen beräknas komma att öka med 73 miljoner kronor. Ökningen för fordonsskatten beräknas till 26 miljoner kronor och för bensinskatten till 47 miljoner kronor.

Tullar och acciser beräknas komma att öka med 505 miljoner kronor. Ökningen hänför sig främst till de inkomsttitlar, som påverkas av de höjda skattesatser som infördes under våren 1958. Sålunda förutses inkomsterna av varuskatt komma att öka med 60 miljoner kronor, av tobaksskatt med 86 miljoner kronor, av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med 85 miljoner kronor, av omsättningsskatt å vin med 15 miljoner kronor, av maltdrycksskatt med 12 miljoner kronor, av skatt å läskedrycker med 17 miljoner kronor samt av energiskatt med 237 miljoner kronor.

Affärsverkens inkomstöverskott beräknas öka med sammanlagt 20 miljoner kronor. Denna ökning utgör saldot mellan en beräknad uppgång för televerket och statens vattenfallsverk på 20 respektive 24 miljoner kronor och en beräknad minskning för domänverket på 24 miljoner kronor.

Enligt den nu verkställda beräkningen skulle inkomsterna för budgetåret 1958/59 komma att bli 97 miljoner kronor lägre än vad som beräknats i riksstaten. Den beräknade nedgången sammanhänger främst med en minskning för skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i förhållande till riksstaten med 100 miljoner kronor.

För *budgetåret 1959/60* skulle driftbudgetens inkomster enligt de verkställda beräkningarna uppgå till 12 874 miljoner kronor, vilket skulle innebära en uppgång med 238 miljoner kronor i jämförelse med de nu beräknade inkomsterna för budgetåret 1958/59 och en uppgång med 141 miljoner kronor i jämförelse med riksstaten för sistnämnda budgetår.

Inkomsterna på titeln skatt å inkomst och förmögenhet beräknas komma att uppgå till samma belopp som under innevarande budgetår. En bland annat på grund av höjda folkpensionsavgifter förutsedd uppgång i den preliminära A-skatten uppvägs av ökade utbetalningar av kommunalskatteme-

del och ökade förskott till sjukkassorna m. m. Av tidigare på budgetutjämningsfonden avsatta kommunalskattemedel beräknas netto 150 miljoner kronor komma att återföras. En förutsedd fortsatt ökning i motorfordonsbeståndet i ungefär samma takt som hittills beräknas komma att medföra en ökning av fordonsskatten med 25 miljoner kronor och av bensinskatten med 75 miljoner kronor. Tullar och acciser beräknas komma att öka med sammanlagt 75 miljoner kronor. Av denna ökning hänför sig 25 miljoner kronor till tullmedel, 10 miljoner kronor till varuskatt och 20 miljoner kronor till vardera tobaksskatt och energiskatt. För omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker räknas med oförändrad inkomst. För affärsverksfonderna beräknas överskotten öka med netto 8 miljoner kronor.

I handläggningen av detta ärende ha generaldirektören Renlund samt byråcheferna Ehnbohm, Faxelius och Thorson deltagit, varjämte förste aktuarien Lindahl varit föredragande.

Stockholm den 9 december 1958.

Underdånigst

GÖSTA RENLUND

OLOF LINDAHL

Utfallet av driftbudgeten

Miljoner

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- mer- inkomst	Netto- brist
Allmänna budgeten				
A. Egentliga statsinkomster:				
I. Skatter	10 008,00	9 769,44	—	238,56
II. Uppbörd i statens verksamhet	168,26	165,46	—	2,80
III. Diverse inkomster	265,00	293,22	28,22	—
Säger för egentliga statsinkomster	10 441,26	10 228,12	28,22	241,36
B. Inkomster av statens kapitalfonder:				
I. Statens affärsverksfonder	252,00	273,29	21,29	—
II. Riksbanksfonden	15,00	15,00	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	18,95	23,15	4,20	—
IV. Försvarets fonder	27,82	29,52	1,70	—
V. Statens utlåningsfonder	115,48	118,82	3,34	—
VI. Fonden för låneunderstöd	23,42	24,23	0,81	—
VII. Fonden för statens aktier	150,00	141,38	—	8,62
VIII. Statens pensionsfonder	41,29	42,21	0,92	—
IX. Diverse kapitalfonder	52,00	54,78	2,78	—
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	695,96	722,38	35,04	8,62
Säger för allmänna budgeten	11 137,22	10 950,50	—	186,72
Minskning av reservationer	—	62,20		
Summa	11 137,22	11 012,70		
Specialbudgeterna				
1. Automobilskattemedel	1 044,50	1 066,91	22,41	—
2. Bidrag till bank- och fondinspektionen	0,49	0,50	0,01	—
3. Bidrag till sparbanksinspektionen	0,30	0,30	—	—
4. Bidrag till försäkringsinspektionen	0,82	0,82	—	—
Säger för specialbudgeterna	1 046,11	1 068,53	22,42	—
Minskning av reservationer (automobilskattemedel).....	—	133,09		
Summa	1 046,11	1 201,62		
Sammanlagda driftbudgeten				
Inkomster	12 183,33	12 019,03	—	164,30
Minskning av reservationer	—	195,29		
Tillsammans	12 183,33	12 214,32		

för budgetåret 1957/58

Bilaga A

kronor

	Beräk- nade belopp	Redo- visade belopp	Netto- bespa- ring	Netto- merut- gift
Allmänna budgeten				
A. Egentliga statsutgifter:				
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	3,96	4,09	—	0,13
II. Justitiedepartementet	97,90	105,10	—	7,20
III. Utrikesdepartementet	57,28	57,71	—	0,43
IV. Försvarsdepartementet	2 434,29	2 512,12	—	77,83
V. Socialdepartementet	3 467,61	3 473,25	—	5,64
VI. Kommunikationsdepartementet	95,63	98,07	—	2,44
VII. Finansdepartementet	460,29	497,47	—	37,18
VIII. Ecklesiastikdepartementet	1 332,06	1 444,46	—	112,40
IX. Jordbruksdepartementet	440,44	506,15	—	65,71
X. Handelsdepartementet	235,08	241,06	—	5,98
XI. Inrikesdepartementet	607,50	659,92	—	52,42
XII. Civildepartementet	582,49	362,60	219,89	—
XIII. Oförutsedda utgifter	1,00	3,29	—	2,29
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	19,66	18,93	0,73	—
Säger för egentliga statsutgifter	9 835,19	9 984,22	220,62	369,65
B. Utgifter för statens kapitalfonder:				
a. Statens affärsverksfonder	100,00	74,89	25,11	—
I. Luftfartsfonden	8,73	9,15	—	0,42
II. Riksgäldsfonden	490,00	569,43	—	79,43
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar..	345,81	325,23	20,58	—
IV. Avskrivning av oregrerade kapitalmedelsför- luster	256,00	256,00	—	—
Säger för utgifter för statens kapitalfonder	1 200,54	1 234,70	45,69	79,85
Säger för allmänna budgeten	11 035,73	11 218,92	—	183,19
Överföringar till respektive från statens budgetutjämnings- fond:				
Avsättning till budgetutjämningsfonden av kommu- nalskattemedel	125,00	250,00		
Avsättning till budgetutjämningsfonden av tillfälliga, konjunkturpolitiskt betingade inkomster	100,00	100,00		
Underskott att avföras å budgetutjämningsfonden ...	— 123,51	— 556,22		
Säger för överföringar till respektive från statens budgetutjämningsfond	101,49	— 206,22		
Summa	11 137,22	11 012,70		
Specialbudgeterna				
1. Utgifter för vägväsendet m. m. att avräknas mot automobilskattemedlen	768,77	899,02	—	130,25
2. Avsättning till bankinspektionens, fondinspektionens och jordbrukskassetillsynens fonder	0,49	0,50	—	0,01
3. Avsättning till sparbanksinspektionens fond	0,30	0,30	—	—
4. Avsättning till försäkringsinspektionens fond	0,82	0,82	—	—
Säger för specialbudgeterna	770,38	900,64	—	130,26
Överskott å automobilskattemedlens specialbudget att till- föras statens budgetutjämningsfond	275,73	300,98		
Summa	1 046,11	1 201,62		
Sammanlagda driftbudgeten				
Utgifter	11 806,11	12 119,56	—	313,45
Överföring till statens budgetutjämningsfond	377,22	94,76		
Tillsammans	12 183,33	12 214,32		

Bilaga B

Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1953/54—1957/58

Tusental kronor

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
Egentliga statsinkomster					
<i>Skatter:</i>					
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:					
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	4 299 385,1	4 392 534,3	4 993 245,2	5 356 311,8	5 952 895,1
Kupongskatt	4 894,8	6 455,2	5 692,8	6 198,5	8 092,2
Utsiktningsskatt och ersättningsskatt	4 533,9	2 421,2	1 308,1	1 348,6	2 034,0
Fondskatt	—	—	588,6	14 745,1	13 937,4
Skogsvårdsavgifter	7 865,2	7 960,9	7 929,0	7 793,3	7 819,9
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	685,1	679,1	901,6	1 256,1	1 530,8
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlätenskapsskatt	69 075,8	68 399,2	78 658,0	85 372,6	83 803,9
Lotterivinstskatt	43 041,1	45 211,3	45 538,1	53 669,4	58 441,9
Omsättnings- och expeditionsstämplat m. m.	62 959,5	76 067,5	78 190,2	72 924,0	81 268,1
Säger för skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	4 492 440,5	4 599 728,7	5 212 051,6	5 599 619,4	6 209 823,3
Automobilskattemedel:					
Fordonsskatt	213 225,1	260 967,6	284 862,7	308 915,0	334 050,2
Bensinskatt	389 172,3	490 712,9	595 049,4	629 514,8	728 230,0
Särskild investeringsavgift för motorfordon	—	67 083,0	162 626,2	79 104,5	—
Säger för automobilskattemedel	602 397,4	818 763,5	1 042 538,3	1 017 534,3	1 062 280,2
Tullar och acciser:					
Tullmedel	433 310,1	505 427,8	553 361,2	607 839,1	651 905,3
Varuskatt	232 385,5	194 999,1	207 014,1	222 668,9	250 055,4
Omsättningsskatt å motorfordon ...	—	—	—	63 168,4	148 364,2
Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m.	36 153,5	58 136,5	71 829,9	55 800,5	57 670,4
Skatt å kaffe	17 641,3	17 233,6	18 703,9	20 384,1	21 157,9
Tobaksskatt	617 613,9	642 275,0	668 698,6	663 228,9	744 483,9
Brännvinstillverkningskatt	20 066,6	—	—	—	—
Rusdrycksförsäljningsmedel av parti-handelsbolag	16 317,8	12 758,7	13 093,2	13 478,8	13 652,9
Rusdrycksförsäljningsmedel av detalj-handelsbolag	34 886,9	31 919,3	30 446,9	36 473,0	29 657,3
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker	656 393,9	776 878,2	957 222,2	1 099 697,0	1 114 651,0
Omsättnings- och utskänkningskatt å vin	53 039,7	55 718,1	51 152,3	52 672,5	69 722,3
Maltdrycksskatt	86 102,9	85 592,9	104 367,6	91 427,5	92 588,1
Skatt å läskedrycker	40 959,6	39 388,2	48 686,9	42 973,0	48 138,4
Statlig nöjesskatt	55 094,0	56 828,9	58 328,1	64 970,3	54 995,4
Energiskatt (Skatt å elektrisk kraft)	31 586,4	35 054,5	38 746,8	41 985,0	262 575,7
Säger för tullar och acciser	2 331 552,1	2 512 210,8	2 821 651,7	3 076 767,0	3 559 618,2
<i>Säger för skatter</i>	7 426 390,0	7 930 703,0	9 076 241,6	9 693 920,7	10 831 721,7

Uppbörd i statens verksamhet:	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
Vattendomstolsavgifter	147,5	178,5	252,5	725,5	501,9
Inkomster vid fångvården	1 987,4	1 418,1	1 825,4	2 637,1	2 688,9
Inkomster vid sjökartverket	412,3	413,9	446,8	—	—
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	6 249,2	5 047,8	4 802,6	4 168,0	4 132,8
Bidrag till pensionsstyrelsen	119,1	115,6	116,9	123,9	223,1
Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	395,5	270,4	278,0	205,8	145,3
Inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	—	—	—	254,5	255,9
Inkomster vid statens geotekniska institut	700,9	764,4	829,0	925,9	1 335,0
Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	2 462,4	3 007,3	2 972,6	3 025,5	3 120,0
Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	1 173,6	1 591,6	1 324,6	1 400,9	1 510,8
Avgifter för registrering av motorfordon	4 571,7	5 136,5	4 970,9	6 226,3	7 487,1
Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 487,8	2 721,5	3 157,9	3 393,9	3 770,7
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	37,9	36,6	43,1	48,6	70,4
Inkomster vid länssarkitektsorganisationen	1 244,9	1 384,0	1 510,1	1 399,3	1 002,7
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41,0	41,0	41,0	41,0	—
Inkomst av myntning och justering ..	11 895,2	22 903,9	11 675,9	7 051,2	5 311,3
Kontrollstämpelmedel	802,0	869,3	905,2	905,3	952,9
Bidrag till bank- och fondinspektionen ..	407,7	431,7	456,8	480,7	496,0
Bidrag till sparbanksinspektionen	229,1	245,6	262,6	279,9	300,2
Bidrag för tillsyn över sparbankerna ..	292,6	297,2	303,0	183,8	27,0
Bidrag för revision av sparbankerna ..	—	—	—	—	224,0
Inkomster vid tandläkarhögskolorna ..	40,8	39,9	518,2	352,3	418,4
Avgifter för granskning av biografbilder	266,2	270,3	279,8	265,0	284,9
Inkomster vid lantbruksnämnderna ..	1 775,7	1 582,7	1 807,0	1 603,1	1 430,9
Inkomster vid veterinärhögskolan	—	—	—	—	613,0
Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	742,9	742,8	730,6	810,3	775,7
Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 478,2	1 313,4	1 435,8	1 377,6	1 603,1
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	262,4	219,2	225,4	231,2	208,9
Inkomster vid statens jordbruksnämnd ..	—	—	—	240,0	403,5
Inkomster vid lantmäteriväsendet	7 787,9	8 591,4	8 663,3	9 723,5	10 477,7
Inkomster vid rikets allmänna kartverk ..	1 081,4	1 166,8	1 432,8	1 806,3	1 804,8
Avgifter för statskontroll å krigsmaterielltillverkningen	26,0	27,8	28,3	32,0	37,8
Skeppsmättningsavgifter	—	166,0	429,8	461,3	477,9
Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning	118,1	124,3	203,8	291,9	479,6
Inkomster vid statens provningsanstalt	1 958,3	1 940,8	1 901,7	2 240,0	2 223,0
Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	2 174,0	2 923,5	3 821,8	4 682,4	4 270,6
Inkomster vid statens institut för konsumentfrågor	—	—	—	73,3	97,7
Fyr- och båkmedel	9 732,7	10 762,9	11 570,1	12 165,5	11 336,8
Lotspenningar	9 054,9	9 571,4	9 543,2	10 555,6	10 232,2
Försäljning av sjökort m. m.	—	—	—	477,9	466,0
Inkomster vid statens skeppsprovvningsanstalt	528,3	607,7	688,3	698,9	764,4

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
Patent- och varumärkes- samt registre- ringsavgifter	6 928,8	7 967,6	7 561,3	8 039,6	8 938,4
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	336,3	488,5	445,5	444,9	441,0
Bidrag till försäkringsinspektionen ...	676,4	741,0	782,2	803,1	822,2
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	289,8	395,7	327,4	—	—
Inkomster av statens gruvegendom ..	—	—	—	—	5 150,2
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	2 610,8	2 411,0	2 538,3	2 772,2	3 385,3
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	448,7	463,2	759,2	1 005,8	503,5
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	352,7	345,8	347,0	347,3	351,9
Inkomster vid statens sinnessjukhus ..	30 462,6	25 179,3	33 014,3	32 287,1	32 455,0
Inkomster vid statens skol- och yrkes- hem på Salbohed och i Vänersborg ..	85,0	78,3	67,1	27,9	1,7
Inkomster vid statens anstalt för fal- landesjuka	358,5	352,6	378,9	366,8	346,4
Inkomster vid karolinska sjukhuset ..	19 429,8	21 197,7	24 807,2	25 743,9	28 462,3
Inkomster vid serafimerlasarettet	6 568,7	6 795,7	7 175,2	7 466,3	8 467,5
Inkomster vid statens institut för folk- hälsan	460,3	433,5	399,9	411,3	415,0
<i>Säger för uppbörd i statens verksamhet</i>	141 694,0	153 775,7	158 058,3	161 301,4	171 703,3
<i>Folkpensionsavgifter</i>	221 385,3	—	—	—	—
<i>Diverse inkomster:</i>					
Bötesmedel	12 974,5	14 386,7	17 572,4	21 046,6	24 282,1
Totalisatormedel	16 933,0	20 088,6	21 209,0	23 155,6	26 705,9
Tipsmedel	70 865,9	76 462,7	80 494,1	89 152,3	95 847,9
Lotterimedel	93 981,5	97 790,0	99 758,7	110 833,1	114 745,7
Övriga diverse inkomster	9 156,6	17 260,4	32 820,6	24 700,6	31 641,7
<i>Säger för diverse inkomster</i>	203 911,5	225 988,4	251 854,8	268 888,2	293 223,3
<i>Säger för egentliga statsinkomster</i>	7 993 380,8	8 310 467,1	9 486 154,7	10 124 110,3	11 296 648,3
Inkomster av statens kapitalfonder					
<i>Statens affärsverksfonder:</i>					
Postverket	15 916,5	10 170,4	12 289,7	7 178,0	23 111,8
Televerket	50 000,0	89 000,0	83 500,0	40 000,0	75 000,0
Statens järnvägar	15 734,4	10 114,2	10 000,0	9 935,3	—
Statens vattenfallsverk	145 124,5	111 260,6	71 708,1	85 627,7	140 733,7
Domänverket	32 996,1	77 493,9	64 156,4	34 158,4	34 449,8
<i>Säger för statens affärsverksfonder</i>	259 771,5	298 039,1	241 654,2	176 899,4	273 295,3
<i>Riksbanksfonden</i>	15 000,0	15 000,0	15 000,0	15 000,0	15 000,0
<i>Statens allmänna fastighetsfond</i>	16 137,7	18 485,1	19 234,2	20 723,6	23 147,4
<i>Försvarets fonder:</i>					
Försvarets fastighetsfond	22 023,7	22 745,3	23 094,0	23 997,5	25 268,3
Försvarets fabriksfond	3 373,7	3 505,1	3 590,0	1 731,0	4 253,9
<i>Säger för försvarets fonder</i>	25 397,4	26 250,4	26 684,0	25 727,5	29 522,2
<i>Statens utlåningsfonder:</i>					
Utrikesförvaltningens lånefond	—	—	—	5,8	6,9
Värnpliktslånefonden	0,5	0,6	0,9	1,7	0,5
Statens bostadslånefond	25,3	17,3	10,3	5,8	3,2
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	27,7	26,8	25,9	12,8	14,4

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	6 671,3	6 333,9	5 874,2	5 546,7	5 176,7
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen	127,7	113,8	96,5	83,9	72,4
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden.....	924,0	829,7	742,4	669,9	598,5
Lånefonden för bostadsbyggande	35 243,6	46 619,6	61 183,9	77 946,0	97 568,6
Lånefonden för lantarbetsarbostäder ..	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3
Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien	—	170,8	259,6	377,5	495,9
Lånefonden för allmänna samlingslokaler	—	—	—	—	717,9
Statens bosättningslånefond	1 990,2	2 143,1	2 153,6	2 101,0	2 040,0
Vattenkraftslånefonden	308,8	237,8	213,1	279,5	274,5
Luftfartslånefonden	940,4	296,5	186,9	173,7	169,7
Tullverkets båtlånefond	1,5	1,7	1,0	0,8	0,5
Statens lånefond för universitetsstudier	51,3	61,4	78,9	103,1	151,2
Allmänna studielånefonden	92,0	130,0	175,6	221,1	286,4
Statens lånefond för hästavelns befrämjande	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2
Statens kaninavelslånefond	0,0	0,0	0,0	—	—
Gödselvärdslånefonden	8,1	5,7	3,8	2,1	1,1
Statens kalkbrukslånefond	3,2	2,7	2,1	1,5	0,9
Statens fruktodlingslånefond	0,1	—	—	—	—
Jordbrukets lagerhusfond	208,9	317,2	383,7	485,6	570,9
Statens mejerilånefond	2,4	2,1	1,9	1,7	1,4
Jordbrukets maskinlånefond	788,7	870,1	937,4	996,5	1 022,7
Statens sekundärlånefond för jordbrukare.....	264,8	219,5	184,5	170,9	145,7
Statens slakterilånefond	3,0	2,7	2,9	—	—
Fonden för supplementär jordbrukskredit	—	—	—	—	223,1
Kraftledningslånefonden	105,6	92,2	115,8	120,8	160,4
Elektrifieringslånefonden	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	0,1	0,1	0,3	5,6	3,0
Egnahemslånefonden	6 751,4	6 438,7	6 003,4	5 964,5	5 312,3
Arrendelånefonden	0,1	0,5	0,1	0,0	0,0
Arbetsmäbrukslånefonden	0,3	0,2	0,6	0,5	0,1
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	0,6	1,1	0,1	0,2	0,1
Kronotorparnas inventariellånefond ..	—	—	—	—	—
Statens avdikningslånefond	1 417,8	1 460,0	1 625,1	1 607,4	1 688,4
Täckdikningslånefonden	79,4	61,0	47,2	35,4	26,7
Bevattningslånefonden	3,2	2,3	1,7	1,8	1,5
Allmänna nyodlingsfonden.....	0,0	—	—	—	—
Fiskerilånefonden	180,4	195,7	184,8	199,8	226,7
Statens fiskredskapslånefond	—	—	—	0,0	—
Virkesmåtningslånefonden.....	—	—	—	—	—
Skogsväglånefonden.....	0,9	0,8	0,7	1,0	1,1
Statens skogslånefond.....	—	0,1	0,1	0,0	0,0
Lånefonden för insamling av skogsfrö	0,0	—	—	—	0,0
Hemslojdslånefonden	27,4	63,9	60,1	41,4	88,3
Industrilånefonden	48,2	44,4	55,0	46,5	40,2
Statens hantverkslånefond.....	63,8	61,3	60,5	59,8	58,1
Fonden för hantverks- och småindustrikredit	20,6	18,7	18,3	23,0	23,7
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	95,5	145,1	242,4	464,3	834,6
Statens sekundärlånefond för rederinärningen	78,2	84,3	81,0	65,1	51,2
Sjöfartsverkets båtlånefond	131,0	151,5	174,0	190,6	224,7
Fonden för lån till företagareföreningar m. fl.	—	—	417,7	467,6	540,1
<i>Säger för statens utlåningsfonder</i>	56 688,7	67 225,5	81 608,9	98 483,3	118 824,8

	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58
<i>Fonden för låneunderstöd</i>	23 757,0	25 895,1	24 555,8	24 078,8	24 233,7
<i>Fonden för statens aktier</i>	68 434,0	60 269,0	85 747,2	113 178,6	141 379,0
<i>Statens pensionsfonder:</i>					
Folkpensioneringsfonden	26 112,6	26 766,5	27 193,9	27 402,4	27 820,4
Civila tjänstepensionsfonden.....	1 204,3	1 268,0	1 209,5	1 393,4	1 396,5
Militära tjänstepensionsfonden.....	147,7	150,0	156,8	162,6	164,3
Allmänna familjepensionsfonden	3 419,5	3 510,4	3 791,0	3 888,0	3 931,7
Statens pensionsanstalts pensionsfond	7 504,4	7 810,7	8 214,7	8 642,6	8 866,5
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	21,7	23,0	24,3	25,6	26,2
<i>Säger för statens pensionsfonder</i>	38 410,2	39 528,6	40 590,2	41 514,6	42 205,6
<i>Diverse kapitalfonder</i>	37 716,1	45 667,9	50 342,6	51 490,9	54 777,0
<i>Säger för inkomster av statens kapitalfonder</i>	541 312,6	596 360,7	585 417,1	567 096,5	722 385,0
Summa	8 534 693,4	8 906 827,8	10 071 571,8	10 691 206,8	12 019 033,3

Bilaga C

**Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för
budgetåret 1958/59**

	I riksstaten beräknat belopp Kronor	Beräknat utfall Kronor
A. Egentliga statsinkomster		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse :		
a) Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i> ..	6 100 000 000	6 000 000 000
b) Kupongskatt, <i>bevillning</i>	7 000 000	8 000 000
c) Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i> ..	1 000 000	10 500 000
d) Fondskatt, <i>bevillning</i>	15 000 000	14 000 000
e) Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i>	13 000 000	13 000 000
f) Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	1 250 000	1 500 000
g) Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i>	90 000 000	90 000 000
h) Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i>	80 000 000	80 000 000
i) Omsättnings- och expeditionsstämpel m. m., <i>bevillning</i>	80 000 000	83 000 000
2. Automobilskattemedel:		
a) Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	360 000 000	360 000 000
b) Bensinskatt, <i>bevillning</i>	750 000 000	775 000 000
3. Tullar och acciser:		
a) Tullmedel, <i>bevillning</i>	670 000 000	665 000 000
b) Varuskatt, <i>bevillning</i>	300 000 000	310 000 000
c) Omsättningsskatt å motorfordon, <i>bevillning</i>	150 000 000	145 000 000
d) Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m., <i>bevillning</i>	57 000 000	45 000 000
e) Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	21 000 000	23 000 000
f) Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	810 000 000	830 000 000
g) Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i>	13 000 000	13 000 000
h) Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i>	20 000 000	24 000 000
i) Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	1 200 000 000	1 200 000 000
j) Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i>	85 000 000	85 000 000
k) Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	105 000 000	105 000 000
l) Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i>	65 000 000	65 000 000
m) Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i>	60 000 000	55 000 000
n) Energiskatt, <i>bevillning</i>	500 000 000	500 000 000
Säger för skatter	11 553 250 000	11 500 000 000

	I riksstaten beräknat belopp Kronor	Beräknat utfall Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	700 000	700 000
2. Inkomster vid fångvården	2 300 000	2 300 000
3. Bidrag till riks försäkringsanstalten och försäkringsrådet	3 900 000	3 900 000
4. Bidrag till pensionsstyrelsen	225 000	250 000
5. Inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	200 000	250 000
6. Inkomster vid statens geotekniska institut	900 000	1 000 000
7. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion, att tillföras automobilskatte medlen	3 200 000	3 200 000
8. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket, att tillföras automobilskatte medlen	1 300 000	1 300 000
9. Avgifter för registrering av motorfordon	6 800 000	8 000 000
10. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	4 400 000	4 400 000
11. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet ..	50 000	80 000
12. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	1 850 000	1 400 000
13. Inkomst av myntning och justering	6 000 000	5 500 000
14. Kontrollstämpelmedel	900 000	1 000 000
15. Bidrag till bank- och fondinspektionen	490 000	500 000
16. Bidrag till sparbanksinspektionen	320 000	325 000
17. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	1 000	1 000
18. Bidrag för revision av sparbankerna	325 000	300 000
19. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	350 000	350 000
20. Avgifter för granskning av biografbilder	280 000	280 000
21. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 750 000	1 450 000
22. Inkomster vid statens jordbruksnämnd	375 000	350 000
23. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 500 000	1 600 000
24. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt ..	250 000	250 000
25. Inkomster vid statens maskinprovningar	200 000	210 000
26. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt ...	800 000	800 000
27. Inkomster vid veterinärhögskolan	625 000	650 000
28. Inkomster vid lantmäteriväsendet	12 800 000	12 300 000
29. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	1 900 000	1 900 000
30. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen ..	35 000	36 000
31. Skeppsmättningsavgifter	450 000	450 000
32. Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning	900 000	600 000
33. Inkomster vid statens provningsanstalt	2 500 000	2 250 000
34. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	8 300 000	5 600 000
35. Inkomster vid statens institut för konsumentfrågor	50 000	75 000
36. Fyr- och båkmedel	13 500 000	12 000 000
37. Lotspenningar	14 000 000	10 500 000
38. Försäljning av sjökort m. m.	450 000	500 000
39. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	700 000	800 000
40. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	11 500 000	10 500 000
41. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register ..	500 000	500 000
42. Bidrag till försäkringsinspektionen	1 150 000	1 200 000
43. Inkomster av statens gruvegendom	3 600 000	5 000 000
44. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium ..	2 800 000	3 600 000

	I riksstaten beräknat belopp Kronor	Beräknat utfall Kronor
45. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	525 000	550 000
46. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium....	375 000	375 000
47. Inkomster vid statens sinnessjukhus.....	42 300 000	41 000 000
48. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbo- hed och i Vänersborg.....	25 000	25 000
49. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka.....	280 000	280 000
50. Inkomster vid karolinska sjukhuset	39 173 000	34 000 000
51. Inkomster vid serafimerlasarettet.....	8 865 000	9 000 000
52. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	425 000	425 000
Säger för uppbörd i statens verksamhet	207 094 000	193 812 000
III. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	27 000 000	27 000 000
2. Totalisatormedel	35 000 000	35 000 000
3. Tipsmedel	100 000 000	95 000 000
4. Lotterimedel.....	117 000 000	113 000 000
5. Övriga diverse inkomster.....	10 000 000	10 000 000
Säger för diverse inkomster	289 000 000	280 000 000
Säger för egentliga statsinkomster	12 049 344 000	11 973 812 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, <i>beviljning</i>	23 000 000	23 000 000
2. Televerket	75 000 000	95 000 000
3. Statens järnvägar	1 000 000	—
4. Statens vattenfallsverk	135 000 000	165 000 000
5. Domänverket	35 000 000	10 000 000
Säger för statens affärsverksfonder	289 000 000	293 000 000
II. Riksbanksfonden	15 000 000	15 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	24 724 000	24 720 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond	26 255 000	26 255 000
2. Försvarets fabriksfond	2 775 000	2 750 000
Säger för försvarets fonder	29 030 000	29 005 000
V. Statens utlåningsfonder	154 368 500	155 730 300
VI. Fonden för låneunderstöd	10 988 000	10 238 800
VII. Fonden för statens aktier	85 000 000	35 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden.....	28 000 000	35 000 000
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 410 000	1 450 000
3. Militära tjänstepensionsfonden	165 000	165 000
4. Allmänna familjepensionsfonden.....	4 030 000	4 210 000
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	9 200 000	8 900 000
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk.....	25 000	28 000
Säger för statens pensionsfonder	42 830 000	49 763 000

	I riksstaten beräknat belopp Kronor	Beräknat utfall Kronor
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	38 000 000	34 350 000
2. Övriga diverse kapitalfonder	14 500 000	15 100 000
Säger för diverse kapitalfonder	52 500 000	49 450 000
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	683 438 500	661 897 100
Tillsammans	12 732 782 500	12 635 709 100

Bilaga D

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1959/60

	Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster		
I. Skatter:		
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a) Skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i> 6 000 000 000		
b) Kupongskatt, <i>bevillning</i> 8 000 000		
c) Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>be- villning</i> 1 000 000		
d) Fondskatt, <i>bevillning</i> 14 000 000		
e) Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> 13 000 000		
f) Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i> 1 500 000		
g) Arvsskatt och gåvoskatt, <i>bevillning</i> 90 000 000		
h) Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> 82 000 000		
i) Omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m., <i>bevillning</i> 83 000 000	6 292 500 000	
2. Automobilskattemedel:		
a) Fordonsskatt, <i>bevillning</i> 385 000 000		
b) Bensinskatt, <i>bevillning</i> 850 000 000	1 235 000 000	
3. Tullar och acciser:		
a) Tullmedel, <i>bevillning</i> 690 000 000		
b) Varuskatt, <i>bevillning</i> 320 000 000		
c) Omsättningsskatt å motorfordon, <i>bevillning</i> 140 000 000		
d) Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m., <i>bevillning</i> 45 000 000		
e) Skatt å kaffe, <i>bevillning</i> 23 000 000		
f) Tobaksskatt, <i>bevillning</i> 850 000 000		
g) Rusdrycksförsäljningsmedel av partihan- delsbolag, <i>bevillning</i> 13 000 000		
h) Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhan- delsbolag, <i>bevillning</i> 22 000 000		
i) Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> 1 200 000 000		
j) Omsättningsskatt å vin, <i>bevillning</i> 90 000 000		
k) Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i> 105 000 000		
l) Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i> 67 000 000		
m) Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> 55 000 000		
n) Energiskatt, <i>bevillning</i> 520 000 000	4 140 000 000	11 667 500 000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter 700 000	700 000	
2. Inkomster vid fångvården 2 400 000	2 400 000	
3. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet 3 900 000	3 900 000	
4. Bidrag till pensionsstyrelsen 225 000	225 000	
5. Inkomster vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare 250 000	250 000	

	Kronor	Kronor
6. Inkomster vid statens geotekniska institut	1 000 000	
7. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion, <i>att tillföras automobilskattemedlen</i>	5 200 000	
8. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket, <i>att tillföras automobilskattemedlen</i>	1 300 000	
9. Avgifter för registrering av motorfordon	8 000 000	
10. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	4 900 000	
11. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet ...	80 000	
12. Inkomster vid länsarkitektorganisationen	1 500 000	
13. Inkomst av myntning och justering	5 800 000	
14. Kontrollstämpelmedel	1 000 000	
15. Bidrag till bank- och fondinspektionen	500 000	
16. Bidrag till sparbanksinspektionen	350 000	
17. Bidrag för revision av sparbankerna	400 000	
18. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	350 000	
19. Avgifter för granskning av biografbilder	280 000	
20. Inkomster vid lantbruksnämnderna	1 600 000	
21. Inkomster vid statens jordbruksnämnd	350 000	
22. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	1 600 000	
23. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	250 000	
24. Inkomster vid statens maskinprovningar	210 000	
25. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	800 000	
26. Inkomster vid veterinärhögskolan	700 000	
27. Inkomster vid lantmäteriväsendet	13 000 000	
28. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	1 900 000	
29. Avgifter för statskontroll å krigsmaterietillverkningen ..	40 000	
30. Skeppsmättningsavgifter	450 000	
31. Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning	1 000 000	
32. Inkomster vid statens provningsanstalt	2 300 000	
33. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	6 000 000	
34. Inkomster vid statens institut för konsumentfrågor ...	75 000	
35. Fyr- och båkmedel	12 000 000	
36. Lotspenningar	11 500 000	
37. Försäljning av sjökort m. m.	500 000	
38. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	800 000	
39. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	11 500 000	
40. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	500 000	
41. Bidrag till försäkringsinspektionen	1 200 000	
42. Inkomster av statens gruvegendom	3 000 000	
43. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	3 800 000	
44. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	550 000	
45. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	375 000	
46. Inkomster vid statens sinnessjukhus	50 000 000	
47. Inkomster vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed och i Vänersborg	25 000	
48. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	320 000	
49. Inkomster vid karolinska sjukhuset	36 000 000	
50. Inkomster vid serafimerlasarettet	9 000 000	
51. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	475 000	
		209 955 000

	Kronor	Kronor
III. <i>Diverse inkomster:</i>		
1. Bötesmedel	30 000 000	
2. Totalisatormedel	35 000 000	
3. Tipsmedel	95 000 000	
4. Lotterimedel	115 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	10 000 000	285 000 000
		12 162 455 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder		
I. <i>Statens affärsverksfonder:</i>		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	25 000 000	
2. Televerket	105 000 000	
3. Statens järnvägar	1 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	160 000 000	
5. Domänverket	10 000 000	301 000 000
II. <i>Riksbanksfonden</i>		15 000 000
III. <i>Statens allmänna fastighetsfond:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	1 625 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	980 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	12 426 000	
5. Generaltullstyrelsens »	225 000	
6. Uppsala universitets »	425 000	
7. Lunds universitets »	520 000	
8. Sjöfartsstyrelsens »	105 000	
9. Medicinalstyrelsens »	5 670 000	
10. Karolinska sjukhusets »	660 000	22 637 000
IV. <i>Försvarets fonder:</i>		
1. Försvarets fastighetsfond	26 940 000	
2. Försvarets fabriksfond	2 650 000	29 590 000
V. <i>Statens utlåningsfonder:</i>		
1. Utrikesförvaltningens lånefond	9 000	
2. Värnpliktslånefonden	100	
3. Statens bostadslånefond	1 000	
4. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	12 000	
5. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	4 500 000	
6. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	48 000	
7. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	450 000	
8. Lånefonden för bostadsbyggande	155 000 000	
9. Lånefonden för lantarbetarbostäder	100	
10. Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrin	510 000	
11. Lånefonden för allmänna samlingslokaler	925 000	
12. Statens bosättningslånefond	2 000 000	
13. Vattenkraftslånefonden	300 000	
14. Luftfartslånefonden	175 000	
15. Tullverkets båtlånefond	500	
16. Statens lånefond för universitetsstudier	250 000	

	Kronor	Kronor
17. Allmänna studielånefonden	400 000	
18. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
19. Gödselvärdslånefonden	100	
20. Statens kalkbrukslånefond	100	
21. Jordbrukets lagerhusfond	650 000	
22. Statens mejerilånefond	1 000	
23. Jordbrukets maskinlånefond	1 000 000	
24. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	100 000	
25. Statens slakterilånefond	100	
26. Fonden för supplementär jordbrukskredit	170 000	
27. Kraftledningslånefonden	240 000	
28. Elektrifieringslånefonden	100	
29. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	100	
30. Egnahemslånefonden	4 800 000	
31. Arrendelånefonden	100	
32. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
33. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostads- förbättringslånefond	100	
34. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
35. Statens avdikningslånefond	1 800 000	
36. Täckdikningslånefonden	15 000	
37. Bevattningslånefonden	1 000	
38. Fiskerilånefonden	300 000	
39. Statens fiskredskapslånefond	100	
40. Virkesmätningslånefonden	100	
41. Skogsväglånefonden	3 000	
42. Statens skogslånefond	100	
43. Lånefonden för insamling av skogsfrö	100	
44. Hemslöjdslånefonden	75 000	
45. Industrilånefonden	30 000	
46. Statens hantverkslånefond	55 000	
47. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	20 000	
48. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	450 000	
49. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	85 000	
50. Sjöfartsverkets båtlånefond	270 000	
51. Fonden för lån till företagareföreningar m. fl.	725 000	175 372 100
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Bostadsstyrelsens delfond	1 150 000	
2. Statskontorets »	7 300 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	3 000	
4. Riksbankens »	4 000 000	
5. Riksgäldskontorets »	100	12 453 100
VII. Fonden för statens aktier		40 000 000

	Kronor	Kronor
VIII. <i>Statens pensionsfonder:</i>		
1. Folkpensioneringsfonden	56 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 500 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	175 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	4 500 000	
5. Statens pensionsanstalts pensionsfond	9 000 000	
6. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	30 000	71 205 000
IX. <i>Diverse kapitalfonder:</i>		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	28 800 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	15 800 000	44 600 000
		711 857 200
Summa		12 874 312 200

PM

angående statsinkomsternas utveckling på längre sikt

Såsom underlag för en bedömning av de statsfinansiella resursernas utveckling på längre sikt har i anslutning till beräkningen av statsverkets inkomster under budgetåret 1959/60 inom riksräkenskapsverket även verkställt vissa beräkningar av statsinkomsterna under budgetåren 1960/61 och 1961/62. Det ligger i sakens natur att en kalkyl av detta slag måste verkställas med utgångspunkt från vissa schablonmässiga förutsättningar, vilket ger beräkningarna en rent hypotetisk karaktär. De viktigaste *förutsättningarna* kunna sammanfattas på följande sätt.

Vid beräkningstillfället gällande författningar och övriga bestämmelser, som ha inflytande på statsinkomsterna, ha antagits förbli oförändrade under hela den period beräkningarna avse. Beträffande den allmänekonomiska ramen och skatteunderlagets utveckling ha i första hand tagits som utgångspunkt de förutsättningar beträffande utvecklingen under år 1959, som legat till grund för verkets beräkning av statsinkomsterna under budgetåren 1958/59 och 1959/60. För utvecklingen från och med år 1960 ha beräkningarna baserats på antagande om att såväl fysiska personers som bolags inkomster skola stiga med 3 procent årligen.

Huvudresultatet av beräkningarna sammanfattas i nedanstående uppställning, i vilken även medtagits de kända beloppen för budgetåret 1957/58 och de i riksräkenskapsverkets nu föreliggande inkomstberäkning upptagna beloppen för budgetåren 1958/59 och 1959/60 (miljoner kronor).

	1957/58	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	5 953	6 000	6 000	6 200	6 600
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse.....	257	300	292	294	283
Automobilskattemedel	1 062	1 135	1 235	1 310	1 385
Tullar och acciser.....	3 560	4 065	4 140	4 227	4 314
Uppbörd i statens verksamhet och diverse inkomster	465	474	495	512	530
Statens affärsverksfonder.....	273	293	301	348	360
Övriga kapitalfonder	449	369	411	444	469
Summa	12 019	12 636	12 874	13 335	13 941

Förutom de angivna förutsättningarna beträffande skatteunderlagets utveckling har för inkomstskattetiteln bland annat antagits samma uttagningsprocent, 100, under åren 1960 och 1961 som under år 1959 för den statliga inkomstskatten för fysiska personer, oförändrade regler för företagsbeskattningen samt en kommunal utdebitering med 14,25. I övrigt har bland annat förutsatts, att bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt skola liksom nu föranleda fyllnadsbetalningar av preliminärskatt i sådan utsträckning att en god anpassning av den preliminära skatten till den slutliga erhålles för bolagens del.

De avsättningar till respektive återföringar från budgetutjämningsfonden av kommunalskattemedel som de framlagda beräkningarna motivera ha sammanställts i följande tablå (beloppen i miljoner kronor):

	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62
Avsättning.....	350	250	200	200
Återföring	200	400	425	225
Nettoavsättning.....	150	— 150	— 225	— 25

De beräknade *förändringarna av statsinkomsterna* kunna sammanfattas på följande sätt (miljoner kronor):

	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62
Skatt å inkomst och förmögenhet				
m. m.	+ 50	± 0	+ 200	+ 400
Övriga inkomstitlar	+ 570	+ 240	+ 260	+ 210
Samtliga inkomster +	620	+ 240	+ 460	+ 610

Denna sammanställning kan jämföras med motsvarande tablå avseende perioden 1954/55—1957/58 på s. 3 i inkomstberäkningen.

Avslutningsvis bör understrykas det i och för sig självklara förhållandet, att beräkningarna även bortsett från det schablonmässiga antagandet om skatteunderlagets förändringar fått byggas på ett stort antal osäkra förutsättningar. Förskjutningar mellan åren kunna inträda, som leda till betydande avvikelser från de beräknade inkomsterna, även om bedömningen av skatteunderlaget varit riktig. Beträffande andra inkomstitlar än inkomstskattetiteln ha sådana förhållanden oftast mindre betydelse, varför de beräknade årliga förändringarna äro ett mera omedelbart uttryck för de antagna långsiktiga tendenserna i utvecklingen. Helt allmänt bör understrykas, att den absoluta nivån hos de beräknade beloppen av olika slag av statsinkomster under budgetåren 1960/61 och 1961/62 är baserad på det beräknade utfallet av motsvarande inkomster under budgetåren 1958/59 och 1959/60. I den mån denna utgångspunkt för beräkningarna förskjutes eller nya omständigheter av annat slag tillkomma måste givetvis beräkningarna för 1960/61 och 1961/62 revideras.

Innehåll

Inledning

Driftbudgetens utfall budgetåren 1953/54—1957/58 s. 2. — Utfallet av statsregleringen budgetåret 1957/58 s. 4. — Driftbudgetens inkomster under budgetåret 1958/59 s. 5. — Utvecklingen av skatteunderlaget verksamhetsåren 1948—1957 s. 6. — Utvecklingen av skatteunderlaget verksamhetsåren 1958—1960 s. 16.

A. Egentliga statsinkomster	20
I. Skatter	20
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	20
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	20
Kupongskatt	33
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.....	34
Fondskatt	34
Skogsvårdsavgifter	35
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	36
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt, omsättnings- och expeditonsstämplar m. m.	36
2. Automobilskattemedel	44
Fordonskatt	44
Bensinskatt	45
3. Tullar och acciser.....	48
Tullmedel	48
Varuskatt	51
Omsättningsskatt å motorfordon	54
Regleringsavgift och accis å fettvaror m. m.....	55
Skatt å kaffe	58
Tobaksskatt	58
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag	60
Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag	61
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker	61
Omsättningsskatt å vin.....	63
Maldrycksskatt	64
Skatt å läskedrycker	66
Statlig nöjesskatt	67
Energiskatt	68
II. Uppbörd i statens verksamhet	72
III. Diverse inkomster	76
Bötesmedel	76
Totalisatormedel	77
Tipsmedel	77
Lotterimedel	78
Övriga diverse inkomster	79
B. Inkomster av statens kapitalfonder	80
I. Statens affärsverksfonder	80
Postverket	80
Televerket	83
Statens järnvägar	87

Statens vattenfallsverk	89
Domänverket	91
<i>II. Riksbanksfonden</i>	93
<i>III. Statens allmänna fastighetsfond</i>	93
<i>IV. Försvarets fonder</i>	94
<i>V. Statens utlåningsfonder</i>	94
<i>VI. Fonden för låneunderstöd</i>	95
<i>VII. Fonden för statens aktier</i>	95
<i>VIII. Statens pensionsfonder</i>	96
<i>IX. Diverse kapitalfonder</i>	96
Sammanfattning	97
<i>Bilaga A. Utfallet av driftbudgeten för budgetåret 1957/58</i>	100
<i>Bilaga B. Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1953/54—1957/58</i>	102
<i>Bilaga C. Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för budgetåret 1958/59</i>	107
<i>Bilaga D. Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1959/60</i>	111
<i>Bilaga E. Promemoria angående statsinkomsternas utveckling på längre sikt</i>	116

PRELIMINÄR
NATIONALBUDGET FÖR ÅR 1959

Preliminär nationalbudget för år 1959

I. Inledning

Utgångspunkterna för bedömningen av den framtida ekonomiska utvecklingen representeras liksom i tidigare nationalbudgeter av ett kapitel om den svenska ekonomin under det gångna året och ett kapitel om det internationella konjunkturläget. Om båda dessa kapitel gäller att de i viss mån får betraktas som en komplettering med nytillkommet material av den analys av konjunkturläget som föreligger i konjunkturinstitutets höstrapport.

I de följande kapitlen presenteras i tur och ordning de olika posterna i försörjningsbalansen, varefter bruttonationalprodukten för innevarande år räknas fram i slutkapitlet. Turordningen i presentationen är i viss mån godtycklig, ty de olika posterna är mer eller mindre avhängiga av varandra och av den totala produktionsutveckling, som illustreras av förändringen i bruttonationalprodukten från ett år till nästa. Kapitlet om utrikeshandeln har placerats omedelbart efter kapitlet om det internationella läget, eftersom bedömningen av exportutsikterna hänger samman med konjunkturutvecklingen utomlands. Importberäkningen förutsätter en allmän bedömning av produktions- och inkomstutvecklingen, men bygger delvis på upplysningar om importörernas redan uppgjorda planer och behandlas jämsides med exporten i utrikeshandelskapitlet i syfte att möjliggöra en sammanfattande bedömning därstädes av förändringarna i bytesbalansen och valutaställningen. Det därpå följande kapitlet om den offentliga verksamheten behandlar i första hand de realekonomiska aspekterna på ändringarna i det offentligas utgifter för varor och tjänster och baseras på statens budgetprognoser och på kommunenkäter. I kapitlet diskuteras emellertid också det sätt på vilket det offentligas utlåning och upplåning kommer till synes i förändringarna på kreditmarknaden.

I kapitlet om investeringarna tilldrar sig industriinvesteringarna särskild uppmärksamhet på grund av sin stora konjunkturkänslighet. Kalkylen för förändringen i dessa investeringar bygger bl. a. på kommerskollegiums investeringsenkät, vars resultat avspeglar företagens egna konjunkturbedömningar. Enkäten har dock fått modifieras bl. a. med hänsyn till vad man erfarenhetsmässigt vet om sambandet mellan företagsplanerna och de faktiskt genomförda investeringsutgifterna. Vid bedömningen av den privata konsumtionen har årets nationalbudgetarbete ställts inför den svårigheten att det inte funnits en fast utgångspunkt för bedömningen av konsumenternas inkomster under 1959. Det löneavtal, som gällt för 1957 och

1958, utlöper i början av 1959 och det är ej möjligt att med någon större grad av sannolikhet i förväg uppställa en hypotes för utgången av de nya löneförhandlingarna. I avsaknad av en dylik hypotes har i stället som utgångspunkt valts ett konsumtionsantagande, som bygger på förutsättningen om utvecklingstrender på olika områden. Innebörden av olika alternativ för löneförändringarna har illustrerats med de variationer i det personliga sparandet, som uppkommer under förutsättning av en given real konsumtionsökning. Rimligheten av att arbeta med en given real konsumtion har sedan diskuterats utifrån en jämförelse mellan de variationer i sparandet, som framkommit vid olika löneantaganden och den variationsbredd, som faktiskt kunnat konstateras under tidigare år.

Beräkningen av lagerutvecklingen representerar en av de svagaste länkarna i kalkylen för bruttonationalprodukten. Man vet något litet om vad som hände på lagerområdet under fjolåret, men man har praktiskt taget inga hållpunkter för bedömningen av utvecklingen under innevarande år. För bedömningen av den ekonomiska utvecklingen under 1959 är lagerprognosen tyvärr mer än vanligt viktig, eftersom vi just nu torde vara inne i en lagercykel, som kan ge starka utslag uppåt eller nedåt. Skillnaden mellan lagerinvesteringen 1957 och 1958 uppgick till ett belopp, som motsvarar omkring 2 procent av bruttonationalprodukten och drygt 10 procent av importen. Förändringar av denna storleksordning är svåra att förutse och kan — som erfarenheten från Förenta staterna visar — få en avgörande betydelse för konjunkturutvecklingen. I avslutningskapitlets sammanställning av försörjningsbalansen för 1959 får resonemanget kring lagerposten tjäna som en illustration av storleksordningen av de felmarginaler man har att räkna med vid bedömningen av den totala produktionsutvecklingen.

Med hänsyn till de stora felmarginaler det här faktiskt rör sig om kan det synas vara meningslöst att över huvud taget göra kalkyler av den typ, som en prognos för försörjningsbalansen representerar. Redovisningen av det statistiska underlaget för denna tar emellertid formen av en systematisk mönstring av det material, på vilket varje slags prognos måste byggas. Sammanställningen av detta material till en försörjningsbalans söker vidare följa ambitionen att redovisa de olika förutsättningar och hypoteser, som kommer till användning vid prognosen samt — och framför allt — att se till att dessa förutsättningar är med varandra inbördes förenliga. Detta senare är en ambition som egentligen kan fullt tillfredsställas först när hela beräkningen av bruttonationalprodukten och dess olika element har presenterats i en sammanhängande, matematiskt preciserad form. Jämfört med ett dylikt förfaringssätt — ett förfaringssätt som kommer till användning i Nederländerna — befinner sig arbetet med den svenska nationalbudgeten på en relativt låg ambitionsnivå. Denna ambitionsnivå ligger dock å andra sidan ett flertal trappsteg över nivån för de mer eller mindre intuitiva prognoser, som inte ger eller över huvud taget inte kan ge en sammanhängande redovisning av de använda förutsättningarna och vars innebörd och resultat därför ej heller kan klart genomskådas.

Det bör dock framhållas att föreliggande nationalbudget måste betraktas som blott preliminär. Framför allt med hänsyn till ovissheten om utvecklingen utomlands under loppet av innevarande år får den här gjorda konjunkturbedömningen mer uppfattas som en beskrivning av de aktuella tendenserna än som en prognos för hela kalenderåret 1959. När den reviderade nationalbudgeten presenteras i vår, bör utvecklingslinjerna i den svenska samhällsekonomin kunna skönjas klarare mot bakgrunden av den internationella konjunkturkonstellation som då utvecklats.

II. Sveriges ekonomi 1958

En tydlig dämpning i ökningstakten för den totala produktionen inom landet har ägt rum 1957—1958. Enligt preliminära beräkningar syns bruttonationalprodukten i fasta priser ha ökat med endast ca 1 procent från 1957 till 1958 jämfört med en årlig ökningstakt med mellan 3 1/2 och 4 procent för närmast tidigare år (tabell 2). Samtidigt har ett markerat omslag i företagens lagerpolitik inträffat och den kraftiga lageruppbyggnad som kännetecknade åren 1955—1957 har avbrutits under 1958. Den upphörande ökningen i lagerhållningen har lett till en minskning i importefterfrågan, vilket bidragit till att den svenska bytesbalansen med utlandet undgått att i någon väsentlig grad försämrats trots att den svenska exporten, bl. a. genom fallande internationell efterfrågan på våra kapitalvaror och kapitalråvaror, har minskat från 1957 till 1958.

Kapitalbildningen inom landet har ökat betydligt kraftigare 1957—1958 än närmast tidigare år. De totala bruttoinvesteringarna kan preliminärt beräknas ha stigit med ca 6 procent mot endast ca 3 procent från 1956 till 1957. En särskilt stor ökning registreras för industrins investeringar, vil-

Tabell II: 1. Försörjningsbalansen 1954—1958 i löpande priser

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	Förändring 1957—1958	
						Miljoner kronor	Procent
<i>Tillgång</i>							
1. Bruttonationalprodukt till marknadspris	45 080	48 930	53 140	57 540	59 660	+ 2 120	+ 4
2. Import av varor, cif	9 190	10 340	11 440	12 570	11 850	— 720	— 6
3. Minskning av lager m. m.	90	—	—	—	200	+ 200	.
4. Summa tillgång	54 360	59 270	64 580	70 110	71 710	+ 1 600	+ 2
<i>Användning</i>							
5. Privat inhemsk bruttoinvestering	8 000	8 460	9 330	9 890	10 710	+ 820	+ 8
6. Offentlig inhemsk bruttoinvestering	5 900	6 160	6 730	7 460	7 890	+ 430	+ 6
7. Ökning av lager m. m.	—	960	700	1 290	—	— 1 290	.
8. Export av varor, fob, och nettot av tjänster	9 030	9 920	11 340	12 440	11 670	— 770	— 6
9. Privat konsumtion	26 170	28 000	30 200	31 950	33 780	+ 1 830	+ 6
10. Offentlig konsumtion	5 260	5 770	6 280	7 080	7 660	+ 580	+ 8
11. Summa användning	54 360	59 270	64 580	70 110	71 710	+ 1 600	+ 2
Bruttonationalproduktens förändring sedan föregående år ¹	—	+8 1/2 %	+8 1/2 %	+8 1/2 %	+3 1/2 %		

¹ Avrundat till halva procent.

Tabell II: 2. Försörjningsbalansen 1954—1958 i 1954 års priser

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	Förändring 1957—1958	
						Miljoner kronor	Procent
<i>Tillgång</i>							
1. Bruttonationalprodukt till marknadspris	45 080	46 920	48 570	50 600	51 100	+ 500	+ 1
2. Import av varor, cif	9 190	10 210	10 870	11 650	11 430	— 220	— 2
3. Minskning av lager m. m.	90	—	—	—	150	+ 150	.
4. Summa tillgång	54 360	57 130	59 440	62 250	62 680	+ 430	+ 1
<i>Användning</i>							
5. Privat inhemsk bruttoinvestering	8 000	8 160	8 470	8 590	9 150	+ 560	+ 7
6. Offentlig inhemsk bruttoinvestering	5 900	5 880	6 070	6 450	6 770	+ 320	+ 5
7. Ökning av lager m. m.	—	890	600	1 060	—	— 1 060	.
8. Export av varor, fob, och nettot av tjänster	9 030	9 580	10 610	11 520	11 310	— 210	— 2
9. Privat konsumtion	26 170	27 230	28 060	28 750	29 330	+ 580	+ 2
10. Offentlig konsumtion	5 260	5 390	5 630	5 880	6 120	+ 240	+ 4
11. Summa användning	54 360	57 130	59 440	62 250	62 680	+ 430	+ 1
Bruttonationalproduktens förändring sedan föregående år ¹	—	+ 4 %	+ 3½ %	+ 4 %	+ 1 %		

¹ Avrundat till halva procent.

ket sannolikt till en del sammanhänger med slopandet av investeringsavgiften från och med ingången av 1958. Även statens investeringar har expanderat kraftigt, framför allt beroende på ökade militära investeringar, investeringar inom vägväsendet och inom affärsverken. De kommunala investeringarna däremot beräknas ha ökat endast obetydligt.

Konsumtionsutvecklingen 1957—1958 kännetecknas av en fortsatt svag dämpning av ökningstakten vad avser den privata konsumtionen medan den offentliga konsumtionen visat ungefär samma ökning som under de närmast föregående åren.

1. Inhemska bruttoutgifter

Preliminärt beräknas de totala *bruttoinvesteringarna* från 1957 till 1958 ha ökat med omkring 7 procent i värde och med ca 6 procent i volym.

Bostadsbyggandet under 1957 innebar en igångsättning av omkring 66 000 lägenheter. För 1958 kan igångsättningen beräknas ha varit åtminstone ett par tusen lägenheter större. Antalet färdigställda lägenheter beräknas vara ungefär oförändrat jämfört med 1957. Stocken av pågående byggen torde genomsnittligt sett ha varit ej oväsentligt större än under 1957. För de påbörjade lägenheterna syns några procents minskning i lägenhetsstorleken ha ägt rum, medan byggnadstiderna för dessa påbörjade lägenheter antagits vara desamma som för lägenheter påbörjade under 1957.

Tabell II: 3. Procentuell fördelning av inhemska bruttoutgifter i löpande priser 1954—1958

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
Privat inhemsk bruttoinvestering	17,6	17,5	17,8	17,5	17,8
Statlig inhemsk bruttoinvestering	7,3	7,1	7,3	7,4	7,6
Kommunal inhemsk bruttoinvestering	5,7	5,6	5,5	5,8	5,6
Privat konsumtion	57,8	57,9	57,5	56,7	56,3
Statlig konsumtion	5,0	4,9	4,9	5,1	5,1
Kommunal konsumtion	6,6	7,0	7,0	7,5	7,6
Summa bruttoutgifter	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Investeringarna (exkl. underhåll) i *bostäder* kan utifrån dessa förhållanden beräknas ha ökat med ca 7 procent i volym från 1957 till 1958. Ökningen hänför sig främst till flerfamiljshusen. Som framgår av tabell 4 a beräknas uppgången för bostadsinvesteringar (inklusive underhåll) volymmässigt bli något mindre eller ca 5 procent. Det kan vara av intresse att notera, att den ökade investeringsverksamheten inom bostadsområdet under de senaste fyra åren inte inneburit att bostadsinvesteringarnas andel av de totala investeringarna samtidigt ökat. Som kan utläsas av tabell 4 a har bostadsinvesteringarnas andel av de totala investeringarna i stället varit i stort oförändrad eller möjligen till och med svagt sjunkande under perioden 1954—1958.

De preliminära uppgifterna om *industrins investeringar* tyder på en förhållandevis kraftig uppgång för såväl byggnader och anläggningar som för maskiner och apparater. Beträffande underhållsverksamheten kan någon procents nedgång beräknas ha inträffat. För de totala bruttoinvesteringarna inom industrin innebär detta att ökningen från 1957 till 1958 uppskattats till 10 procent.

Tabell II: 4 a. Bruttoinvesteringar 1954—1958, uppdelade på ändamål

	Miljoner kronor i löpande priser					Förändring i procent i 1954 års priser			
	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	1954-1955	1955-1956	1956-1957	1957-1958
1. Bostäder	3 053	3 200	3 483	3 741	3 972	+ 1	+ 3	+ 4	+ 5
2. Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 027	970	1 013	1 066	1 073	— 8	— 2	+ 1	— 2
3. Egentlig industri	2 800	2 977	3 240	3 345	3 703	+ 1	+ 2	0	+ 10
4. Kraft- och belysningsverk	860	813	888	973	1 114	— 11	+ 4	+ 7	+ 14
5. Handel	288	340	396	421	453	+ 15	+ 12	+ 4	+ 7
6. Samfärdsl (exkl. vägar)	2 553	2 775	3 148	3 489	3 590	+ 5	+ 6	+ 4	0
7. Förvaltning, sociala ändamål	567	601	643	751	758	+ 2	+ 1	+ 11	+ 1
8. Skolor och kyrkor....	513	519	541	558	622	— 3	— 2	— 2	+ 11
9 a. Väg- och gatuarbeten	684	777	863	1 026	1 136	+ 9	+ 6	+ 15	+ 8
9 b. Vatten, avlopp m. m.	350	380	414	467	507	+ 2	+ 5	+ 10	+ 7
10. Militära investeringar	1 201	1 271	1 427	1 512	1 665	+ 2	+ 4	— 1	+ 9
Summa	13 896	14 623	16 056	17 349	18 593	+ 1	+ 4	+ 3	+ 6

Tabell II: 4 b. Bruttoinvesteringar 1954—1958, uppdelade i privata och offentliga

	Miljoner kronor i löpande priser					Förändring i procent i 1954 års priser			
	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	1954- 1955	1955- 1956	1956- 1957	1957- 1958
Privata bruttoinvesteringar	7 995	8 462	9 328	9 892	10 706	+ 2	+ 4	+ 1	+ 7
Offentliga bruttoinveste- ringar	5 901	6 161	6 728	7 457	7 887	0	+ 3	+ 6	+ 5
1. Statliga	3 303	3 453	3 850	4 177	4 533	— 1	+ 5	+ 4	+ 8
därav: affärsverk	1 318	1 338	1 447	1 560	1 676	— 5	+ 3	+ 4	+ 7
aktiebolag	151	173	251	247	273	+ 8	+ 36	— 5	+ 9
2. Kommunala	2 598	2 708	2 878	3 280	3 354	0	+ 1	+ 10	+ 1
därav: affärsverk	509	535	570	593	619	— 1	+ 2	+ 1	+ 3
aktiebolag och stiftelser	723	676	703	820	748	— 10	0	+ 13	— 9
Summa	13 896	14 623	16 056	17 349	18 593	+ 1	+ 4	+ 3	+ 6

Anm. I statliga aktiebolags investeringar ingår fr. o. m. den $\frac{1}{10}$ 1957 LKAB till 95 procent i stället för 50 procent som tidigare. De volymförändringstal mellan 1956—1957 resp. 1957—1958 som erhålls om andelen bibehålls vid 50 procent, uppgår för statliga aktiebolag till resp. —10 och —11 procent, för statliga investeringar totalt till resp. +3 och +7 procent, för offentliga till +6 och +4 och för privata investeringar till +2 och +7 procent.

Bland övriga expanderande områden inom den privata sektorn kan nämnas investeringarna i *handelsflottan*, *byggnader för handel* och *privata kraftverk*. För den privata sektorn totalt syns en ökning från 1957 till 1958 på omkring 7 procent ha ägt rum (tabell 4 b).

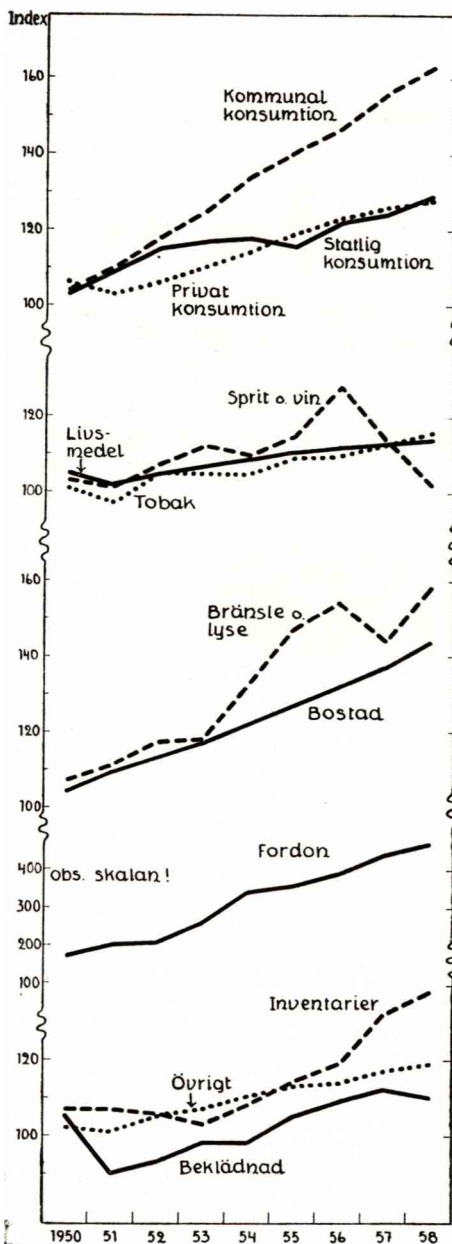
Utvecklingen under 1958 har även inneburit en expansion för de statliga investeringarna. Ökningen av dessa beräknas ha uppgått till inemot 8 procent. *Affärsverkens* investeringar beräknas sålunda ha varit ca 7 procent större än under 1957, något som främst sammanhänger med en uppgång av televerkets, luftfartsverkets och vattenfallsverkets investeringar. Statliga nyinvesteringar inom *vägväsendet* syns volymmässigt ha ökat med omkring 25 procent, inklusive underhåll uppgick ökningen till ca 12 procent. De *militära* investeringarna, slutligen, beräknas ha ökat med något över 9 procent.

Tabell II: 4 c. Bruttoinvesteringar 1954—1958, uppdelade efter typ

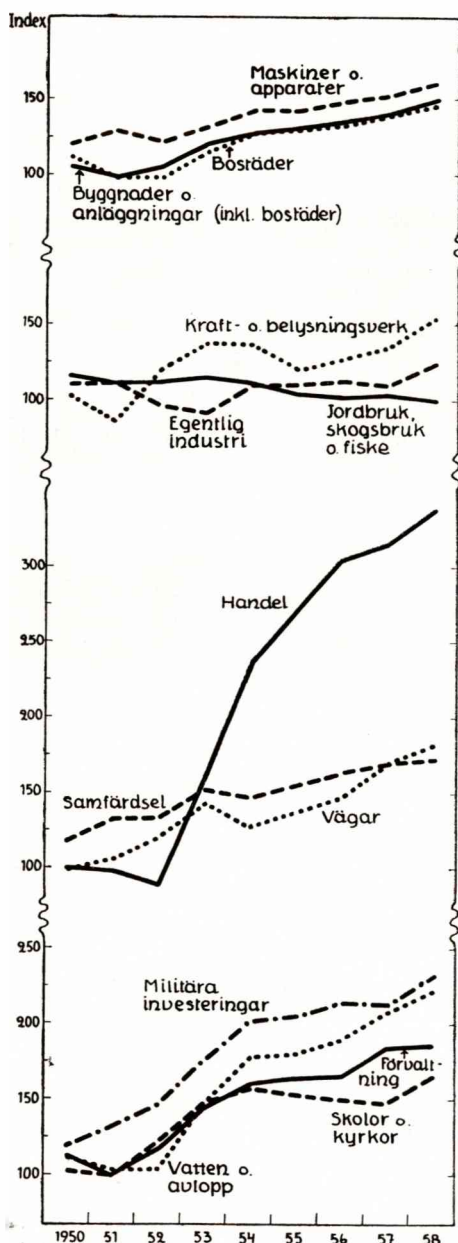
	Miljoner kronor i löpande priser					Förändring i procent i 1954 års priser			
	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	1954- 1955	1955- 1956	1956- 1957	1957- 1958
Byggnader och anläggningar	7 930	8 405	9 150	9 866	10 624	+ 2	+ 3	+ 4	+ 7
därav: underhåll	2 222	2 404	2 627	2 861	2 961	+ 4	+ 2	+ 3	+ 1
Maskiner och apparater ..	5 966	6 218	6 906	7 483	7 969	0	+ 4	+ 3	+ 5
därav: underhåll	1 954	2 124	2 397	2 583	2 705	+ 3	+ 6	+ 3	+ 2
Summa	13 896	14 623	16 056	17 349	18 593	+ 1	+ 4	+ 3	+ 6
därav: underhåll	4 176	4 528	5 024	5 444	5 666	+ 3	+ 4	+ 3	+ 1

**Diagram II: 1. Konsumtionens volym-
mässiga utveckling 1949—1958**

Index: 1949 = 100

**Diagram II: 2. Bruttoinvesteringarnas volym-
mässiga utveckling 1949—1958**

Index: 1949 = 100



Tabell II: 5 a. Privat konsumtion 1954—1958 i löpande priser

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	Förändring i procent 1957—1958
Livsmedel	8 590	9 126	9 787	9 882	10 265	+ 4
Spritdrycker och viner	1 087	1 219	1 408	1 508	1 540	+ 2
Tobak	867	892	896	949	1 070	+ 13
Bostad	2 251	2 406	2 694	2 909	3 241	+ 11
Bränsle och lyse	1 223	1 363	1 616	1 619	1 812	+ 12
Beklädnad	3 640	3 643	3 857	4 025	4 043	0
Inventarier	1 876	1 965	2 097	2 404	2 559	+ 6
Fordon	1 724	1 899	2 085	2 457	2 735	+ 11
Resor	1 119	1 140	1 178	1 240	1 267	+ 2
Sjukvård, hygien, hemvård etc.	1 571	1 685	1 804	1 933	2 082	+ 8
Övrigt	2 302	2 440	2 544	2 719	2 853	+ 5
Summa	26 250	27 778	29 966	31 645	33 467	+ 6
+ Banktjänster	100	110	118	129	135	+ 5
+ Försäkringstjänster	245	321	347	401	417	+ 4
— Dubbelräkning	200	210	227	227	235	+ 4
Total privat konsumtion	26 395	27 999	30 204	31 948	33 784	+ 6
därav: Varaktiga varor	3 211	3 319	3 512	4 052	4 241	+ 5
Tjänster	6 529	6 993	7 519	8 087	8 735	+ 8
Övrigt	16 655	17 687	19 173	19 809	20 808	+ 5

De kommunala investeringarna, som kännetecknades av en kraftig expansion under 1957, beräknas under 1958 ha ökat med endast någon procent. Bland de områden inom den kommunala sektorn, där investeringarna visat en uppgång, bör främst nämnas *skolväsendet*. En minskad investeringsverksamhet kännetecknar däremot den *kommunala samfärdseln*.

Investeringsutvecklingen under 1958 syns enligt tabell 4 c ha inneburit en kraftig ökning såväl för byggnader och anläggningar som för maskiner och apparater. I första hand gäller detta ny- och reinvesteringarna medan beräkningarna av underhålls- och reparationsverksamheten endast tyder på någon procents ökning jämfört med 1957. Byggnadsinvesteringarnas och maskininvesteringarnas volymmässiga utveckling framgår av diagram 2, där även visas utvecklingen för bruttoinvesteringarna uppdelade på ändamål. För utförligare kommentarer beträffande investeringsutvecklingen hänvisas till kapitel VI.

Kalkyler på grundval av konsumtionens utveckling under huvudsakligen de tre första kvartalerna 1958 pekar på att en ökning av den *privata konsumtionen* med ca 2 procent i fasta priser och ca 5 1/2 procent i löpande priser ägt rum från 1957 till 1958 (tabell 5 a och 5 b). Som framgår av diagram 1 har tillväxten i hushållens reala konsumtionsutgifter successivt dämpats under åren 1955—1957 och de preliminära beräkningarna för 1958 tyder närmast på ytterligare någon avsakning i konsumtionsvolymökningen för detta år. Ser man till konsumtionen i löpande priser innebär utvecklingen 1957—1958, enligt här framlagda kalkyler, att hushållens konsum-

Tabell II: 5 b. Privat konsumtion 1953—1958 i 1954 års priser

Procentuell förändring från föregående år

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
Livsmedel	+ 3	+ 2	+ 1	0	+ 1
Spritdrycker och viner	- 4	+ 5	+ 11	- 11	- 10
Tobak	+ 2	+ 4	+ 1	+ 3	+ 3
Bostad	+ 4	+ 4	+ 4	+ 4	+ 4
Bränsle och lyse	+ 13	+ 11	+ 5	- 7	+ 9
Beklädnad	+ 1	+ 6	+ 4	+ 3	- 2
Inventarier	+ 5	+ 6	+ 5	+ 11	+ 5
Fordon	+ 34	+ 6	+ 7	+ 13	+ 8
Resor	- 1	0	- 2	- 2	- 3
Sjukvård, hygien, hemvård etc.....	+ 3	+ 5	+ 4	+ 6	+ 4
Övrigt	+ 5	+ 3	- 1	+ 3	+ 2
Summa	+ 5	+ 4	+ 3	+ 2	+ 2
+ Banktjänster	+ 5	+ 3	+ 6	+ 6	+ 4
+ Försäkringstjänster	- 3	+ 17	+ 2	+ 12	+ 1
- Dubbelräkning	+ 10	+ 2	+ 1	0	+ 2
Total privat konsumtion	+ 4	+ 4	+ 3	+ 2	+ 2
därav: Varaktiga varor	+ 15	+ 3	+ 4	+ 11	+ 3
Tjänster	+ 3	+ 4	+ 2	+ 3	+ 3
Övrigt	+ 3	+ 4	+ 4	0	+ 2

tionsutgifter stigit något mer än hushållens disponibla inkomster och en nedgång i det personliga sparandet syns alltså ha inträffat från 1957 till 1958.

Konsumtionen av livsmedel inklusive öl och läskedrycker har ökat med sammanlagt närmare 1 1/2 procent i fasta priser och med närmare 4 procent i löpande priser. Uppgången i konsumtionsvolymen för livsmedel hänför sig främst till inhemska frukter och sydfрукter, olika slag av specerivaror samt till gruppen matfett, där hushållen till följd av den ändrade prisrelationen mellan smör och margarin har ökat konsumtionen av smör med ca 20 pro-

Tabell II: 6. Offentlig konsumtion 1954—1958

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	Förändring i procent 1957—1958
<i>Löpande priser</i>						
Kommunal konsumtion	3 007	3 392	3 691	4 232	4 589	+ 8
därav: löner	2 095	2 391	2 622	2 946	3 182	+ 8
Statlig konsumtion	2 253	2 373	2 587	2 853	3 071	+ 8
därav: löner	1 539	1 660	1 783	1 964	2 149	+ 9
Total offentlig konsumtion	5 260	5 765	6 278	7 085	7 660	+ 8
<i>1954 års priser</i>						
Total offentlig konsumtion	5 260	5 387	5 627	5 875	6 115	+ 4
därav: kommunal konsumtion	3 007	3 169	3 307	3 508	3 664	+ 4
statlig konsumtion	2 253	2 218	2 320	2 367	2 451	+ 4

cent och samtidigt skurit ned margarinförbrukningen med ca 10 procent i kvantitet mellan hela åren 1957 och 1958 räknat. Förbrukningen av konsumtionsmjölk har, samtidigt som priserna stigit, minskat med ca 3 procent i kvantitet, vilket innebär att hushållens utgifter för konsumtionsmjölk värdemässigt sett stigit med ca 12 procent från 1957 till 1958. I övrigt kan för livsmedelskonsumtionen konstateras en mindre förskjutning i konsumtionen från kött till fläsk, sannolikt främst betingad av ändrade prisrelationer mellan dessa varor, samt en nedgång i förbrukningen av drycker med ca 4 procent i fasta priser räknat.

Höjningen av sprit- och vinpriserna i februari 1958 har ytterligare pressat ned konsumtionen av spritdrycker. Från 1957 till 1958 beräknas sålunda konsumtionsvolymen för spritdrycker och vin ha minskat med 10 procent och förbrukningen av dessa varor under 1958 har, som framgår av diagram 1, härigenom kommit att understiga konsumtionsnivån för 1954.

Inköpen av såväl textila beklädnadsvaror som skor beräknas ha minskat med 2—3 procent i volym från 1957 till 1958, medan hushållens inköp av inventarier av olika slag beräknas ha stigit med närmare 5 procent i fasta priser räknat. Inom inventariegruppen har inköpen ökat framför allt av hemtextilier och TV-apparater, medan inköpen av bösättningsartiklar minskat.

Nyinköpen av personbilar har minskat från 1957 till 1958, men till följd av att stocken personbilar i hushållssektorn fortsatt att öka, kan hushållens sammanlagda bilutgifter — d. v. s. inklusive reparationer och underhåll — beräknas ha stigit med ca 7 procent i fasta priser och drygt 10 procent i löpande priser. Bland övriga poster i den privata konsumtionen kan nämnas en uppgång för bostadsnyttjandet med mellan 4 och 5 procent i volym och en ökning av bränsleförbrukningen med ca 10 procent i volym. Den kraftiga ökningen i bränsleförbrukningen förklaras bl. a. av den kyligare väderleken under 1958 än under 1957, bränsleransoneringen i början av 1957 samt sänkta bränslepriser.

Den *offentliga konsumtionen*, dvs. det allmännas direkta ianspråktagande av varor och tjänster för löpande ändamål, har enligt preliminära uppgifter stigit med 8 procent i löpande priser, vilket motsvarar en volymmässig uppgång med ca 4 procent (tabell 6). Stegringen i den offentliga konsumtionen från 1957 till 1958 kan enligt de preliminära siffrorna beräknas ha varit av ungefär samma storlek i den statliga och kommunala sektorn.

2. Utrikeshandel och lagerutveckling

Den svenska *handelsbalansen* med utlandet har enligt preliminära beräkningar förbättrats med ca 150 miljoner kronor från 1957 till 1958. Nettointäkterna från sjöfarten har samtidigt minskat med drygt detta belopp och saldot på *bytesbalansen* visar en mindre försämring 1957—1958 med ca 50 miljoner kronor till ett underskott på ca 175 miljoner kronor 1958 (tabell 7). Minskningen i den svenska sjöfartens nettoinsegling med ca 15 procent

Tabell II: 7. Bytesbalansen 1954—1958

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.	Förändring 1957—1958 i procent
<i>Löpande priser</i>						
Export av varor, fob.....	8 196	8 933	10 067	11 062	10 500	— 5
Import av varor, cif.....	9 192	10 337	11 434	12 567	11 850	— 6
Handelsbalansens saldo.....	— 996	— 1 404	— 1 367	— 1 505	— 1 350	.
Nettoinseglings ¹	712	860	1 057	1 233	1 065	— 14
Utländska fartygs utgifter i Sverige.....	163	165	188	172	160	— 7
Övriga tjänster m. m. netto ..	— 45	— 35	+ 25	— 30	— 50	.
Bytesbalansens saldo	— 166	— 414	— 97	— 130	— 175	.
<i>1954 års priser</i>						
Export av varor, fob.....	8 196	8 680	9 581	10 464	10 202	— 2
Import av varor, cif.....	9 192	10 212	10 874	11 648	11 427	— 2
Handelsbalansens saldo.....	— 996	— 1 532	— 1 293	— 1 184	— 1 225	.
Nettoinseglings ¹	712	781	834	935	1 007	+ 8
Utländska fartygs utgifter i Sverige.....	163	160	174	153	149	— 3
Övriga tjänster m. m. netto ..	— 45	— 35	+ 24	— 28	— 48	.
Bytesbalansens saldo	— 166	— 626	— 261	— 124	— 117	.

¹ Bruttoinseglings i utländsk sjöfart med avdrag för kostnader i utlandet.

från 1957 till 1958 kan sannolikt huvudsakligen tillskrivas nedgången i fraktnivån.

Förbättringen i handelsbalansen från 1957 till 1958 kan helt återföras på de förbättrade bytesförhållandena med utlandet. Importpriserna har nämligen, bl. a. på grund av fallande frakter, sjunkit något mer än exportpriserna och bytesförhållandet har förbättrats med i genomsnitt ca 1 procent från 1957 till 1958, vilket mer än uppvägt den negativa effekten på handelsbalansen av den något kraftigare nedgången i exportvolymen än i importvolymen.

Importen har minskat med närmare 6 procent i värde och närmare 2 procent i volym. Nedgången i importens volym hänför sig främst till minskad import av bränslen och drivmedel, handelsfärdigt järn och stål samt textila råvaror och syns främst stå i samband med omslaget från lageruppbyggnad 1957 till lagerminskning eller avtagande lagerökning i den svenska ekonomin under 1958. Importvolymen kan beräknas ha minskat med ca 7 procent för bränslen och drivmedel, med närmare 10 procent för textila råvaror och med drygt 10 procent för handelsfärdigt järn och stål. Importvolymen för gruppen maskiner, instrument och transportmedel kan totalt sett beräknas ha blivit ungefär oförändrad, medan importen av livsmedel beräknas ha ökat något i volym från 1957 till 1958. Importen av kemiska produkter, slutligen, har visat eu liten tillbakagång.

Exporten har minskat med drygt 5 procent i värde och ca 2 procent i volym. Nedgången i exporten hänför sig framför allt till järnmalm och

Tabell II: 8. Lagerförändringar för statistiskt belysta varuområden 1954—1958

Miljoner kronor i genomsnittliga återanskaffningspriser för respektive år

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
1. Gruvor, järn- och stålverk, andra metall- verk samt järngrossister.....	— 50	+ 20	+ 110	+ 190	— 50
2. Verkstads- och varvsindustri	— 30	+ 690	+ 600	+ 690	— 50
3. Jord- och stenindustri	+ 10	+ 10	+ 20	+ 30	± 0
4. Sågverk, pappersmassfabriker och trä- varuhandel	+ 320	+ 230	— 10	+ 50	¹ + 110
5. Trävaru- och pappersindustri samt grafisk industri					
6. Livsmedelsindustri och viss livsmedels- handel ²	— 130	± 0	— 10	+ 40	— 90
7. Textil- och sömnadsindustri samt textil- handel	+ 10	± 0	— 50	+ 80	— 80
8. Läder- och gummivaruindustri, skohan- del, lädergrossister samt kemisk-teknisk industri	+ 40	+ 30	± 0	+ 50	+ 20
9. Bränsle (utom i egentlig industri)	— 80	+ 90	+ 130	+ 130	— 10
10. Summa	+ 90	+ 1 070	+ 790	+ 1 260	— 170
11. Förändringar i kreaturskapital.....	— 30	— 80	— 70	+ 10	+ 10
12. Variation i uttag ur skog	— 150	— 30	— 20	+ 20	— 60
13. Summa lagerförändringar	— 90	+ 960	+ 700	+ 1 290	— 200
14. Summa lagerförändringar i 1954 års priser	— 90	+ 890	+ 600	+ 1 060	— 150

¹ Endast industri.² Inkl. lagerförändringar av brödsäd hos jordbrukarna.

Anm. För livsmedelsindustri, textil- och sömnadsindustri och läderindustri samt delar av trä-
industri gäller siffrorna exklusive varor under arbete.

Källor: Uppgifter från jordbruksnämnden (för livsmedel och kreaturskapital), från skogssty-
relsen (för skogsuttag), från vinststatistiken samt från kommerskollegium (för övriga områden).

trävarorna, varav exportvolymen beräknas ha minskat med ca 15 respektive ca 20 procent från 1957 till 1958. Även massaexporten har sjunkit i mindre utsträckning, medan exporten av papper och papp i stort sett nådde samma nivå 1958 som 1957. Exportnedgången för järnmalmen och skogsprodukterna uppvägs av en uppgång i exporten av i första hand transportmedel; för såväl fartyg som bilar noteras en betydande ökning i utförseln från 1957 till 1958. Den tidigare expansionen av den svenska exporten av maskiner och instrument bröts däremot under 1958 och exportvärdet för denna varugrupp beräknas ha minskat något från 1957 till 1958. Utförseln av jordbruksprodukter, som ökade mycket kraftigt från 1956 till 1957, kan beräknas ha stigit ytterligare något i volym från 1957 till 1958. Beträffande utrikeshandeln se vidare kapitel IV.

I 1957 års oktoberenkät till industrin rörande industrins investeringar infordrades i motsats till tidigare oktoberenkäter även uppgifter om *lagerutvecklingen* inom industrin under det löpande året. På grundval av dessa uppgifter jämte uppgifter från övriga statistiskt belysta områden företogs i föregående års nationalbudget ett försök till siffermässig precisering av lagerförändringarna under år 1957. Enligt senare tillgänglig statistik visade

sig denna preliminära beräkning innebära en kraftig underskattning av lagerökningen detta år. Orsaken härtill var främst att den bedömning, som industriföretagen gjorde i oktoberenkäten 1957 över sin lagerförändring under 1957, slog kraftigt fel. Även i 1958 års oktoberenkät till industrin har införskaffats uppgifter beträffande den sannolika lagerutvecklingen under det löpande året. Med starka reservationer för tillförlitligheten i det statistiska materialet presenteras i tabell 8 en uppskattning av lagerförändringarna under 1958 inom industrin på grundval av denna enkät liksom en uppskattning av lagerförändringarna inom övriga statistiskt belysta områden. Industriföretagens uppskattning av sin lagerutveckling har här, liksom i föregående års nationalbudget, accepterats utan korrekationer.

De tillgängliga uppgifterna pekar på att den kraftiga lageruppbyggnad, som ägde rum under åren 1955—1957, inte fortsatt under 1958. Enligt sifferuppgifterna i tabell 8 skulle i stället en minskning i lagerhållningen totalt sett ha inträffat under fjolåret. Med hänsyn till att de preliminära siffrorna för år 1957 visade sig innebära en felberäkning av den totala lagerförändringen av storleksordningen en halv miljard kronor i 1954 års priser, tillåter emellertid siffrorna för år 1958 ej någon närmare precisering av lagerutvecklingen under fjolåret. Det kan dock vara av intresse att konstatera att det enligt företagens rapportering synes ha förelegat en för konjunkturutvecklingen under fjolåret karakteristisk skillnad i lagerutvecklingen inom industrin mellan råvaror och halvfabrikat å ena sidan och färdigvaror å den andra. Samtliga huvudbranscher anger sålunda en ökning i sin lagerhållning av färdigvaror under 1958, medan samtliga huvudbranscher utom träindustrin uppger en minskning i sin lagerhållning av råvaror och halvfabrikat.

3. Bruttonationalprodukt och inkomstutveckling

Den totala produktionen inom landet visade en i jämförelse med närmast tidigare år svag ökning från 1957 till 1958. Enligt de beräkningar som här presenterats i tabell 2, skulle bruttonationalprodukten mätt i fasta priser ha ökat med ca 1 procent mot en ökning med ca 4 procent från 1956 till 1957. Kalkyler från näringsgrenssidan av produktionsökningen 1957—1958 anger en obetydligt större ökning än beräkningarna från användningssidan; skillnaden mellan dessa båda kalkyler ligger helt inom felmarginalerna för beräkningar av detta slag.

Avsaktningen i produktionsökningen under 1958 beror i första hand på stagnationen i industrins produktion, vilken kan uppskattas ha varit ungefär oförändrad eller möjligen något lägre under 1958 än under 1957. Vidare kan jordbrukets bidrag till bruttonationalprodukten beräknas ha minskat med sannolikt ca 1 procent från 1957 till 1958 varemot byggnads- och anläggningsverksamhetens bidrag visat en kraftig ökning. En betydande andel av den totala produktionsökningen 1957—1958 faller vidare på den statliga och kommunala verksamheten i det att statens och kommunernas bidrag

Tabell II: 9. Bruttonationalprodukten i löpande priser enligt olika begrepp 1954—1958

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
1. Bruttonationalprodukt till marknadspris	45 080	48 930	53 140	57 540	59 660
2. Minus: Indirekta skatter	3 590	4 160	4 570	4 880	5 480
3. Plus: Subventioner	510	520	660	690	850
4. Bruttonationalprodukt till produktionskostnad, Alt. I	42 000	45 290	49 230	53 350	55 030
5. Minus: Reparationer och underhåll inom företagssektorn	3 090	3 360	3 770	4 070	4 240
6. Bruttonationalprodukt till produktionskostnad, Alt. II	38 910	41 930	45 460	49 280	50 790

till produktionen av den offentliga konsumtionen beräknas ha ökat med i runt tal 5 procent. Produktionsutvecklingen belyses närmare i kapitel VII.

Mätt i löpande marknadspriser steg bruttonationalprodukten med ca 3 1/2 procent från 1957 till 1958 (tabell 1). Detta innebär en total genomsnittlig prisökning på ca 2 1/2 procent räknat för hela bruttonationalprodukten. Prisuppgången 1957—1958 hänför sig främst till konsumtionsnyttigheterna, medan prisstegringen för investeringsvarorna blev tämligen begränsad såsom framgår av följande tablå, där prisindextal för konsumtion och investering beräknats på en halv procent när med utgångspunkt från tabellerna 1 och 2 (1957 = 100):

Privat bruttoinvestering	101,5
Offentlig bruttoinvestering	101
Privat konsumtion	103,5
Offentlig konsumtion	104

Med utgångspunkt från bruttonationalproduktens ökning kan den totala inkomstökningen inom landet i grova drag uppskattas. Med hänsyn till att det är möjligt att någorlunda väl beräkna hur mycket de samlade löntagarinkomsterna stigit från 1957 till 1958 skulle en framräknad skillnad mellan total inkomstökning och lönesummeökning således ge en uppskattning om hur övriga inkomster från produktionen utvecklats. Av tabell 9 framgår, att bruttonationalprodukten till marknadspris ökade med ca 2,1 miljarder kronor från 1957 till 1958. En betydande del av denna ökning hänför sig till ökade indirekta skatter (minus subventioner) samt en del även till ökade reparationer och underhåll. Dras dessa poster från bruttonationalprodukten, erhålls en stegring på ca 1,5 miljarder kronor. Av denna faller en del på ökade avskrivningar. Grovt räknat kan därför ökningen i nationalinkomsten, dvs. den sammantagna inkomstökningen för löntagare, enskilda företagare, bolag och affärsverk, uppskattas till drygt 1 miljard kronor dvs. ungefär lika stort belopp, varmed löntagarinkomsterna kan beräknats ha ökat från 1957 till 1958. Detta skulle innebära att inkomster från produktionen, andra än löner, skulle ha varit i stort sett oförändrade i sum-

Tabell II: 10. Sparande-investering 1954—1958 i löpande priser

Procent av bruttonationalprodukten till marknadspris

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
1. Privat inhemsk bruttoinvestering ¹	17,7	17,3	17,5	17,2	17,9
2. Offentlig inhemsk bruttoinvestering ¹	13,1	12,6	12,7	13,0	13,2
3. Lagerförändring	— 0,2	2,0	1,3	2,2	— 0,3
4. Summa inhemsk bruttoinvestering	30,6	31,9	31,5	32,4	30,8
5. Bytesbalansens saldo	— 0,4	— 0,9	— 0,2	— 0,2	— 0,3
6. Summa inhemskt bruttosparande	30,2	31,0	31,3	32,2	30,5
a) statligt bruttosparande	3,5	5,0	5,4	4,3	4,0
b) kommunalt bruttosparande	5,3	3,5	3,4	3,8	3,4
c) övrigt bruttosparande	21,4	22,5	22,5	24,1	23,1

¹ Exkl. lagerförändring.

Anm. I offentlig inhemsk bruttoinvestering ingår dels offentliga myndigheters bruttoinvestering, dels också bruttoinvestering för affärsverk m. m. Statligt och kommunalt bruttosparande omfattar däremot endast respektive myndigheters bruttosparande.

ma från 1957 till 1958. Det är givet att kalkyler av detta slag är behäftade med vida felmarginaler, men den utveckling mot ökad löneandel i den totala nationalinkomsten, som således syns ha ägt rum från 1957 till 1958, är i och för sig en normal företeelse med hänsyn till den konjunkturdämpning som kommit till stånd 1957—1958.

4. Sparandet

Bruttosparandet har varit en över tiden tämligen konstant andel av bruttonationalprodukten som inte syns nämnvärt påverkas av förekommande konjunkturvariationer (rad 6 tabell 10). Denna serie ger därför föga information om de olika problem den ekonomiska politiken ställts inför. Bruttosparkvoten anger hur stor del av den totala produktionen som använts för bruttokapitalbildning (dvs. fasta investeringar och lagerökning) inom landet samt för ökning av Sveriges finansiella sparande gentemot utlandet (dvs. nettot mellan export och import av varor och tjänster). Vad gäller de komponenter som bygger upp bruttosparandet visar tabell 10, att kvoten för de fasta investeringarna (rad 1 + 2 tabell 10) sjönk mellan 1954 och 1955 för att sedan ligga i stort sett oförändrad mellan 1955 och 1957 och åter stiga mellan 1957 och 1958. Under samma period har lagerutvecklingen varit betydligt mer dramatisk med en övergång från någon lagerminskning 1954 till kraftig lagerökning 1955—1957 och sedan en viss lageravveckling från 1957 till 1958. Ökningen i bruttosparkvoten mellan 1954 och 1955 kan anses sammanhänka med att de omfattande lagerinvesteringarna sistnämnda år mer än uppvägt dels en avsevärd försämring i bytesbalansens saldo, dels också en viss nedgång för de fasta investeringarna. Bruttosparandets fortsatta uppgång under de två följande åren kan återföras till de väl hävdade lagerinvesteringarna dessa år samt väsentligt förbättrad bytesbalans. Nedgången mellan 1957 och 1958 trots ökningen av de

Tabell II: 11. Finansiellt sparande 1954—1958

Miljoner kronor

	1954	1955	1956	1957	1958 prel.
Privata sektorn	— 200	— 300	— 200	+ 350	+ 700
Offentliga sektorn	+ 50	— 100	+ 100	— 450	— 850
a) staten	— 500	+ 150	+ 400	— 300	— 400
b) kommunerna	+ 550	— 250	— 300	— 150	— 450
Utlandet	+ 150	+ 400	+ 100	+ 100	+ 150
Summa	0	0	0	0	0

fasta investeringarna sammanhänger med övergången från en betydande lageruppbbyggnad 1957 till en viss lageravveckling 1958 utan samtidig förbättring av bytesbalansen.

Också fördelningen av bruttosparandet på olika sektorer framgår av tabell 10. Under perioden 1954—1957 har den privata sektorns bruttosparande uppvisat en trendmässig ökning av andelen av bruttonationalprodukten, vilken brutits 1958 då en nedgång skett. För de offentliga sektorernas del däremot har förändringarna varit mer oenhetliga, varvid mot stigande bruttosparande för staten har stått fallande bruttosparande för kommunerna och omvänt. År 1958 har dock bruttosparandet gått ned för såväl stat som kommuner. De nämnda växlingarna i bruttosparandet mellan de båda offentliga sektorerna har sin motsvarighet i variationer i deras finansiella sparande.

Ur kreditmarknadssynpunkt är det *finansiella sparandet* av speciell betydelse. För varje sektor anger detta sparandes storlek i vilken utsträckning sektorn ifråga kunnat finansiera sina utgifter för såväl konsumtion som realinvestering under en viss period med löpande inkomster under perioden. Är det finansiella sparandet positivt har sektorn under perioden netto ökat sina fordringar (minskat sina skulder) gentemot andra sektorer och omvänt vid negativt finansiellt sparande. Beräkningarna av det finansiella sparandet är emellertid förknippade med betydande osäkerhet. I föreliggande sammanhang är det därför särskilt starkt motiverat att göra de reservationer för brister i det statistiska materialet som är vanliga vid presentation av ekonomisk statistik.

Tabell 11 visar att den privata respektive den offentliga sektorn i ekonomin varit i stort sett självfinansierande under åren 1954—1956 varefter den privata sektorn haft ett växande intäktsöverskott och den offentliga sektorn ett i ungefär motsvarande utsträckning växande utgiftsöverskott. Summan av de båda sektorernas finansiella sparande utgör förändringen i Sveriges finansiella ställning gentemot utlandet, vilken i tabellen redovisas som utlandets finansiella sparande gentemot Sverige och är lika med bytesbalansens saldo med omvänt tecken.

Vid en mer specificerad sektorsuppdelning erhålles intressantare data. I tabellen har den offentliga sektorn uppdelats på stat och kommuner. Där-

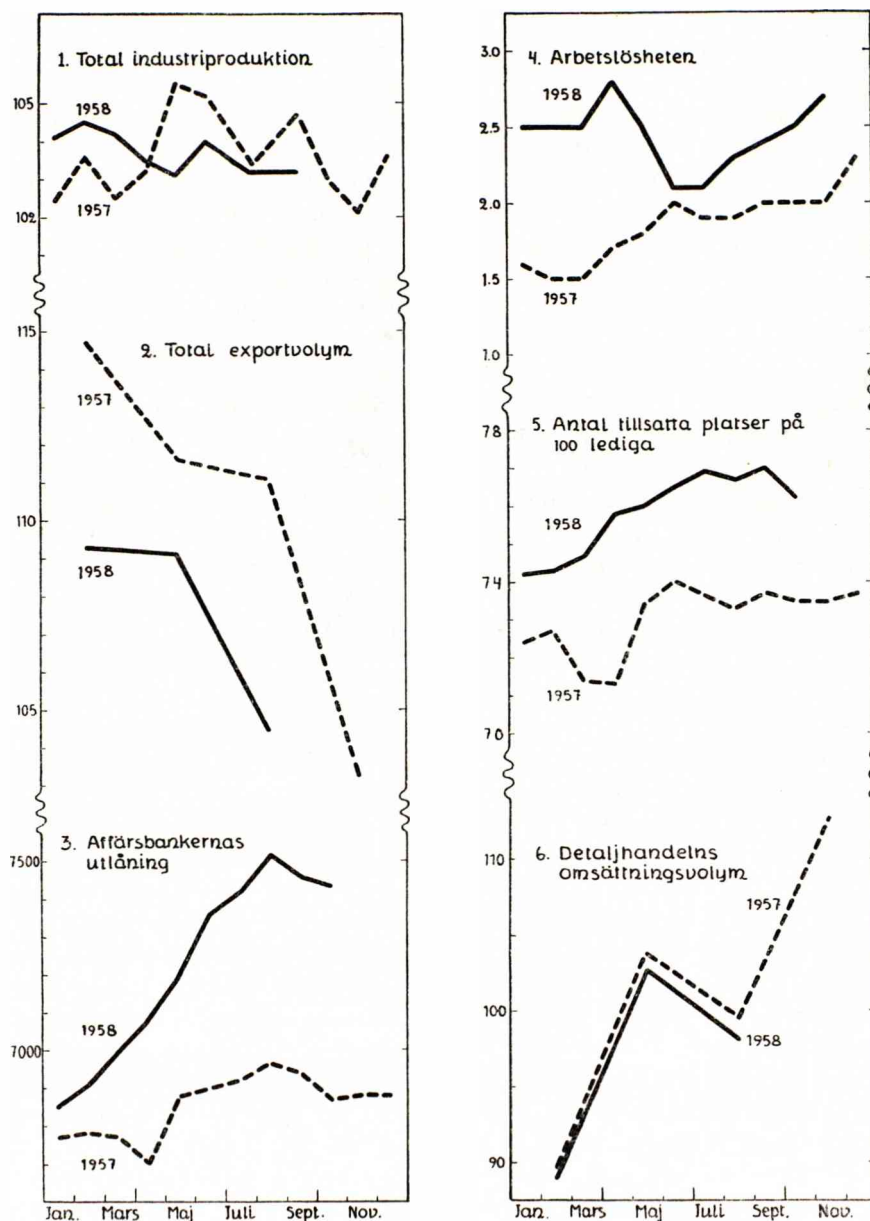
jämte kan vissa informationer erhållas om den privata sektorns båda komponenter, företag och hushåll, var för sig. Företagen har under hela den redovisade perioden haft betydande utgiftsöverskott, vilka kulminerade 1955 för att sedan minska; särskilt markerad är minskningen från 1957 till 1958. Hushållen har under hela perioden haft kraftiga inkomstöverskott vilka följt en uppåtgående trend t. o. m. 1957. För 1958 är dock inkomstöverskottet det lägsta sedan 1954. Ökningen av den privata sektorns finansiella sparande 1958 är därför helt betingad av den nyssnämnda nedgången i företagens utgiftsöverskott detta år, vilken i sin tur sammanhänger med att företagens totala reala bruttoinvesteringar till följd av övergång från betydande lageruppbyggnad till viss lageravveckling gått ned vid ett som det synes i huvudsak oförändrat läge beträffande vinster och produktion.

Utvecklingen inom den offentliga sektorn slutligen kännetecknas av att förändringen av statens och kommunernas finansiella sparande år från år under perioden 1954—1957 gått i motsatta riktningar. Detta sammanhänger bl. a. med avräkningstransaktionerna för den av staten uppburna kommunskatten. Stegringen av skatteunderlaget 1952 medförde att kommunerna 1954 fick så stora avräkningsbelopp att de sammanlagda inkomsterna översteg utgifterna med drygt en halv miljard kronor. En ny stegring kom 1957 till följd av förbättringen i skatteunderlaget 1955 och av att kommunerna detta år erhöll »dubbel» fastighetsskatt. Detta medförde en högre självfinansieringsgrad 1957 än de två föregående åren. Något motsvarande inkomsttillskott, som gett täckning för de ökande utgifterna, har ej förekommit 1958 varför självfinansieringsgraden gått ned detta år. Staten å sin sida har inte kunnat genomföra en fullständig självfinansiering de båda år då stora avräkningsbelopp förekommit. Däremot har den statliga nettoskulden minskat både 1955 och 1956. Statsskulden, som anger den statliga skuldsättningen brutto, ökade visserligen vardera året med omkring 1 miljard kronor men samtidigt ökades statens finansiella tillgångar mera, i första hand genom utlåning för bostadsbyggande och insättning i riksbanken. Utgiftsexpansionen 1957 och 1958, som delvis sammanhängt med ökade utbetalningar till kommunerna för täckande av deras skattebortfall till följd av höjda kommunala ortsavdrag, har inte helt kunnat täckas med löpande inkomster utan det finansiella sparandet har blivit negativt dessa år; det har varit av ungefär samma storleksordning båda åren trots den extra belastningen 1957 av stora avräkningsbelopp. Statsskulden ökade 1957 med 2,1 miljarder kronor samtidigt som statens utlåning ökade med 1,8 miljard kronor. År 1958 beräknas statsskulden ha ökat med inemot 1 miljard kronor och den statliga utlåningen med ungefär 1/2 miljard kronor.

5. Konjunkturutvecklingen

I de föregående avsnitten har utvecklingen av försörjningsbalansens olika poster belysts med helårssiffror gällande hela 1958 jämfört med 1957. Sådana jämförelser lämnar emellertid ingen information om den utveckling som skett under loppet av de enskilda åren. I syfte att något komplettera

Diagram II: 3. Konjunkturindikatorer



Anm. Måttenheterna för de olika serierna är:

1. Säsongsrensad volymindex: 1956=100
2. Säsongsrensad volymindex: 1956=100
3. Säsongsrensade ställningsuppgifter i miljoner kronor
4. Procent av medlemsantalet i arbetslöshetskassorna, säsongsrensat
5. Antal tillsatta platser på 100 lediga, säsongsrensat
6. Volymindex: 1956=100.

framställningen med hänsyn härtill presenteras i diagram 3 ett urval av ekonomiska serier som ofta kommit till användning som allmänna konjunkturindikatorer. Serierna har med ett undantag rensats från säsongmässiga variationer.

Den första kurvan i diagram 3 visar industriproduktionens utveckling under 1957 och 1958. En relativt kraftig produktionsstegring hade ägt rum under slutet av 1956 och såsom framgår av den säsongrensade serien fortsatte produktionen att stiga även under första halvåret 1957. Därefter har produktionen kännetecknats av stagnation med en mindre nedgång under höstmånaderna 1957 och en återhämtning vid årsskiftet. Utvecklingen under 1958 ter sig mindre gynnsam, produktionen har under sommaren och hösten sjunkit något och legat lägre än under motsvarande tid 1957.

Kurvan 2 åskådliggör exportens volymmässiga förändringar. Från den höga nivån under första kvartalet 1957 sjönk exportvolymen successivt under året. Särskilt drastisk var nedgången under fjärde kvartalet. Jämfört med 1957 har kurvan för 1958 förskjutits avsevärt nedåt.

Den tredje kurvan i diagrammet hänför sig till kreditmarknaden och visar affärsbankernas utlåning till allmänheten exklusive bostadskrediter. Kurvan visar en uppgång, trots att företagen kan förmodas ha haft ett större finansiellt sparande (mindre utgiftsoverskott) under 1958 än under 1957. Förklaringen torde ligga däri, att del finansiella sparandet varit relativt ojämnt fördelat, och att företagen med underskott i större utsträckning än tidigare lånat i bankerna i stället för att ha skuldsatt sig hos andra företag. Denna omsvängning har i sin tur möjliggjorts av affärsbankernas goda likviditet, som inte utgjort något hinder för ökad utlåning. Från och med höstmånaderna syns emellertid kreditexpansionen ha upphört.

Den tendens till en successiv avmattning i den ekonomiska aktiviteten, som kunnat noteras under de senaste två åren, uppträder också tydligt i de båda i diagrammet återgivna arbetsmarknadsserierna. Dessa tyder på en fortgående utveckling mot ett arbetsmarknadsläge med minskat efterfrågetryck och högre arbetslöshet. Sålunda låg både arbetslösheten (serie 4) och antal tillsatta platser på 100 lediga (serie 5) högre under 1958 än ett år tidigare. En bedömning av korttidsutvecklingen försvåras emellertid av relativt stora säsongfluktuationer, som inte helt kan elimineras genom säsongrensning. Den höga vinterarbetslösheten i början av 1958 var sålunda betingad av väderlekssituationen och hänförde sig till stor del till byggnadsverksamheten. Med stigande byggnadsaktivitet under våren och försommaren minskade också arbetslösheten avsevärt, men har under andra halvåret åter stigit. Serien över antalet tillsatta platser visar en kontinuerlig stegring under 1958, vilken dock upphörde under höstmånaderna. Tillsättningsprocenten har emellertid kommit upp på en så hög nivå att en ytterligare ökning knappast kan komma till stånd vid rådande förhållanden på arbetsmarknaden.

Den sista serien avser detaljhandelns volymmässiga utveckling såsom den registrerats i socialstyrelsens kvartalsstatistik. Denna statistik har omräknats med hänsynstagande till inträffade prisstegringar men har i motsats till

övriga i diagrammet medtagna serier inte säsongrensats. Utvecklingen under 1957 och 1958 visar en påfallande parallellitet med något lägre omsättningsvolym under de tre första kvartalen 1958 än under motsvarande tid 1957.

Den konjunkturbild som framträder vid en genomgång av dessa indikatorer ger intrycket av en ekonomi där de konjunkturförsvagande krafterna under 1958 blivit i allt högre grad dominerande. Tydliga tecken till stagnation kunde, särskilt mot årets slut, skönjas redan under 1957. Utvecklingen på arbetsmarknaden tyder på att en ytterligare avmattning har ägt rum under loppet av 1958. Under sommaren och hösten blev nedgångstendenserna även inom andra områden märkbara. Sålunda började exporten åter sjunka och industriproduktionen minskade något. Till följd av denna utveckling blev sysselsättningssvårigheterna under hösten 1958 påtagliga.

Även om samtliga konjunkturindikatorer i stort sett visar en utveckling mot lägre aktivitetsnivå, har nedgången hitintills varit av endast begränsad omfattning. Det har mera rört sig om relativt obetydliga förändringar i en till synes i stort sett stagnerande konjunktur.

III. Den internationella utvecklingen

1. Förenta staterna

Den amerikanska konjunkturdämpningen under vinterhalvåret 1957—1958, vars styrka kanske tydligast belyses av den kraftiga minskningen i industriproduktionen, förbyttes redan under våren 1958 i en snabb återhämtning. Produktionsvolymen inom industrin, som i april låg omkring 14 procent lägre än i januari 1957, hade i november återvunnit ungefär tre fjärdedelar av denna nedgång.

Av siffrorna för förändringarna i bruttonationalproduktens viktigaste delposter framgår lagerinvesteringarnas stora betydelse för konjunkturvariationerna. Lageravvecklingen, som utgjort huvudmomentet under nedgångsfasen, fortsatte visserligen även under tredje kvartalet men i väsentligt långsammare takt än tidigare. Bruttonationalprodukten ökade med 2,3 procent från andra till tredje kvartalet, samtidigt som lagerminskningen sjönk med en tredjedel. Ungefär en tredjedel av bruttonationalproduktens ökning motsvaras av dämpningen i lagernedgången (jämför tabell 1). Även vad beträffar företagens *fasta* investeringar har en förbättring inträtt så till vida, som den sedan mitten av 1957 fortgående minskningen under tredje kvartalet syns ha upphört. Bostadsbyggandet visade samtidigt en expansion liksom även den privata konsumtionen, som steg med drygt 1 procent från andra till tredje kvartalet. Det förutom lagren viktigaste elementet i omslaget torde emellertid ha varit den successiva ökningen av de offentliga utgifterna som tillsammans med kreditlättnader har utgjort huvudinslaget i myndigheternas konjunkturpolitik. Under tredje kvartalet låg bostadsbyggandet, de offentliga utgifterna samt konsumtionen av icke varaktiga varor och av tjänster i löpande priser högre än ett år tidigare under det att företagsinvesteringarna och konsumtionen av varaktiga varor ännu hade ett gott stycke kvar till denna nivå.

Enligt under hösten utförda enkäter väntas företagen under fjärde kvartalet 1958 öka sina utgifter för *investeringar i maskiner och anläggningar* med drygt 2 procent; den långsamma ökningen antas sedan fortsätta även under 1959. Även om man därigenom minskar klyftan i förhållande till investeringsutgifterna under tredje kvartalet 1957 (se tabell 1), syns den knappast helt komma att försvinna under de närmaste kvartalen. Resultatet av dessa enkäter, som självfallet är ganska osäkra och som under den föregående nedgångsperioden genomgående underskattade de faktiska nedskärningarna, bekräftas i viss mån av orderingången inom kapitalvaruindustrin, som framför allt vad gäller verkstadsprodukterna återhämtats under sommaren. Rapporterna om vinstutvecklingen inom näringslivet un-

der tredje kvartalet 1958 tyder också på något förbättrade möjligheter att finansiera investeringar. Företagens investeringsplaner syns emellertid mera gälla ersättningsanskaffningar av olika slag än kapacitetsutvidgningar. Någon mera allmän investeringsexpansion torde med hänsyn till förhållandet mellan den slutliga efterfrågan och den före recessionen starkt utvidgade produktionskapaciteten i basindustrierna knappast vara omedelbart förestående.

Det under 1958 mest påtagliga expansiva inslaget i den privata investeringsverksamheten har utgjorts av *bostadsbyggandet*, som både vad beträffar igångsättningen och de totala utgifterna visat en uppgång under hösten jämfört med både samma tid 1957 och andra kvartalet 1958; antalet påbörjade privata lägenheter var under de första tio månaderna 1958 9 procent högre än föregående år. Man räknar med att utgifterna inom detta investeringsområde skall visa en fortsatt ökning mot vintern, såvida inte knapphet på hypotekskrediter kommer att verka återhållande.

Av allt att döma kan den *lageravvecklings*process, som spelat en så framträdande roll i konjunktur nedgången, nu betraktas som i huvudsak övervunnen. Den säsongrensade siffran för industrins lager under september visade en mindre minskning än under tidigare månader och inom vissa branscher har lagren åter börjat byggas upp. De förekommande lagerreduktionerna har främst gällt färdigvarorna, medan framför allt råvarulagren — till skillnad från utvecklingen under nedgångsfasen — hållits uppe. Ett omslag från den under tredje kvartalet 1958 registrerade lageravvecklingen till en relativt måttlig lageruppbyggnad av samma storleksordning som ett år tidigare skulle i och för sig vara tillräcklig för att — i löpande priser — återföra bruttonationalprodukten till det toppläge från vilket nedgången startade (se tabell 1).

Tabell III: 1. Förenata staternas bruttonationalprodukt och dess användning tredje kvartalet 1958
Säsongrensade tal i löpande priser uppmultiplicerade till årsnivå. Miljarder dollar

	2 kv. 1958	Förändring 2 kv.-3 kv. 1958	3 kv. 1958	3 kv. 1957
<i>Bruttonationalprodukt</i>	429,0	+ 10,0	439,9	445,6
<i>Privat bruttoinvestering</i>	49,2	+ 4,5	53,7	66,7
därav: företagens investeringar (exkl. lager).....	30,3	0	30,3	37,8
bostadsbyggandet (tätorter)	16,2	+ 1,7	17,9	16,9
lagerförändring	- 8,0	+ 3,0	- 5,0	+ 2,2
<i>Privat konsumtion</i>	288,3	+ 3,2	291,5	288,3
därav: varaktiga varor	35,6	+ 0,5	36,1	40,4
icke varaktiga varor.....	141,4	+ 1,5	142,9	140,5
tjänster.....	111,3	+ 1,2	112,5	107,4
<i>Utländsnettol</i>	0,5	0	0,5	3,6
<i>Offentliga utgifter för varor och tjänster</i> ..	90,9	+ 2,4	93,3	87,0

Källa: Survey of Current Business.

Order- och produktionsutvecklingen har under andra halvåret 1958 återspeglat den allmänna tillförsikten i fråga om den framtida konjunkturen. För första gången efter recessionens början noterades i september 1958 en högre orderingång än under motsvarande månad ett år tidigare. Särskilt markerad var orderökningen inom kapitalvaruindustrin, som ju tidigare också var det område som erfor den starkaste tillbakagången. Ett undantag från den allmänna uppgången utgjordes av bilindustrin, där modellbyte och arbetskonflikter under hösten »fördröjde» den aktivitetsökning som allmänt väntades; produktionen i bilfabrikerna låg i november långt efter planerna, varför ett kraftigt uppsving kan förmodas äga rum under vintern. Därigenom torde också den stagnation, som efter en höjning av produktionen med mer än en fjärdedel från april till september tenderade att uppstå inom stålindustrin, övergå till en fortsatt förbättring.

Aktivitetsökningen inom näringslivet har inneburit en förbättring av arbetsmarknadsläget. *Arbetslösheten*, som sjönk med 1,5 miljon från juni till oktober, uppgick dock under sistnämnda månad alltjämt till omkring 3,8 miljoner, vilket är 1,3 miljoner mer än i oktober 1957. Samtidigt med återanställningen av personal har den genomsnittliga arbetsveckan förlängts såväl inom industrin och byggnadsverksamheten som inom detaljhandeln. De till följd av den höjda sysselsättningen stigande löneinkomsterna har utgjort den viktigaste faktorn i de totala *personliga inkomsternas* ökning med 2,2 procent mellan andra och tredje kvartalet 1958; även transfere- ringsinkomsterna har dock bidragit härtill.

Diagram III: 1. Industriproduktionen i Förenta staterna

Volymindex: 1947/49=100
Säsongrensad serie

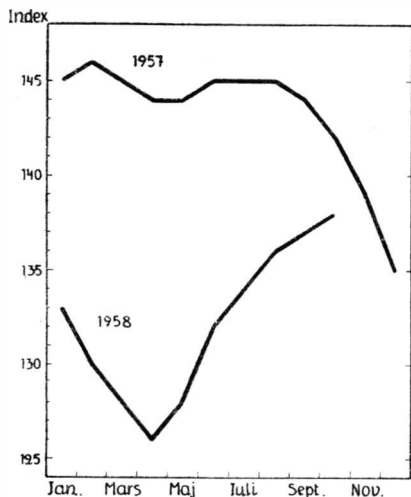


Diagram III: 2. Orderingången inom industrin i Förenta staterna

Säsongrensad serie



Källa: Survey of Current Business, November 1958.

Konsumtionsutgifterna har stigit något långsammare än de disponibla inkomsterna men har under hela 1958 legat över motsvarande nivå 1957 (diagram 4). Förändringen mellan andra och tredje kvartalet har varit 1,1 respektive 2,1 procent; en viss ökning av sparandet har med andra ord ägt rum. Utgiftsökningen har gällt icke varaktiga varor och tjänster, medan inköpen av varaktiga varor efter nedgången under vinterhalvåret 1957—1958 har stabiliserats på nivån från första kvartalet. En väsentlig andel i denna stagnation har nedgången i bilinköpen. I ännu högre grad än vanligt koncentreras intresset på hur konsumenterna kommer att motta 1959 års modeller, som först i början av 1959 väntas finnas ute i marknaden i någon större skala. På olika håll räknar man med en väsentligt större köplust än för ett år sedan. De förbättrade konjunkturutsikterna och nedgången i konsumenternas avbetalningsskulder för tidigare inköpta bilar antas stimulera till nya köp.

Diagram III: 3. Antal arbetslösa i Förenta staterna

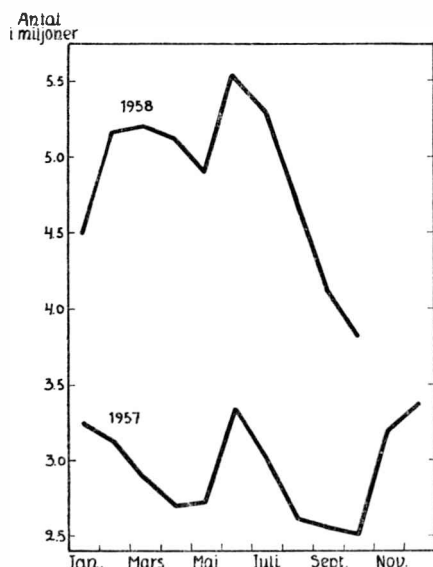
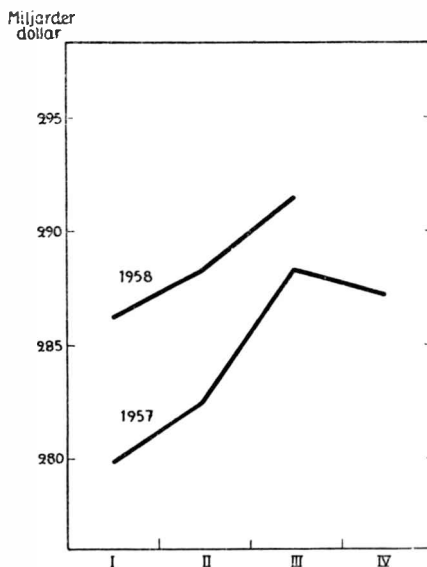


Diagram III: 4. Privat konsumtion i Förenta staterna

Säsongrensade kvartalssiffror uppräknade till årsnivå



Källa: Survey of Current Business, November 1958.

Den för budgetåret 1958/59 fastställda *federala budgeten* innebär en fortsatt utgiftsexpansion samtidigt som inkomsterna beräknas krympa något, i första hand på grund av minskade skatteinkomster från företagen. Det kassamässiga utfallet väntas därför innebära ett underskott på omkring 12 miljarder dollar mot 1,5 miljard under 1957/58. Under tredje kvartalet var de federala inköpen av varor och tjänster omkring 5 procent större än under samma period 1957. Utgiftsplanerna innebär emellertid en fortsatt